Agatha Christie

Agatha Christie

Pâinea gigantului

În amintirea celei mai bune şi mai adevărate prietene, mama mea.

CUPRINS:

Prolog.
Cartea întâi.
Abbots Puissants.
Cartea a doua.
Nell.
Cartea a treia.
Jane.
Cartea a patra.
Războiul.
Cartea a cincea.
George Green

Prolog.

Era seara de deschidere a noii Opere Naţionale din Londra şi, prin urmare, un eveniment. Regalitatea era prezentă. Presa era prezentă. Mondenii erau prezenţi. Chiar şi melomanii, prin orice mijloace, reuşiseră să fie prezenţi, majoritatea cocoţaţi în ultimul rând de scaune de sub acoperiş.

Compoziţia muzicală oferită era Gigantul, o lucrare nouă a unui compozitor până acum necunoscut, Boris Groen. În intervalul de după prima parte, un ascultător ar fi putut culege următoarele frânturi de conversaţie.

„Absolut divină, iubitule!” „Se spune că e pur şi simplu… Pur şi simplu… E. Ultimul răcnet! Totul este intenţionat disarmonic… Şi trebuie să-l citeşti pe Einstein ca să

înţelegi”… „Da, dragă, am să spun tuturor că este absolut minunată. Dar, între noi fie vorba, te apucă durerea de cap!”

— De ce nu se poate deschide o Operă britanică cu un compozitor britanic, decent? Toată aiureala asta rusească! Cuvintele aparţineau unui colonel nervos.

— Chiar aşa, rosti tărăgănat însoţitorul lui. Dar, vezi dumneata, nu mai există compozitori britanici. Trist, dar asta e!

— Prostii, nu-mi spune mie, domnule! Doar că nu li se dă o şansă de asta. Cine e tipul ăsta Levinne? Un străin dubios, evreu. Asta e!

Un bărbat din apropiere, rezemat de perete, pe jumătate as-cuns de o draperie, îşi permise un zâmbet – căci el era Sébastian Levinne, unicul proprietar al Operei Naţionale, cunoscut în mod obişnuit sub titlul de „Cel mai mare showman al lumii”.

Era un bărbat masiv; cam prea bine acoperit cu cărnuri. Avea faţă galbenă şi impasibilă, ochii ca două mărgele negre, două urechi enorme depărtate de cap, care constituiau deliciul caricaturiştilor.

Valul discuţiilor se învârtejea pe lângă el…

„Decadent-morbid… Nevrotic. Copilăresc.”

Aceştia erau criticii.

„Devastator… Absolut divin… Minunat, draga mea…”

Acestea erau femeile.

„Toată treaba nu e decât o piesă de revistă ridicată în slăvi”. „Uimitoare efecte în partea a doua, sunt convins. O întreagă maşinărie, să ştii. Această primă parte «Piatra» este numai un fel de introducere. Se spune că bătrânul Levinne s-a făcut luntre şi punte pentru asta. Niciodată n-a mai fost aşa ceva”. „Muzica e cam sinistră, nu-i aşa?” „Idee anarhistă, sunt sigur. Orchestre zgomotoase, nu aşa se cheamă?”

Aceştia erau tinerii, mai inteligenţi decât femeile, mai lipsiţi da prejudecăţi decât criticii.

„N-o să prindă. Un număr de senzaţie, atâta tot”. „Totuşi, ştiu şi eu… Există o înclinaţie pentru chestia asta cubistă, „Levinne e isteţ„. „Uneori aruncă în mod deliberat cu banii – dar şi-i ia înapoi”. „Costul…?” Glasurile coborâră, şuşotind misterios, în timp ce erau menţionate diverse sume de bani.

Aceştia erau membrii propriei sale rase. Sébastian Levinne zâmbi.

Se auzi soneria şi mulţimea porni agale să îşi ocupe locurile.

O perioadă de aşteptare, plină de sporăvăieli şi râsete, apoi luminile pâlpâiră şi se stinseră. Dirijorul urcă la locul lui. În faţa lui se afla o orchestră de şase ori mai mare decât orice orchestră de la Covent Garden şi total deosebită de o orchestră obişnuită. În ea se aflau instrumente ciudate de metal strălucitor ca nişte monştri diformi, iar într-un colţ o neobişnuită scânteiere de cristal. Dirijorul întinse bagheta, apoi o coborî şi imediat se auzi o bătaie ritmică şi joasă ca de ciocan pe nicovală – când şi când o bătaie era sărită, pierdută, iar apoi se întorcea plutind şi îşi lua locul în contratimp, îmbrâni indu-le pe celelalte.

Cortina se ridică…

În fundul unei loje de la nivelul al doilea, Sébastian Levinne stătea în picioare şi privea.

Asta nu era operă, aşa cum e înţeleasă în mod obişnuit. Nu relata nici o poveste, nu întruchipa personaje. Era mai degrabă ceva la scara unui gigantic balet rusesc. Conţinea efecte spectaculoase, efecte luminoase ciudate şi supranaturale – efecte care erau invenţiile lui Levinne. Spectacolele lui de revistă erau de mult declarate ca ultimul răcnet în materie de senzaţie spectaculoasă veritabilă. În creaţia de faţă, mai mult artist decât producător, îşi pusese întreaga forţă a imaginaţiei şi experienţei lui.

Prologul reprezentase Piatra – copilăria Omului.

Partea aceasta – corpul lucrării – era o supremă procesiune de instalaţii – fantastică, aproape

înspăimântătoare. Centrale electrice, dinamuri, coşuri de fabrici, furnale, toate fuzionând şi revărsându-se. Şi oameni, armate de oameni, cu feţe cubiste de roboţi, defilând în şabloane.

Muzica se umflă şi se învărteji – o larmă sonoră şi profundă veni de la noile instrumente metalice cu forme ciudate. Peste tot zgomotul răzbătea o notă stranie, înaltă şi dulce – ca zornăitul a nenumărate pahare…

Urmă un Episod al Zgârie-Norilor – New York-ul văzut cu susul în jos în zorii dimineţii dintr-un avion în zbor rotit. Şi ciudata bătaie ritmică disarmonică deveni şi mai insistentă, cu o monotonie ameninţătoare crescânda. Bătaia se prelungi pe durata altor episoade pentru a atinge, în sfârşit, climaxul, ca o uriaşă erecţie de oţel – mii de bărbaţi cu feţele de oţel sudaţi laolaltă într-un Uriaş Om de Oţel.

Epilogul urmă imediat. Fără interval, fără lumini aprinse. Numai o parte a orchestrei interpretă. Partitura era denumită în noua. Frazeologie modernă „Sticla”.

Note răsunătoare de trâmbiţă.

Cortina se dizolvă în ceaţă… Ceaţa se despărţi… Strălucirea bruscă te făcu să-ţi doreşti să-ţi acoperi ochii.

Gheaţă – nimic altceva decât gheaţă… Gheţari şi iceberguri imenşi… Strălucitori.

Iar în vârful imensei culmi o siluetă mică – orientată cu faţa spre strălucirea de. Nesuportat reprezentând răsăritul soarelui…

Silueta pirpârie şi caraghioasă a unui om…

Sfrălucirea se intensifică până la albeaţa magneziului. Mâinile urcară instinctiv la ochi cu un jstrigăt de durere.

Sticla sună – înalt şi dulce – apoi se sparse, se sparse pur şi simplu, în fragmente zornăitoare.

Cortina căzu şi luminile se aprinseră.

Cu o faţă impasibilă, Sébastian Levinne primi diverse felicitări şi coate.

— Ei bine, de dată asta ai făcut-o, Levinne. Fără jumătăţi de măsură, aşa-i?

— Un spectacol al naibii de bun, bătrâne. Deşi al naibii să fiu dacă ştiu despre ce este.

— Gigantul, 'ai? Asta-i drept, chiar că trăim într-o eră a maşinilor.

— Oh, domnule Levinnef pur şi simplu e prea înspăimântătoare pentru a începe în cuvinte! Am să-l visez pe acel gigant oribil de oţel.

— Maşinăriile precum Gigantul care devorează, aşa-i? Nu te înşeli prea mult, Levinne. Vrem să ne întoarcem la Natură. Cine e Groen? Un rus?

— Da, cine e Groen? Oricine ar fî, e un geniu. Bolşevicii se pot lăuda că, în sfârşit, au dat la iveală un compozitor.

— Păcat, Levinne, că te-ai făcut bolşevic. Om Colectiv. Şi Muzică Colectivă.

— Ei bina, Levinne, baftă! Nu pot să spun că îmi place mieunatul ăsta afurisit căruia în ziua de azi i se zice muzică, dar e un spectacol bun.

Aproape ultimul veni un bătrânel, uşor înconvoiat, cu un umăr mai înalt decât celălalt. Acesta rosti cu un glas foarte distinct.

— Vrei să-mi dai ceva de băut, Sébastian?

Levinne dădu din cap. Bătrânelul era Cari Bowerman, cel mai distins dintre criticii muzicali englezi. Plecară împreună către sanctuarul lui Levinne. Acolo se aşezară în două fotolii. Levinne îşi servi musafirul cu whisky şi sifon, apoi îl privi întrebător. Era ner-ăbdător să audă verdictul criticului.

— Aşadar?

Bowerman nu răspunse imediat. În cele din urmă spuse încetişor:

— Eu sunt bătrân. Există lucruri care îmi aduc plăcere… Există

— Alte lucruri, precum muzica de azi, care nu-mi oferă plăcere. Însă, în tot cazul, recunosc Geniul când îl întâlnesc. Există o sută de şarlatani – sute de indivizi care sfarămă tradiţia şi care cred'că prin asta au înfăptuit ceva minunat.

Şi există al o sutălea unu – un creator, un om care păşeşte cu îndrăzneală în viitor…

Se opri, apoi continuă:

— Da, recunosc geniul când îl întâlnesc. Poate că nu-mi place, dar îl recunosc. Groen, oricine o fi el, are geniu… Muzica de mâine…

Iarăşi se opri, şi iarăşi Levinne tăcu, aşteptând.

— Nu ştiu dacă aventura ta va reuşi sau va eşua. Cred că va reuşi – dar asta se va datora în principal personalităţii tale. Tu posezi arta de a forţa publicul să accepte ce vrei să accepte. Ai talent la succes. Ai făcut un mister din Groen – face parte din campania ta de presă, presupun.

Se uită pătrunzător la Sébastian.

— Nu vreau să mă bag în treburile tale, dar spune-mi un lucru – Groen este englez, nu-i aşa?

— Da. De unde ştii, Bowerman?

— În muzică, naţionalitatea e inconfundabilă. A studiat la şcoala rusească revoluţionară, da… Dar… Ei bine, cum spuneam, naţionalitatea e de neconfundat. Au existat înaintea lui pionieri – oameni care au încercat lucrurile pe care el le-a înfăptuit. Am avut şcoala noastră englezească – Holst, Vanghan-Williams, Arnold Bax. Muzicieni din toată lumea s-au apropiat de noul ideal – Absolutul în Muzică. Omul ăsta este urmaşul direct al acelui băiat care a murit în război, cum îl chema? Deyre – Vernon Deyre. Promite. Oftă. Mă întreb, Levinne, câte am pierdut în război?

— E greu de spus, domnule.

— Ţi-e şi groază să te gândeşti. Da, îţi este groază să te gândeşti. Se ridică. Nu te mai reţin. Ştiu că ai treabă. Un zâmbet slab îi apăru pe faţă. Gigantul! Îmi imaginez că tu şi Groen n-aţi râs niţeluş în barbă. Toată lumea este convinsă că Gigantul este acea siluetă de pigmeu – omul. Individul care rezistă prin Piatră şi Fier şi care, deşi civilizaţiile se fărâmiţează şi mor, îşi croieşte drum printr-o altă Eră Galbenă spre a se ridica într-o civilizaţie nouă la care noi nu visăm…

Zâmbetul i se lărgi.

— Pe măsură ce îmbătrânesc sunt tot mai mult convins că nu. Există nimic atât de patetic, atât de ridicol, atât de absurd, şi'atât de minunat ca Omul…

Se opri lângă uşă, cu mâna pe clanţă.

— Stai şi te întrebi ce a dus la facerea unui lucru precum Gigantul? Ce îl produce? Ce îl hrăneşte? Ereditatea modelează instru-mentul… Mediul înconjurător îl şlefuieşte şi îl rotunjeşte… Sexul îl trezeşte… Dar e mai mult de atât. Este hrana lui.

Vâj, vui, vum, zvor, Îmi miroase a sânge de muritor.

Viu sau mort, cum s-o afla, Oasele am să-i macin pentru pâinea mea.

Un gigant crud, geniul, Levinne! Un monstru alimentat cu carne şi sânge. Nu ştiu nimic despre Groen, totuşi aş jura că şi-a hrănit Gigantul cu propria-i carne şi propriu-i sânge, şi poate şi carnea şi sângele altora… Oasele lor sunt măcinate pentru prepararea pâinii Gigantului… Eu sunt un om bătrân, Levinne. Am capriciile mele. În seara asta am văzut sfârşitul. Mi-ar plăcea să cunosc începutul.

— Ereditate – mediu înconjurător – sex, spuse încet Levinne.

— Da. Exact astea. Nu că aş spera că ai să-mi spui.

— Crezi că eu… Ştiu?

— Sunt sigur că ştii.

Se lăsă tăcerea. În cele din urmă, Levinne spuse:

— Da, ştiu. Ţi-aş spune întreaga poveste dacă aş putea, dar nu pot. Există anumite motive… Repetă încetişor: Există anumite motive…

— Păcat. Ar fi fost interesant.

— Mira-m-aş…

Cartea întâi.

ABBOTS PUISSANTS.

Capitolul I.

Existau doar trei oameni cu adevărat importanţi în lumea lui Vernon: doica, Dumnezeu şi domnul Verde.

Existau, firește, slujnicele. Winnie, cea actuală, și înaintea ei Jane și Annie și Sarah și Gladys. Acestea erau toate de care își amintea Vernon, dar erau mult mai multe. Slujnicele astea nu stăteau niciodată mult din cauză că nu se puteau înțelege cu doica. Ele nu prea contau în lumea lui Vernon.

Mai exista, de asemenea, un fel de zeitate geamănă numită Mami-Tati pomenită de Vernon în rugăciunile lui și, în plus, asociată cu coborârea la desert. Ei erau figuri înceţoşate, destul de frumoase și minunate – mai ales mami – dar nici ei nu aparţineau lumii reale, lumii lui Vernon.

Lucrurile din lumea lui Vernon erau cu adevărat foarte reale. De pildă, scoarţa de lână de pe podeaua camerei lui. Ea avea dungi verzi și albe și era cam aspră pentru genunchii goi, iar într-un colţ avea o gaură pe care Vernon o lărgea pe furiș băgându-și degetele în ea. Apoi pereţii camerei pe care stânjenei mov se îngemănau intermediabil în sus în jurul unui model care uneori reprezenta carouri iar alteori, dacă te uitai la el destul de mult, cruci. Asta i se părea lui Vernon foarte interesant și aproape magic.

Mai era și un căluţ de lemn, lângă un perete, dar Vernon rareori încăleca pe el. În afară de căluţ mai existau o locomotivă și niște camioane, cu care se juca mult, și un dulap scund plin cu jucării mai mult sau mai puţin stricate. Pe un raft situat ceva mai sus se aflau lucrurile mai plăcute cu care te jucai într-o zi ploioasă sau atunci când doica era în toane neobișnuit de bune: Cutia cu Acuarele, și Periile din Păr de Cămilă și un teanc de reviste ilustrate pentru Decupat. De fapt, toate acele lucruri despre care doica spunea că „fac atâta dezordine încât nu le putea suporta”. Cu alte cuvinte, cele mai bune lucruri.

Iar în mijlocul acestui univers realist din camera copiilor, dominând totul, se afla Doica însăși. Persoana Nr. 1 din Trinitatea lui Vernon. Foarte mare și lată, foarte scrobită și foșnitoare. Atotcunoscătoare și atotputernică… Pe doică nu o puteai încuia. Ea știa mai bine decât băieţeii. O spunea în mod frecvent. Își petrecuse toată viaţa având grijă de

băieţei (şi, întâmplător, şi de fetiţe, dar pe Vernon nu-1 interesau) şi cu toţii şi fiecare în parte se făcuseră mari spre a fi Mândrie pentru ea. Ea aşa spunea şi Vernon o credea. Nu avea nici o îndoială că şi el avea să crescă spre a fi o Mândrie pentru ea, deşi uneori părea puţin probabil. Doica avea ceva care inspira teamă dar totdeauna şi ceva nespus de confortabil. Ea ştia răspunsul la toate. De exemplu, Vernon punea problema enigmei carourilor şi crucilor de pe tapet.

— Ah, spunea doica, există două feluri de a te uita la lucruri. Trebuie să fi auzit asta.

Şi cum Vernon o auzise într-o zi spunându-i exact acelaşi lucru lui Winnie, se simţi liniştit şi mulţumit. Cu ocazia respective, doica spusese în continuare că întotdeauna existau două laturi a unei probleme, şi de atunci Vernon vizualiza întotdeauna o problemă ca fiind ceva ca o literă cu cruci urcând pe o latură a ei şi carouri coborând pe cealaltă.

După doică venea Dumnezeu… Şi Dumnezeu era foarte real pentru Vernon, în principal datorită faptului că ocupa un loc foarte mare în conversaţia doicii. Doica ştia majoritatea lucrurilor pe cafe le faceai, dar Dumnezeu ştia totul, şi Dumnezeu era mai deosebit decât doica. Pe Dumnezeu nu îl puteai vedea, ceea ce, după părerea lui Vernon, îi conferea un avantaj destul de nedrept asupra ta, pentru că él te putea vedea pe tine. Chiar şi în întuneric, el te vedea. Uneori, noaptea, când Vernon era în pat, gândul că Dumnezeu se uita în jos la el prin întuneric facea să-1 treacă fiori reci pe şira spinării.

Dar pe total, comparat cu doica, Dumnezeu era o persoană intangibilă. De cele mai multe ori puteai să uiţi de el în mod convenabil. Adică, până când doica îl târa intenţionat în conversaţie.

Odată Vernon încercă să se revolte.

— Doică, ştii ce am să fac când am să mor?

Doica, ce împletea şosete, spuse:

— Unu, doi, trei, patru, uite, am scăpat un ochi. Nu, conaşule Vernon, nu ştiu.

— Am să mă duc în rai… Am să mă duc în rai… Şi am să mă duc direct la Dumnezeu… Direct la el am să mă duc, şi am să-i spun: „Eşti un om oribil şi te urăsc”.

Tăcere. O făcuse. O spusese. O îndrăzneală de necrezut, de neasemuit! Ce avea să se întâmple? Ce pedeapsă îngrozitoare terestră sau cerească avea să se abată asupra lui? Aşteptă cu sufletul la gură.

Doica prinsese ochiul. Se uită la Vernon peste ochelari. Era senină, neînfoiată.

— E puţin probabil ca Atotputernicul să bage în seamă ce spune un băieţel obraznic. Winnie, dă-mi foarfecele alea, te rog.

Vernon se retrase tuflit. Nu avea nici un rost. N-o puteai doborî pe doică. Trebuia s-o fi ştiut.

Şi apoi mai era domnul Verde. Domnul Verde era ca Dumnezeu în aceea că nu-1 puteai vedea, dar pentru Vernon era foarte real. El ştia, de pildă, cum arăta exact domnul Verde – de înălţime medie, destul de corpolent, semănând puţin cu băcanul din sat care cânta în corul satului pe post de bariton, obraji de un roşu aprins şi favoriţi. Avea ochi albaştri, un albastru foarte luminos. Lucru cel mai grozav la domnul Verde era că el se juca – adora să se joace. Indiferent la ce joc se gândea Vernon, tocmai acela era jocul care îi plăcea la nebunie domnului Verde. Dar domnul Verde mai avea şi alte aspecte. De exemplu, avea o sută de copii. Şi încă trei. Cei o sută, în mintea lui Vernon, erau păstraţi intacţi, o mulţime veselă care aleargă pe aleile cu tise în spatele lui Vernon şi al domnului Verde. Dar ceilalţi trei erau altfel. Ei aveau cele mai frumoase trei nume pe care le ştia Vernon: Pudelul, Veveriţa şi Copacul.

Vernon era, poate, un băieţel singuratic, dar el nu o ştia. Pentru că, vedeţi, el îi avea pe domnul Verde şi pe Pudel şi pe Veveriţă şi pe Copac. Aşadar, avea cu cine să se joace.

Mult timp Vernon stătea la îndoială privitor la unde era casa domnului Verde. Apoi, absolut dintr-o dată, îşi dădu seama că, bineînţeles, domnul Verde trâia în pădure. Pădurea îl fascinase întotdeauna pe Vernon. O latură a parcului se învecina cu ea. Era acolo un gard înalt din ostreţe, şi Vernon se furişa în lungul lui sperând să găsească o spărtură. Prin care să se uite dincolo. Tot timpul se auzeau şoapte şi oftaturi şi foşnete, de parcă pomii îşi vorbeau unul alteia. Pe la mijlocul gardului era o portiţă, dar vai, întotdeauna era încuiată, aşa că Vernon nu putea şti niciodată cum era cu adevărat în pădure.

Doica, fireşte, nu-1 ducea niciodată acolo. Ea era ca toate doicile şi prefera o plimbare bună şi întinsă pe şosea, fară să-ţi murdăreşti picioarele de la frunzele alea umede şi scârboase. Drept care Vernon nu avea voie să se ducă în pădure. Asta îl facea să se gândească şi mai mult la ea. Într-o bună zi avea să ia acolo ceaiul cu domnul Verde. Cu prilejul respectiv, Pudelul şi Veveriţa şi Copacul aveau să poarte haine noi.

Camera copiilor nu mai prezenta interes pentru Vernon. Era prea mică. Ştia tot ce era de ştiut despre ea. Grădina era altfel. Era cu adevărat o grădină interesantă, cu multe părţi diferite. Lungile alei dintre boschetele tunse de tisă cu păsările lor decorative, grădina de fructe împrejmuită cu zid, grădina sălbatică cu alunii ei în primăvară şi mestecenii tineri şi argintii cu covorul de campanule de sub ei, şi cea mai grozavă parte din toată grădina era partea împrejmuită cu o balustradă în care se aflau ruinele vechii abaţii. Acesta era locul în care i-ar fi plăcut tare mult lui Vernon să fie lăsat de capul lui – să se caţere şi să exploreze. Dar nu era niciodată lăsat. De restul grădinii profita după plac. Winnie

îl însoţea întotdeauna, dar cum printr-o coincidenţă extraordinară apărea de fiecare dată al doilea grădinar, Vernon se juca în voie fară să aibă parte de prea multă atenţie din partea lui Winnie.

Treptat, lumea lui Vernon se lărgi. Steaua dublă, Mami-Tati, se despărţi, deveni două persoane distincte. Tati rămase nebulos, dar mami deveni un adevărat personaj. Ea venea adesea în camera copiilor să „mă joc cu iubitul meu băieţel”. Vernon îi suporta vizitele cu o politeţe gravă, deşi, de regulă, asta însemna să renunţe la jocul în care el însuşi era angajat şi să-1 accepte pe cel care, după părerea lui, nu era nici pe departe atât de frumos. Doamnele care se aflau în vizită veneau uneori cu ea, şi atunci ea îl strângea tare pe Vernon (gest pe care el nu-1 putea suferi) şi striga:

— E atât de minunat să fii mamă! Niciodată nu mă satur de asta! Să ai un bebeluş scump, al tău propriu!

Foarte roşu, Vernon se desprindea din îmbrăţişarea ei. Pentru că el nu era deloc un bebeluş. Avea trei ani.

Într-o zi, după o astfel de scenă, îl văzu pe tatăl lui stând în prag şi urmărindu-1 cu ochi batjocoritori. Privirile li se întâlniră. Între ei păru să treacă ceva – o înţelegere… Un sentiment de înfrăţire.

Prietenele mamei lui vorbeau.

— Mare păcât, Myra, că nu seamănă cu tine! Ar fi fost adorabil să fi avut părul tău.

Dar Vernon simţi brusc un sentiment de mândrie. El semăna cu tatăl lui.

Vernon nu uită niciodată ziua în care veni la prânz doamna aceea americană. În primul rând, datorită explicaţiilor doicii despre America pe care, după cum îşi dădu el seama mai târziu, ea o confunda cu Australia.

Coborî la desert într-o stare, de uluială. Dacă doamna ar fi fost la ea acasă în ţara ei, ar fi umblat cu susul în jos, cu capul atârnându-i spre podea. Era prea destul ca să-1 facă să se holbeze la ea. Şi apoi, mai şi folosea cuvinte ciudate pentru cele mai simple lucruri.

— Vai ce nostim este! Uitè aici, scumpule, ţi-am adus o cutie cu bomboane. Nu vrei să vii să o iei?

Vernon veni cu prudenţă; acceptă darul. Era limpede că doamna nu ştia ce vorbea. Nu erau bomboane, ci ciocolată bună, Edinburg Rock.

Mai erau acolo şi doi domni, dintre care unul era soţul doamnei din America. Acesta spuse:

— Ştii să recunoşti o jumătate de coroană când o vezi, băiete?

Şi, la un moment dat, se dovedi că jumătate de coroană avea să fie proprietatea lui. Fu o zi cu totul minunată.

Vernon nu se gândise niciodată prea mult la casa lui. Ştia că era mai mare ca vicariatul, unde se ducea uneori la ceai, dar rareori se juca cu alţi copii sau se ducea acasă la ei. Aşa încât ziua aceea fu un fel de şoc minunat pentru el. Oaspeţii fură duşi prin toată casa, şi glasul doamnei americane se înălţa neîncetat.

— Vai, este pur şi simplu minunată! Aţi mai văzut aşa ceva? Cinci sute de ani, spui? Frank, ascultă asta. Henric al optulea – zău că parcă asculţi istoria Angliei. Iar abaţia e şi mai veche, spui?

Merseră peste tot, prin lunga galerie de tablouri, unde feţe semănând ciudat cu a lui Vernon, cu ochi de culoare închisă, apropiaţi, şi capete înguste priveau de pe pânze cu aroganţă sau cu o îngăduinţă rece. Mai erau acolo şi femei blajine cu gulere plisate sau cu perle împletite în păr – femeile Deyre îşi dăduseră toată silinţa să fie blânde, se măritaseră cu lorzi aprigi care nu cunoşteau nici teama nici mila – care se uitau cu un ochi critic la Myra Deyre, ultima dintre ele, în timp ce aceasta păşea pe sub ele. Din galeria cu tatblouri trecură în holul pătrat, şi de acolo în Camera Preotului.

Vernon fusese luat de mult de doică la ora aceea. Îl regăsiră în grădină, hrănind carasul auriu. Tatăl lui Vernon se dusese în casă pentru a aduce cheile ruinelor abaţi ei. Oaspeţii erau singuri.

— Vai, Frank! Spuse doamna americană. Nu e absolut minunat! Atâţia ani! Înmânată din tată în fiu. Romantică o numesc eu, pur şi simplu romantică. Atâţia ani! Imaginează-ţi! Cum a fost făcută?

Şi atunci vorbi celălalt domn. El nu – prea era vorbăreţ, Vernon nu îl auzise vorbind până acum. Dar acum îşi deslipi buzele şi scoase un singur cuvânt – un cuvânt atât de fermecător, atât de misterios, atât de încântător încât Vernon nu îl uită niciodată.

— Brumagem, spuse celălalt domn.

Şi înainte ca Vernon să apuce să-1 întrebe ce însemna acel cuvânt minunat, avu loc o altă diversiune.

Mama lui ieşi din casă. În spatele ei apunea soarele – un apus de soare de un auriu şi roşu crud, ca într-un tablou. Pe acel fundal Vernon îşi văzu mama – o văzu pentru prima dată – o femeie magnifică cu pielea albă şi părul auriu roşcat – o făptură ca în ilustraţiile din cartea de poveşti, o văzu dintr-o dată ca pe ceva minunat şi frumos.

Nu avea să uite niciodată acel moment straniu: Ea era mama lui şi era frumoasă şi el o iubea. Ceva în lăuntrul lui îl duru – numai că nu era o durere. Iar în capul lui se auzea un zgomot ciudat şi bubuitor, un zgomot ca de tunet care se sfârşea înalt şi dulce ca un tril de pasăre. Fu Un moment absolut minunat.

Iar cu el se combina acel cuvânt magic – Brumagem.

Capitolul II.

Slujnica Winnie pleca. Totul se întâmplă brusc. Celelalte servitoare şuşoteau între ele. Winnie plângea. Plângea de zor. Doica avu cu ea ceea ce numea ea o Discuţie, iar după aceea Winnie plânse mai mult ca niciodată. Doica avea ceva înfricoşător, părea mai masivă ca de obicei şi foşnea mai mult. Winnie, ştia Vernon, pleca din cauza tatei. Acceptă faptul fară vreun interes deosebit sau curiozitate. Slujnicele chiar plecau uneori din caiiza tatei.

Mama lui stătea închisă în camera ei. Şi ea plângea. Vernon o auzea prin uşă. Ea nu trimise după el, iar lui nu-i

trecu prin cap să se ducă la ea. Ba chiar se simţea vag uşurat. Ura zgomotul plânsului, suspinele trase îndelung pe nas, şi astea se întâmplau întotdeauna atât de aproape de urechile tale! Oamenii care plângeau întodeauna te strângeau în braţe. Vernon nu putea să sufere genul ăsta de zgomote aproape de urechile lui. Nimic pe lume nu ura mai mult decât zgomotele necorespunzătore. Ele te faceau să te simţi îndoit tot din mijloc ca o frunză. Asta era partea grozavă la domnul Verde. El nu facea niciodată zgomote necorespunzătoare.

Winnie îşi facea bagajele. Doica era cu ea – o doică mai puţin cumplită acum – o doică aproape umană.

— Asta să-ţi fie învăţătură de minte, fata mea, spuse doica. Să nu mai faci asta în casa în care ai să lucrezi.

Winnie îngână printre suspine ceva despre nici un pericol adevărat.

— Multe se trag, aş spune, de la părul roşu, spuse doica. Fetele roşcate sunt faşneţe, aşa spunea draga mea mamă. Eu nu spun că eşti o fată rea. Dar ce ai făcut este indecent. Indecent – nu pot să spun mai mult.

Şi, după cum observase Vernon, adesea după folosirea acestei fraze anume, doica se porni să spună mult mai multe. Dar el nu ascultă întrucât reflecta la cuvântul Indecent: Decent, ştia el, era un lucru pe care îl spuneai despre pălărie. Unde intervenea palana aici?

— Ce e indecent, doică? O întrebă el mai târziu.

Doica, cu gura plină de bolduri, căci croia un costum de pânză pentru Vernon, răspunse.

— Nepotrivit.

— Ce e nepotrivit?

— Băieţeii pun întruna întrebări prosteşti, spuse doica, eschivându-se cu abilitatea dobândită în cursul unei lungi cariere profesionale.

În după-amiaza aceea tatăl lui Vernon intră în camera copiilor. Avea ceva ciudat… Un aer furişat, nefericit şi

sfidător. Tresări uşor în faţa privirii pline de interes a lui Vernon.

— Bună, Vernon.

— Bună, tată.

— Plec la Londra. La revedere, amice.

— Pleci la Londra pentru că ai sărutat-o pe Winnie? Întrebă cu interes Vernon.

Tatăl lui rosti genul de cuvânt pe care Vernon ştia că nu trebuia să-1 audă, cu atât mai puţin să îl repete. Era un cuvânt pe care, ştia el, domnii îl foloseau, dar băieţeii nu. Faptul exercită asupra lui o asemenea fascinaţie încât avea să adoarmă repetându-şi cuvântul în compania altui cuvânt interzis. Celălalt cuvânt era Corset.

— Cine dracu' ţi-a spus asta?

— Nu mi-a spus nimeni, răspunse Vernon după ce reflectă o clipă.

— Atunci, de unde ştii?

— N-ai sărutat-o, deci?

Tatăl lui traversă camera fară să răspundă.

— Winnie mă sărută uneori, remarcă Vernon. Dar nu-mi prea place. Trebuie să o sărut şi eu. Grădinarul o sărută mult. Lui se pare că îi place. Eu cred că sărutatul e o prostie. O să-mi placă mai mult să o sărut pe Winnie când o să fiu mare, tată?

— Da. Cred că o să-ţi placă. Uneori, când sunt mari, fii seamănă foarte mult cu taţii lor.

— Mi-ar plăcea să fiu ca tine, spuse Vernon. Eşti un călăreţ foarte bun. Aşa a spus Sam. El spunea că n-ai egal în district şi că nimeni nu se pricepe mai bine ca tine la cai. Aş prefera să fiu ca tine, nu ca mami. Când călăreşte manii, pe cal îl doare spatele. Aşa a spus Sam.

Urmă o pauză.

— Pe mami o durea capul şi s-a întins, continuă Vernon.

— Ştiu.

— Ţi-ai luat la revedere de la ea?

Nu.

— Ai să-ţi iei? Pentru că va trebui să te grăbeşti. Docarul tocmai dă colţul.

— Cred că n-am să am timp.

Vernon dădu din cap cu înţelepciune.

— Aş spune că ăsta ar fi un plan bun. Mie nu-mi place să trebuiască să sărut lumea când plânge. Nu-mi place oricum ca mami să mă sărute mult. Te strânge prea tare şi îţi vorbeşte în ureche. Cred că mai că aş prefera s-o sărut pe Winnie. Tu pe care ai prefera, tată?

Fu derutat de ieşirea bruscă a tatălui său. Doica intrase o clipă mai înainte. Se dădu respectuoasă la o parte să-1 lase pe stăpân să treacă, şi Vernon avu o bănuială vagă că ea reuşise să-1 facă pe tatăl lui să se simtă prost.

Katie, ajutoarea de servitoare, intră să pună masa pentru ceai. Vernon se juca într-un colţ cu un joc cu cărămizi. Vechea atmosferă tihnită din camera copiilor se aşternu iar în jurul lui.

Se produse o întrerupere bruscă. Mama lui stătea în prag. Avea ochii umflaţi de plâns. Îi tampona cu o batistă. Stătea acolo, teatral nefericită.

— A plecat! Strigă ea. Fără să-mi spună un cuvânt! Fără un cuvânt! Oh, micul meu fiu! Micul meu fiu!

Traversă într-un suflet podeaua şi îl culese pe Vernon în braţe. Turnul, mai înalt cu cel puţin un nivel decât orice turn pe care îl construise vreodată, se prăbuşi în ruine. Glasul mamei lui, puternic şi înnebunit, îi scormoni în ureche.

— Copilul meu… Micul meu fiu… Jură că tu n-ai să mă părăseşti niciodată… Jură. Jură.

Doica veni spre ei.

— Gata, doamnă, gata, nu puneţi atât de mult la inimă. Ar fi bine să vă întoarceţi în pat. Edith o să vă aducă o ceaşcă bună de ceai fierbinte.

Tonul ei era autoritar – sever.

Mama lui continuă să hohotească şi îl strânse mai tare.

Întreg trupul lui Vernon începu să se înţepenească a rezistenţă. Nu mai putea suporta, nu mai putea suporta nici un picuţ, trebuia să facă ceva, ar fi promis orice voia mami numai să-i dea drumul.

— Tu trebuie să fii o compensaţie pentru mine, Vernon – o compensaţie pentru toată suferinţa pe care mi-a provocat-o tatăl tău… Oh, Doamne, ce am să mă fac?

Undeva în fundul minţii lui, Vernon era conştient că, tăcută, în extaz, Katie savura scena.

— Veniţi, doamnă, spuse doica. Nu faceţi decât să-1 tulburaţi pe copil.

De data asta vorbi cu atâta autoritate încât mama lui se supuse. Rezemându-se moale de braţul doicii, se lăsă scoasă din cameră.

Doica se întoarse câteva minute mai târziu foarte roşie la faţă.

— Vai de mine, da ştiu că s-a supărat rău! Spuse Katie. Isterie, aşa se cheamă! Nu crezi că o să-şi facă vreun rău, nu-i aşa? Eleşteele alea nesuferite din grădină. Stăpânul e un… Nu că n-a avut de îndurat multe de la ea. Toate scenele alea şi răutăţile…

— Ajunge, fato! Spuse doica. Întoarce-te la treaba ta şi să ştii că n-am mai văzut ca în casa unui domn ajutoarele de servitoare să discute cu mai marele lor o problemă de felul ăsta. Mama ta ar fi trebuit să te instruiască mai bine.

Zmucind din cap, Katie ieşi. Doica înconjură masă, mutând din loc ceşti şi farfurii cu o bruscheţe neobişnuită. Buzele i se mişcau în timp ce bombănea pentru sine.

— Să bage idei în cap copilului! Asta mă scoate din sărite…

Capitolul III.

Veni o nouă servitoare, o fată albă şi subţire cu ochi bulbucaţi. O chema Isabel, dar i se spunea Susan ca fiind „mai potrivit”. Asta îl nedumeri foarte tare pe Vernon. Îi ceru doicii o explicaţie.

— Există nume care se potrivesc nobililor, conaşule Vernon, şi nume care se potrivesc servitorilor. Asta e tot ce

e de spus.

— Atunci de ce numele ei adevărat este Isabel?.

— Există oameni care atunci când îşi botează copii se apucă să-i maimuţărească pe mai marii lor.

Cuvântul „maimuţărească” avu o influenţă derutantă asupra lui Vernon. „Maimuţărească” venea de la maimuţe. Oare îşi botezau oamenii copiii la grădina zoologică?

— Eu credeam că oamenii se botează la biserică.

— Aşa se şi întâmplă, conaşule Vernon.

Foarte derutant – de ce era totul atât de derutant? De ce erau lucrurile mai încâlcite ca altă dată? De ce o persoană îţi spunea un lucru şi altă persoană ceva cu totul diferit?

— Cum vin pe lume copiii, doică?

— M-ai mai întrebat asta, conaşule Vernon. Îi aduc îngeraşii noaptea pe fereastră.

— Doamna Amenkun care a venit… Ea a spus că eu am fost găsit sub o tufa de coacăz.

— Aşa se face cu copiii americani, spuse cu seninătate doica. Vernon scoase un oftat de uşurare. Bineînţeles! Simţi un val de recunoştinţă faţă de doică. Ea ştia întotdeauna. Mulţumită ei, universul care se balansa nesigur era din nou nemişcat şi ferm. Şi ea nu râdea niciodată. Mama lui da. O auzise spunându-le altor doamne: „Îmi pune o mulţime de întrebări. Ia ascultaţi-o pe asta. Nu sunt copiii nostimi şi adorabili?”

Dar Vernon nu vedea deloc că era nostim sau adorabil. El voia pur şi simplu să ştie. Trebuia să ştii. Asta facea parte din creştere. Când erai mare ştiai totul şi aveai lire de aur în pungă.

Lumea continuă să se lărgească.

Existau, de pildă, unchi şi mătuşi.

Unchiul Sydney era fratele lui mami. Era scund şi solid şi avea o faţă cam roşie. Avea obiceiul de a îngâna melodii şi de a-şi zornăi banii din buzunarele pantalonilor. Îi plăcea mult să facă glume, dar Vernon nu întotdeauna găsea că glumele lui erau amuzante.

— Ce-ar fi dacă mi-aş pune pălăria ta? Întreba unchiul Sydney. Hai? Ce crezi, cum aş arăta cu ea?

Ce întrebări curioase puneau oamenii mari! Curioase, dar şi dificile, pentru că dacă exista un lucru pe care doica nu înceta să i-1 imprime lui Vernon acela era că băieţeii nu trebuie să facă niciodată remarci personale.

— Hai, spune, insista unchiul Sydney. Cum aş arăta? Uite… Îi smulse chestia din pânză cu pricina şi şi-o puse pe vârful capului. Cum arăt, ai?

Ei bine, dacă trebuie să răspunzi, trebuie. Vernon spuse politicos şi un pic obosit:

— Cred că arăţi cam nătâng.

— Băiatul ăsta al tău n-are deloc simţul umorului, Myra, îi spuse unchiul Sydney mamei lui. N-are umor nici un pic. Păcat.

Mătuşa Nina, sora tatei, era cu totul altfel.

Mirosea frumos, ca grădina într-o zi de vară, şi avea un glas catifelat care îi plăcea lui Vernon. Mai avea şi alte virtuţi – nu te săruta când nu voiai să fii sărutat şi nu insista să facă glume. Dar ea nu venea foarte des la Abbots Puissants.

Ea trebuia să fie foarte curajoasă, se gândea Vernon, pentru că ea fu prima care îl facu să îşi dea seama că poţi stăpâni Fiara.

Fiara trăia în salonul mare. Avea patru picoare şi un corp maro, lucios. Şi avea un şir lung de ceea ce Vernon crezuse când era foarte mic că erau dinţi. Dinţi mari, galbeni şi strălucitori. Din primele lui amintiri, Vernon fusese fascinat şi îngrozit de Fiară. Căci dacă iritai Fiara, ea scotea zgomote ciudate, un mârâit mânios sau uh vaiet furios şi ascuţit – şi cumva acele zgomote te dureau mai mult decât orice pe lume, te loveau drept în lăuntrul tău. Te făceau să te cutremuri şi să te simţi bolnav, şi îţi faceau ochii să te înţepe şi să ardă, şi totuşi, printr-un fel de vrajă ciudată, nu puteai pleca de acolo.

Când lui Vernon i se citeau poveşti cu balauri, întotdeauna îi asemuia cu Fiara. Iar unele din cele mai grozave jocuri cu domnul Verde erau acelea în care ei ucideau Fiara – Vernon înflgându-i o sabie în corpul maro şi strălucitor în timp ce suta de copii chiuia şi cânta în spatele lui.

Acum că era băiat mare, ştia mai bine, desigur. Ştia că pe Fiară o chema Marele Pian şi că atunci când îi atacai în mod deliberat dinţii asta se chema „cântatlapian" şi că doamnele o faceau după cină în faţa domnilor. Dar în străfundurile inimii lui încă îi mai era frică, şi uneori visa că Fiara îl urmărea pe trepte, caz în care se deştepta ţipând.

În visele lui Fiara trăia în pădure, şi era crudă şi sălbatică, iar zgomotele pe care le facea erau prea groaznice pèntru a fî suportate.

Şi mami facea uneori „cântatlapian", lucru pe care Vernon îl suporta cu greutate. Fiara, simţea el, nu avea să fie deşteptată cu adevărat de ceea ce îi facea ea. Dar în ziua în care cântă mătuşa Nina fu altceva.

Vernon dirija într-un colţ unul din jocurile lui imaginare. El şi Pudelul şi Veveriţa erau la picnic şi mâncau homari şi ecleruri cu ciocolată.

Mătuşa Nina nici măcar nu-1 observase. Se aşezase şi cânta la întâmplare.

Fascinant, Vernon se strecură tot mai aproape. În cele din urmă Nina îl văzu holbându-se la ea, cu lacrimile rostogolindu-i-se pe faţă şi trupul lui mic scuturat de hohote. Nina se opri.

— Ce s-a întâmplat, Vernon?

— Urăsc asta, suspină Vernon. O urăsc! Mă doare aici. Mâinile lui se strânseră pe stomac.

În clipa aceea Myra intră în cameră. Râse.

— Nu-i ciudat? Copilul ăsta pur şi simplu urăşte muzica. Foarte ciudat.

— De ce nu pleacă dacă o urăşte? Întrebă Nina.

— Nu pot, hohoti Vernon.

— Nu-i o chestie caraghioasă? Spuse Myra.

— Cred că e mai degrabă interesantă.

— Majoritatea copiilor abia aşteaptă să zdrăngăne la pian. Zilele trecute am încercat să-i arăt lui Vernon „Marşul măgăruşilor”, dar n-a fost nici un pic amuzat.

Nina se uita îngândurată la nepoţelul ei.

— Nu-mi vine să cred că am un copil care este anti-muzică, spuse cu un glas îndurerat Myra. Eu la opt ani cântam piese foarte dificile.

— Mă rog, spuse vag Nina. Există feluri diferite de a te apropia de muzică.

O afâramţie prostească, de altfel de aşteptat din partea familiei Deyre, îşi zise Myra. Ori îţi plăcea muzica şi cântai, ori nu. Lui Vernon era clar că nu-i plăcea.

Mama doicii era bolnavă. O catastrofa ciudată, fară egal până acum. Doica, foarte roşie la faţă şi mohorâtă, îşi facea bagajul ajutată de Susan Isabel. Vernon, încurcat, compătimitor, dar mai ales curios, stătea prin preajmă şi punea întrebări.

— Mama ta e foarte bătrână, doică? Are o sută de ani?

— Bineînţeles că nu, conaşule Vernon. O sută, ce să spun!

— Crezi că o să moară? Continuă Vernon, vrând să fie amabil.

Mama bucătăresei fusese bolnavă şi murise. Doica nu răspunse.

— Doică, mama ta va…

— N-am timp să răspund la întrebări, conaşule Vernon.

Vernon se aşează pe colţul divanului şi reflectă. Doica spusese că mama ei nu avea o sută de ani, dar cu toate astea trebuia să fie foarte bătrână. Lui însăşi doica i se părea teribil de bătrână. Gândul că exista o fiinţă superioară ca vârstă şi înţelepciune doicii era de-a dreptul uluitor. Într-un fel ciudat, asta o reducea pe doică la proporţiile unei simple fiinţe umane. Nu mai era o figură întrecută doar de Dumnezeu.

Universul se schimbă – valorile fură reajustate. Doica, Dumnezeu şi domnul Verde – toţi trei ieşiră din prim-plan,

devenind mai vagi şi mai ceţoşi. Mami, tata, chiar şi mătuşa Nina păreau să conteze mai mult. Mai ales mami. Mami era ca prinţesele cu păr lung şi frumos, auriu. I-ar fi plăcut să învingă un balaur pentru mami – un balaur maro şi lucios ca Fiara.

Care era cuvântul – cuvântul magic? Brumagem – asta era – Brumagem. Lin cuvânt fermecător! Prinţesa Brumagem! Un cuvânt numai bun pentru a fi repetat încetişor, pe furiş, concomitent cu „Naiba” şi „Corset”.

Dar mami nu trebuia să audă niciodată asta, pentru că el ştia prea bine că mami ar fi râs – ea râdea întotdeauna, genul de râs care te facea să te strângi în tine şi să-ţi vină să te zvârcoleşti.

Şi mami ar fl spus nişte lucruri… Exact genul de lucruri pe care nu le puteai suferi. „Nu sunt copiii de-a dreptul amuzanţi?”

Iar Vernon ştia că el nu era amuzant. Lui nu-i plăceau lucrurile amuzante – aşa spusese unchiul Sydney. Măcar dacă mami n-ar fl…

Şezând pe cuvertura aluneacoasă de creton, Vernon se încruntă nedùmerit. Avu dintr-o dată imaginea fugară şi neclară a două mami. Una, prinţesa, frumoasa mami pe care o visa, care în mintea lui se asocia cu apusurile de soare şi magia şi uciderea balaurilor, şi cealaltă – cea care râdea şi care spunea „Nu sunt copiii de-a dreptul amuzanţi?”. Numai că, desigur, erau una şi aceeaşi…

Se foi şi oftă. Doica, îmbujorată din cauza efortului făcut pentru a-şi închide cufărul, se întoarse cu blândeţe sprejel.

— Ce s-a întâmplat, conaşule Vernon?

— Nimic, spuse Vernon.

Întotdeauna trebuia să spui „Nimic”. Niciodată nu puteai povesti. Pentru că, dacă povesteai, nimeni n-ar fi înţeles ce voiai să spui.

Sub domnia lui Susan Isabel, camera copiilor fu cu totul altfel ca atmosferă. Puteai să fii, şi foarte frecvent erai, obraznic. Susan îţi spunea să nu faci anumite lucruri.

— Şi tu le faceai totuşi! Susan spunea: „Am să te spun mamei tale”. Dar n-o facea niciodată.

La început, lui Susan îi plăcură poziţia şi autoritatea pe care le avea în absenţa doicii. Dacă n-ar fi fost la mijloc Vernon ar fi continuat să îi placă. Susan obişnuia să schimbe confidenţe cu Katie, ajutoarea de servitoare.

— Nu ştiu ce-1 apucă, zău. Uneori e ca un mic diavol. Iar cu doamna Pascal e atât de bun şi de cuminte!

La care Katie răspunse:

— Ah! Ea e dură! Te ia tare, nu-i aşa?

Şi apoi şuşotiră şi chicotiră.

— Cine e doamna Pascal? Întrebă într-o zi Vernon.

— Vai, conaşule Vernon, se poate? Nu ştii cum o cheamă pe doica ta?

Aşadar doica era doamna Pascal. Alt şoc. Întotdeauna fusese doar Doica. Era cam ca şi cum ţi s-ar fi spus că pe Dumnezeu îl chema domnul Robinson.

Doamna Pascal! Doica! Cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât i se părea mai fantastic. Doamna Pascal – exact cum mami era doamna Deyre şi tata era domnul Deyre. În mod oarecum ciudat, Vernon nu luă niciodată în calcul posibilitatea existenţei unui domn Pascal. (Nu că ar fi existat o astfel de persoană. „Doamna” era o recunoaştere tacită a poziţiei şi autorităţii doicii). Doica stătea singură pe aceeaşi treaptă de măreţie ca domnul Verde care, în ciuda sutei de copii (şi a Pudelului, Veveriţei şi Copacului), nu avea în mintea lui Vernon nici o doamnă Verde lângă el!

Mintea curioasă a lui Vernon se îndreptă în altă direcţie.

— Susan, îţi place să ţi se spună Susan? Ţi-ar plăcea mai mult să ţi se spună Isabel?

Susan (sau Isabel) chicoti ca de obicei.

— Nu contează ce-mi place mie, conaşule Vernon.

— De ce?

— Pe lumea asta, oamenii trebuie să facă ce li se spune.

Vernon rămase tăcut. La fel crezuse şi el cu câteva zile în urmă. Dar începea să perceapă că nu era adevărat. Nu

trebuia să faci ce ţi se spunea. Totul depindea de cine îţi spunea.

Nu era o chestiune de pedeapsă. Susan îl punea continuu să stea ba pe scaun, ba la colţ, sau îl lipsea de dulciuri. Doica, dimpotrivă, nu trebuia decât să se uite sever la el prin ochelari cu o anumită expresie pe faţă, şi orice altceva în afara capitulării ieşea din discuţie.

Prin firea ei, Susan nu avea pic de autoritate, şi Vernon ştia asta. Descoperise fiorul plăcut al nesupunerii încununate de succes, în plus, îi plăcea s-o chinuiască pe Susan. Cu cât se aprindea ea mai mult, şi era mai necăjită şi mai disperată, cu atât îi plăcea lui mai mult s-o supere. El era, corespunzător anilor lui, încă în Epoca de Piatră. Savura din plin plăcerea cruzimii.

Susan îşi făcu obiceiul să-1 lase pe Vernon să se joace singur în grădină. Fiind o fată urâţică, nu avea motivele lui Winnie ca să-i placă grădina. În plus, ce putea să i se întâmple lui Vernon?

— Să nu te apropii de eleştee, ai înţeles, conaşule Vernon?

— Nu, spuse Vernon, hotărându-se pe loc să o facă.

— Ai să te joci cu cercul ca un băiat cuminte?

— Da.

Camera capiilor rămase în pace. Susan scoase un oftat de uşurare. Scoase dintr-un sertar o carte, învelită în ziare, intitulată Ducele şi lăptăreasa.

Lovindu-şi cercul, Vernon facu turul grădinii de fructe. Scăpându-i de sub control, cercul ţopăi pe un mic petic de pământ care, în acel moment, se bucura de întreaga atenţie a lui Hopkins, grădinarul şef. Hopkins îi ordonă ferm şi autoritar lui Vernon să plece de acolo, şi Vernon plecă. El îl respecta pe Hopkins.

Abandonând cercul, Vernon se căţără în câţiva copaci. Mai precis, atinse o înălţime de aproape dpi metri de la pământ, luându-şi toate măsurile de precauţie. Plictisindu-se de acest sport periculos, încălecă o cracă şi cugetă ce să facă mai departe.

Pe total, se gândi la eleştee. Cum Susan îi interzisese să se apropie de ele, eleşteele prezentau o deosebită fascinaţie. Da, avea să se ducă la ele. Se ridică şi, în clipa aceea, îi veni o altă idee, sugerată de o privelişte neobişnuită.

Portiţa dispre pădure era deschisă.

Niciodată în toată experienţa de viaţă a lui Vernon nu se mai întâmplase aşa ceva. De nenumărate ori încercase pe furiş portiţa, întotdeauna era încuiată.

Se strecură cu precauţie spre ea. Pădurea! Era la câţiva paşi în spatele portiţei. Puteai plonja direct în, adâncurile ei verzi şi răcoroase. Inima lui Vernon bătu mai repede.

Dintotdeauna îşi dorise să meargă în pădure. Iată că acum avea ocazia! O dată ce doica se întorcea, un astfel de lucru ieşea din discuţie.

Şi totuşi ezita. Nu un sentiment de nesupunere îl reţinea. Strict vorbind, niciodată nu i se interzisese să meargă în pădure. Viclenia lui copilărească avea deja pregătită scuza asta.

Nu, era altceva. Teama de necunoscut – de acele adâncuri înfrunzite şi întunecate. Amintiri ancestrale îl ţineau în loc…

Voia să se ducă… Şi nu voia. Puteau să fie Lucruri acolo – Lucruri precum Fiara. Lucruri care veneau pe la spatele tău, care te urmăreau urlând…

Se mută neliniştit de pe un picior pe celălalt.

Dar Lucrurile nu te urmăreau ziua. Şi în pădure trăia domnul Verde. Nu că domnul Verde mai era tot atât de real cum fusese cândva. Totuşi, ar fi fost plăcut să explorezi şi să găseşti un lpc unde să pretinzi că domnul Verde chiar locuieşte. Pudelul, Veveriţa şi Copacul aveau fiecare casele lor – case mici, înfrunzite.

— Vino, Pudelule, îi spuse Vernon unui însoţitor invizibil. Ai la tine arcul şi săgeata? Foarte bine. Ne vom întâlni acolo cu Veveriţa.

Păşi dincolo în pas vioi. În spatele lui, vizibil doar pentru ochii minţii lui, mergea Pudelul, îmbrăcat precum Robinson Crusoe din çartea lui de desen.

Era minunat în pădure – neclar şi întunecat şi verde. Păsărelele cântau şi zburau din creangă în creangă. Vernon continuă să discute cu prietenul lui – un lux pè care nu şi-1 permitea prea des, întrucât cineva l-ar fi putut auzi şi ar fl spus: „Nu e foarte amuzant? Se preface că e cu alt băieţel”. Acasă trebuia să ai mare grijă.

— Până la prânz vom ajunge la castel, Pudelule. Acolo vor fi leoparzi fripţi. Oh! Iat-o pe Veveriţă. Ce mai faci, Veveriţo? Unde e Copacul?

— Uite cum facem. Cred că e cam obositor să mergem pe jos. Vom merge călare.

Armăsarii erau priponiţi de un copac din apropiere. Al lui Vernon era alb ca laptele, al Pudelului era negru ca tăciunele. Cât despre culoarea armăsarului Veveriţei, nu era prea decis.

Porniră în galop printr copaci. În pădure erau lucruri extrem de periculoase, mlaştini. Şerpii sâsâiau la ei şi leii îi fugăreau. Dar credincioşii armăsari faceau tot ce le cereau stăpânii lor.

Ce prostie să te joci în grădină, sau oriunde în altă parte decât aici! Uitase cum e să te joci cu domnul Verde şi Pudelul şi Veveriţa şi Copacul.

Vernon îşi continuă drumul, când ţopăind, când mărşăluind cu o demnitate solemnă. Era grozav, era minunat! Ce îi lipsea, deşi el personal n-o ştia, era un tamtam în care să bată în timp ce îşi înălţa propriile imnuri de slavă.

Pădurea! Întotdeauna ştiuse că avea să fie aşa, şi era! În faţa lui apăru brusc un perete prăbuşit, acoperit de muşchi. Zidul castelului! Putea fi ceva mai grozav? Începu să se caţăre pe el.

Ascensiunea fu destul de uşoară, deşi încărcată de cele mai plăcute şi palpitante posibilităţi de pericol. Vernon nu se hotărâse încă dacă acesta era Castelul domnului Verde, sau dacă era locuit de un Căpcăun care mânca numai carne

de om. Cu faţa îmbujorată, ajunse în vârful zidului şi se uită în partea cealaltă.

Şi iată că acum intră în poveste, pentru un scurt paragraf, doamna Somers West căreia îi plăce singurătatea romantică (pe perioade scurte), şi care cumpărase Woods Cottage ca fiind „încântător de izolată de tot şi da toate, dacă înţelegi ce vreau să spun, chiar în inima pădurii, una cu Natura!” Şi cum doamna. Somers West era melomană, ca de altfel şi artistă, dărâmase un perete şi făcuse din două camere una, dotându-se astfel cu destul spaţiu pentru a găzdui un pian.

Şi în acelaşi moment în care Vernon ajunse în vârful zidului, mai mulţi bărbaţi transpirau şi se clătinau pe picoare sub greutatea pianului menţionat anterior încercând să îl bage pe fereastră întrucât pe uşă nu încăpea. Grădina de la Woods Cottage era o simplă învălmăşeală de arboret – Natură sălbatică, după cum îi spunea doamna Somers West. Aşa că tot ce văzu Vernon fu Fiara! Fiara, vie şi hotărâtă, târându-se încetişor înspre el, rea şi răzbunătoare…

O clipă, rămase împietrit. Apoi, cu un strigăt înnebunit, o rupse la fugă. Zbură în lungul vârfului zidului îngust care se farămiţa. Fiara era în spatele lui, urmărindu-1… Vernon fugea – fugea mai repede ca niciodată. Piciorul i se prinse într-un ochi de iederă. Se prăbuşi de sus., căzând… Căzând…

Capitolul IV.

După mult timp, Vernon se trezi în pat. Desigur, era firesc să te trezeşti în pat, dar ce nu era firesc era să ai o cocoaşă mare ieşind în afară în faţa ta în pat. În timp ce se holba la ea, cineva îi vorbi. Acel cineva era dr. Coles, pe care Vernon îl cunoştea foarte bine.

— Măi să fie, şi cum ne simţim? Întrebă dr. Coles.

Vernon nu ştia cum se simţea dr. Coles. El personal se simţea destul de rău şi o spuse:

— Foarte probabil, foarte probabil, spuse dr. Coles.

— Şi cred că sunt rănit undeva, spuse Vernon. Cred că sunt rănit foarte tare.

— Foarte probabil, foarte probabil, spuse din nou dr. Coles.

— Poate m-aş simţi mai bine dacă m-aş scula. Pot să mă scol?

— Nu chiar acum. Vezi tu, ai căzut.

— Da, spuse Vernon. Fiara a venit după mine.

— Poftim? Ce anume? Fiara? Care Fară? Ce-i cu Fiara?

— Nimic, spuse Vernon.

— Un câine, poate, spuse doctorul. S-a repezit la perete şi a lătrat. Nu trebuie să-ţi fie frică de câini, băiete.

— Nu îmi este.

— Şi ce căutai atât de departe de casă, ai? Nu aveai ce căuta acolo unde erai.

— Nimeni nu mi-a spus să nu mă duc, spuse Vernon.

— Mira-m-aş. Ei bine, mi-e teamă că trebuie să-ţi primeşti pedeapsa. Ştii că ţi-ai rupt piciorul, băiete?

— Serios? Vernon era mulţumit, încântat. Îşi rupsese piciorul. Se simţea foarte important.

— Va trebui să stai culcat o perioadă, iar apoi ai să umbli un timp în cârje. Ştii ce sunt cârjele?

Da, Vernon ştia. Domnul Jobber, tatăl fierarului, avea cârje. Şi el avea să aibă cârje! Ce minunat!

— Pot să le încerc acum?

Dr. Coles râse.

— Deci îţi place ideea? Nu, mă tem că va trebui să aştepţi un pic. Şi trebuie să cauţi să fii un băiat curajos, să ştii. Şi pe urmă ai să te însănătoşeşti mai repede.

— Mulţumesc, spuse politicos Vernon. Nu cred că mă simt foarte bine. Puteţi să luaţi chestia asta ciudată de pe patul meu? Cred că după aceea va fi mai confortabil.

Dar se părea că acea chestie ciudată nu putea fi luată de acolo. Şi se mai părea că Vernon nu avea să se poată mişca prin pat întrucât piciorul îi era legat de o bucată lungă de

lemn. Şi, dintr-o dată, nu mai păru un lucru prea plăcut să ai piciorul rupt.

Buza de jos a lui Vernon tremură puţin. Nu avea să plângă, era băiat mare şi băieţii mari nu plângeau. Aşa a spus doica – şi atunci îşi dădu seama că o voia pe doică, o voia tare mult. Îi voia prezenţa liniştitoare, darul ei de a le şti pe toate, îi voia majestatea foşnitoare.

— Se va întoarce curând, spuse dr. Coles. Da, fiule. Între timp, sora asta va avea grijă de tine – sora Frances.

Sora Frances intră în raza vizuală a lui Vernon şi Vernon o studie în tăcere. Şi ea era scrobită şi foşnea, cepa ce era foarte bine. Dar ea nu era masivă ca doica – ea era mai subţire decât mami – tot atât de subţire ca mătuşa Nina. El nu era sigur…

Şi atunci îi întâlni ochii – ochi serioşi, mai mult verzi decât cenuşii, şi simţi, aşa cum simţea majoritatea oamenilor, că în prezenţa sorei Frances lucrurile aveau să fie „în ordine”.

Ea îi zâmbi – dar nu în felul în care îi zâmbeau musafirele. Era un zâmbet grav, prietenos dar rezervat.

— Îmi pare rău că nu te simţi bine, îi spuse ea. Vrei un suc de portocale?

Vernon reflectă asupra problemei şi apoi spuse că ar vrea. Dr. Coles ieşi din cameră şi sora Frances îi aduse sucul într-o cană extrem de ciudată ca aspect, cu un gurlui lung. Şi se părea că Vernon urma să bea din gurlui.

Asta îl facu să râdă, dar îl duru, aşa că se opri. Sora Frances îi sugeră să doarmă iar, dar el spuse că nu voia să doarmă.

— Atunci n-am să mă culc nici eu, spuse sora Frances. Mă întreb dacă poţi să numeri câţi stânjenei sunt pe peretele ăsta. Poţi să începi din partea dreaptă, iar eu am să încep din partea stângă. Ştii să numeri, nu-i aşa?

Vernon spuse cu mândrie că ştia să numere până la o sută.

— Asta-i foarte mult, spuse sora Frances. Nu sunt nici pe departe o sută de stânjenei. Eu zic că sunt şaptezeci şi nouă. Tu cât zici că sunt?

Vernon îşi dădu cu părerea că erau cincizeci. Era sigur că nu se putea să fie mai mulţi. Începu să numere dar, fară să ştie, pleoapele i se închiseră şi adormi…

Zgomot… Zgomot şi durere… Se deşteptase tresărind. Îi era cald, foarte cald, şi îl durea într-o parte, jos. Iar zgomotul se apropia tot mai mult. Era zgomotul pe care întotdeauna îl asocia cu mami…

Ea intră ca un vârtej în cameră, cu chestia aceea care semăna cu o mantie fluturând în urma ei. Era ca o pasăre – o pasăre mare şi frumoasă, şi tot ca o pasăre se năpusti asupra lui.

— Vernon, scumpul meu, iubitul lui mami… Ce ţi-au făcut? Ce groaznic… Ce cumplit! Copilul meu!

Plângea. Începu să plângă şi Vernon. Brusc, era înspăimântat. Myra gemea şi plângea.

— Copilaşul meu! Tot ce am pe lume. Nu mi-1 lua, Doamne! Nu mi-1 lua! Dacă moare, am să mor şi eu!

— Doamnă Deyre…

— Vernon… Vernon… Puiul meu…

— Doamnă Deyre, vă rog.

În glasul acela era mai degrabă un ordin decât o rugăminte.

— Vă rog să nu-1 atingeţi. O să-i faceţi rău.

— Să-i fac rău? Eu? Mama lui?

— Se pare că nu vă daţi seama, doamnă Deyre, că are piciorul rupt. Trebuie să vă rog să părăsiţi camera.

— Îmi ascunzi ceva… Spune-mi… Spune-mi… O să trebuiască să i se amputeze piciorul?

Vernon scoase un vaiet. Nu avea nici cea mai mică idee ce ihsemna amputat, dar suna dureros – ba mai mult decât dureros, înfricoşător. Vaietul i se transformă în ţipăt.

— Moare! Strigă Myra. E pe moarte şi ei nu vor să-mi spună! Dar o să moară în braţele mele.

— Doamnă Deyre…

Sora Frances ajunsese cumva între mama lui şi pat. O ţinea pe mama lui de umeri. Glasul ei avea tonul pe care îl

avea doica atunci când vorbea cu Katie, ajutoarea de servitoare.

— Doamnă Deyre, ascultaţi-mă. Trebuie să vă controlaţi. Trebuie! Apoi ridică privirea. În prag stătea tatăl lui Vernon. Domnule Dyre, vă rog să vă luaţi soţia de aici. Pacientul meu nu trebuie să fie tulburat.

Tatăl lui dădu din cap cu înţelegere. El se uită doar o dată la Vernon şi spuse:

— Ghinion, amice. Şi eu mi-am rupt braţul cândva.

Lumea deveni deodată mai puţin înspăimântătoare. Şi alţi oameni îşi rupseseră mâinile şi picioarele. Tatăl lui o luase de umeri pe mama lui şi o conducea către uşă, vorbindu-i cu glasul coborât. Ea protesta, insista, cu glasul înalt şi ascuţit de emoţie.

— Cum poţi tu să înţelegi? Tu niciodată n-ai ţinut la copil cum am ţinut eu. Cum pot să-mi las copilul să fie îngrijit de o străină?VEl are nevoie de mama lui… Nu înţelegi – eu îl iubesc. Nimic nu e ca dragostea de mamă – toată lumea spune asta.

— Vernon, iubitule… Se smulse din mâinile soţului ei şi se întoarse către pat. Vrei să stau cu tine, nu-i aşa? O vrei pe mami?

— O vreu pe doică, hohoti Vernon. O vreau pe doică…

— Oh! Exclamă Myra. Rămase în loc, tremurând.

— Vino, draga mea, spuse cu blândeţe tatăl lui Vernon. Hai să ieşim.

Ea se rezemă de el, şi ieşiră împreună. În urma lor, plutiră înapoi în cameră cuvinte slabe.

— Propriul meu copil, să-mi întoarcă el spatele pentru o străină!

Sora Frances netezi cearceaful şi îi oferi puţină apă.

— Doica se întoarce foarte curând, spuse ea. Vrei să-i scriem azi? Ai să-mi spui tu ce să-i scriu.

Un sentiment nou şi ciudat îl cuprinse pe Vernon – un fel de recunoştinţă ciudată. Cineva chiar înţelegea…

Când, mai târziu, Vernon avea să privească în urmă la copilăria lui, această perioadă se detaşa cu claritate de restul. „Vremea când mi-am rupt piciorul” marca o eră distinctă. Avea să aprecieze, de asemenea, diverse mici incidente care la vremea respectivă fuseseră acceptate de el ca ceva firesc. De exemplu, o întrevedere destul de furtunoasă dintre dr. Coles şi mama lui. Fireşte, aceasta nu avu loc în camera în care zăcea Vernon, dar glasul ridicat al Myrei pătrundea prin uşile închise. Vernon auzi exclamaţii indignate precum: „Nu ştiu ce vrei să spui când afirmi că îl tulbur… Consider că eu ar trebui să-mi îngrijesc copilul… Bineînţeles că sunt distrusă – eu nu fac parte din acei oameni care n-au pic de inimă. Uită-te la Walter – niciodată nu î-a păsat de nimic!”

Existau multe frecuşuri şi între Myra şi sora Frances. În aceste cazuri sora Frances câştiga întotdeauna, dar cu un anumit preţ. Myravdeyre era furibund de geloasă pe ceea ce numea ea „îngrijitoarea plătită”. Era silită să se supună ordinelor doctorului, dar o facea cu o lipsă totală de graţie şi cu o grosolănie făţişă pe care sora Frances părea să nu o observe niciodată.

În anii care urmară Vernon nu îşi mai amintea nimic despre durerea şi plictiseala prin care trebuie să fi trecut. Îşi amintea doar de zilele fericite de joacă şi stat la palavre. Căci în sora Frances găsea un adult care nu considera că lucrurile erau „amuzante” sau „bizare”. Cineva care asculta cu bun simţ şi care făcea sugestii serioase şi înţelepte. Sorei Frances se simţi în stare să-i povestească despre Pudel, Veveriţă şi Copac, şi despre domnul Verde şi cei o sută de copii ai lui. Şi în loc să spună „Ce joc amuzant!”, sora Frances întrebă doar dacă cei o sută de copii erau băieţi sau fete – un aspect la care Vernon nu se gândise până atunci. Dar el şi sora Fi ances hotărâră că erau câte cincizeci de fiecare, ceea ce părea un aranjament foarte cinstit.

Dacă uneori uita să fie atent şi vorbea cu glas tare în timp ce îşi juca jocurile imaginare, sora Frances părea să nu observe sau să considere că era un lucru neobişnuit. Avea acelaşi calm confortabil ca vechea doică, dar şi ceva care conta mult mai mult pentru Vernon, darul de a răspunde la întrebări, iar el ştia, instinctiv, că răspunsurile erau adevărate. Uneori ea spunea: „Eu una nu ştiu”, sau „Trebuie să întrebi pe altcineva. Eu nu sunt destul de deşteaptă ca să-ţi spun asta”. Ea nu pretindea deloc că era atotştiutoare.

Uneori, după ceai, îi spunea lui Vernon poveşti. Poveştile nu erau niciodată aceleaşi două zile la rând – într-o zi erau despre băieţi obraznici, în ziua următoare despre prinţese vrăjite. Acestea clin urmă îi plăceau cel mai mult lui Vernon. Îndeosebi una, despre o prinţesă cu părul de aur, dintr-un turn, şi un prinţ vagabond cu o pălărie verde, jerpelită. Povestea se sfârşea într-o pădure, şi poate din cauza asta îi plăcea atât de mult lui Vernon.

Uneori exista un ascultător în plus. Myra obişnuia să vină să stea cu Vernon la începutul după-amiezii când sora Frances avealiber, dar tatăl lui Vernon venea după ceai, când începeau poveştile. Puţin câte puţin, acest lucru deveni un obicei. Walter Deyre se aşeza în umbră, exact în spatele scaunului sorei Frances, şi de acolo o urmărea pe povestitoare. Într-o zi Vernon văzu mâna tatălui său strecurându-se şi înconjurând cu blândeţe talia sorei Frances.

Şi atunci se întâmplă ceva care îl miră foarte mult. Sora Frances se ridică de pe scaun.

— Mă tem că trebuie să vă dau afară în seara asta, domnule Deyre, spuse ea liniştită. Vernon şi cu mine avem treabă.

Asta îl uimi foarte tare pe Vernon, pentru că el nu îşi putea închipui deloc despre ce treabă era vorba. Fu şi mai nedumerit când tatăl său se ridică şi el şi spuse cu glas coborât:

— Te rog să mă scuzi.

Sora Frances îşi înclină capul puţin, dar rămase în picioare. Ochii ei îi susţinură fermi pe ai lui Walter Deyre. El spuse liniştit:

— Vrei să mă crezi că îmi pare cu adevărat rău şi să mă laşi să vin şi mâine?

Iar după aceea, într-un fel pe care Vernon nu-1 putea defini exact, purtarea tatălui său fu alta. Nu mai stătea atât de aproape de sora Frances. Discuta mai mult cu Vernon şi, din când în când, jucau toţi trei un joc – de regulă „Bătrâna servitoare" pentru care Vernon avea o pasiune nebună. Erau seri fericite, savurate de toţi trei.

Într-o zi când sora Frances ieşi din cameră, Walter Deyre spuse brusc:

— Îţi place sora asta, Vernon?

— Sora Frances? Îmi place mult. Ţie nu, tată?

— Ba da, spuse Walter Deyre, îmi place.

În glasul lui era o tristeţe pe care Vernon o simţi.

— S-a întâmplat ceva, tată?

— Nimic care să poată fi exprimat corect. Calul caré se lasă dus de nas la pripon nu prea are şansa să ajungă bine, iar faptul că nu e vina calului nu îmbunătăţeşte deloc situaţia. Dar asta e o şaradă pentru tine, bătrâne. Oricum, bucură-te de sora Frances cât o mai ai. Nu sunt multe ca ea primprejur.

Şi apoi sora Frances se întoarse şi jucară „Prinde animalul".

Dar cuvintele lui Walter Deyre puseseră la lucru mintea lui Vernon. În dimineaţa următoare, o abordă pe sora Frances.

— N-ai să stai mereu aici?

— Nu. Numai până te faci bine… Sau aproape bine.

— N-ai să stai întotdeauna? Mi-ar plăcea să stai.

— Dar, vezi tu, asta nu e munca mea. Munca mea este să am grijă de cei care sunt bolnavi.

— Îţi place să faci asta?

— Da, foarte mult.

— De ce?
— Ei bine, fiecare are o anumită muncă pe care îi place să o facă şi care i se potriveşte.
— Mami n-are.
— Ba da, are. Munca ei este să aibă grijă de casa asta, şi de tine şi de tatăl tău.
— Tata a fost militar cândva. Mi-a spus că dacă ar fi vreodată un război, ar fi din nou mililitar.
— Ţii mult la tatăl tău, Vernon?
— Pe mami o iubesc mai mult. Mami spune că băieţii îşi iubesc întotdeauna mai mult mamele. Îmi place să stau cu tata, fireşte, dar asta e altfel. Cred că din cauză că el e bărbat. Ce crezi că am să mă fac când am să fiu mare? Eu vreau să mă fac marinar.
— Poate ai să scrii cărţi.
— Despre ce?
Sora Frances surâse.
— Probabil despre domnul Verde, şi Pudel şi Veveriţă şi Copac.
— Dar toată lumea ar spune că e o prostie.
— Băieţeii n-ar gândi aşa. În plus, când ai să fii mare, ai să ai alţi oameni în minte – ca domnul Verde şi copiii, doar că adulţi. Şi atunci ai să poţi să scrii despre ei.
Vernon se gândi mult timp, apoi clătină din cap.
— Cred că am să mă fac militar ca tata. Majoritatea bărbaţilor din familia Deyre au fost militari, spune mami. Fireşte că trebuie să fii foarte curajos ca să fii militar, dar eu cred că am să fiu destul de curajos.
Sora Frances rămase tăcută o clipă. Se gândea la ce spusese Walter Deyre despre fiul său. „Este un puşti îndrăzneţ, fară pic de frică. Nu ştie ce e frica! Ar trebui să-1 vezi pe poneiul lui”.
Da, într-un sens, Vernon era destul de viteaz. Şi avea şi puterea de a îndura. Suportase neobişnuit de bine durerea şi disconfortul piciorului rupt.

Dar exista şi un alt gen de teamă. După câteva clipe de gândire, sora Frances spuse încetişor:

— Povesteşte-mi cum ai căzut de pe zid în ziua aceea.

Ea ştia totul despre Fiară, şi avusese grijă să nu manifeste nici o tendinţă de ridiculizare. Acum îl ascultă pe Vernon, iar când acesta termină, spuse cu blândeţe:

— Dar tu ştiai de mult, nu-i aşa, că nu există o Fiară adevărată. E doar un lucru făcut din lemn şi sârme.

— Ştiu, spuse Vernon. Dar eu nu o visez aşa. Şi când am văzut-o în grădină venind spre mine…

— Ai fugit… Ceea ce a fost destul de jalnic, nu-i aşa? Ar fi fost mult mai bine dacă rămâneai pe loc şi te uitai. Atunci ai fi văzut oamenii şi ai fi ştiut despre ce era vorba. Întotdeauna e bine să te uiţi. Atunci poţi să fugi după aceea, dacă încă mai vrei, dar de regulă nu mai vrei. Şi, Vernon, să-ţi mai spun ceva.

Da?

— Niciodată lucrurile nu sunt atât de înspăimântătoare în faţa ta cum sunt în spatele tău. Ţine minte asta. Totul pare înspăimântător când e în spate tău şi nu-1 poţi vedea. De asta întotdeauna e mai bine să te întorci şi să priveşti lucrurile în faţă – şi atunci, foarte adesea descoperi că ele nu înseamnă nimic.

Vernon spuse gânditor:

— Dacă m-aş fi întors, nu mi-aş fi rupt piciorul, nu-i aşa?

— Ba da, aşa e.

Vernon oftă.

— Nu mă deranjează prea mult că mi-am rupt piciorul. A fost foarte plăcut să te am pe tine ca să mă joc.

I se păru că sora Frances murmură în surdină „Bietul copil!”, dar asta, firește, era absurd. Ea spuse zâmbind:

— Şi mie mi-a plăcut. Unora din bolnavii mei nu le place să se joace.

— Chiar îţi place să te joci, nu-i aşa? Şi domnului Verde îi place.

Apoi adăugă cu timiditate:

— Te rog să nu pleci prea curând.

Dar cum s-a întâmplat, sora Frances plecă mult mai purând decât ar fi putut pleca. Totul se întâmplă foarte brusc, aşa cum se întâmplau întotdeauna lucrurile în viaţa lui Vernon.

Povestea începu foarte simplu – Myra se oferi să facă ceva pentru Vernon, iar el spusese că prefera ca acel ceva să fie făcut de sora Frances.

Acum umblă în cârje câte puţin în fiecare zi, şi savura din plin noutatea. Totuşi, obosea curând şi se întorcea cuminte în pat. Astăzi mama lui îi sugerase să meargă în pat, spunând că o să-1 ajute. Dar Vernon mai fusese ajutat de ea. Mâinile acelea mari şi albe ale ei erau ciudat de stângace. În loc să îl ajute, îi provocau durere. El se retrase din faţa bunelor ei intenţii şi spuse că avea să aştepte căci sora Frances nu facea niciodată să-1 doară.

Cuvintele ieşiră cu sinceritatea lipsită de tact a copiilor, şi într-o clipă Myra Deyre luă foc.

Când două minute mai târziu sora Frances intră în cameră, fu întâmpinată cu un torent de reproşuri.

Întoarcerea băiatului împotriva propriei lui mame – crudăticăloasă – Toţi erau la fel – toată lumea era împotriva ei – Ea nu-1 avea pe lume decât pe Vernon, iar acum şi el era întors împotriva ei.

Şi continuă tot aşa – un şuvoi neîntrerupt. Sora Frances îl suportă destul de răbdătoare, fară mirare sau ciudă. Ea ştia că doamna Dyre era genul de femeie pentru care scenele erau o uşurare. Iar cuvintele grele, reflectă cu umor negru sora Frances, te dor numai dacă cel ce le rosteşte îţi este drag. Îi era milă de Myra Deyre pentru că îşi dădea seama câtă nefericire zăcea în spatele acestor izbucniri isterice.

Walter Deyre alese un moment nefericit să intre în camera copiilor. O clipă sau două rămase surprins, apoi se înroşi de mânie.

— Zău, Myra, mi-e ruşine de tine! Nu ştii ce spui.

Ea se întoarse furioasă spre el.

— Ştiu prea bine ce spun. Şi ştiu şi ce faci tu. Te furişezi zilnic aici, te-am văzut. Întotdeauna faci dragoste cu o femeie sau alta. Servitoare, surori de spital – pentru tine e tot una.

— Myra – taci!

Acum era cu adevărat mânios. Myra Deyre simţi un puseu de teamă. Dar îşi aruncă ultimul invectiv.

— Toate sunteţi la fel, voi surorile. Cochetaţi cu bărbaţii altor femei. Ar trebui să-ţi fie ruşine că-i bagi în cap tot felul de lucruri, şi asta în faţa unui copil nevinovat! Dar ai să pleci din casa mea! Da, ai să ieşi afară, şi am să-i spun doctorului Coles ce cred despre tine!

— N-ai vrea să continui în altă parte această scenă edificatoare? Glasul soţului ei era cum îl ura ea cel mai tare – rece şi batjocoritor. Nu prea e înţeleaptă în faţa inocentului tău copil, nu-i aşa? Îmi cer scuze, soră, pentru ce a spus soţia mea. Vino, Myra.

Ea se duse, începând să plângă, uşor înspăimântată de ceea ce făcuse. Ca de obicei, spusese mai mult decât credea cu adevărat.

— Eşti crud, hohoti ea. Crud. Ai vrea să mă vezi moartă. Mă urăşti.

Îl urmă afară din cameră. Sora Frances îl puse în pat pe Vernon. El ar fi vrut să îi pună întrebări, dar ea îi povesti despre un câine, un St. Bernard mare pe care îl avusese când era mică, şi povestea îl captivă într-atât încât uită de toate.

În acea seară, mult mai târziu, tatăl lui Vernon intră în cameră. Arăta alb şi bolnav. Sora Frances se ridică şi se duse către prag, unde stătea el.

— Nu ştiu ce să spun… Cum să mă scuz… Lucrurile pe care le-a spus soţia mea…

Sora Frances răspunse cu un glas liniştit, degajat.

— E în ordine. Înţeleg. Totuşi, cred că ar fi mai bine să plec cât mai curând. Şederea mea aici o face nefericită pe doamna Deyre, şi se frământă prea mult.

— Dacă ar şti ce nefondate sunt acuzaţiile ei nebuneşti! Dacă ar şti că te-a insultat…

Sora Frances râse – deşi nu prea convingător.

— Întotdeauna consider că e absurd să te plângi când eşti insultat, spuse ea veselă. Un cuvânt atât de pompos, nu-i aşa? Vă rog să nu vă faceţi griji sau să credeţi că m-a deranjat. Ştiţi, domnule Deyre, soţia dumneavoastră este…

Da?

Glasul ei se schimbă. Era grav şi trist.

— O femeie foarte nefericită şi singură.

— Crezi că asta este în întregime vina mea?

— Da, cred.

El inspiră adânc.

— Nimeni în afară de dumneata nu mi-ar fi spus asta. Dumneata. Îţi, admir foarte mult curajul, sinceritatea fară de frică. Îmi pare rău că Vernon trebuie să te piardă înainte de vreme.

Ea spuse cu gravitate:

— Nu vă învinuiţi pentru lucruri pe care nu le-aţi făcut. Asta n-a fost vina dumneavoastră.

— Soră Frances. Acesta era Vernon, vorbind serios, din pat. Nu vreau să pleci. Nu pleca, te rog – nu în seara asta.

— Bineînţeles că nu, spuse sora Frances. Trebuie să discutăm cu dr. Coles despre asta.

Sora Frances plecă după trei zile. Vernon plânse amarnic. Îşi pierduse primul prieten adevărat pe care îl avusese vreodată.

Capitolul V.

Anii de la cinci la nouă rămaseră oarecum ceţoşi în memoria lui Vernon. Lucrurile se schimbară, dar atât de treptat încât nu conta. Doica nu se întoarse. Mama ei avusese un atac cerebral şi rămăsese neajutorată, iar doica rămăsese să aibă grijă de ea.

În locul ei veni să guverneze ca bonă o anume domnişoară Robbins. O făptură atât de fantastic de ştearsă încât Vernon nici nu mai putu după aceea să îşi amintească figura ei.

Trebuie că devenise oarecum nedisciplinat sub domnia ei, căci ai lui îl trimiseră la şcoală imediat după a opta aniversare a zilei de naştere. În prima vacanţă, o găsi instalată acasă la el pe verişoara lui, Josephine.

În puţinele ei vizite la Abbots Puissants, Nina nu îşi adusese niciodată cu ea mica fiică. Ba chiar şi vizitele ei deveniseră tot mai rare. Vernon, cunoscând lucrurile fară să se gândească la ele, era perfect conştient de două aspecte. Unu, că tatăl lui nu-1 plăcea pe unchiul Sydney dar era mereu excesiv de politicos cu el şi doi, că mama lui nu o plăcea pe mătuşa Nina şi nu avea nimic împotrivă să o arate.

Uneori, când Nina stătea de vorbă cu Walter în grădină, Myra li se alătura şi, în pauza care urma aproape întotdeauna, spunea:

— Cred că ar fi mai bine să plec din nou. Văd că vă deranjez. Nu, mulţumesc Walter (asta ca răspuns la un protest blând îngânat), înţeleg destul de clar când nu sunt dorită.

Şi pleca, muşcându-şi buza, frământându-şi cu nervozitate mâinile, cu lacrimi în ochii căprui. Şi, foarte liniştit, Walter Deyre ridica din sprâncene.

Într-o zi, Nina izbucni:

— E imposibilă! Nu pot să discut zece minute cu tine fară o scenă absurdă. De ce ai facut-o, Walter? De ce?

Vernon îşi amintea cum tatăl lui se uitase în jur, apoi ochii i se aţintiseră în zare, spre locul unde zăceau ruinele vechii abaţii.

— Ţineam la locul ăsta, spuse el încet. Îl aveam în sânge, cred. N-am vrut să-i dau drumul.

Urmă o scurtă tăcere, apoi Nina izbucni în râs – un râs ciudat, scurt.

— Nu suntem o familie prea satisfăcătoare, spuse ea. Tu şi eu am încurcat binişor lucrurile.

— E chiar atât de rău?

Nina dădu din cap.

— Cam aşa. Nu cred că am să pot să mai continuu mult. Fred urăşte să mă vadă. Oh, în public ne purtăm foarte drăguţ, nimeni n-ar bănui, dar, Dumnezeule, când suntem singuri!

— Da, dar, fată dragă…

Şi apoi, un timp, Vernon nu mai auzi. Glasurile lor erau coborâte, şi se părea că tatăl lui se certa cu mătuşa Nina. În cele din urmă, el ridică din nou glasul.

— Nu poţi să faci un pas nebunesc ca ăsta. Nici măcar nu ţii la Anstey.

— Cred că nu… Dar el e nebun după mine.

Tatăl lui spuse ceva care suna ca „Struţi sociali”. Nina râse iar.

— Asta? Nici unuia dintre noi nu i-ar păsa.

— În cele din urmă lui Anstey îi va păsa.

— Fred ar divorţa bucuros de mine. Atunci ne-am putea căsători.

— Chiar şi atunci…

Walter despre convenţiile sociale! Chestia asta are partea ei comică!

— Femeile şi bărbaţii sunt foarte diferiţi, spuse sec tatăl lui.

— Oh, ştiu – ştiu! Dar orice e mai bun decât această veşnică nefericire. Fireşte că la baza întregii probleme stă faptul că încă mai ţin la Fred – întotdeauna am ţinut. Iar el n-a ţinut niciodată la mine.

— Şi mai e puştoaica, spuse Walter Deyre. Nu poţi să pleci şi să o părăseşti.

— Nu pot? Nu prea sunt bună de mamă, să ştii. Şi, de fapt, aş lua-o cu mine. Lui Fred nu i-ar plăcea. O urăşte la fel de mult cum mă urăşte pe mine.

Urmă o altă pauză, de data asta una lungă. Apoi Nina spuse încet:

— În ce încurcături îngrozitoare se pot băga oamenii! Iar în cazul tău şi al meu, Walter, e numai vina noastră.

Frumoasă familie suntem! Ne aducem ghinion nouă înşine şi tuturor celor cu care avem de a face.

Walter Deyre se ridică. Îşi umplu distrat pipa şi se îndepărtă agale. Pentru prima dată, Nina îl observă pe Vernon.

— Bună, copile, spuse ea. N-am văzut că erai acolo. Mă întreb cât ai înţeles tu din toate astea?

— Nu ştiu, spuse vag Vernon, mutându-se de pe un picior pe celălalt.

Nina deschise poşeta, scoase din ea o tabacheră din carapace de broască ţestoasă şi din aceasta o ţigară pe care o aprinse. Vernon o urmărea, fascinat. Nu văzuse niciodată o femeie fumând.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă Nina.

— Mami spune că nu-i frumos ca femeiele să fumeze. Aşa i-a spus domnişoarei Robbinson. Femeile cumsecade nu fumează, spune ea.

— Mă rog! Spuse Nina, scoţând un nor de fum. Cred că are mare dreptate. Dar, vezi tu, Vernon, eu nu sunt o femeie cumsecade.

Vernon se uită la ea, vag amărât.

— Eu cred că eşti foarte drăguţă, spuse el cu timiditate.

— Nu e acelaşi lucru. Zâmbetul Ninei se lărgi. Vino încoace, Vernon.

El veni ascultător. Nina îi puse mâinile pe umeri şi îl măsură cu atenţie. El aşteptă răbdător. Nu-1 deranja să fie atins de mătuşa Nina. Mâinile ei erau uşoare, nu se agăţau de tine ca ale lui mami.

— Da, spuse Nina. Eşti un Deyre – chiar foarte mult. Ghinion pe Myra, dar asta e.

— Ce înseamnă asta? Întrebă Vernon.

— Asta înseamnă că semeni cu familia tatălui tău şi nu cu cea a mamei tale – cel mai mare ghinion pentru tine.

— De ce e ghinion pentru mine?

— Pentru că cei din familia Deyre nu sunt nici fericiţi, nici n-au succes. Şi nu sunt buni de nimic.

Ce lucruri ciudate spunea mătuşa Nina! Le spunea pe jumătate râzând, aşa că, probabil, nu vorbea serios. Şi totuşi, exista în ele ceva care, deşi nu înţelegea, îl facea să îi fie frică*

— Ar fi mai bine să semăn cu unchiul Sydney? Întrebă el brusc.

— Mult mai bine.

Vernon se gândi.

— Dar atunci, dacă aş fi ca unchiul Sydney, ar trebui să trăiesc la Larch Hurst, nu aici.

Larch Hurst era o vilă solidă de cărămidă roşie din apropiere de Birmingham unde Vernon fusese dus odată să stea la unchiul Sydney şi mătuşa Carrie. Avea un domeniu superb de trei acri, o grădină de trandafiri, un acvariu cu caraşi aurii şi două băi cu robinete grozave:

— Şi nu ţi-ar plăcea? Întrebă Nina, încă urmărindu-1.

— Nu! Spuse Vernon. Din pieptul lui mic ieşi un oftat mare. Eu vreau să trăiesc aici – mereu, mereu, mereu!

Curând după aceea, ceva ciudat se întâmplă privitor la mătuşa Nina. Mama lui începu să vorbească despre ea, iar tatăl lui reuşi să o facă să tacă aruncând o privire piezişă către el. Vernon apucă să audă două fraze. „Mie de bietul ăla copil îmi pare rău. Nu trebuie decât să te uiţi la Nina ca să îţi dai sema că e soi rău şi mereu va fi”.

Bietul copil, ştia Vernon, era verişoara lui, Josephine, pe care nu o văzuse niciodată, dar căreia îi trimitea cadouri de Crăciun, primind şi el de la ea altele. Nu pricepea de ce Josephine era „biată” şi de ce mamei lui îi părea rău de ea, şi, de asemenea, de ce mătuşa Nina era soi rău – ce-o mai fi însemnat şi asta. O întrebă pe domnişoara Robinson care se facu foarte roz şi îi spuse că nu trebuia să discute „despre astfel de lucruri”. Ce fel de lucruri? Se întrebă Vernon.

Oricum, nu se gândi mult la asta, până când, patru luni mai târziu, problema fu din nou menţionată. De data asta nimeni nu observă prezenţa lui Vernon, starea de spirit fiind prea încinsă. Mama şi tatăl lui se aflau în toiul unei discuţii

aprige. Mama lui, ca de obicei, vocifera surescitată. Tatăl lui era foarte liniştit.

— Ruşinos! Spunea Myra. La trei luni după ce a fugit cu un bărbat s-o şteargă cu altul! Întotdeauna am ştiut cum e ea. Bărbaţi, bărbaţi, bărbaţi, nimic în afară de bărbaţi!

— N-ai decât să ai orice părere vrei, Myra. Nu ăsta-i esenţialul. Ştiam perfect de bine cum o să te izbească lucrul ăsta.

— Şi pe toţi ceilalţi, aş spune! Nu te înţeleg, Walter. Pretinzi că sunteţi o familie veche…

— Suntem o familie veche, interveni el liniştit.

— Aş fi zis că ţii măcar puţin la onoarea numelui tău. Ea 1-a făcut de ruşine, şi dacă ai fi un bărbat adevărat i-ai spune-o de la obraz, aşa cum merită.

— Tradiţionala scenă de melodramă, de fapt.

— Tu nu ştii decât să râzi şi să-ţi baţi joc! Pentru tine morala nu înseamnă nimic – absolut nimic!

— În clipa de faţă, după cum încercam să te fac să înţelegi, nu e vorba de morală. Este vorba de faptul că sora mea e nevoiaşă. Trebuie să mă duc la Monte Carlo să văd ce se poate face. Aş fi crezut că oricine are cât de cât minte ar fi înţeles asta.

— Mulţumesc. Eşti foarte politicos, ce să zic! Şi cine e de vină că e nevoiaşă, mă rog? A avut un soţ bun…

— Asta nu.

— În tot cazul, s-a însurat cu ea.

De data asta, tatăl lui se aprinse la faţă. Spuse cu un glas foarte jos:

— Nu te înţeleig, Myra. Eşti o femeie bună, o femeie amabilă, onorabilă, dreaptă, şi totuşi te cobori să faci un tărăboi scârbos şi meschin ca ăsta.

— Bravo! Jigneşte-mă! Sunt obişnuită. Nu te deranjează să vorbeşti aşa cu mine.

— Nu-i adevărat. Am încercat să fiu cât pot de politicos.

— Da. Şi ăsta e unul din motivele pentru care te urăsc – tu nu spui niciodată lucrurile în faţă. Mereu politicos şi ironic,

ştii să-ţi stăpâneşti limba. Şi asta numai ca să păstrăm aparenţele. De ce le-am păstra? De ce mi-ar păsa dacă toţi din casă ar şti ce simt?

— Nu mă îndoiesc că ştiu, mulţumită glasului tău iubitor.

— Uite, iar eşti ironic! In orice caz, mi-a făcut plăcere să-ţi spun ce gândesc despre sora ta. A fugit cu un bărbat, a şters-o cu al doilea., şi de ce, mă rog, nu poate s-o ţină al doilea bărbat? Sau deja s-a săturat de ea?

— Ţi-am spus deja, dar nu m-ai ascultat. E ameninţat de tu-berculoză galopantă, aşa că a trebuit să-şi lase slujba.

— Ah, de data asta Nina a făcut o afacere prostă!

— Un lucru e sigur la Nina – ea niciodată nu a acţionat din motive de câştig. E proastă, al naibii de proastă, altfel n-ar fi intrat în încurcătura asta. Dar întotdeauna sentimentele ei îi domină bunul simţ. Nu s-ar atinge de nici un ban de la Fred. Anstey vrea să-i fixeze o alocaţie – ea nici nu vrea să audă de asta. Şi, reţine, sunt de acord cu ea. Există lucruri care nu se fac. Dar, indiscutabil, trebuie să mă duc să aranjez lucrurile. Îmi pare rău dacă te supără, dar asta este.

— Nu faci niciodată ce vreau eu! Mă urăşti! O faci dinadins, ca să mă faci să sufăr. Dar să ştii ceva. N-ai să-ţi aduci preţioasa soră sub acoperişul ăsta cât timp sunt eu aici. Nu sunt obişnuită cu genul ăsta de femeie. Ai înţeles?

— Te-ai exprimat supărător de limpede.

— Dacă o aduci aici, plec la Birmingham.

În ochii lui Walter Deyre pâlpâi o luminiţă şi Vernon îşi dădu brusc seama de ceva care mamei lui îi scăpă. Înţelesese foarte puţin din ce se discutase, totuşi prinsese esenţialul. Mătuşa Nina era bolnavă sau nefericită undeva şi mami era furioasă din cauza asta. Ea spusese că dacă mătuşa Nina venea la Abbots Puissants, ea avea să plece la unchiul Sydney la Birmingham. Ea voise ca asta să fie o ameninţare, dar Vernon ştia că tatăl lui ar fi fost prea încântat dacă ea s-ar fi întors-la Birmingham. Era ca una din pedepsele domnişoarei Robbins, ca de pildă să nu

vorbeşti o jumătate de oră. Ea îşi închipuia că asta te deranjează la fel de mult ca atunci când n-ai dulceaţă la ceai şi, din fericire, nu descoperea niciodată că, de fapt, nu te deranja deloc, ba chiar îţi plăcea.

Walter Deyre se plimba prin cameră. Vernon îl urmărea, nedumérit. Ştia că în mintea tatălui său se ducea o bătălie, dar nu înţelegea despre ce era vorba.

— Ei bine? Întrebă Myra.

— Te-am făcut stăpăna acestei case, Myra, spuse Walter Deyre. Dacă eşti împotrivă ca sora mea să stea în ea, fireşte că nu va veni.

Walter se îndreptă spre uşă. Acolo se opri şi se uită înapoi, la ea.

— Dacă Llewellyn moare, ceea ce pare aproape sigur, Nina trebuie să încerce să-şi ia altă slujbă. Atunci va trebui să ne gândim la copilă. Obiecţile tale se aplică şi ei?

— Crezi că vreau In casa mea o fată care va semăna cu mama ei?

Tatăl îi spuse liniştit:

— Da sau nu ar fi fost un răspuns prea suficient.

Ieşi. Myra rămase uitându-se lung după el. Lacrimile începură să i se rostogolească pe obraji. Lui Vernon nu-i plăceau lacrimile. Se furişă către uşă dar nu la timp.

— Iubitule, vino la mine.

Trebui să vină. Fu îmbrăţişat, sufocat. Fragmente de fraze îi răsunau în urechi.

— Tu ai să fii alinarea mea… Tu, băiatul meu… Tu n-ai să fii ca ei – oribil, dispreţuitor. Tu n-ai să mă dezamăgeşti… Niciodată tu n-ai să mă dezamăgeşti, nu-i aşa? Jură… Băiatul meu, numai al meu.

El cunoştea atât de bine toate astea! Spuse ce i se cerea să spună, da şi nu la locul potrivit. Ce mult ura întreaga poveste! Întotdeauna se întâmpla chiar în urechile tale!

În seara aceea, după ceai, Myra fu în cu totul altă stare de spirit. Scria o scrisoare la biroul ei, şi ridică veselă ochii la intrarea lui Vernon.

— Îi scriu lui tati. Probabil, foarte curând, mătuşa Nina şi Jo-sephine vor veni să stea la noi. Nu-i aşa că va fi minunat?

Dar ele nu veniră. Myra îşi spuse că Walter chiar era de neînţeles. Doar pentru că ea spusese câteva lucruri pe carè nu le gândise cu adevărat…

Vernon nu fu foarte surprins. El nu crezuse că aveau să vină. Mătuşa Nina spusese că nu era o femeie cumsecade, dar era foarte drăguţă…

Capitolul VI.

Dacă Vernon ar fi trebuit să rezume evenimentele din următorii câţiva ani, cel mai bine ar fi putut s-o facă printr-un cuvânt – Scene! Scene neîncetate şi veşnic reluate.

Şi începu să observe un fenomen curios. După fiecare scenă mama lui arăta mai mare iar tatăl lui mai mic. Furtunile emoţionale de reproşuri şi invective o înviorau mental şi fizic pe Myra. Ieşea din ele împrospătată, calmă – plină de bune intenţii faţă de întreaga lume.

Cu Walter Deyre se întâmpla exact pe dos. El se strângea în el, fiecare fibră a firii lui sensibile contractându-se în faţa ataculiii.

Uşorul sarcasm politicos care era arma lui de apărare niciodată nu eşua să-i arunce soţia în braţele celei mai puternice furii. Autocontrolul lui liniştit şi prudent o exaspera mai mult decât orice.

Nu că ei îi lipseau motive foarte întemeiate de a se plânge. Walter Deyre petrecea din ce în ce mai puţin timp la Abbots Puissants. Când se întorcea, ochii lui aveau pungi sub ei şi mâna îi tremura. Îl băga prea puţin în seamă pe Vernon, şi totuşi copilul era conştient de o simpatie veşnic prezentă. Înţelegerea tacită era ca Walter să nu se „bage” peste copil. Mama era cea care trebuia să aibă infleunţă. În afară de supravegherea orelor de călărie ale băiatului, Walter stătea deoparte. Să n-o fi făcut ar fi însemnat să dea naştere la noi subiecte de certuri şi reproşuri. El era gata să admită că Myra avea toate virtuţile şi era o mamă extrem de grijulie şi îndatoritoare.

Şi totuşi, uneori, el avea sentimentul că ar fi putut să-i ofere băiatului ceva ce ea nu putea. Necazul era că amândoi erau timizi unul cu altul. Nici unuia din ei nu îi era uşor să-şi exprime sentimentele – lucru pe care Myra l-ar fi găsit de neînţeles. Rămâneau grav politicoşi unul cu celălalt.

Dar când o „scenă” era în desfăşurare, Vernon era plin de înţelegere mută. Ştia exact ce simţea tatăl său, ştia cât de rău îi rănea urechile şi capul glasul acela puternic şi mânios. Ştia, fireşte, că mami avea dreptate – mami avea întotdeauna dreptate, era un lucru indiscutabil – şi cu toate astea, în mod inconştient, era de partea tatălui său.

Lucrurile mergeau din rău în mai rău – se ajunse la o criză. Mami rămase încuiată în camera ei două zile – servitoarele şuşoteau încântate pe la colţuri – iar unchiul Sydney sosi la faţa locului să vadă ce se putea face.

Fără doar şi poate, unchiul Sydney avea o influenţă liniştitoare asupra Myrei. Umbla în sus şi în jos prin cameră, zornăindu-şi monezile ca altădată, şi arătând mai rotofei şi masiv ca niciodată.

Myra îşi vărsă ofurile.

— Da, da, ştiu, spuse unchiul Sydney, zornăind cu foc. Ştiu, fată dragă. Nu spun că n-ai avut multe de îndurat. Ai avut. Nimeni nu ştie mai bine ca mine. Dar fiecare trebuie să lase de la el, să ştii. Aşa e într-o căsnicie – las şi eu, laşi şi tu.

Urmă o nouă izbucnire din partea Myrei.

— Nu-i iau apărarea lui Deyre, spuse unchiul Sydney. Deloc. Eu privesc lucrurile astea ca bărbaţii – e foarte drept că n-ar trebui. Eşti o femeie bună, Myra, şi unei femei bune întotdeauna îi e greu să înţeleagă lucrurile asta. Carrie este exact la fel.

— Şi, mă rog, ce a avut de îndurat Carrie? Strigă Nina. Tu nu umbli cu femei dezgustătoare.

— Tu nu faci dragoste cu servitoarele.

— N-nu, spuse fratele ei. Nu, fireşte că nu. Eu vorbesc în principiu. Şi, reţine, eu şi Carrie nu privim totul cu aceiaşi

ochi. Avem şi noi certurile noastre – vai, uneori nu ne vorbim două zile bătute pe muchie. O ceartă bună limpezeşte aerul, aşa se spune. Dar fiecare trebuie să lase de la el. Şi fară cicăleală după aceea. Nici cel mai bun bărbat din lume nu suportă cicăleala.

— Eu nu cicălesc niciodată, spuse Myra printre lacrimi, convinsă de vorbele ei. Cum poţi să spui una ca asta?

— Acum nu te aprinde, fata mea. Nu spun că o faci. Nu fac decât să expun principiile generale. Şi, nu uita, Deyre nu e ca noi. El e foarte sensibil. O singură ceartă îl pune pe fugă.

— Parcă eu nu ştiu, spuse cu amărăciune Myra. Este imposibil. De ce m-oi fi măritat cu el?

— Ei bine, surioară, nu le poţi avea pe toate, să ştii. Era o partidă bună. Trebuie să recunosc că era o partidă bună. Şi iată-te trăind într-o casă elegantă, cunoscând toate mărimile şi cunoscută la rândul tău de tot comitatul. Doamne, dacă ar fi trăit bietul tata, ce mândru ar fi fost! Iar ce vreau să spun eu este că totul are şi partea lui neplăcută. Nu poţi avea şi slănină-n pod şi porc în coteţ. Familiile astea vechi sunt decadente, asta sunt – decadente, şi trebuie să priveşti lucrurile în faţă. Trebuie să evaluezi situaţia din punct de vedere practic – avantaje, aşa şi pe dincolo. Dezavantaje, idem. Este singura cale. Crede-mă pe cuvânt, e singura cale.

— Nu m-am măritat cu el de dragul „avantajelor”, cum le numeşti tu. Urăsc casa asta. Mereu am urât-o. Din cauza lui Abbots Puissants s-a însurat el cu mine, nu pentru persoana mea.

— Prostii, surioară, erai o fată foarte drăguţă, şi încă mai eşti.

— Walter s-a însurat cu mine de dragul lui Abbots Puissants, repetă cu încăpăţânare Myra. Ştiu asta.

— Bine, bine, spuse fratele ei. Să lăsăm trecutul în pace.

— N-ai fi atât de calm şi degajat dacă ai fi în locul meu, spuse cu amărăciune Myra. Nu dacă ar fi să trăieşti cu el.

Fac totul ca să-i fiu pe plac, iar el mă ia peste picior şi mă tratează în felul ăsta.

— Îl cicăleşti, spuse Sydney. Oh, ba da, îl cicăleşti. Nu te poţi abţine.

— Măcar de mi-ar răspunde la fel! Măcar de mi-ar spune ceva, în loc să stea acolo şi să tacă.

— Dar, aşa e el. Nu poţi cere oamenilor să fie cum vrei tu. Nu pot spune că' mă omor după el – e prea la-di-da pentru mine. Vai, dacă l-ai pune să conducă un concern ar da faliment în două săptămâni! Dar trebuie să spun că întotdeauna a fost politicos şi decent cu mine. Un adevărat domn. Are părţile lui bune. Când am dat peste el la Londra m-a dus să luăm prânzul la clubul ăla select al lui, şi n-a fost vina lui dacă nu m-am simţit prea în largul meu.

— Se vede că eşti bărbat. Carrie ar înţelege! Îmi e necredincios, îţi spun! Necredincios!

— Ei bine, bărbaţii sunt bărbaţi.

— Dar Syd, tu niciodată…

— Fireşte că nu, se grăbi să spună unchiul Sydney. Fireşte că nu. Eu vorbesc în general, Myra, în general.

— Totul s-a terminat, spuse Myra. Nici o fèmeie n-ar putea suporta mai mult decât am suportat eu. Iar acum s-a terminat. Nici nu vreau să îl mai văd.

— Ah! Exclamă unchiul Sydney. Îşi trase un scaun şi se aşează la masă cu aerul unui om pregătit să discute afaceri. Atunci să intrăm în amănunte. Te-ai hotărât? Asta vrei să faci?

— Ţi-am spus că nu mai vreau să-1 văd pe Walter!

— Da, da, spuse răbdător unchiul Sydney. Am înţeles. Acum ce vrei să faci? Să divorţezi?

— Oh! Myra era uluită. Nu mă gândisem…

— Ei bine, trebuie să punem problema în mod practic. Mă îndoiesc că ai obţine divorţul. Ar trebui să dai dovadă de cruzime şi mă îndoiesc că ai putea face asta.

— Dacă ai şti câtă suferinţă mi-a provocat…

— Se poate. Nu neg asta. Dar ai nevoie de ceva mai mult ca să mulţumeşti legea. Şi nu e vorba de părăsire. Dacă i-ai scrie să se întoarcă, s-ar întoarce, presupun, nu-i aşa?

— Nu ţi-am spus chiar adineaori că nu vreau să-l mai văd?

— Da, da, da. Voi femeile o ţineţi una şi bună. Acum privim problema din punct de vedere al afacerilor. Nu cred că va ţine povestea cu divorţul.

— Nu vreu divorţ.

— Atunci ce vrei, separare?

— Ca să se poată duce să trăiască la Londra cu creatura aia abandonată? Să trăiască de tot cu ea? Şi cu mine ce se va întâmpla, mă rog?

— Sunt o mulţime de case drăguţe lângă mine şi Carrie. Presupun că vei avea băiatul la tine majoritatea timpului.

— Şi să-l las pe Walter să aducă femei dezgustătoare în casa asta, poate? Nu, nici vorbă, n-am de gând să-i fac jocul!

— La naiba, Myra, ce vrei de fapt?

Myra începu iar să plângă.

— Sunt atât de nefericită, Syd! Măcar dacă Walter ar fi altfel!

— Ei bine, nu e, şi nu va fi niciodată. Tu trebuie doar să te hotărăşti, Myra. Te-ai măritat cu un tip care e un pic Don Juan şi trebuie să încerci să fii mai înţelegătoare cu el. Tu ţii la tipul ăsta, Myra. Sărutaţi-vă şi fiţi prieteni – asta zic eu. Niciunul din noi nu e perfect. Fiecare trebuie să lase de la el – ăsta e lucrul care trebuie ţinut minte, laşi şi tu, las şi eu.

Sora lui continuă să plângă liniştit.

— Căsnicia e o afacere delicată. Femeile sunt prea bune pentru noi, nu încape nici o îndoială.

— Cred şi eu, spuse înlăcrimată Myra. Să ierţi şi iar să ierţi…

— Asta e esenţa. Femeile sunt nişte îngeri, iar bărbaţii nu. Femeile trebuie să lase de la ele. Aşa a fost şi va fi întotdeuna.

Suspinele Myrei se împuţinară. Se vedea acum în rolul unui înger iertător.

— Dacă n-aş fi făcut tot ce am putut! Suspină ea. Am avut grijă de casă, şi nimeni n-ar putea spune că n-am fost o mamă devotată.

— Sigur că eşti. Ai un flăcău grozav. Aş fi vrut ca eu şi Carrie să fi avut un băiat. Patru fete e cam prea mult. Totuşi, cum îi spun mereu lui Carrie: „Data viitoare va fi mai bine, fato”. Amândoi suntem siguri că de data asta va fi băiat.

Myra era amuzată.

— Nu ştiam. Pe când evenimentul?

— Iunie.

— Cum se simte Carrie?

— Suferă un pic cu picioarele – s-a umflat, ştii tu. Hei, iată-1 pe hoţomanul ăla mic! De când eşti aici, băiete?

— Oh, de mult, răspunse Vernon. Eram aici când ai intrat tu.

— Eşti atât de liniştit! Se plânse unchiul lui. Nu ca verişoarele tale! Larma pe care o fac uneori este insuportabilă. Ceai tu acolo?

— O locomotivă, răspunse Vernon.

— Nu, nu e, spuse unchiul Sydney. E o cisternă de lapte!

Vernon rămase tăcut.

— Hei, nu-i o cisternă de lapte? Întrebă unchiul Sydney.

— Nu. E o locomotivă.

— Nici vorbă. E o cisternă de lapte. Asta-i nostim, nu-i aşa? Tu spui că e o locomotivă, eu spun că e o cisternă de lapte. Care din noi are dreptate?

Cum Vernon ştia că el avea, nu socoti necèsar să răspundă.

— E un copil sobru, spuse unchiul Sydney întorcându-se spre sora sa. Nu ştie de glumă. Să ştii, băiatule, va trebui să te obişnuieşti să fii tachinat la şcoală.

— Serios? Întrebă Vernon, care nu vedea care era legătura.

— Un băiat care ştie să răspundă la tachinat cu un râs va ajunge departe, spuse unchiul Sydney zornăindu-şi iar monedele, stimulat de o firească asociaţie de idei.

Vernon se uită la el gânditor.

— La ce te gândeşti?

— La nimic, răspunse Vernon.

— Ia-ţi locomotiva şi du-te pe terasă, dragule, spùse Myra.

Vernon se supuse.

— Mă întreb cât a priceput flăcăiaşul din ce-am discutat noi, spuse Syndey.

— Nu, n-a înţeles. E prea mic.

— Hm! Ştiu şi eu… Unii copii înţeleg mult. C'a Ethel a mea, de exemplu. Dar e drept că ea e un copil veşnic atent.

— Nu cred că Vernon observă vreodată ceva, spuse Mvra. Într-un fel, e o binecuvântare.

— Mami? Ce-o să se întâmple în iunie? Întreabă Vernon mai târziu.

— În iunie, iubitule?

— Da – despre ce aţi discutat tu şi unchiul Sydney.

— Oh, aia! Myra fu pe moment încurcată. Ei bine, vezi tu… E un mare secret…

— Da? Întreabă curios Vernon.

— Unchiul Sydney şi mătuşa Carrie speră ca în iunie să aibă un bebeluş băieţel. Un văr pentru tine.

— Oh! Exclamă Vernon dezamăgit. Asta-i tot? După câteva minute întrebă:

— De ce are mătuşa Carrie picioarele umflate?

— Oh, mă rog… Vezi tu… În ultimul timp s-a obosit prea mult. Myrei îi era groază de alte întrebări. Încearcă să îşi amintească ce spuseseră ea şi Sydney, de fapt.

— Mami?

— Da, scumpule.

— Unchiul Sydney şi mătuşa Carrie vor să aibă un bebeluş băiat?

— Da, bine înţeles.

— Atunci de ce aşteaptă până în iunie? De ce nu îl au acum?

— Pentru că, Vernon, Dumnezeu ştie mai bine. Şi Dumnezeu vrea ca ei să îl aibă în iunie.

— Au mult de aşteptat. Dacă aş fi Dumnezeu, le-aş trimite oamenilor lucrurile imediat, de îndată ce le vor.

— Nu trebuie să spui aşa o blasfemie, dragule.

Vernon rămase tăcut. Era nedumerit. Ce era o blasfemie? In seara aceea, Vernon adaugă o rugăciune în plus la obişnuita lui rugăminte „Doamne binecuvântează-i pe mami şi pe tati şi fa-mă băiat cuminte amin."

— Dragă Doamne, se rugă el. Te rog să-mi trimiţi şi mie un căţeluş în iunie – dar merge şi în iulie dacă eşti foarte ocupat.

— De ce în iunie? Întreabă domnişoara Robbins. Eşti un băieţel ciudat. Aş fi zis că ai vrea căţeluşul acum.

— Asta ar fi fost o blasfemie, spuse Vernon şi o măsură cu reproş.

Lumea deveni dintr-o dată foarte interesantă. În Africa de Sud era război, şi tata pleca acolo!

Toată lumea era emoţionată şi tulburată. Pentru prima dată, Vernon auzi despre nişte oameni numiţi buri. Ei erau cei care avea să se lupte.

Tatăl lui veni acasă pentru câteva zile. Arăta mai tânăr şi mai însufleţit şi mult mai vesel. Ë1 şi mami se purtau foarte drăguţ unul cu altul şi nu existau scene şi certuri.

Lui Vernon i se păru că o dată sau de două ori tatăl lui se foi stânjenit la unele lucruri pe care le spunea mama lui. O dată spuse mirat:

— Pentru Dumnezeu, Myra, nu mai tot vorbi despre bravii eroi care îşi dau viaţa pentru ţara lor! Nu suport.

Dar mama lui nu se înfuriase. Ea spuse doar:

— Ştiu că nu-ţi place să spun asta. Dar e adevărat.

În ultima seară dinaintea plecării, tatăl lui Vernon îşi luă fiul la o plimbare. Se plimbară un timp în tăcere, apoi Vernon simţi nevoia să pună întrebări.

— Te bucuri că te duci la război, tată?
— Mă bucur mult.
— E amuzant?
— Nu e ce ai numi „amuzant”. Dar într-un fel, este. E palpitant şi, apoi, te face să uiţi de multe lucruri…
— Ce crezi, ai să omori mulţi oameni? Întrebă cu interes Vernon.
Tatăl lui răspunse că era imposibil de ştiut dinainte.
— Sper să omori, spuse Vernon, dornic ca tatăl său să strălu-cească. Sper să omori o sută.
— Mulţumesc, bătrâne.
— Îmi îrichipuî, începu Vernon şi se opri.
— Da?
— Îmi închipui că… Uneori… Oamenii sunt ucişi în război.
Walter Deyre înţelese fraza ambiguă.
— Uneori, spuse el.
— Dar tu nu crezi că ai să fii, nu-i aşa?
— S-ar putea. Aşa e jocul, să ştii.
Vernon reflectă îngândurat asupra frazei.
— Te-ar supăra dacă ai fi, tată?
— S-ar putea să fie cel mai bun lucru, spuse Walter Deyre, mai mult pentru sine.
— Eu sper că n-ai să fii.
— Mulţumesc.
Tatăl lui zâmbi slab. Dorinţa lui Vernon sunase atât de politicos convenţională! Dar el nu facu greşeala pe care ar fi făcut-o Myra, să-1 considere pe copil nesimţitor.
Ajunseră la ruinele abaţiei. Soarele apunea. Tatăl şi fiul se uitară în jur şi Walter Deyre inspiră adânc simţind un mic junghi dureros. Poate că nu avea să mai stea niciodată aici. „Am făcut un talmeş-balmeş din toate”, îşi zise el.
— Vernon?
— Da, tată.
— Dacă mor pe front, Abbots Puissants îţi va aparţine ţie. Ştii asta?
— Da, tată.

Iarăşi tăcere. Ar fi avut atâtea de spus, dar nu era obişnuit să spună Ce gândea. Erau gânduri care nu se puteau transpune în cuvinte. Ciudat, ce străin se simţea acasă cu acest boţ de om, fiul său! Poate fusese o greşeală că nu ajunsese să-1 cunoască mai bine pe băiat. S-ar fi putut simţi bine împreună. Băiatul îl intimida, iar el îl intimida pe băiat. Şi totuşi, într-un fel, erau în armonie. Amândurora le displăcea să-şi expună gândurile…

— Ţin mult la locul ăsta, spuse Walter Deyre. Sper că şi tu vei ţine la el.

— Da, tată.

— E ciudat când te gândeşti la vechii călugări… Prinzând peşte… Nişte tipi graşi – aşa mi-i închipui mereu – ti pi cumsecade.

Mai întârziară câteva minute acolo.

— Ei bine, trebuie să ne întoarcem în casă, spuse Walter Deyre. E târziu.

Se întoarseră. Walter Deyre îşi îndreptă umerii. Urma să facă faţă unei despărţiri – una sentimentală, aşa cum o cunoştea el pe Myra – şi îi era aproape groază. Ei bine, curând totul se va termina. Despărţirile erau lucruri dureroase, era mai bine să nu faci caz de ele, dar fireşte că Myra nu vedea în felul ăsta lucrurile.

Biata Myra! Pe total, făcuse o afacere proastă, sărmana. O făptură frumoasă, dar el se însurase cu ea de dragul lui Abbots Puissants, iar ea se măritase cu el din dragoste. De aici pornea tot necazul.

— Să ai grijă de mama ta, Vernon, spuse el brusc. Ea e foarte bună cu tine, să ştii.

Într-un fel, spera că nu avea să se mai întoarcă. Ar fi fost mai bine aşa. Vernon o avea pe mama lui.

Şi totuşi, la gândul ăsta, avu un sentiment ciudat de trădare. Ca şi cum avea să-1 abandoneze pe băiat…

— Walter, strigă Myra, nu ţi-ai luat la revedere de la Vernon!

Walter se uită la fiul său care stătea acolo cu ochii mari.

— La revedere, amice. Ai grijă să te distrezi.

— La revedere, tată.

Atât. Myra era scandalizată – nu-1 iubea el deloc pe băiat? Nici măcar nu-1 sărutase. Ce ciudaţi erau cei din familia Deyre! Atât de indiferenţi. Şi era ciudat şi felul în care se salutaseră dând din cap, fiecare în alt capăt al camerei. Semănau atât de bine…

„Dar Vernon nu o să semene cu tatăl lui când va fi mare”, îşi zise Myra.

De pe pereţii din jurul ei, membrii familiei Deyre se uitau la ea şi zâmbeau sardonic…

Capitolul VII.

La două luni după ce tatăl lui plecă în Africa de Sud, Vernon se duse la şcoală. Asta fusese dorinţa lui Walter peyre, iar Myra, la acel moment, era dispusă să ia orice dorinţă a lui drept lege. El era soldatul şi eroul ei, şi orice altceva fu uitat. La vremea aceea era absolut fericită. Împletea şosete pentru soldaţi, se implica în campaniile energice ale „penei albe”, simpatiza şi discuta cu alte femei ale căror bărbaţi plecaseră şi ei să lupte cu ticăloşii şi nerecunoscătorii buri.

Despărţirea de Vernon o îndureră mult. Scumpul ei copil pleca atât de departe de ea! Ce sacrificii trebuiau să facă mamele! Dar asta fusese dorinţa tatălui său.

Bietul copilaş, avea să-i fie atât de dor de casă!

Dar lui Vernon nu îi fu dor de casă. El nu era pătimaş ataşat de mama lui. Toată viaţa lui avea să ţină cel mai mult la ea când era departe de ea. Evadarea din atmosfera emoţională pe care o crea ea fu resimţită de el ca o uşurare.

El avea un temperament potrivit pentru viaţa de şcoală. Avea aptitudini pentru jocuri, era liniştit şi avea neobişnuit de mult curaj fizic. După viaţa monotonă de sub domnia domnişoarei Robbins, şcoala era o noutate încântătoare. Ca toţi cei din familia Deyre, avea darul de a se înţelege cu ceilalţi. Îşi facu uşor prieteni.

Dar vechea reţinere care îl facea atât de des să răspundă „Nimic” îi rămase. Prietenii lui de şcoală erau oameni cu care „facea” anumite lucruri. Gândurile şi le ţinea pentru el, şi le împărtăşea unei singure persoane. Acea persoană intră foarte curând în viaţa lui.

Chiar din prima lui vacanţă, o găsi pe Josephine.

Vernon fu întâmpinat de mama lui ca o răbufnire de afecţiune demonstrativă. Deja destul de stăpân pe el privitor la astfel de lucruri, o suportă bărbăteşte. O dată efuziunea sentimentală consumată, Myra spuse:

— Am o surpriză minunată pentru tine, iubitule. Cine crezi că este aici? Verişoara ta, Josephine, fetiţa mătuşii Nina. A venit să locuiască la noi. Nu-i drăguţ?

Vernon nu era prea sigur. Trebuia să se mai gândească. Pentru a câştiga timp, spuse:

— De ce a venit să locuiască la noi?

— Pentru că mama ei a murit. Este teribil de trist pentru ea, şi noi trebuie să fim foarte, foarte buni cu ea.

— Mătuşa Nina a murit?

— Îi părea rău că mătuşa Nina murise. Drăguţa mătuşă Nina cu ţigara ei care scotea rotocoale de fum!

— Da. Nu îţi aminteşti de ea, bineînţeles.

El nu spuse că şi-o amintea perfect. De ce ar fi spus?

— E în sala de clasă, iubitule. Du-te şi împrieteneşte-te cu ea.

Vernon plecă agale. Nu ştia dacă era încântat sau nu. O fată!

Era la vârsta când dispreţuia fetele. Era o pacoste să ai o fată prin preajmă. Pe de altă parte, avea să fie mai vesel având pe cineva. Asta depindea de cum era puştoaica. Trebuia să se poarte frumos cu ea dacă tocmai îşi pierduse mama.

Deschise uşa camerei care ţinea loc de clasă şi intră. Josephine şedea pe pervazul ferestrei legănându-şi picioarele. Se uită lung la el, şi atitudinea amabil condescendentă a lui Vernqn îl părăsi.

Era o fată colţuroasă, cam de vârsta lui. Avea părul foarte negru, tăiat foarte drept pe frunte. Bărbia uşor ieşită înainte îi dădea un aer hotărât. Deşi era cu două luni mai mică decât Vernon, avea sofisticarea dublului anilor lui – un soi de amestec de prudenţă şi sfidare.

— Bună, spuse ea.

— Bună, spuse Vernon, cam firav.

Continuă să se uite unul la altul, bănuitori, aşa cum fac copii şi câinii.

— Presupun că eşti verişoara mea Josphine, spuse Vernon.

— Da, dar mai bine mi-ai spune Joe. Toţi îmi spun aşa.

— Perfect – Joe.

Urmă o pauză. Ca s-o umple, Vernon fluieră.

— E o casă nemaipomenit de frumoasă, spuse Joe.

— Îţi place? Întrebă Vernon, încălzindu-se.

— Îmi place la nebunie. Mai mult decât oricare altă casă în care am trăit.

— Ai trăit în multe case?

— Oh, da. Mai întâi la Coombes, când eram cu tata. Apoi la Monte Carlo cu colonelul Anstey. Şi apoi la Toulon cu Arthur, şi pe urmă în multe case din Elveţia din cauza plămânilor lui. Apoi, după ce Arthur a murit, am stat puţin într-o mănăstire. Nu prea mi-a plăcut acolo – călugăriţele erau atât de proaste! Mă puneau să fac baie în combinezon. Pe urmă, după ce a murit mama, mătuşa Myra a venit şi m-a adus aici.

— Îmi pare teribil de rău… Pentru mama ta, adică, spuse jenat Vernon.

— Da, e dureros într-un fel, deşi pentru ea a fost cel mai bun lucru.

— Oh! Exclamă Vernon uluit.

— Să nu-i spui mătuşii Myra. Pentru că eu cred că pe ea o şochează uşor anumite lucruri – cam ca pe călugăriţe. Trebuie să ai grijă ce vorbeşti cu ea. Mama n-a ţinut cine ştie ce la mine, să ştii. Era nemaipomenit de bună şi tot tacâmul, dar mereu era îndrăgostită de un bărbat sau altul.

Am auzit nişte oameni din hotel spunând asta, şi era foarte adevărat. Nu se putea abţine, desigur. Dar asta e o afacere foarte proastă. Eu n-am să am nimic de a face cu bărbaţii când am să fiu mare.

— Oh! Vernon încă se simţea foarte mic şi stângaci în prezenţa acestei fiinţe uimitoare.

— Cel mai mult mi-a plăcut colonelul Anstey, spuse gânditoare Joe. Dar mama a fugit cu el numai ca să scape de tata. Cu colonelul Anstey am stat la cele mai bune hoteluri. Arthur era sărac, foarte sărac. Dacă o fi să mă îndrăgostesc de vreun bărbat când voi fi mare, am să am grijă să fie bogat. Asta uşurează foarte mult lucrurile.

— Tatăl tău nu era bun?

— Oh, tata era un diavol – aşa spunea mama. Ne ura pe amândouă.

— Dar de ce?

Joe îşi împreună sprâncenele negre şi drepte.

— Nu prea ştiu. Cred… Cred că era ceva legat de venirea mea. Cred că a trebuit să se însoare cu mama pentru că ea urma să mă aibă pe mine… Ceva în genul ăsta, iar asta l-a înfuriat.

Se uitară unul la altul, solemni şi nedumeriţi.

— Unchiul Walter e în Africa de Sud, nu-i aşa?

— Da. Am primit trei scrisori de la el la şcoală. Scrisori-foarte frumoase.

— Unchiul Walter e un scump. L-am adorat. A venit la Monte Carlo, să ştii.

Vernon îşi aduse aminte. Desigur, tatăl lui voise atunci ca Joe să vină la Abbots Puissants.

— El a aranjat să mă duc la mănăstire, spuse Joe. Maica stareţă spunea că e încântător, un domn din clasa de sus.

— Hai să ieşim în grădină, vrei? Spuse Vernon.

— Da, hai. Ascultă, ştiu patru cuiburi diferite, dar păsările au zburat toate.

Ieşiră împreună, discutând despre ouă de păsări.

Pentru Myra, Joe era un copil uimitor. Avea maniere frumoase, răspundea prompt şi politicos când i se vorbea, şi se supunea mângâierilor fară să le întoarcă. Era foarte independentă şi nu-i prea dădea de lucru servitoarei care avea grijă de ea. Îşi cârpea singură hainele şi le păstra curate şi ordonate fară nici un îndemn din afară. Era, de fapt, copilul sofisticat de hotel cu care Myra nu avusese ocazia să se întâlnească. Profunzimea cunoştinţelor ei ar fi îngrozit-o şi şocat-o pe Myra.

Dar Joe era isteaţă, cu o minte brici, obişnuită să „citească" persoanele cu care venea în contact. Se abţinu cu grijă să o şocheze pe mătuşa Myra. Simţea pentru ea ceva asemănător cu un dispreţ amabil.

— Mama ta e foarte bună, îi spuse ea lui Vernon, dar e şi puţin proastă, nu-i aşa?

— Este foarte frumoasă, spuse cu aprindere Vernon.

— Da, este. Toată, în afară de mâini. Are un păr minunat. Aş fi vrut să am şi eu părul auriu roşcat.

— Îi vine mai jos de talie, spuse Vernon.

O găsea pe Joe o tovarăşă minunată, total diferită de concepţia lui anterioară despre „fete". Ea ura păpuşile, nu plângea niciodată, era la fel de puternică dacă nu mai puternică decât el, şi era veşnic gata pentru orice sport periculos. Împreună se căţărau în copaci, mergeau cu bicicleta, cădeau şi se tăiau şi îşi făceau cucuie.

Cu Joe, Vernon putea discuta. Ea îi deschise o lume nouă şi ciudată, o lume în care oamenii fugeau cu soţii sau nevestele altora, o lume a dansului şi jocurilor de noroc şi a cinismului. Ea îşi iubise mama cu o tandreţe aprigă şi protectoare care aproape că inversase rolurile.

— Era prea moale, spuse Joe. Eu n-am să fiu moale. Oamenii sunt josnici cu tine dacă eşti moale. Bărbaţii sunt bestii oricum, dar dacă tu eşti mai întâi bestie cu ei, se fac mieluşei. Toţi bărbaţii sunt bestii.

— Asta e o prostie, nu cred că e adevărat.

— Din cauză că tu însuţi ai să fii bărbat.

— Nu, nu din cauza asta. Şi, oricum, eu nu sunt bestie.

— Nu, dar aş spune că ai să fii când vei fi mare.

— Dar, Joe, într-o bună zi va trebui să te măriţi cu cineva, şi n-ai să te gândeşti că soţul tău e o bestie.

— De ce m-aş mărita cu cineva?

— Păi… Fetele se mărită. Doar nu vrei să rămâi fată bătrână ca domnişoara Crabtree.

Joe dădu din mână. Domnişoara Crabtree era o domnişoară în vârstă care era foarte activă în sat şi căreia îi plăceau mult „dragii de copii”.

— Eu n-am să fiu genul de fată bătrână care este domnişoan Crabtree, spuse ea moale. Am să… Oh, am să fac ceva. Am să cânt la vioară, sau am să scriu cărţi, sau am să pictez tablouri minunate.

— Sper să nu cânţi la vioară, spuse Vernon.

— De fapt, asta mi-ar plăcea cel mai mult. De ce urăşti atât de mult muzica, Vernon?

— Nu ştiu. Mă face să mă simt groaznic pe dinăuntru.

— Ce ciudat! Mie îmi dă o senzaţie plăcută. Tu ce-ai să faci când vei fi mare?

— Oh, nu ştiu. Mi-ar plăcea să mă însor cu o femeie foarte frumoasă şi să trăiesc la Abbots Puissants şi să am o grămadă de cai şi de câini.

— Ce plictisitor! Nu cred că ar fi nici un pic palpitant.

— Eu nu vreau ca lucrurile să fie foarte palpitante, spuse Vernon.

— Eu da, spuse Joe. Eu vreau ca lucrurile să fie tot timpul palpitante şi să nu înceteze niciodată să fie aşa.

Joe şi Vernon aveau puţini copii cu care să se joace. Vicarul cu ai cărui copii Vernon se jucase când era mic, se mutase în alt sat, iar succesorul'lui era necăsătorit. Majoritatea copiilor familiilor cu acelaşi statut social ca al soţilor Deyre locuiau prea departe şi veneau în vizită doar la ocazii.

Singura excepţie era Nell Vereker. Tatăl ei, căpitanul Vereker, era consilierul lordului Coomberleigh. Era un bărbat înalt şi adus de spate, cu ochii de un albastru foarte

deschis şi o purtare ezitantă. Avea relaţii dar, în general, era ineficient. Soţia lui îî suplinea lipsurile în eficienţă. Ea era o femei înaltă şi impunătoare, încă frumoasă. Avea părul foarte auriu şi ochii foarte albaştri. Ea îşi împinsese soţul în postul pe care îl deţinea, şi tot aşa se împinsese şi pe ea în cea mai frumoasă casă din împrejurimi. Era de familie bună, dar la fel ca soţul ei, nu avea bani. Totuşi, era hotărâtă să reuşească în viaţă.

Atât Vernon cât şi Joe se plictiseau de moarte cu Nell. Ea era o copilă subţire şi palidă cu părul blond. Pleoapele şi vârful nasului ei erau uşor tuşate cu roz. Nu era bună la nimic. Nu putea să alerge, nici să se caţere. Întotdeauna era îmbrăcată în muselină albă, scrobită, iar jocul ei preferat era ceaiurile pentru păpuşi.

Myra ţinea foarte mult la Nell. „O adevărată mică doamnă”, spunea ea. Vernon şi Joe erau amabili şi politicoşi când doamna Vereker o aducea pe Nell la ceai. Încercau să găsească jocuri care să-i placă şi ei, şi scoteau chiote de bucurie când în sfârşit ea pleca, stând foarte dreaptă lângă mama ei în trăsura închiriată.

Era a doua vacanţă a lui Vernon când apărură primele zvonuri despre Deerfields.

Deerfields era proprietatea care se învecina cu Abbots Puissants. Ea îi aparţinea lui sir Charles Alington. Câteva prietene veniră la prânz la doamna Deyre, şi subiectul fu adus în discuţie.

— E absolut adevărat. O stiu dintr-o sursă de încredere. A fost vândută acestor oameni. Da – evrei. Oh, bineînţeles, fantastic de bogaţi. Levinne. Nu, evrei ruşi, aşa am auzit. Oh, desigur, absolut imposibili. Păcat pentru Sir Charles. Da, sigur, are şi proprietatea din Yorkshire şi am auzit că în ultimul timp a pierdut o grămadă de bani. Nu, nimeni nu se va duce. E firesc.

Joe şi Vernon erau plăcut emoţionaţi. Stocară cu grijă toate fragmentele de informaţii privitoare la Deerfields. În

cele din urmă străinii sosiră şi se instalară. Urmară alte bârfe de acelaşi gen.

— Oh, sunt absolut imposibili, doamnă Devre… Exact cum ne-am închipuit… Te întrebi ce o fi în mintea lor… La ce se aşteaptă?… Aş spune că vor vinde casa şi se vor muta de aici. Da, îu un băiat. Cam de vârsta lui Vernon, cred…

— Mă întreb cum arată evreii, îi spuse Vernon lui Joe. De ce toată lumea îi detestă? Noi credeam că un băiat de la şcoală e evreu, dar el mănâncă şuncă la micul dejun, aşa că nu poate să fie.

Familia Levinne se dovedi a fi o specie foarte creştină de evrei. Îşi făcură duminică apariţia în biserică, ocupând o întreagă stranã. Interesul congregaţiei fu imens. Primul sosi domnul Levinne – foarte rotund şi solid, cu un nas enorm şi o faţă strălucitoare. Apoi doamna – o privelişte uimitoare. Mâneci colosale! Siluetă de clepsidră! Lanţuri de diamante! O pălărie uriaşă împodobită cu pene iar sub ea cârlionţi negri şi lungi. Cu ei era un băiat ceva mai înalt ca Vernon, cu faţa lungă şi galbenă şi urechi clăpăuge.

Când slujba se termină, afară îi aştepta o trăsură. Urcară în ea şi plecară.

— Ca să vezi! Spuse domnişoara Crabtree.

Se formară mici grupuri, discutând cu aprindere.

— Eu cred că e mizerabil, spuse Joe.

Ea şi Vernon erau în grădină.

— Ce e mizerabil?

— Ce se întâmplă cu oamenii ăia, Levinne. De ce toată lumea e atât de scârboasă cu ei?

— Păi, spuse Vernon încercând să fie imparţial, nu arată ciudat, să ştii.

— Ei bine, eu cred că oamenii sunt nişte bestii. Băiatul é formidabil de plăcut, cu toate că are urechile clăpăuge.

— Ar fi mai plăcut să avem pe altcineva. Kate spune că la Deerfields se face o piscină.

— Trebuie să fie fantastic de bogaţi, spuse Joe.

Pentru Vernon, bogăţiile nu însemnau mare lucru. Nu se gândise niciodată la ele.

Familia Levinne constitui un grozav subiect de discuţie câtva timp. Ce îmbunătăţiri faceau la Deerfield! Lucrătorii fuseseră aduşi de la Londra!

Într-o zi doamna Verker o aduse pe Nell la ceai. De îndată ce se văzu în grădină cu copiii, Nell le împărtăşise o veste fascinant de importantă.

— Au un automobil.

— Un automobil?

Pe atunci aproape că nu se auzise de automobile. Furtuni de invidie îl scuturară pe Vernon. Un automobil!

— Un automobil şi o piscină, murmură el.

Era prea mult.

— Nu e o piscină, spuse Nell. E o grădină scufundată.

— Kate spune că e piscină.

— Grădinarul nostru spune că e grădină scufundată.

— Ce e o grădină scufundată?

— Nu ştiu, mărturisi Nell. Dar asta e.

— Nu cred, spuse Vernon. Cine ar vrea o prostie ca ăsta când ar putea avea o piscină?

— Păi, aşa spune grădinarul nostru.

— Ştiu cum facem, spuse Joe. În ochi îi apăru o privire poznaşă. Să mergem să vedem cu ochii noştri.

— Dar nu putem, spuse Nell.

— De ce? Ne putem furişa prin pădure.

— O idee foarte bună, spuse Vernon. Să mergem.

— Eu nu merg, spuse Nell. Ştiu că mamei nu i-ar plăcea asta.

— Foarte bine. Atunci aşteaptă-ne aici. Nu întârziem mult.

Ochii lui Nell se umplură de lacrimi. Ura să rămână singură.

Stătea bosumflată, frământându-şi rochia între degete.

— Nu întârziem mult, repetă Vernon.

El şi Joe o luară la fugă. Nell simţi că nu ar fi putut suporta să stea acolo şi să-i aştepte.

— Vernon!

Da?

— Aşteptaţi-mă. Vin şi eu.

Făcuse anunţul cu un fel de eroism. Joe şi Vernon nu părură foarte impresionaţi. O aşteptară cu vădită nerăbdare.

— Eu sunt conducătorul, spuse Vernon. Toată lumea face ce spun eu.

Se căţărară peste gardul parcului şi ajunseră la adăpostul copacilor. Vorbind în şoaptă, se furişară prin lăstăriş, apropiindu-se tot mai mult de casă. Acum ea apăru în faţa lor, la oarecare distanţă, la dreapta.

— Va trebui să ne mai apropiem, spuse Vernon.

Îl urmară supuse. Şi atunci, deodată, în urechi le bubui un glas, venit din spatele lor.

— Aţi încălcat proprietatea, spuse glasul.

Se întoarseră, tresărind, şi dădură cu ochii de băiatul cu faţa galbenă şi urechi mari. Acesta stătea cu mâinile în buzunare şi se uita dispreţuitor-la ei.

— Aţi încălcat proprietatea, repetă el.

Purtarea lui avea ceva care stârnea imediat riposta ostilă. În loc să spună cum avea de gând „îmi pare rău”, Vernon rosti „Oh!”

El şi celălalt băiat se măsurară cu răceală, ca doi adversari într-un duel.

— Venim de alături, spuse Joe.

— Serios? Ei bine, aţi face bina să vă întoarceţi acolo. Mama şi tata nu vă vor aici.

O spuse pe un ton insuportabil de jignitor. Vernon se înroşi de mânie.

— Ai putea să vorbeşti politicos, spuse el.

— De ce aş vorbi? Spuse băiatul şi în clipa aceea se întoarse căci auzi nişte paşi. Oh, tu eşti, Sam? Te rog să-i goneşti pe copiii ăştia care ne-au încălcat proprietatea.

Paznicul care se oprise lângă el rânji şi îşi duse mâna la frunte. Băiatul se îndepărtă, de parcă îşi pierduse tot

interesul. Paznicul se întoarse către ei şi le aruncă o privire fioroasă.

— Afară, pungaşilor! Dacă nu dispăreţi într-o clipită, pun câinii pe voi.

— Nu ne e frică de câini, spuse semeţ Vernon, în timp ce se întorcea să plece.

— Nu vă e frică, hai? Ei bine, atunci, am aici un rinocer şi am să-i dau drumul în clipa asta.

O luă din loc. Nell trase îngrozită de Vernon.

— S-a dus să-i dea drumul! Oh, să ne grăbim! Repede!

Panica ei fu contagioasă. O luară la fugă cât îi ţineau picioarele. Joe şi Vernon erau în frunte. Nell scoase un ţipăt jalnic.

— Vernon… Vernon… Aşteaptă-mă! Mi-am prins rochia…

Ce pacoste era Nell! Nu putea să alerge, nu putea nimic! Vernon se întoarse, trase puternic de rochia ei care se agăţase într-o tufa şi o ridică în picioare.

— Hai odată!

— Mi s-a tăiat respiraţia. Nu mai pot să fug. Oh, yernon, mi-e atât de frică!

— Haide!

O luă de mână şi o trase după el. Ajunseră la gard şi trecură dincolo…

— Asta zic şi eu aventură! Spuse Joe facându-şi vânt cu o pălărie de pânză foarte murdară.

— Rochia mea e ruptă toată, spuse Nell. Ce mă fac?

— Îl urăsc pe băiatul ăla, spuse Vernon. E o bestie.

— E bestia bestiilor, aprobă Joe. Îi vom declara război Vreţi?

— Mai întrebi!

— Şi eu ce-am să fac cu rochia mea?

— O să fie dificil dacă au un rinocer, spuse Joe. Crezi că Tom Boy îi va face faţă dacă l-am antrena?

— N-aş vrea ca Tom Boy să fie rănit, spuse Vernon.

Toni Boy era câinele de la grajd, favoritul lui Vernon.

— Nu ştiu ce va spune mama despre rochia mea.

— Oh, dă-o-ncolo de rochie, Nell. Oricum, nu e genul de rochie cu care să te joci în grădină.

— Am să-i spun mamei tale că a fost vina mea, spuse Vernon. Nu mai fi atât de fată!

— Dar sunt fată, spuse Nell.

— Şi Joe e fată. Dar ea nu se poartă ca tine. Ea e la fel de bună ca un băiat.

Nell păru să plângă, dar în clipa aceea fură chemaţi în casă.

— Îmi pare rău, doamnă Verker, spuse Vernon. Mă tem că i-am rupt rochia lui Nell.

Urmară reproşuri din partea Myrei, dojeni decente din partea doamnei Vereker. După plecarea lor, Myra spuse:

— Nu trebuia să fii atât de necioplit, Vernon. Când o fetiţă vine la ceai, trebuie să ai grijă de ea.

— De ce trebuie neapărat să vină la ceai? Nu ne place. Ea strică totul.

— Vernon! Nell e o fetiţă tare scumpă.

— Ba nu, mamă. E groaznică.

— Vernon!

— Da, este. Şi nu-mi place nici mama ei.

— Nici mie nu-mi prea place doamna Vereker, spuse Myra. Sunt de părere că e o femeie foarte dură. Dar nu pricep de ce vouă, copiilor, nu vă place Nell. Doamna Verker mi-a spus că Nell îţi este foartă devotată, Vernon.

— Ei bine, nu vreau să-mi fie.

O luă la fugă cu Joe.

— Război, spuse el. Asta e-război! Aş spune că băiatul ăla Levinne este un bur deghizat. Trebuie să ne punem la punct planul de luptă. De ce să vină el să locuiască alături de noi şi să strice totul?

Războiul de gherilă care urmă ocupă în mod plăcut timpul lui Joe şi al Iui Vernon. Inventară tot soiul de metode de hărţuire a inamicului. Ascunşi în copaci, îl bombardau cu castane, sau cu boabe de mazăre suflate, prin ţevi. Desenară cu vopsea roşie o mână, iar în josul foii scriseră

cuvântul „Răzbunare”, şi într-o noapte, după lăsarea întunericului, se furişară până la casa inamicului şi lăsară foaia pe prag.

Uneori duşmanul riposta la fel. Şi el avea o ţeavă de suflat boabe de mazăre, iar într-o zi se aşeză la pândă cu un furtun de grădină.

Ostilităţile se desfăşurau de aproape zece zile când Vernon o găsi pe Joe stând pe o buturugă arătând neobişnuit de abătută.

— Hei, ce e? Credeam că îl bombardezi pe inamic cu roşiile alea storcite pe care ni le-a dat bucătăreasa. Nu aşa era vorba?

— Ba da.

— Ce s-a întâmplat, Joe?

— Eram sus în copac, iar el a venit chiar dedesubt. Aş fi putut să-1 nimeresc la fix.

— Vrei să spui că n-ai facut-o?

— N-am facut-o.

— De ce?

Joe se facu foarte roşie la faţă şi începu să vorbească repede.

— N-am putut. Vezi tu, el nu ştia că eu eram acolo, şi arăta… Oh, Vernon, arăta atât de singur! Trebuie să fie groaznic să nu ai cu cine să te joci.

— Da, dar…

— Ţii minte când spuneam că oamenii se poartă ca nişte bestii cu familia Levinne? Ei bine, acum suntem şi noi la fel de bestii ca ceilalţi.

— Da, dar el a fost cel care s-a purtat groaznic cu noi!

— Poate că n-a vrut să se poarte aşa.

— Asta e o prostie.

— Ba nu, nu e. Uită-te la câini cum muşcă dacă le e frică sau sunt bănuitori. Eu cred că el se aştepta ca noi să ne purtăm mizerabil cu el şi a Vrut să fie el primul. Hai să ne împrietenim cu el.

— Nu te poţi împrieteni cu inamicul în toiul războiului.

— Ba da, poţi. Facem un steag alb, şi tu ai să te duci cu el să vezi dacă puteţi cădea de acord asupra unor condiţii onorabile de pace. Negociere se cheamă.

— Ei bine, nu mă deranjează s-o fac, spuse Vernon. Din ce facem steagul de armistiţiu? Din batista mea sau din şorţuleţul tău?

Mărşăluirea cu steagul de armistiţiu fu un lucru emoţionant. Nu dură mult şi se întâlniră cu inamicul. El se uită lung la ei, total surprins.

— Ce este? Întrebă el.

— Vrem să negociem, spuse Vernon.

— Ei bine, sunt de acord, spuse celălalt băiat, după un moment de pauză.

— Vrem să-ţi spunem următorul lucru, spuse Joe. Dacă eşti de acord, am vrea să fim prieteni.

Se uitară de la unul la altul.

— Pare puţin prostesc să locuim alături şi să nu fim prieteni, nu-i aşa? Spuse Vernon.

— Care din voi s-a gândit la asta?

— Eu, răspunse Joe.

Ochii aceia mici şi negri îi sfredeliră pe ai ei. Ce băiat ciudat era! Urechile lui păreau mai clăpăuge ca niciodată.

— Perfect, spuse băiatul. Şi eu vreau.

— Cum te cheamă? Întrebă Joe.

— Sébastian.

— Ce nume ciudat! Pe mine mă cheamă Joe iar pe el Vernon. El e la şcoală. Tu mergi la şcoală?

— Da. Am să plec mai târziu la Eton.

— Şi eu la fel, spuse Vernon.

— Veniţi să vedeţi piscina noastră, spuse Sébastian. E destul de frumoasă.

Capitolul VIII.

Prietenia cu Sébastian Levinne prosperă cu paşi repezi.

Jumătate din carcterul ei picant consta în discreţia care trebui să fie adoptată. Mama lui Vernon ar fi fost îngrozită să fi bănuit un asemenea lucru. Familia Levinne în mod

sigur n-ar fi fost îngrozită, dar – recunoştinţa soţilor Levinne ar fi putut duce la rezultate la fel de cumplite.

Timpul de şcoală trecu cu aripile de plumb pentru sărmana Joe, care trebuia să facă faţă unei guvernante care venea în fiecare dimineaţă şi care o dezaproba în mod subtil pe eleva ei rebelă şi brutal de sinceră. Joe trăia numai pentru vacanţe. De îndată ce acestea soseau, ea şi Vernon porneau spre un loc secret de întâlnire, acolo unde exista o spărtură convenabilă în gardul viu. Inventaseră un cod de fluierături şi multe semnale inutile. Uneori Sébastian ajungea acolo înaintea lor. Jucau diverse jocuri, dar stăteau şi de vorbă – Şi cât mai vrobeau! Sébastian le povestea despre Rusia, dar trăise ani de zile printre evrei ruşi şi tatăl lui scăpase de puţin cu viaţă dintr-un pogrom. Uneori, ca să le facă pe plac lui Joe şi Vernon, rostea propoziţii în ruseşte. Toate astea erau extrem de interesante.

— Toată lumea de aici ne urăşte, spuse intr-o zi Sébastian. Dar nu contează. Nu vor fi în stare să se descurce fară noi din cauză că tata e bogat. Cu bani poţi cumpăra orice.

O spusese cu o anumită aroganţă.

— Nu poţi cumpăra totul, obiectă Vernon. Fiul bătrânei Nicoll a venit de la război fară un picior. Banii nu pot să facă să-i crească piciorul la loc.

— Nu, admise Sébastian. Nu mă refeream la lucruri ca ăsta. Dar banii ar putea să-ţi aducă un picior foarte bun de lemn şi cele mai bune câije.

— Am avut şi eu cândva cârje, spuse Vernon. A fost destul de amuzant. Şi m-a îngrijit o soră nemaipomenit de cumsecade.

— Vezi, n-ai fi putut să ai toate astea dacă nu erai bogat. Erai bogat?

Bănuia că da. Nu se gândise niciodată la asta.

— Aş vrea să fi fost şi eu bogată, spuse Joe.

— Poţi să te măriţi cu mine când ai să fii mare, şi atunci vei fi, spuse Sébastian.

— N-ar fi plăcut pentru Joe dacă nimeni n-ar veni la ea, obiectă Vernon.

— Nu m-ar deranja nici un pic, spuse Joe. Nu mi-ar păsa ce ar spune mătuşa Myra sau altcineva. Am să mă mărit cu Sébastian dacă am să vreau.

— Atunci lumea va veni la ea, spuse Sébastian. Voi nu vă daţi seama. Evreii sunt extraordinar de puternici. Tata spune că oamenii nu se pot descurca fară ei. De asta sir Charles Alington a trebuit să ne vândă nouă Deerfields. Banii nu înseamnă numai să ai putere asupra oamenilor. Înseamnă… Înseamnă să poţi să aduni laolaltă o mulţime de frumuseţi.

— Cum adică să aduni laolaltă? Întrebă Vernon.

Sébastian nu ştiu să explice. Cuvintele îi ieşiseră pur şi simplu.

— Oricum, lucrurile nu sunt frumuseţi, spuse Vernon.

— Ba da, sunt. Deerfields este frumos, dar nici pe departe atât de frumos ca Abbots Puissants.

— Când Abbots Puissants o să-mi aparţină mie, poţi să vii şi să stai acolo cât vrei. O să fim întotdeauna prieteni, nu-i aşa? Indiferent de ce spun alţii, nu?

— O să fim întotdeauna prieteni, spuse Sébastian.

Încetul cu încetul familia Levinne învinse obstacolele. Biserica avea nevoie de o nouă orgă – domnul Levinne îi dărui una. Deerfields îşi deschise porţile cu ocazia inaugurării corului de copii şi oferi căpşuni şi smântână. Liga Primula primi o donaţie generoasă. Oriunde te întorceai dădeai de opulenţa şi amabilitatea familiei Levinne.

Oamenii începură să spună: „Fireşte că sunt imposibili, dar doamna Levinne este atât de bună!”

Şi mai spuneau şi altele.

— Oh, desigur – evrei! Dar poate că e absurd să ai prejudecăţi. Unii oameni foarte buni au fost evrei.

La care, conform zvonurilor, vicarul spusese: „Printre care şi Iisus Cristos”. Dar nimeni nu credea cu adevărat asta.

Vicarul era necăsătorit, fapt foarte neobişnuit, şi avea idei ciudate despre Sfânta împărtăşanie, iar uneori ţinea predici foarte greu de înţeles; dar nimeni nu credea că el ar fi spus ceva care să semene cu adevărat cu un sacrilegiu.

Vicarul fu cel care o introduse pe doamna Levinne în Cercul de Cusut care se întrunea de câteva ori pe săptămână pentru a furniza bravilor soldaţi din Africa de Sud efecte personale.

În cele din urmă, înmuiată de uriaşa donaţie făcută Ligii Primula, lady Coomberleigh facu pasul hotărâtor spre acceptare. Şi acolo unde lady Coomberfield lua o iniţiativă, toată lumea o urma.

Nu că soţii Levinne erau admişi în intimitate. Dar erau oficial acceptaţi, şi oamenii erau auziţi spunând:

— Ea este o femeie foarte bună, deşi poartă haine imposibile pentru la ţară.

Dar şi asta se aranja. Asemeni tuturor celor din rasa ei, doamna Levinne era adaptabilă. Nu trecu mult şi apăru îmbrăcată în haine de tweed ca vecinele ei.

Joe şi Vernon fură invitaţi în mod solemn să ia ceaiul cu Sébastian Levinne.

— O dată şi o dată trebuie să mergem, oftă Myra. Dar nu o să devenim niciodată cu adevărat intimi. Ce ciudat arată băiatul lor! Să nu fii nepoliticos cu el, Vernon, te rog.

Copiii făcură în mod oficial cunoştinţă cu Sébastian. Asta îi amuză foarte mult.

Dar isteaţa Joe bănui că doamna Levinne ştia mai multe despre prietenia lor decât ştia mătuşa Myra. Doamna Levinne nu era proastă. Ea semăna cu Sébastian.

Walter Deyre fu ucis cu. Câteva săptămâni înainte de terminarea războiului. Sfârşitul lui fu cavaleresc. Fu împuşcat pe când se întorcea să salveze un camarad rănit. I se acordă post mortem Crucea Victoria, iar scrisoarea trimisă de colonelul lui Myrei fu pusă la păstrare de aceasta ca cea mai preţioasă comoară.

„Niciodată, scria colonelul, n-am cunoscut pe cineva mai fară teamă în faţa pericolului. Oamenii lui îl adorau şi l-ar fi urmat pretutindeni. Şi-a riscat de nenumărate ori viaţa în cel mai cavaleresc mod cu putinţă. Puteţi să fiţi mândră de el”.

Myra recitea mereu scrisoarea. O citi tuturor prietenelor ei. Înlătură uşoara ciudă că el nu lăsase nici o ultimă vorbă sau scrisoare pentru ea.

„Fiind un Deyre, nici n-avea cum”, îşi spunea ea.

Totuşi Walter Deyre lăsase o scrisoare „în caz că avea să fie ucis”. Dar nu către Myra, şi ea nu ştiu niciodată de ea. Ea era copleşită de durere, şi totuşi fericită. În moarte, soţului ei era al ei, aşa cum nu fusese niciodată în viaţă, şi cu uşurinţa de a face lucrurile să fie după cum dorea ea să fie, începu să ţească o idilă convingătoare despre minunat de fericitul lor mariaj.

E greu de spus cât de afectat a fost Vernon de moartea tatălui său. Nu simţea nici o durere, de fapt, ba chiar devenea şi mai impasibil în faţa dorinţei mamei lui de a manifesta vreo emoţie. Era mândru de tatăl lui – atât de mândru încât aproape că îl durea – totuşi înţelegea la ce se referise Joé când spusese că era mai bine pentru màma lui să fie mort. Îşi amintea foarte clar acea ultimă plimbare cu tatăl lui, lucrurile pe care acesta le spusese, sentimentul care existase între ei.

Tatăl lui, ştia el, nu voise cu adevărat să se întoarcă. Îi părea rău pentru tatăl lui – întotdeauna îi păruse. Nu ştia de ce.

Nu era durere ceea ce simţea el legat de tatăl său – era un fel de singurătate care îi strângea inima. Tata murise, mătuşă Nina murise. Mai era mama, firește, dar ea era altfel.

El nu putea să o mulţumească pe mama lui, niciodată nu fusese în stare să o mulţumească. Ea veşnic îl îmbrăţişa, plângea asupra lui, îi spunea că de acum trebuiau să fie foarte uniţi. El nu putea, pur şi simplu nu putea să spună

lucrurile pe care voia ea să le audă. Nici măcar nu putea să o ia de după gât şi să o îmbrăţişeze şi el.

Abia aştepta să se termine vacanţa. Mama lui, cu ochii roşii şi vălurile de văduvă din cel mai greu crep, exagera oarecum lucrurile.

Domnul Flemming, avocatul de la Londra, veni să stea la ei, şi veni şi unchiul Sydney de la Birmingham. El stătu două zile. La sfârşitul acestora, Vernon fu chemat în bibliotecă.

Cei doi bărbaţi stăteau la masa lungă. Myra stătea pe un taburet lângă şemineu, cu batista la ochi.

Vorbi unchiul Sydney.

— Ei bine, băiatul meu, avem de discutat ceva cu tine. Ce-ai zice să vii şi să locuieşti la Birmingham, în apropiere de mine şi de mătuşa Carrie?

— Mulţumesc, răspunse Vernon, dar aş prefera să locuiesc aici.

— E niţel cam trist, nu crezi? Am pus ochii pe o casă frumoasă, nu prea mare, foarte confortabilă. Acolo vor fi şi verişoarele tale cu care să te joci în vacanţe. Eu cred că e o idee foarte bună.

— Sunt sigur că e, spuse politicos Vernon. Dar mie îmi place mai mult să trăiesc aici.

— Ah! Hm! Facu unchiul Sydney. Îşi suflă nasul şi se uită întrebător la avocat, care răspunse printr-o uşoară mişcare din cap.

— Nu-i chiar atât de simplu, flăcăule, spuse unchiul Sydney. Cred că eşti destul de mare să înţelegi ce am să-ţi explic. Acum că tatăl tău a murit… Ăă… A plecat de la noi, Abbots Puissants îţi aparţine ţie.

— Ştiu, spuse Vernon.

— Cum? De unde ştii? Au vorbit servitorii?

— Mi-a spus tata înainte să plece.

— Oh! Unchiul Sydney era uluit. Oh, înţeleg. Ei bine, cum spuneam, Abbots Puissants îţi aparţine ţie, dar un loc ca ăsta are nevoie de o mulţime de bani ca să fie întreţinut, taxe şi salarii şi alte chestii, înţelegi? Şi mai sunt unele

lucruri numite „Taxe de înmormântare”. Când cineva moare, trebuie să plăteşti o grămadă de bani guvernului. Tatăl tău nu era bogat. Când a murit tatăl lui şi a venit aici, avea atât de puţini bani că se gândea că va trebui să vândă locul ăsta.

— Să-l vândă? Izbucni neîncrezător Vernon.

— Da, nu are clauză de moştenire care nu poate fi înstrăinată.

— Dar… Dar… Acum n-o să-1 vindeţi?

Vernon se uită la ei cu ochi chinuiţi, care implorau.

— Categoric nu, spuse domnul Flemming. Domeniul îţi este lăsat ţie şi nu se poate face nimic până nu eşti major, până nu împlineşti douăzeci şi unu de ani, adică.

Vernon răsuflă uşurat.

— Dar, vezi tu, continuă unchiul Sydney, nu sunt destui bani ca să trăieşti în continuare aici. Cum spuneam, tatăl tău ar fi trebuit să îl vândă. Dar a crunoscut-o pe mama ta şi s-a însurat cu ea şi, din fericire, ea a avut destui bani ca să… Să. Facă lucrurile să meargă mai departe. Dar moartea tatălui, tău a schimbat situaţia căci, în primul rând, el a lăsat anumite… Ăă… Datorii pe care mama ta insistă să le plătească.

Myra suspină înăbuşit. Unchiul Sydney continuă jenat şi grăbit.

— Bunul simţ spune că singurul lucru care trebuie făcut este ca Abbots Puissants să fie închiriat până vei avea tu douăzeci şi unu de ani. Până atunci, cine ştie? Lucrurile s-ar putea… Ăă. Schimba în bine. Fireşte că mama ta va fi fericită să trăiască aproape de rudele ei. Trebuie să te gândeşti la mama ta, băiete, să ştii.

— Da, spuse Vernon. Aşa mi-a spus şi tata.

— Atunci rămâne stabilit, nu-i aşa?

Ce cruzi erau! Se gândi Vernon. Îl întrebau pe el, când el vedea bine că nu era nimic de întrebat. Putea să facă ce vroiau. Aveau de gând să facă ce voiau. Atunci de ce să-1 cheme pe el şi să se prefacă?

La Abbots Puissants aveau să locuiască nişte străini.

Nu conta? Într-o bună zi avea să aibă douăzeci şi unu de ani.

— Iubitule, spuse Myra, fac totul pentru tine. Ar fi atât de trist aici fară tati, nu-i aşa?

Întinse braţele, dar Vernon se prefăcu a nu observa. Ieşi din cameră, rostind cu dificultate:

— Îţi mulţumesc foarte mult că mi-ai spus, unchiule Sydney…

Ieşi în grădină şi hoinări până ajunse la vechea abaţie. Se aşeză cu bărbia în pumni.

„Mama n-a vrut! Îşi spuse el. Dacă voia, putea! Ea vrea să plece să trăiască într-o casă oribilă de cărămidă roşie cu ţevi pe ea ca a unchiului Sydney. Ei nu-i place Abbots Puissants, niciodată nu i-a plăcut. Dar nu trebuia să pretindă că o face pentru mine. Nu e adevărat. Ea spune lucruri care nu sunt adevărate. Întotdeauna a spus…”.

Stătea acolo, clocotind de indignare.

— Vernon… Vernon… Te-am căutat peste tot'. Nu ştiam unde ai dispărut. Ce s-a întâmplat?

Era Joe. Vernon îi povesti. Iată în sfârşit cineva care avea să înţeleagă. Dar Joe îl uimi.

— Ei bine, de ce nu? De ce nu s-ar duce mătuşa Myra să trăiască la Birmingham dacă vrea? Cred că eşti nesuferit. De ce să continue să trăiască aici numai ca să stai tu aici în vacanţă? Sunt banii ei. De ce să nu şi-i cheltuiască aşa cum vrea ea?

— Dar, Joe, Abbots Puissants…

— Ce înseamnă Abbots Puissants pentru mătuşa Myra? In fundul inimii ei simte pentru el acelaşi lucru pe care îl simţi tu pentru casa unchiului Sydney din Birmingham. De ce să strângă din dinţi şi să trăiască aici dacă nu vrea? Dacă tatăl tău ar fi facut-o mai fericită aici poate că ar fi vrut, dar el n-a facut-o. Aşa a spus mama odată. Mie nu-mi place nemaipomenit de mult mătuşa Myra, ştiu că e bună şi aşa

mai departe, dar nu o iubesc, însă nu pot fi nedreaptă. Sunt banii ei. Nu poţi să treci peste asta!

Vernon se uită la ea. Erau în tabere opuse. Fiecare avea punctul lui de vedere şi nu-1 înţelegea pe al celuilalt. Amândoi ardeau de indignare.

— Eu cred că femeile o duc rău, spuse Joe. Eu sunt de partea mătuşii Myra.

— Foarte bine, fii de partea ei! Nu-mi pasă.

Joe plecă. El rămase acolo, pe zidul dărâmat al vechii abaţii.

Pentru prima dată îşi punea întrebări despre viaţă… Lucrurile nu erau sigure. Cum puteai să ştii ce avea să se întâmple?

Când avea să aibă douăzeci şi unu de ani.

Da, dar nu puteai fi sigur. Nu puteai fi în siguranţă!

Uite, de pildă, vremea când era foarte mic. Doica, Dumnezeu, domnul Verde! Cât de stabili păruseră ei! Acum dispăruseră cu toţii.

Totuşi, Dumnezeu era încă acolo, aşa presupunea. Dar nu era acelaşi Dumnezeu – nu era deloc acelaşi Dumnezeu.

Ce avea să se întâmple cu toate până când împlinea el douăzeci şi unu de ani? Ce avea să se întâmple cu el?

Se simţea îngrozitor de singur. Tata, mătuşa Nina – amândoi erau morţi. Numai unchiul Sydney şi mami… Iar ei nu erau… Nu îi aparţineau. Se opri, derutat. Dar exista Joe! Joe înţelegea. Dar Joe era ciudată în privinţa anumitor lucruri.

Strânse pumnii. Nu, totul avea să fie bine.

Când va avea douăzeci şi unu de ani…

— Sfârşitul părţii întâiCartea a doua.

NELL.

Capitolul I.

Camera era plină de fum de ţigară. Acesta se ridica şi plutea, formând o ceaţă fină, albăstruie. Prin ea răzbătea zgomotul a trei glasuri care dezbăteau îmbunătăţirea rasei

umane şi încurajarea artei – în special arta care sfida toate convenţiile cunoscute.

Sébastian Levinne, rezemat de poliţa decorativă de marmură a căminului din locuinţa de la oraş a mamei sale, vorbea didactic, gesticulând cu mâna lungă şi galbenă în care ţinea ţigara. Tendinţa de a sâsâi când vorbea nu-1 părăsise de tot, dar era foarte slabă. Faţa galbeijă, mongolă, urechile cu aspect ciudat erau la fel cum fuseseră când avea unsprezece ani. La douăzeci şi doi de ani era acelaşi Sébastian, sigur pe el, perspicace, cu aceeaşi dragoste de frumos şi acelaşi lucid simţ al valorilor.

În faţa lui, tolăniţi în două fotolii imense îmbrăcate în piele, stăteau Joe şi Vernon, foarte asemănători, modelaţi din acelaşi lut alb şi negru. Dar, ca şi pe vremuri, Joe avea o personalitate mai agresivă, mai energică, mai rebelă, mai vehementă. Vertion, foarte lung, stătea rezemat leneş în fotoliu. Picioarele lui lungi odihneau pe speteaza altui scaun. Scotea rotocoale de fum şi zâmbea gânditor pentru sine. Din când în când îşi aducea contribuţia la conversaţie prin mici mârâituri sau câte o propoziţie scurtă şi leneşă.

— Asta n-ar face banii, tocmai spunea cu hotărâre Sébastian.

Cum aproape se aşteptase, Joe sări imediat să-1 contrazică.

— Cine vrea ca un lucru să facă banii? E atât de… Atât de mizerabil punctul ăsta de vedere! Să tratezi totul prin prisma comercială. Urăsc treaba asta.

Sébastian spuse calm:

— Asta din cauză că ai o viziune a vieţii incurabil de romantică. Ţie îţi place ca poeţii să moară de foame prin mansarde, pictorii să lucreze nerecunoscuţi, iar sculptorii să fie aplaudaţi după ce mor.

— Ei bine, asta se întâmplă. Întotdeauna!

— Nu, nu întotdeauna. Foarte des, poate. Dar nu trebuie să fie atât de des. Asta vreau să spun eu. Lumii nu-i place niciodată ceva nou, dar eu spun că trebuie făcută să-i placă.

Urmând calea corespunzătoare, poate fi făcută să-i placă. Dar trebuie să ştii exact ce va prinde şi ce nu.

— Asta e compromis, spuse mormăit Vernon.

— E bun simţ! De ce să pierd bani susţinându-mi punctul de vedere?

— Oh, Sébastian! Strigă Joe. Eşti… Eşti…

— Evreu, spuse calm Sébastian. Asta ai vrut să spui. Ei bine, noi evreii avem gust, ştim când un lucru e grozav şi când nu e. Noi nu ne luăm după modă, noi ne bazăm pe judecata noastră, şi avem dreptate! Oamenii văd întotdeauna partea bănească în asta, dar mai există şi altele.

Vernon mârâi. Sébastian continuă.

— Ceea ce discutăm noi are, două aspecte – există oameni care se gândesc la lucruri noi, la noi metode de a face vechile lucruri, la idei absolut noi, şi care n-au nici o şansă din cauză că oamenii se tem de tot ce e nou. Şi există şi ceilalţi oameni – oameni care ştiu ce a vrut dintotdeauna publicul, şi care continuă să-i dea publicului ce vrea pentru că nu riscă nimic şi profitul e sigur. Dar există şi o a treia cale – să găseşti lucruri care sunt noi şi frumoase şi să-ţi încerci norocul cu ele. Asta am eu de. Gând să fac. Am să deschid o galerie de pictură în Bond Street – am semnat actele ieri – şi două teatre, iar mai târziu am să scot un săptămânal pe teme total diferite de cele de până acum. Şi ce e mai important, am să fac ca toată treaba să merite banii. Există tot soiul de lucruri pe care le admir, pe care le-ar admira o mână de oameni culţi, dar n-am să mă apuc de ele. Tot ce am să fac eu o să fie un succes de masă. La naiba, Joe, nu vezi că jumătate din amuzamentul poveştii ăsteia este s-o faci să merite banii? Te justifici prin succes.

Joe clătină din cap, neconvinsă.

— Chiar ai de gând să faci toatea astea? Întrebi Vernon.

Ambii veri se uitară la Sébastian cu un sâmbure de invidie.

Era ciudat şi în acelaşi timp minunat să fii în postura lui Sébastian. Tatăl lui murise de câţiva ani. La douăzeci şi doi

de ani, Sébastian stăpânea atâtea milioane încât îţi tăia respiraţia numai când te gândeai la ele.

Prietenia cu Sébastian, începută cu ani în urmă la Abbots Puissants, durase şi se întărise. El şi Vernon fuseseră prieteni la Eton, urmau acelaşi colegiu la Cambridge. În vacanţe reuşiseră toţi trei să petreacă mult timp împreună.

— Cum rămâne cu sculptura? Întrebă Joe. E şi ea inclusă?

— Desigur. Încă mai vrei să te apuci de modelaj?

— Da. Este singurul lucru care îmi place cu adevărat.

Un hohot de râs dispreţuitor veni dinspre Vernon.

— Da, şi anul viitor ce va mai fi? Ai să fii o poetă zbanghie sau mai stiu eu ce.

— Omului îi trebuie ceva timp ca să-şi descopere adevărata vocaţie, spuse cu demnitate Joe. Dar de cjata asta chiar vorbesc serios.

— Întotdeauna ai vorbit, spuse Vernon. Oricum, slavă Domnului că ai renunţat la afurisita aia de vioară.

— De ce urăşti atât muzica, Vernon?

— Nu ştiu… Mereu am urât-o.

Joe se întoarse iar spre Sébastian. Inconştient, glasul ei sună diferit, parcă uşor reţinut.

— Ce părere ai despre opera lui Paul La Marre? Am fost cu Vernon duminica trecută la studioul lui.

— N-are viaţă, spuse succint Sébastian.

Obrajii lui Joe se colorară uşor.

— Asta pentru că pur şi simplu nu înţelegi încotro bate. Mie mi se pare minunată.

— Anemică, spuse netulburat Sébastian.

— Sébastian, uneori eş. Ti de-a dreptul nesuferit. Doar pentru că La Marre are curajul s-o rupă cu tradiţia…

— Nu-i deloc vorba de asta, spuse Sébastian. Un om o poate rupe cu tradiţia modelând o bucată de brânză şi numind rezultatul ca fiind ideea lui despre o nimfa care se îmbăiază. Dar, dacă făcând asta, nu te poate convinge şi impresiona, a dat-o în bară. Geniu nu înseamnă doar să faci

lucrurile altfel decât toţi ceilalţi. În nouă cazuri din zece se urmăreşte dobândirea unei notorietăţi ieftine.

Uşa se deschise şi doamna Levinne băgă capul înăuntru.

— Ceaiul e gata, dragilor, spuse ea, zâmbindu-le.

În vârful coafurii ei elaborate stătea o pălărie mare, neagră, cu pene, iar pe pieptu-i robust zornăiau câteva lanţuri de aur. Era simbolul desăvârşit al prosperităţii materiale. Ochii ei se îndreptară cu admiraţie spre Sébastian.

Tinerii se ridicară, gata să o urmeze. Sébastian îi spuse cu glas scăzut lui Joe.

— Nu te-ai supărat, Joe, nu?

Glasul lui avu dintr-odată ceva tânăr şi patetic, o rugăminte care îl trăda a fi imatur şi vulnerabil.

— De ce m-aş fi supărat? Spuse cu răceală Joe şi porni spre uşă fară să se uite la el.

Ochii lui Sébastian poposiră visători asupra ei. Joe avea acea frumuseţe brunetă şi magnetică ce maturizează prematur. Pielea ei era extrem de albă, iar genele atât de negre şi de dese încât arătau precum cărbunele pe obrajii ei. Felul ei de a se mişca avea ceva magic, ceva languros şi pasional care era absolut inconştient şi totuşi seducea. Cu toate că era cea mai tânără dintre ei trei. Abia trecută de douăzeci de ani, era în acelaşi timp cea mai în vârstă. Pentru ea Vernon şi Sébastian erau nişte puşti, iar ea dispreţuia puştii. Devotamentul acela ciudat ca de câine al lui Sébastian o enerva. Ei îi plăceau bărbaţii cu experienţă, bărbaţii care ştiau să spună lucruri interesante, palpitante, pe jumătate înţelese. Îşi cobori o clipă pleoapele albe, amintindu-şi de Paul La Marre.

Salonul doamnei Levinne era un amestec ciudat de opulenţă ţipătoare şi un bun gust aproape auster. Opulenţa i se datora ei – ei îi plăceau draperiile de catifea şi marmura şi pernuţele cu broderii încărcate şi lucrurile aurite. Gustul era al lui Sébastian. El fusese cel care dăduse jos de pe pereţi o amestecătură de tablouri înlocuind-o cu două alese

de el. Preţul uriaş dat pe éle o împăcă pe mama lui cu urâţenia lor (cum o numea ea). Paravanul vechi din piele, spaniol, era unul din darurile pe care i le făcuse fiul său, la fel ca şi vaza rafinată cloisonne.

Aşezată în spatele unei neobişnuit de-masive tăvi de argint pentru ceai, doamna Levinne ridică ceainicul cu ambele mâini, şi întrebă pe ton de conversaţie, sâsâind uşor:

— Ce mai face draga ta mamă? În ziua de azi nu mai vine la oraş. Să-i spui din partea mea că o să rugineascâ.

Râse, un chicotit bine dispus, sănătos.

— Niciodată n-am regretat că am casa asta de la oraş ca şi pe cea de la ţară. La Deerfields e foarte bine, dar simţi nevoia de puţină viată. Şi, desigur, Sébastian va veni acasă pentru totdeauna, şi cu toate planurile alea pe care le are el… Tatăl lui era la fel. Încheia afaceri împotriva sfatului tuturor, şi în loc să-şi piardă banii îi dubla şi îi tripla de fiecare dată. Sărmanul meu Jacob era un tip deştept.

Sébastian îşi zise:

Aş fi dorit să n-o fi spus. Este exact genul de remarcă pe„, care Joe o urăşte. De la o vreme Joe e veşnic împotriva mea”.

Doamna Levinne continuă:

— Am rezervat o lojă pentru miercuri seară la Regii din Arcadia. Ce ziceţi, dragii mei? Vreţi să veniţi?

— Îmi pare teribil de rău, doamnă Levinne, spuse Vernon. Aş vrea să fi putut. Dar mâine plecăm la Birmingham

— Oh, plecaţi acasă!

— Da.

De ce nu spusese el „plecăm acasă”? De ce suna asta atât de ciudat în urechile lui? Fireşte, pentru el exista un singur „acasă”, iar acel acasă era la Abbots Puissants. Acasă! Un cuvânt ciudat, cu atâtea înţelesuri… Dar casa lui ar fi trebuit să fie la Birmingham, unde era mama lui.

Simţi acel uşor sentiment de nelinişte care îl cuprindea când se gândea la mama lui. Ţinea foarte mult la ea, fireşte. Dar mamele erau făpturi cărora nu puteai să le explici

anumite lucruri, ele niciodată nu înţelegeau. Însă. Ţinea foarte mult la ea, ar fi fost nefiresc să nu ţină. După cum ea spunea atât de des, el era tot ce avea.

Brusc, în mintea lui Vernon ţopăi un spiriduş, care îi spuse pe neaşteptate: „Ce prostii vorbeşti! Ea are casa, şi servitoarele cu care să vorbească şi pe care să le terorizeze, are prietene cu care să bârfească, şi e înconjurată de neamurile ei. Toate astea i-ar lipsi mult mai mult decât i-ai lipsi tu. Te iubeşte, dar se simte uşurată când te întorci la Cambridge, şi chiar şi atunci nu e atât de uşurată cum eşti tu!”

— Vernon! Era glasul lui Joe, tăios din pricina supărării. La ce te gândeşti? Doamna Levinne întreba dacă Abbots Puissants este tot închiriat.

Ce noroc că atunci când oamenii întrebau „La ce te gândeşti?” nu aveau nici cea mai mică intenţie să ştie!

Îi răspunse doamnei Levinne la întrebări, îi promise să-i transmită mamei sale mesajele ei.

Sébastian îi conduse până la uşă, îşi luară la revedere şi porniră pe jos pe străzile Londrei. Joe inspiră cu nesaţ aerul.

— Cât iubesc Londra! Ştii, Vernon, m-am hotărât. Am să vin la Londra să studiez. De data asta am de gând să-i vorbesc mătuşii Myra despre asta. Nu vreau să trăiesc nici cu mătuşa Ethel, vreau să trăiesc singură.

— Nu poţi face asta, Joe. Fetele n-o fac.

— Ba da. Aş putea să-mi iau o cameră cu o altă fată sau mai multe. Dar să trăiesc cu mătuşa Ethel, să mă întrebe mereu unde mă duc şi cu cine – pur şi simplu nu suport. Şi, oricum, ea mă urăşte că sunt sufrageta.

Mătuşa Ethel despre care vorbeau era sora mătuşii Carrie^ mătuşă prin alianţă. În momentul de faţă stăteau la ea.

— Oh, asta mi-a amintit că trebuie să faci ceva pentru mine, Vernon.

— Ce anume?

— Mâine după-amiază doamna Cartwright mă duce la concertul ăla. Titanic.

Şi?

— Nu vreau să merg – asta-i tot.

— Presupun că poţi să găseşti o scuză.

— Nu-i atât de simplu. Mătuşa Ethel trebuie să creadă că am fost la concert. Nu vreau să afle unde mă duc.

Vernon scoase un fluierat.

— Deci asta e! Ce pui la cale, Joe? Cine mai e de data asta?

— La Marre, dacă chiar vrei să ştii.

— Nemernicul ăla!

— Nu e nemernic. E minunat, nici nu ştii ce minunat este.

Vernon râânji.

— Nu, într-adevăr nu ştiu. Mie nu-mi plac francezii.

— Eşti atât de îngrozitor de britanic! Dar nu contează dacă îl placi sau nu. Mă duce cu maşina la ţară unde un prieten de-al lui are o casă. Vreau tare mult să merg, şi ştii prea bine că mătuşa Ethel nu m-ar lăsa în veci.

— N-ar trebui să hoinăreşti pe la ţară cu un tip ca ăsta.

— Nu fi tâmpit, Vernon. Nu ştii că pot să-mi port de grijă şi singură?

— Oh, îmi închipui că da.

— Eu nu sunt ca fetele alea proaste care habar n-au de nimic…

— Nu pricep, totuşi, care-i rolul meu.

— Ei bine, ai să te duci tu la concert.

— Nici vorbă! Ştii bine că urăsc muzica.

— Trebuie, Vernon! E singura cale. Dacă eu îi spun că nu pot să mă duc, o s-o sune pe mătuşa Ethel şi o să-i sugereze să vină în locul meu una din fete şi atunci grăsana va lua foc. Dar dacă te duci tu, totul o să fie bine. Ea ţine foarte mult la tine, mult mai mult decât la mine.

— Dar eu nu pot să sufăr muzica.

— Ştiu, dar suport-o de data asta. O oră şi jumătate.

— La naiba, Joe, nu vreau!

Mâna îi tremura de indignare. Joe îl privi lung.

— Eşti ciudat în privinţa muzicii, Vernon! N-am mai cunoscut pe cineva care să urască muzica aşa ca tine. Dar eu cred că ai putea merge – şi eu am făcut atâtea pentru tine!

— În regulă, spuse brusc Vernon.

Nu avea rost să se împotrivească. El şi Joe fuseseră întotdeauna uniţi. La urma urmelor, după, cum spusese şi ea, era vorba doar de o oră şi jumătate. De ce simţea că luase o decizie foarte importantă? Îşi simţea inima ca de plumb. Nu voia să se ducă… Oh, nu voia să se ducă…

Era ca o vizită la dentist – cel mai bine era să nu se gândească la asta. Îşi îndreptă gândurile în altă parte. La un moment dat, Joe îl auzi chicotind.

— Ce este?

— Mă gândeam la vremea când erai puştoaică – cât te grozăveai că tu n-ai să ai niciodată de a face cu bărbaţii. Iar acum, numai bărbaţi. Unul după altul. Te îndrăgosteşti şi îţi trece cam o dată pe lună.

— Nu fi nesuferit, Vernon. Acelea erau doar închipuiri de fetiţă proastă. La Marre spune că dacă ai cât de cât temperament, asta se întâmplă întodeauna, dar adevărata mare pasiune este cu totul altfel.

— Să nu faci vreo mare pasiune pentru La Marre.

— Eu nu sunt ca mama. Mama era… Era atât de moale când era vorba de bărbaţi! Ea ceda, ar fi făcut orice pentru cel la care ţinea. Eu nu sunt aşa.

— Nu, nu cred că eşti. Tu n-ai să faci un talmeş – balmeş din viaţa ta aşa cum a făcut ea. Dar tu ai putea să faci altfel o harababură din ea.

— Cum altfel?

— Nu prea ştiu. Să te măriţi cu cineva pentru care ai crezut că ai o mare pasiune doar pentru că toţi ceilalţi nu-1 plăceau, iar apoi să-ţi petreci toată viaţa certându-te cu el. Sau să te hotărăşti să trăieşti cu cineva numai pentru că ai considerat că „Dragostea liberă” e o idee grozavă.

— Chiar este.

— Nu spun că nu e, cu toate că, de fapt, eu unul o consider antisocială. Dar tu aşa eşti. Dacă cineva îţi interzice ceva, tu ţii musai să faci acel ceva, fară să ţii cont dacă vrei cu adevărat să-1 faci. Nu m-am exprimat prea bine, dar ştii tu ce vreau să spun.

— Ce vreau eu cu adevărat este să fac ceva! Să fiu o mare sculptoriţă…

— Asta pentru că ai făcut o pasiune pentru La Marre…

— Ba nu. Oh, Vernon, de ce eşti atât de obositor! Întotdeauna am vrut să fac ceva! Ţi-am spus-o şi la Abbots Puissants.

— Ciudat, spuse gânditor Vernon. Sébastian spunea atunci exact ce spune şi acum. Poate că omul nu se schimbă chiar atât de mult pe cât se crede.

— Tu mereu voiai să te însori cu o femeie foarte frumoasă şi să trăieşti la Abbots Puissants, spuse Joe cu un uşor dispreţ. Doar nu mai consideri că asta e ambiţia vieţii tale, nu-i aşa?

— S-ar putea şi mai rău, spuse Vernon.

— Eşti leneş – pur şi simplu leneş!

Joe se uită la el cu o iritare făţişă. Ea şivernon erau atât de asemănători în unele-privinţe, şi atât de diferiţi în altele!

Vernon se gândea: „Abbots Puissants. Într-un an am să am douăzeci şi unu de ani”.

Treceau pe lângă un miting al Armatei Salvării. Joe se opri. Un bărbat supţire, alb la faţă, era urcat pe o cutie. Glasul lui, înalt şi răguşit, răzbătea până la ei.

— De ce nu vreţi să fiţi salvaţi? De ce? Iisus vă vrea! Iisus vă vrea! Da, fraţilor şi surorilor, şi am să vă mai spun ceva. Şi voi îl vreţi pe Iisus. Nu vreţi s-o recunoaşteţi, vă întoarceţi cu spatele la el, vă e frică – asta e, vă e frică, pentru că îl vreţi atât de mult – îl vreţi şi nu o ştiţi! Dar veţi şti – veţi şti – există lucruri de care nu puteţi fugi veşnic!

Vernon se îndepărtă, cutremurându-se uşor.

— Dezgustător, spuse Joe cu nasul ridicat în aer. Indecent şi isteric! In ce mă priveşte, nu pricep cum o fiinţă raţională

poate fi altceva decât atee.

Vernon zâmbi, dar nu spuse nimic. Îşi aminti de vremea când, cu un an în urmă, Joe se scula să se ducă în fiecare zi la slujba de dimineaţă, şi insista cu o oarecare ostentaţie să mănânce doar un ou fiert vinerea, şi asculta vrăjită predicile strict docmatice ale chipeşului părinte Cuthbert de la biserica St. Bartholomew. Cu glas tare, spuse:

— Mă întreb cum e să fi „salvat”?

Era şase şi jumătate în ziua următoare când Joe se întoarse din escapada ei. Mătuşa Ethel o întâmpină în hol.

— Unde e Vernon? Întrebă Joe, în caz că ar fi fost întrebată dacă îi plăcuse concertul.

— A venit de vreo jumătate de oră. Mi-a spus că n-are nimic, dar nu cred că se simte prea bine.

Joe o privi lung.

— Unde e? In camera lui? Mă duc sus să văd.

— Foarte bine, dragă. Zău că nu arată deloc bine.

Joe urcă în fugă scara, bătu o dată în uşă şi intră. Vernon stătea pe pat, şi ceva în înfăţişarea lui îi produse un şoc lui Joe. Niciodată nu-1 văzuse pe Vernon arătând aşa.

El nu răspunse. Avea privirea ameţită a cuiva care suferise un şoc teribil.

— Vernon! Joe îl scutură de umăr. Ce se întâmplă cu tine?

De data asta el o auzi.

— Nimic.

— Trebuie să fie ceva. Arăţi… Arăţi…

— Nimic, repetă el monoton.

Joe se aşeză lgă el.

— Povesteşte-mi, spuse ea blând dar cu autoritate.

— Tipul ăla din Armata Salvării… Ştii că, după aceea, m-am întrebat cum e să fii salvat. Pur şi simplu prosteşte. Ei bine, ştiu!

Joe se holbă la el. Vernon. Oh, dar un asemenea lucru era imposibil.

— Vrei să spui… Vrei să spui că „ai prins religia” dintr-o dată?

Joe simţi că spusese ceva caraghios. Se simţea uşurată când el scose un hohot de râs.

— Religia? Doamne Sfinte, nu! Eu mă refer la… Ezită, şi în cele din urmă rosti cuvântul foarte moale, aproape ca şi cum nu îndrăznea să îl rostească. Muzică…

— Muzică? Repetă Joe uluită.

— Da, Joe. O mai ţii minte pe sora Frances?

— Sora Frances? Nu. Cine era?

— Fireşte că n-ai cum să o ţii minte. Asta a fost înainte de venirea ta – a fost în perioada când mi-am rupt piciorul. Niciodată n-am uitat ce mi-a spus ea. Mi-a spus să nu te grăbeşti să fugi de lucruri înainte de a te uita bine la ele. Ei bine, asta mi s-a întâmplat azi. N-am mai putut să fug – a trebuit să mă uit. Joe, muzica este cel mai minunat lucru din lume…

— Dar… Dar… Tu mereu spuneai…

— Ştiu. De asta am avut un şoc atât de cumplit. Nu spun că muzica e atât de minunată acum – dar ar putea fi, dacă o asculţi cum trebuie! Frânturi din ea sunt urâte – e ca atunci când te duci până la un tablou şi vezi o mâzgăleală cenuşie care nu e deloc plăcută, dar dacă priveşti tabloul de la distanţă, nuanţa cenuşie se încadrează perfect în decor, creând un efect minunat. Trebuie să fie un tot. Încă mai cred că vioara e urâtă şi pianul îngrozitor – dar util într-un fel, presupun. Dar, oh, Joe, muzica ar putea fi atât de minunată – sunt convins că ar putea!

Joe rămase tăcută, uluită. Acum înţelegea ce voise să spună Vernon la început. Chipul lui avea exaltarea visătoare şi ciudată pe care o asociai cu fervoarea religioasă. Şi totuşi era un pic înspăimântată. Chipul lui întotdeauna exprimase atât de puţine! Acum exprima prea multe.

Vernon continuă să vorbească, mai mult pentru el decât pentru ea.

— Au fost nouà orchestre, să ştii. Comasate. Sunetul poate fi mijiunat dacă prinzi suficient din el – nu vreau să spun zgomotos, exprimă mai multe când e dulce. Dar trebuie să

fie suficient. Nu ştiu ce au cântat… Nimic, cred, care era real…

Îşi întoarse spre ea ochii ciudat de lucioşi şi emoţionaţi.

— Sunt atâtea de ştiut… De învăţat. Nu vreau să cânt la ceva – asta niciodată. Dar vreau să cunosc despre fiecare instrument care există. Ce poate el să facă, care îi sunt limitele, care îi sunt posibilităţile. Şi, firește, notele. Există note care nu sunt folosite – note care ar trebui să fie folosite. Ştiu că există. Ştii cum e muzica acum, Joe? E ca pilaştrii aceia normanzi, solizi, din cripta catedralei Gloucester. E la începuturile ei, atâta tot.

Rămase tăcut, visător.

— Ei bine, cred că ai înnebunit de tot, spuse Joe.

O spuse cu o degajare intenţionată dar, în ciuda ei însăşi, era impresionată. Ea îl considerase întotdeauna pe Vernon un om reacţionar, cu prejudecăţi, fară imaginaţie. Acum vedea la el o convingere arzătoare.

— Trebuie să încep să învăţ. Imediat ce pot. Oh, e îngrozitor că am irosit douăzeci de ani!

— Prostii, spuse Joe. N-ai fi putut să studiezi mùzica atunci când umblai în patru labe prin casă.

Vernon zâmbi. Începea să iasă din transă.

— Mă crezi nebun? Probabil că aşa par, dar nu sunt. Şi Joe, nici nu ştii ce minunată uşurare e! Este ca şi cum ani de zile te-ai prefăcut, iar acum nu mai trebuie să te prefaci. Îmi era îngrozitor de frică de muzică. Acum…

Îşi îndreptă umerii.

— Am să muncesc – am să muncesc ca un sclav. Am să cunosc toate amănuntele despre fiecare instrument. Apropo, trebuie să existe mai multe instrumente în lume – mult mai multe. Ar trebui să existe o chestie care se vaită, am auzit-o undeva. Ţi-ar trebui zece, cincisprezece din astea. Şi cam cincizeci de harpe…

Şedea acolo, plănuind detalii care lui Joe i se păreau adevărate prostii. Totuşi era clar că în mintea lui se contura cu limpezime un anumit eveniment.

— Peste zece minute e vremea cinei, îi aminti cu timiditate Joe.

— Serios? Ce pacoste! Vreau să stau aici şi să mă gândesc şi să aud instrumentele în capul meu. Spune-i mătuşii Ethel că mă doare capul sau că mi-e greaţă sau că ini-e foarte rău. De fapt, cred că o să-mi fie rău.

Iar asta o impresionă pe Joe mai mult decât orice altceva. Era un fapt cunoscut. Când te frământa foarte tare ceva, fie în mod plăcut fie invers, întotdeauna ţi se facea rău! Ea însăşi simţise adesea asta. Rămase în prag, ezitând. Vernon căzuse din nou în visare. Ce ciudat arăta… Ce diferit! De parcă prinsese brusc viaţă.

Joe era puţin înspăimântată.

Capitolul II.

Casa Myrei se numea Carey Lodge şi era la vreo opt mile de Birmingham.

Vernon era cuprins întotdeauna de o uşoară deprimare când se apropia de Carey Lodge. Ura casa, îi ura confortul solid, îi ura covoarele groase şi roşii, holul, litografiile alese cu grijă care atârnau în sufragerie, supraabundenţa de bibelouri care umpleau salonul. Şi totuşi, lucrurile astea le ura el atât de mult, sau cele ce stăteau în spatele lor? Oare adevărul era că îşi ura mama că se simţea atât de acasă acolo, atât de senin mulţumită? Lui îi plăcea să se gândească la ea în decorul de la Abbots Puissants, îi plăcea să se gândească la ea ca fiind, ca şi el, în exil.

Iar ea nu era! Pentru ea Abbots Puissants fusese ce trebuie să fi fost un regat străin pentru o regină consoartă. Se simţise importantă acolo, şi încântată de ea. Totul fusese nou şi palpitant. Dar nu fusese căminul ei.

Myra îşi întâmpină fiul cu afecţiune exagerată, ca întotdeauna. El îşi dori ca ea să nu o fi făcut. Îi era mai greu ca niciodată să răspundă afecţiunii ei. Când era departe de ea, se imagina afectuos cu mama lui. Când era cu ea, iluzia se destrăma.

Myra Deyre se schimbase mult de când plecase de la Abbots Puissants. Se făcuse mult mai masivă. Părul ei frumos auriu roşcat era înspicat cu cenuşiu. Şi expresia feţei ei era alta, devenise dintro dată mai satisfacută şi mai liniştită. Acum exista o puternică asemănare între ea şi fratele ei Sydney.

— Te-ai distrat bine la Londra? Mă bucur mult. E atât de bine să-mi am iar fiul lângă mine – le-am spus tuturor cât de fericită sunt. Mamele sunt nişte făpturi tare prostuţe, nu-i aşa?

Vernon se gândi că aşa era, apoi îi fu ruşine de el.

— Mă bucur mult că te văd, mamă, spuse el.

Joe spuse:

— Arăţi splendid, mătuşă Myra.

— Nu m-am simţit prea bine, dragă. Nu cred că doctorul Grey înţelege cazul meu. Am auzit că un doctor nou – doctorul Littleworth – tocmai a cumpărat cabinetul doctorului Amştrong. Se spune că este extraordinar de bun. Sunt sigură că am ceva la inimă, iar doctorul Grey spune prostii când zice că e vorba de indigestie.

Era foarte însufleţită. Sănătatea ei era întotdeauna un subiect captivant pentru Myra.

— Mary a plecat – ştiţi, menajera. M-a dezamăgit mult fata aia. După tot ce am făcut pentru ea!

Şi continuă tot aşa. Joe şi Vernon ascultau cu o ureche. Minţile lor erau pline de o superioritate conştientă. Slavă Domnului că ei aparţineau unei generaţii luminate, mult deasupra acestor detalii de ordin casnic! Pentru ei se deschidea o lume nouă şi splendidă. Le era tare milă de făptură limitată din faţa lor.

Joe se gândi: „Biata, sărmana mătuşă Myra!” Atât de teribil de casnică! Fireşte că unchiul Walter s-a plictisit de ea. Nu e vina ei. O educaţie mizerabilă, a fost crescută să creadă că tot ce contează este gospodăria. Şi iat-o acum, încă tânără, câtuşi de puţin prea bătrână, şi tot ce face este să stea în casă şi să bârfească, şi să se gândească la

servitoare, şi să se agite pe seama sănătăţii ei. Dacă s-ar fi născut măcar cu douăzeci de ani mai târziu, ar fi fost fericită şi liberă, şi independentă toată viaţa ei.

Şi, dintr-o imensă milă pentru mătuşa ei, răspundea cu blândeţe şi mima un interes pe care nu-1 simţea.

Vernon îşi zicea: „Mama a fost întotdeauna aşa? La Abbots Puissants parcă nu părea să fie aşa. Sau eram eu prea mic ca să observ? E urât din partea mea că o critic, când ea a fost mereu foarte bună cu mine. Numai că aş vrea să nu mă mai trateze ca şi cum aş avea şase ani. Mă rog, presupun că n-are ce să facă, asta-i firea ei. Nu cred că am să mă însor vreodată…”

Şi dintr-o dată, izbucni, mânat de o nervozitate intensă.

— Ascultă, mamă, mă gândesc să mă apuc de muzică la Cambridge.

Gata, o spuse!

— Dar, iubitule, tu ai fost întotdeauna împotriva muzicii Erai chiar nerezonabil în privinţa ei.

— Ştiu, spuse ursuz Vernon. Dar uneori omul se mai răzgândeşte.

— Ei bine, mă bucur mult, dragule. Când eram fată cântam iftinunat la pian. Dar niciodată nu poţi să te mai ţii de ceva după ce te măriţi.

— Ştiu, spuse cu aprindere Joe. Mare păcat! Eu n-am de gând să mă mărit dar, dacă o fac, n-am să renunţ la cariera mea. Apropo, mătuşă Myra, dacă vreau să fiu cu adevărat bună la sculptură, trebuie să mă duc să studiez la Londra.

Sunt sigură că domnul Bradford…

— La naiba cu domnul Bradford! Scuză-mă, mătuşă Myra, dar tu nu înţelegi. Trebuie să studiez din greu. Şi trebuie să fiu pe cont propriu. Aş putea lua o cameră cu o altă fată…

— Joe, iubito, nu fi absurdă! Myra râdea. Eu am nevoie aici de mica mea Joe. Întotdeauna te-am privit ca pe fiica mea, să ştii, scumpa mea Joe.

Joe se agită.

— Vorbesc serios, mătuşă Myra. E în joc întreaga mea viaţă.

Această afirmaţie pătimaşă o facu pe Myra sa râdă şi mai tare.

— Aşa gândesc fetele adesea. Să nu stricăm această seară fericită certându-ne.

— Dar te vei gândi serios la asta?

— Trebuie să vedem ce spune unchiul Sydney.

— Asta n-are nici o legătură cu el. Nu e unchiul meu. De bună seamă, dacă vreau, pot să-mi iau banii mei…

— Nu prea sunt banii tăi, Joe. Tatăl tău mi i-a trimis ca alocaţie pentru tine – deşi te-aş fi ţinut cu dragă inimă şi fară nici o alocaţie – şi ştie că eşti îngrijită cum trebuie de mine.

— Atunci cred că ar fi mai bine să-i scriu tatei.

O spuse cu curaj, dar inima i se strânse. În zece ani îl văzuse de două ori pe tatăl ei, şi vechea antipatie dintre ei se păstrase. Fără îndoială că actualul aranjament îi convenea maiorului Waite. Cu preţul a câteva sute de lire pe an, scăpase de grija fiicei sale. Dar Joe nu avea nici un ban al ei. Se îndoia că tatăl ei i-ar fi dat vreo alocaţie dacă o rupea cu mătuşa Myra şi insista să trăiască pe cont propriu.

Vernon îi şopti:

— Nu mai fi atât de afurisit de nerăbdătoare, Joe. Aşteaptă să am eu douăzeci şi unu de ani.

Asta o mai înveseli puţin. Pe Vernon te puteai baza întotdeauna.

Myra îl întrebă pe Vernon despre familia Levinne. Doamna Levinne se simţea bine? Era adevărat că acum îşi petrecea majoritatea timpului la Londra?

— Nu, nu cred. Desigur, iarna nu se prea duce la Deerfields, dar stau acolo toată toamna. E foarte bine că o să-i avem vecini când ne vom întoarce la Abbots Puissants, nu-i aşa?

Mama lui îl privi lung, apoi spuse cu un glas gâtuit:

— Oh, da… Foarte bine.

Şi adăugă aproape imediat:

— Unchiul Sydney vine la ceai. O aduce şi pe Enid. Apropo, n-am să mai iau cina târziu. M-am gândit şi am ajuns la concluzia că e mai bine să iau o masă la şase.

— Oh! Exclamă Vernon, destul de şocat.

El avea o prejudecată privitor la astfel de mese. Îi displăcea suprapunerea ceaiului cu ouăle bătute şi prăjitura zemoasă de prune. De ce nu putea mama lui să ia mesele ca lumea, la fel ca toţi ceilalţi? Desigur, unchiul Sydney şi mătuşa Carrie întotdeauna luau ceaiul concomitent cu cina. Naiba să-1 ia pe unchiul Sydney! Toate astea erau din vina lui.

Gândul i se opri. Toate ce? Nu prea ştiu ce să răspundă. Dar, oricum, când el şi mama lui aveau să se întoarcă la Abbots Puissants, totul avea să fie altfel.

Unchiul Sydney sosi curând – foarte jovial şi inimos, ceva mai solid decât altădată. Cu el veni şi Enid, a treia lui fiică. Cele două mari erau măritate, iar cele două mai mici erau la lecţii.

Unchiul Sydney era plin de glume. Myra se uita cu admiraţie la fratele ei. Nimeni nu era ca Syd! El facea lucrurile să meargă.

Vernon râse politicos la glumele unchiului său pe care-în sinea lui le considera stupide şi plictisitoare.

— Mă întreb de unde îţi cumperi tutunul în Cambridge, spuse unchiul Sydney. De la o fată drăguţă, aş zice. Ha! Ha! Băiatul Myrei roşeşte – chiar roşeşte!

„Bătrân prost şi nesărat!” îşi zise Vernon.

— Dar tu de unde îţi cumperi tutunul, unchiule Sydney? Întrebă curajoasă Joe.

— Ha! Ha! Asta-i bună! Eşti o fată deşteaptă, Joe. Nu-i vom spune mătuşi Carrie răspunsul la asta, nu?

Enid vorbi foarte puţin dar chicoti mult.

— Ar trebui să-i scrii vărului tău, spuse unchiul Sydney. I-ar plăcea să primească o scrisoare, nu-i aşa, Vernon?

— De bună seamă.

— Ei, vezi? Ce ţi-am spus eu, domnişoară? Copila a vrut să-i scrie, dar e timidă. Ea se gândeşte mult la tine, Vernon.

Mai târziu, după ce masa bogată luă sfârşit, unchiul Sydney îi vorbi pe îndelete lui Vernon despre proprietatea lui Bent's.

— Înfloreşte, băiatule, are un succes nebun.

Intră în lungi aplicaţii financiare, dublări ale profitului, extinderea spaţiului, şi tot aşa.

Lui Vernon îi convenea genul ăsta de conversaţie. Nefiind câtuşi de puţin interesat, putea să se gândească la ale lui.

Cuvinte monosilabice de încurajare, rostite din când în când, era tot ce i se cerea.

Unchiul Sydney continuă să vorbească, dezvoltând fascinanta temă a Puterii şi Gloriei lui Bent's, Lumea fară Sfârşit, Amin.

Vernon se gândea la cartea despre instrumente muzicale pe care o cumpărase în dimineaţa aceea şi o citise în tren. Erau fantastic de multe de ştiut. Oboiurile – simţea că avea să aibă idei privitoare la oboiuri. Şi violele – da, categoric, violele.

La un moment dat unchiul Sydney spuse că trebuia să plece. Vroia sau nu Vernon s-o sărute pe Enid de noapte bună?

Ce tâmpiţi erau unii oameni! Slavă Domnului că foarte curând avea să fie sus în camera lui!

Când uşa se închise, Myra scoase un oftat fericit.

— Vai, murmură ea, tare aş fi vrut să fie şi tatăl tău aici! Am avut o seară atât de fericită! I-ar fi plăcut şi lui.

— E bine că n-a fost, spuse Vernon. Nu îmi amintesc să se fi înţeles foarte bine cu unchiul Sydney.

— Erai doar un băieţel. Erau cei mai buni prieteni, iar tatăl tău întotdeauna era fericit când eu eram fericită. Oh, ce fericiţi am fost împreună!

Îşi duse batista la ochi. Vernon o privi lung. Preţ de o clipă, gândi: „Asta estje cea mai minunată loialitate”. Iar apoi, brusc, „Nu, nu e. Ea crede cu adevărat ce spune”.

Myra continuă pe un ton moale de aducere aminte:

— Niciodată n-ai ţinut cu adevărat la tatăl tău, Vernon. Cred că asta trebuie să-1 fi îndurerat uneori. Pe de altă parte, mie îmi erai foarte devotat. Era foarte caraghios.

Vernon spuse brusc şi cu violenţă, având ciudatul sentiment că îşi apăra tatăl:

— Tata era o brută cu tine!

— Vernon, cum îndrăzneşti să spui aşa ceva? Tatăl tău era cel mai bun om din lume.

Se uita sfidătoare la el. Vernon se gândi: „Se vede eroină. «Ce. Minunată poate fi dragostea unei femeia, ea îşi apără mortul…», chestii de genul ăsta. Oh, urăsc toate astea! Le urăsc”.

Mormăi ceva, o sărută şi se. Duse la culcare.

În acea seară, mai târziu, Joe bătu la uşa lui şi fu poftită să intre. Vernon stătea tolănit într-un fotoliu. Cartea cu instrumente muzicale zăcea pe podea lângă el.

— Bună, Joe! Doamne, ce seară mizerabilă!

— Te-a deranjat chiar atât de mult?

— Pe tine nu? Totul a fost anapoda. Ce tâmpit e unchiul Sydney! Glumele alea idioate! Totul atât de fară sare!

— Hm! Spuse Joe. Se aşează pe pat şi îşi aprinse o ţigară.

— Nu eşti de acord?

— Da… Într-un fel, cel puţin.

— Dă-i drumul, spuse încurajator Vernon.

— Ei bine, ei sunt destul de fericiţi.

— Cine?

— Mătuşa Myra. Unchiul Sydney. Enid. Sunt o familie unită, absolut mulţiimiţi unul de celălalt. Noi suntem cei deplasaţi, Vernon. Tu şi eu. Am trăit aici atâţia ani, dar locul nostru nu e printre ei. De asta trebuie să plecăm.

Vernon dădu din cap gânditor.

— Da, Joe, ai dreptate. Trebuie să plecăm. Ştiu cum.

Zâmbi fericit, pentru că totul îi era limpede.

Douăzeci şi unu de ani… Abbots Puissants… Muzica…

Capitolul III.

Vreţi să vă mai uitaţi o dată peste asta, domnule Fleming?

— Cu dragă inimă.

Cuvintele cădeau precis, sec, egal, unul după altul de pe buzele bătrânului avocat. Înţelesul lor era clar şi inconfundabil! Chiar prea! Nu lăsau nici o umbră de îndoială.

Vernon asculta. Faţa îi era albă, mâinile strângeau braţele fotoliului în care stătea.

Nu putea fi adevărat – nu putea! Şi totuşi, la urma urmelor, nu spusese domnul Fleming acelaşi lucru cu ani în urmă? Da, dar atunci existaseră cuvintele magice „douăzeci şi unu”. „Douăzeci şi unu” care, printr-un binecuvântat miracol, avea să îndrepte totul, în loc de asta:

— Reţineţi, situaţia este cu mult mai bună decât era la vremea când a murit tatăl dumitale, dar n-are rost să ne prefacem că am ieşit la lumină. Ipoteca…

Dar el nu-i auzise niciodată pomenind de vreo ipotecă! In fine, chiar şi să fi auzit, nu i-ar fi spus mare lucru unui băiat de nouă ani. Nu avea rost să se agaţe de asta. Adevărul gol-goluţ era că nu îşi putea permite să locuiască la Abbots Puissants.

Aşteptă până când domnul Fleming termină, apoi spuse:

— Dar dacă mama…

— Oh, desigur. Dacă doamna Deyre ar fi pregătită să… Lăsă fraza neterminată, facu o pauză, apoi spuse: Dar, dacă îmi permiteţi s-o spun, de fiecare dată când am avut plăcerea să o văd pe doamna Deyre, mi s-a părut definitiv aşezată. Presupun că ştiţi că a cumpărat acum doi ani dreptul de proprietate asupra lui Carey Lodge?

Vernon nu ştiuse. Vedea destul de limpede ce însemna asta. De ce mama lui nu-i spusese? Nu avusese curaj? El considerase întotdeauna de la sine înţeles că mama lui avea să se întoarcă la Abbots Puissants cu el, nu pentru că ar fi tânjit după prezenţa ei acolo, ci pentru că acolo era căminul ei.

Dar nu era căminul ei. N-ar fi putut fi niciodată în sensul în care Carey Lodge era căminul ei.

Desigur, ar fi putut s-o roage, s-o implore.

Nu, de o mie de ori nu! Nu, nu puteai cerşi favoruri de la oamenii pe care nu-i iubeai cu adevărat. Iar el nu îşi iubea cu adevărat mama. Nu credea că o iubise vreodată cu adevărat. Ciudat şi trist şi un pic groaznic, dar asta era!

L-ar fi deranjat dacă n-ar fi văzut-o niciodată? Nu chiar. I-ar fi plăcut să ştie că era bine şi fericită, dar nu i-ar fi fost dor de ea, n-ar fi tânjit după prezenţa ei. Pentru că, într-un fel ciudat, nu o plăcea cu adevărat. Îi displăcea atingerea mâinilor ei, întotdeauna trebuia să se controleze înainte de a o săruta înainte de culcare. Niciodată nu fusese în stare să-i spună ceva – ea nu înţelegea şi nici nu ştia ce simţea el. Fusese o mamă bună şi iubitoare, iar el nici măcar nu o plăcea! Destul de oribil, ar fi spus majoritatea oamenilor…

Îi spuse liniştit domnului Flemming:

— Aveţi perfectă dreptate. Sunt sigur că mama n-ar dori să părăsească Carey Lodge.

— Ei bine, aveţi una sau două alternative, domnule Deyre. Maiorul Salmon, care după cum ştiţi a închiriat-o mobilată şi a locuit în ea în toţi aceşti ani, e dornic să o cumpere…

— Nu! Cuvântul ţâşni de pe buzele lui Vernon ca o împuşcătură.

Domnul Flemming zâmbi.

— Eram sigur că o să spuneţi asta. Şi vă mărturisesc că mă bucur. Familia Deyre locuieşte la Abbots Puissants de aproape cinci sute de ani. Cu toate astea, nu mi-aş face datoria dacă nu v-aş atrage atenţia că preţul oferit este un preţ bun şi că, dacă mai târziu vă veţi decide să vinde ţi, s-ar putea să nu fie uşor să găsiţi un cumpărător potrivit.

— Nici nu se pune problema.

— Foarte bine. Atunci cred că cel mai bun lucru este să o închiriaţi încă o dată. Maiorul Salmon e hotărât să cumpere o casă, aşa că va trebui să găsiţi un alt chiriaş. Dar nu cred că va fi prea greu. Problema e, pe cât timp doriţi să o

închiriaţi? Eu aş spune că nu prea este de dorit să o închiriaţi iarăşi pe o perioadă lungă. Viaţa este foarte nesigură. Cine ştie, în câţiva ani lucrurile s-ar putea… Ăă… Schimba considerabil, şi atunci s-ar putea să doriţi să locuiţi dumneavoastră înşivă acolo.

„Aşa va fi, dar nu în modul la care te gândeşti tu, nătâng bătrân, se gândi Vernon. Va fi pentru că îmi voi fi făcut un nume în muzică, nu pentru că a murit mama. Eu sper să trăiască până la nouăzeci de ani”.

Mai schimbă câteva cuvinte cu domnul Flemming, apoi se ridică să plece.

— Mă tem că a fost un şoc pentru dumneavoastră, spuse bătrânul avocat strângându-i mâna.

— Da, oarecum. Mi-am construit castele pe nisip.

— Presupun că vă duceţi să vă petreceţi a douăzeci şi una aniversare a zilei de naştere cu mama dumneavoastră?

Da.

— Aţi putea discuta problema cu unchiul dumneavoastră, domnul Bent. E un om de afaceri foarte deştept. Are o fată cam de vârsta dumneavoastră, nu-i aşa?

— Da, Enid.

— Foarte plăcut să ai o verişoară de vârsta ta. Aş spune că vă veţi vedea mult cu ea.

— Nu cred, spuse vag Vernon.

De ce s-ar fi văzut mult cu Enid? Ea era o fată plicticoasă. Dar domnul Flemming nu ştia asta, fireşte.

Ciudat tip! De ce îşi luase oare expresia aceea şireată, atotcunoscătoare?

— Ei bine, mamă, se pare că nu prea sunt tânărul moştenitor!

— Vai, dragă, nu trebuie să îţi faci griji. Lucrurile se aranjează, să ştii. Trebuie să stai de vorbă cu unchiul tău.

Aiurea! La ce putea să-i ajute să stea de vorbă cu unchiul Sydney?

Din fericire, problema nu mai fu menţionată. Extraordinara surpriză constă în aceea că Joe obţinuse ce

voia. Acum era la Londra, de fapt – oarecum însoţită şi păzită – dar ieşise cum voise ea.

Mama lui părea să şuşotească veşnic misterios cu prietenele ei. Într-o zi, Vernon prinse o frântură de conversaţie.

— Da… Erau absolut inseparabili… Aşa că m-am gândit că e mai înţelepte… Şi ar fi fost aşa un păcat…

Iar cealaltă „caţă”, cum o numea Vernon, spuse ceva despre „veri primari… Absolut greşit…”, la care mama lui se îmbujorase brusc şi ridicase glasul spunând:

— Oh! În nici un caz!

— Cine erau veri primari? Întrebă Vernon mai târziu. Ce era cu tot misterul ăla?

— Mister, iubitule? Nu ştiu la ce te referi.

— Aţi tăcut când am intrat eu. M-am întrebat despre ce discutaţi.

— Oh, despre nimic interesant. Despre nişte oameni pe care nu-i cunoşti.

Myra era cam roşie şi derutată.

Vernon nu fu curios. Nu mai întrebă nimic.

Îi era îngrozitor de dor de Joe. Fără ea, Carey Lodge nu avea nici un haz, ba chiar îl călca pe nervi. În primul rând, o vedea pe Enid mai mult decât o văzuse înainte. Ea venea mereu la Myra, iar Vernon se pomenea convins să o ducă la noul ring de patinaj pe rotile, sau la cine ştie ce petrecere îngrozitoare.

Myra îi spuse lui Vernon că ar fi fost drăguţ s-o invite pe Enid la Cambridge pentru sărbătoarea de mai, care ţinea o săptămână. Insistă atâta încât Vernon cedă. La urma urmelor, nu conta. Sébastian avea să fie cu Joe, iar lui personal nu-i prea păsa. Dansul era o aiureală – tot ce nu era muzică era o aiureală…

În seara dinaintea plecării unchiul Sydney veni la Carey Lodge şi Myra îl împinse pe Vernon în birou, spunându-i:

— Unchiul Sydney a venit să aibă o mică discuţie cu tine.

Domnul Bent bătu apa în piuă un timp, apoi, în mod absolut surprinzător, trecu direct la subiect. Lui Vernon nu-i plăcuse niciodată mai mult ca acum unchiul său. Felul lui glumeţ de a fi fusese complet lăsat la o parte.

— Am să-ţi spun direct ce am de spus, băiete, dar să nii mă întrerupi până nu termin.

— Da, unchiule Sydney.

— Uite cum stă treaba. Vreau să intri în Bent's. Ştiu că nu te-ai gândit la asta, şi ideea, cred eu, nu te prea îmbie. Dacă ai avea un venit bun şi ai putea trăi la Abbots Puissants ca un domn, nici nu s-ar pune problema să intri în afaceri. Eşti ca cei din familia tatălui tău. Accept asta. Dar cu toate astea, ai în vine şi sângele familiei Bent, şi sângele ăsta trebuie să îşi spună cuvântul. Eu nu am nici un fiu şi sunt dornic să te privesc – dacă vrei şi tu – ca pe un fiu. Fetele sunt înzestrate, şi chiar frumuşel înzestrate pot spune. Cât despre tine, uite cum văd eu treaba. Intri în afacere când te întorci de la Cambridge – reţine, intri în afacere de la bază. Vei porni cu un salariu moderat şi vei creşte. Dacă vrei să te retragi înainte de patruzeci de ani, foarte bine, poţi să te retragi. Cum ţi-o fi voia. Până atunci vei fi bogat şi vei fi în stare să întreţii Abbots Puissants aşa cum se cuvine. Te vei însura de tânăr, sper. E excelent să te însori de tânăr. Fiul tău cel mai mare îţi va lua locul în afacere, fiul tău mai mic va găsi o afacere de prima mână în care să intre căci va avea cu ce. Sunt mândru de Bent's, la fel de mândru cum eşti tu de Abbots Puissants, de aceea înţeleg ce simţi pentru proprietatea aceea. Nu vreau să fii nevoit s-o vinzi. Ar fi păcat. E bine, asta a fost oferta.

— Eşti extraordinar de amabil, unchiule Sydney… Începu Vernon.

Unchiul său îl opri.

— S-o lăsăm aşa, băiete. Nu vreau un răspuns acum. Ai să-mi răspunzi când te întorci de la Cambridge. E timp destul.

Se ridică.

— Drăguţ din partea ta că ai invitat-o pe Enid la sărbătoarea lunii mai. E foarte emoţionată. Dacă ai şti ce crede fata asta despre tine, ai fi foarte măgulit, Vernon. Mă rog, fetele sunt fete.

Râzând cu poftă, ieşi în hol. Era foarte frumos din partea unchiului Sydney – extraordinar de frumos. Nu că avea de gând să accepte. Toţi banii din lume nu aveau să-1 smulgă de lângă muzică…

Şi, cumva, avea să aibă şi Abbots Puissants…

Sărbătoarea de mai!

Joe şi Enid erau la Cambridge. Vernon fusese convins s^ o accepte şi pe Ethel, ca însoţitoare.

Joe izbucni pe loc cu:

— De ce naiba ai invitat-o pe Enid?

El răspunse:

— Mama a insistat… Şi nu prea contează.

Pentru Vernon nu conta nimic în afară de un lucru. Joe discută în particular cu Sébastian despre asta.

— Vernon chiar are gânduri serioase privitor la muzică? Va fi oare cât de cât bun? N-o fi doar o nebunie trecătoare?

Dar Sébastian fu neaşteptat de serios.

— Este extraordinar de interesant, să ştii, spuse el. Din câte îmi dau seama, Vernon ţinteşte la ceva cu totul revoluţionar. El stăpâneşte acum ceea ce s-ar putea numi „faptele” principale, şi le mânuieşte la scară mare. Bătrânul Coddington admite asta, deşi, fireşte, strâmbă din nas la ideile lui Vernon, sau ar strâmba dacă Vernon şi le-ar expune. Persoana interesată este bătrânul Jeffries – matematica! El spune că ideile lui Vernon despre muzică sunt patru dimensionale… Nu ştiu dacă Vernon va scoate ceva din asta, sau dacă va fi considerat un nebun inofensiv. Îmi imaginez că linia de graniţă e foarte îngustă. Bătrânul Jeffries este foarte entuziasmat. Dar câtuşi de puţin încurajator. El atrage atenţia, absolut pe drept, că să încerci să descoperi ceva nou şi să-1 impui lumii este întotdeauna o sarcină ingrată, şi că, după toate

probabilităţile, adevărurile pe care le descoperă Vernon nu vor fi acceptate timp de cel puţin două sute de ani de acum încolo. E un bătrân trăsnit. Stă şi se gândeşte la curbe imaginare în spaţiu – chestii de genul ăsta. Dar eu înţeleg ce vrea să spună. Vernon nu crează ceva nou. El descoperă ceva ce există deja. Cam ca un savant. Jeffries spune că e perfect de înţeles de ce Vernon nu putea să sufere muzica în copilărie – pentru urechea lui muzica este incompletă, e ca o imagine scoasă dintr-un desen. Întreaga perspectivă e greşită. Ea îi sună lui Vernon cum ne-ar suna nouă muzica primitivă a sălbaticilor – insuportabil de dezacordată.

Joe cugetă profund.

— Ei bine, spuse ea în cele din urmă, nu înţeleg o iotă din toate astea. Dar s-ar părea că Vernon ar putea avea succes.

— Eu n-aş spune asta. Poate că Vernon e un geniu – şi asta e cu totul altceva. Nimeni nu primeşte cu braţele deschise geniile. Pe de altă parte, poate e doar puţin nebun. Uneori pare nebun, şi totuşi, întotdeauna am avut sentimentul că are dreptate, că într-un fel ciudat ştie ce spune.

— Ai auzit de oferta unchiului Sydney?

— Da. Se pare că Vernon o refuză cu inima uşoară, şi totuşi, să ştii, e o treabă bună.

— Doar n-ai fi vrut s-o accepte! Se aprinse Joe.

Sébastian rămase provocator detaşat.

— Nu ştiu. Trebuie gândită. O fi având Vernon teorii minunate privitoare la muzică, dar nimic nu arată că o să şi le poată pune în practică.

— Mă scoţi din minţi, spuse Joe, întorcându-i spatele.

În ultima vreme Sébastian o supăra. Felul lui analitic şi detaşat de a privi lucrurile părea să predomine. Dacă ceva îl entuziasma, îşi ascundea cu grijă entuziasmul.

Iar pentru Joe, în clipa de faţă, entuziasmul era cel mai important lucru din lume. Ea avea o pasiune pentru cauzele pierdute, pentru minorităţi. Era o pătimaşă susţinătoare a celor slabi şi oprimaţi.

Pe Sébastian, considera ea, îl interesa numai succesul. În mintea ei îl acuza că judecă totul şi pe toţi prin prisma banilor. De câte ori erau împreună se ciondăneau şi se contraziceau neîncetat.

Şi Vernon părea că se distanţase de ea. El nu voia să discute decât despre muzică, şi chiar şi atunci pe teme care ei nu-i erau familiare.

El era în întregime preocupat de instrumente, de scopul şi puterea lor, iar vioara la care Joe însăşi cânta era instrumentul care îl interesa cel mai puţin. Joe nu ştia ce să discute despre clarinete, tromboape şi fagoturi. Ambiţia vieţii lui Vernon părea să fie să se împrietenească cu cei care cântau la aceste instrumente pentru ca astfel să poată dobândi şi nişte cunoştinţe practice.

— Nu cunoşti pe cineva care cântă la fagot?

Joe spuse că nu.

Vernon îi spuse că ar putea să se facă şi ea utilă şi să încerce să-şi facă prieteni printre muzicieni.

— Chiar şi un corn franţuzesc ar fi bun, spuse el cu amabilitate.

Îşi trase experimental degetul pe muchia castronaşului cu apă pentru clătit degetele. Joe se cutremură şi îşi astupă urechile. Sunetul crescu în volum. Vernon zâmbi visător şi extaziat.

— Ar trebui să poţi prinde asta şi s-o exploatezi. Mă întreb cum s-ar putea face. E un sunet absolut minunat, nu-i aşa? Ca un cerc.

Sébastian îi luă castronaşul cu forţa, şi Vernon hoinări prin cameră lovind cu degetul diverse pahare.

— Sunt o mulţime de pahare grozave în camera asta, spuse el cu admiraţie.

— Nu te poţi mulţumi cu clopote şi un triunghi? Şi un gong mic în care să baţi?

— Nu, Sébastian, răspunse Vernon. Eu vreau sticlă… Hai să spunem, veneţiană şi de Waterford la un loc. Mă bucur că ai gusturi estetice, Sébastian. N-ai un pahar obişiţuit pe

care să pot să-1 zdrobesc, să aud cioburile cum clinăne? Minunat material, sticla!

— Simfonia paharelor, spuse cârcotaşă Joe.

— Şi de ce nu? Îmi închipui că cineva a întins odată bine o bucată de catgut şi a descoperit că scoate un scârţâit, după cum altcineva a suflat într-o trestie şi i-a plăcut. Mă întreb când s-au gândit prima dată să facă instrumente din alamă şi metal, dar cred că există cărţi în care se scrie despre asta.

— Columb şi oul. Tu şi paharele lui Sébastian. De ce nu o tăbliţă şi un condei?

— Dacă ai aşa ceva…

— Nu-i Vernon foarte amuzant? Chicoti Enid. Asta opri pe moment conversaţia.

Nu că Vernon ar fi fost cu adevărat deranjat de prezenţa ei. Era prea absorbit de ideile lui, aşa că, în ceea ce îl privea, Enid şi Ethel puteau să râdă cât pofteau.

Dar ceea ce îl tulbura era lipsa de armonie între Joe şi Sébastian. Ei trei fuseseră întotdeauna un trio foarte unit.

— Nu cred că acest slogan „trăieşte-ţi viaţa” îi prieşte lui Joe, îi spuse Vernon prietenului său. De cele mai multe ori Joe este ca o pisică înfuriată. Nu-mi dau seama de ce a acceptat mama.

Faţa galbenă a lui Sébastian fu încreţită de un zâmbet.

— Aş putea avansa o ipoteză, spuse el.

— Care?

— N-am să-ţi spun. În primul rând, s-ar putea să greşesc, iar în al doilea, n-aş vrea să mă bag în (posibilul) curs normal al evenimentelor.

Vernon nu insistă. Era mult prea leneş ca să se chinuiască să scoată cu forţa ceea ce nu i se spunea.

Zilele treceau una după alta. Dansau, luau ipicul dejun, plecau la ţară cu maşina conducând cu viteze incredibile, şedeau şi fumau şi stăteau de vorbă în camera lui Vernon, iarăşi dansau. A nu dormi era o problemă de onoare. La cinci dimineaţa se duceau pe rau.

Pe Vernon îl durea braţul drept. Enid căzuse în seama lui, şi ea era o parteneră greoaie. Ei bine, nu conta. Unchiul Sydney păruse încântat, şi el era un bătrân de treabă. Frumos din partea lui că făcuse acea ofertă. Ce păcat că el, Vernon, nu era mai mult un Bent şi mai puţin un Deyre!

O amintire vagă i se stârni în minte… Cineva care spunea „Cei din neamul Deyre, Vernon, nu sunt nici fericiţi nici nu au succes. Nu sunt buni de nimic…” Cine spusese asta? Fusese un glas de femeie, în grădină… Şi nişte rotocoale de fum de ţigară.

Sébastian spuse:

— O să adoarmă. Trezeşte-te leneşule! Aruncă în el cu o ciocolată, Enid.

O ciocolată vâjâi pe lângă capul lui. Enid chicoti:

— Nu sunt bună la tras la ţintă.

Chicoti din nou ca de ceva foarte amuzant. Obositoare fată – chicotea întruna! În plus, avea dinţi care ieşeau în afară.

Vernon se ridică într-un cot în barcă şi se uită în lungul malului. Sub nişte copaci era legată o barcă cu fundul plat, iar în ea erau patru persoane. Dar Vernon nu văzu decât una.

O fată în rochie roz de seară şi cu păr de aur, stând sub un copac încărcat de flori roz.

Vernon nu îşi lua privirea de la ea.

— Vernon! Joe îi dădu un picior. Nu dormi pentru că ai ochii deschişi şi mai stai şi în cot! De ce nu răspunzi când ţi se vorbeşte?

— Scuze. Mă uitam la cei de acolo. E o fată destul de drăguţă, nu crezi?

Vorbea degajat, dar în sinea lui un glas spunea: „Drăguţă? E fermecătoare. Cea mai fermecătoare fată din lume. Trebuie să o cunosc. Trebuie! Am să mă însor cu ea…”

Joe se ridică şi ea în cot, se uită şi scoase o exclamaţie.

— Vai, cred că… Da, sunt sigură că e Nell Vereker!

Imposibil! Nu se putea. Nell Vereker? Fata palidă, siăbănoagă, cu nasul ei roz şi rochiile apretate? În mod

sigur nu putea fi ea. Era oare timpul în stare să facă o glumă atât de bună?

Dacă da, nu mai puteai fi sigur de nimic. Nell cea de demult şi această Nell erau două fiinţe total diferite.

Lumea întreagă părea un basm, sau un vis. Joe spunea:

— Dacă e Nell, trebuie neapărat să vorbesc cu ea. Hai să mergem într-acolo.

Salutări, exclamaţii, mirări.

— Vai, tu eşti Joe Waite! Şi Vernon! Au trecut veacuri, nu-i aşa?

Glasul ei era foarte catifelat. Ochii ei zâmbeau în ai lui, o idee timizi. Încântătoare… Încântătoare… Mai încântătoare decât şi-ar fi închipuit el vreodată. Ce prost legat la gură, de ce nu putea să spună ceva? Ce albaştrii erau ochii ei, cu genele lor lungi şi dese! Era ca florile de deasupra ei – neatinsă – ca o primăvară.

Un val de descurajare îl cuprinse. Ea nu avea niciodată să se mărite cu el. Ce individ stângaci şi legat la gură era! Ea îi vorbea…

Cerule, trebuia să încerce să asculte ce îi spunea ea şi să răspundă inteligent!

— Am plecat la scurt timp după plecarea voastră. Tata a renunţat la slujba lui.

Un ecou al bârfelor din trecut îi răsună în urechi.

„Vereker a fost pus pe liber. Incompetent iremediabil – trebuia să se întâmple, era de aşteptat”.

Glasul ei continuă să vorbească – un glas atât de fermecător! L-ai fi ascultat la nesfârşit.

— Acum locuim în Londra. Tata a murit acum cinci ani.

Vernon spuse, simţindu-se cretin:

— Oh, îmi pare rău, îmi pare îngrozitor de rău!

— Am să-ţi dau adresa noastră. Trebuie să vii să ne vezi.

El bălmăji că spera să o vadă în seara aceea. La dans se ducea? Ea îi spuse că da.

— Ascultă, se grăbi Vernon, trebuie să-mi acorzi câteva dansuri – trebuie – nu ne-am văzut de o veşnicie.

— Dar pot? Glasul ei era îndoit.

— Aranjez eu cumva. Las-o în seama mea.

Îşi luară la revedere. Barca lor porni din nou pe râu.

Joe spuse pe un ton incredibil de degajat:

— Nu-i ciudat? Cine ar fi crezut că Nell Vereker o să se transforme într-o fată atât de arătoasă? Mă întreb dacă a rămas la fel de tâmpită.

Ce sacrificiu! Vernon se simţi la zeci de mile distanţă de Joe. Joe nu putea înţelege absolut nimic.

Oare avea să se mărite Nell cu el? Probabil că nici nu avea să se uite la el. Tot felul de tipi trebuie să fi fost îndrăgostiţi de ea.

Se simţi teribil de demoralizat. Îl cuprinse o amărăciune cruntă.

Dansa cu ea. Niciodată nu îşi imaginase că ar putea fi atât de fericit. Ea era ca o pană în braţele lui. Purta iarăşi o rochie roz, alta. Aceasta se învolbura toată în jurul ei.

Dacă viaţa ar fi putut continua aşa pe vecie!

Dar, desigur, viaţa îşi avea mersul ei. Într-o secundă, cum i se păru lui Vernon, muzica se opri. Se aşezară pe două scaune, alături.

Vroia să-i spună o mie de lucruri, dar nu ştia cum să înceapă. Se auzi spunând lucruri prosteşti despre podea şi despre muzică.

Un prost – un prost de neimaginat! In câteva minute avea să înceapă alt dans. Ea avea să-i fie luată. Trebuia să facă un plan, un aranjament ca să o reîntâlnească.

Ea vorbea cu degajare despre Londra, despre sezon, despre dansurile la care se ducea noaptea, uneori chiar la trei dansuri într-o noapte. Oribil gând! Iar el era legat la gură. Ea avea să se mărite cu vreun tip bogat, deştept şi amuzant, iar el…

Ea îi dădu adresa. El şi-o notă.

Muzica începu. El spuse cu disperare:

— Nell, pot să-ţi spun Nell, nu-i aşa?

— Bineînţeles. Ea râse. Mai ţii minte când m-ai ajutat să sar gardul în ziua aceea când credeam că s-a luat rinocerul după noi?

Iar el o considerase o pacoste. Nell! O pacoste!

Ea continuă:

— Pe vremea aceea te consideram minunat, Vernon.

Îl considerase. Dar acum nu putea să-1 mai considere minunat, nu-i aşa? Se simţi din nou demoralizat.

— Eram… Eram un răutăcios nesuferit, presupun, îngână el.

— Oh, erai un scump. Sébastian nu s-a schimbat mult, nu-i aşa?

Sébastian. Îi spunea Sébastian. În fine, de ce nu i-ar fi spus? Şi lui îi spunea Vernon. Ce noroc că lui Sébastian nu-i păsa decât de Joe! Sébastian cu banii şi mintea lui… Oare Nell îl plăcea pe Sébastian?

— L-ai recunoaşte oriunde după urechi! Spuse Nell râzând.

Lui Vernon ii veni inima la loc. Uitase de urechile lui Sébastian. Nici o fata care îi observase urechile nu se putea îndrăgosti de Sébastian. Bietul Sébastian, ce ghnion să fie handicapat de urechile alea!

Îl văzu venind pe următorul partener al lui Nell. Bolborosi repede:

— E minunat că te-am revăzut, Nell. N-ai să mă uiţi, nu-i aşa? Am să vin la Londra. E… e grozav că te-am revăzut. (Oh, la dracu', am mai spus-o!) Vreau să spun… E pur şi simplu straşnic. Nici nu ştii. Dar nu mă uiţi, nu?

Ea plecase de lângă el. O vedea plutind în braţele lui Barnard. Nu putea să-1 placĂ pe Barnard, nu-i aşa? Barnard era un tâmpit şi jumătate.

Peste umărul lui Barnard, ochii ei îi întâlniră pe ai lui. Ea zâmbi.

El se simţi din nou în al nouălea cer. Îl plăcea, ştia că îl plăcea. Îi zâmbise…

Sărbătoarea lunii mai se sfârşise. Vernon stătea la masă şi scria.

„Dragă unchiule Sydney, M-am gândit bine la oferta ta şi aş vrea să intru în afacere, dacă nu te-ai răzgândit. Mă tem că am să fiu cam inutil, dar îmi voi da toată silinţa. Încă mai cred că este un gest extrem de frumos din partea ta”.

Se opri. Sébastian se plimba fară astâmpăr prin cameră. Mersul lui îl deranja pe Vernon.

— Pentru numele lui Dumnezeu, stai jos! Spuse el iritat. Ce ai?

— Nimic.

Sébastian se aşează neobişnuit de docil. Îşi umplu pipa şi o aprinse. Din spatele unui paravan de fum, spuse:

— Ascultă, Vernon. Aseară am cerut-o de soţie pe Joe. M-a refuzat.

— Ce ghinion! Spuse Vernon căutând să fie compătimitor.

Poate se va răzgândi. Se spune că fetele se răzgândesc.

— Din cauza banilor ăştia afurisiţi! Spuse mânios Sébastian.

— Care bani afurisiţi?

— Ai mei. Când eram copii, Joe spunea mereu că o să se mărite cu mine. Mă place, sunt sigur de asta. Iar acum, tot ce fac sau ce spun pare să fie greşit. Dacă aş fi persecutat, sau privit de sus, sau indezirabil în societate, s-ar mărita cu mine cât ai zice peşte. Dar ea trebuie să fie mereu de partea perdanţilor. Într-un fel, e o calitate grozavă; dar e ilogic să o ţii tot aşa. Joe nu aţe logică.

— Hm! Exclamă vag Vernon.

Era absorbit în mod egoist de propriile lui treburi. I se părea curios că Sébastian era atât de pornit să se însoare cu Joe. Erau o mulţime de alte fete care să-i convină la fel de bine. Reciti scrisoarea şi adăugă o propoziţie.

„Voi munci ca un sclav”.

Capitolul IV

— Ne trebuie alt bărbat, spuse doamna Vereker.

Se încruntă, iar sprâncenele ei formară o linie dreaptă.

— E foarte supărător că tânărul Wetherill ne-a jucat festă, adăugă ea.

Nell dădu apatică din cap. Stătea pe braţul fotoliului, părul auriu atârnându-i peste chimonoul de un roz deschis pe care îl purta. Arăta fermecătoare şi foarte tânără şi lipsită de apărare.

Doamna Vereker, stând la biroul ei, se încruntă şi mai mult. Vechea duritate i se accentuase o dată cu trecerea anilor. Era o femeie care răzbise în viaţă luptându-se neîncetat şi consecvent, iar acum era angajată în bătălia finală. Trăia într-o casă a cărei chirie nu-şi permitea să o plătească, şi îşi îmbrăca fiica în haine pe care nu-şi permitea să le cumpere. Lua lucruri pe credit nu asemehi altora, prin linguşeli, ci prin extraordinara putere de convingere. Ea niciodată nu se milogea de creditori, îi teroriza.

Iar rezultatul era că Nell mergea peste tot şi facea tot ce faceau alte fete, şi era mai bine îmbrăcată ca ele.

— Mademoiselle e fermecătoare, spuneau croitorii, şi ochii lor îi întâlneau pe ai doamnei Vereker cu o privire de înţelegere.

O fată atât de frumoasă, atât de bine îmbrăcată, avea să se mărite probabil la prima ei ieşire în lume, dacă nu, în mod sigur în al doilea sezon, şi atunci avea să fie culeasă o recoltă bogată. Erau obişnuiţi să-şi asume riscuri de acest gen. Mademoiselle era încântătoare, madame, mama ei, era o femeie de lume şi o femeie obişnuită să reuşească în ceea ce întreprindea. De bună seamă ea avea să aibă grijă ca fata ei să se mărite cu cineva înstărit, nu cu un nimeni.

Numai singură doamna Vereker cunoştea dificultăţile, opreliştile, înfrângerile amare ale campaniei pe care o pornise.

— Ar mai fi tânărul Earnescliff, spuse ea gânditoare. Dar el prea e din afară, şi nici banii nu îl recomandă.

Nell îşi privi unghiile lăcuite în roz.

— Ce zici de Vernon Deyre? Sugeră ea. A scris că vine la Londra săptămâna asta.

— El ar merge, spuse doamna Verker, apoi se uită pătrunzător la fiica ei. Nell… Doar nu… Nu ţi-ai pierdut capul pentru tânărul ăsta, nu-i aşa? Se pare că în ultimul timp îl vedem foarte mult.

— Dansează bine, spuse Nell. Şi este fantastic de util.

— Da. Păcat.

— Ce e păcat?

— Că nu este ceva mai înstărit. Va trebui să se însoare cu cineva cu bani dacă vrea să pătreze Abbots Puissants. E ipotecată, să ştii. Fireşte, când o muri mama lui… Dar ea e o femeie din acelea zdravene care trăiesc până la nouăzeci de ani. Şi în plus, s-ar putea să se recăsătorească. Nu, Vernon Deyre nu poate fi considerat o partidă. Bietul băiat, e atât de îndrăgostit de tine!

— Crezi? Întrebă încet Nell.

— Oricine poate s-o vadă. Scrie pe faţa lui. Aşa se întâmplă cu băieţii la vârsta asta. Dar tu să nu te prosteşti, Nell.

— Oh, mamă, e doar un băiat – un băiat foarte cumsecade, totuşi un băiat.

— E un băiat arătos, spuse visătoare mama ei. Te avertizez doar. Dragostea e un lucru dureros când nu-1 poţi avea pe bărbatul pe care îl vrei. Şi ce e mai rău…

Se opri. Nell ştia la ce se gândea mama ei. Căpitanul Vereker fusese chipeş odată. Mama ei făcuse greşeala să se îndrăgostească de el. Regretase amarnic toată viaţa. Un om slab, un ratat, un beţivan. O dezamăgise complet.

— Cineva devotat este întotdeauna util, spuse doamna Vereker, revenind la punctul ei de vedere practic. Desigur, el nu trebuie să-ţi strice şansele cu alţi bărbaţi. Dar tu eşti prea înţeleaptă ca să-l laşi să te monopolizeze până-ntr-atât. Da, scrie-i şi invită-1 să vină la Ranelagh, duminică, să ia cina cu noi.

Nell dădu din cap. Se ridică şi se duse în camera ei unde, aruncându-şi chimonoul, începu să se îmbrace. Îşi pieptănă

părul lung şi auriu, apoi şi-1 încolăci în jurul capului.

Fereastra era deschisă. O vrabie ciripea şi cânta cu aroganţa speciei ei.

Inima lui Nell se strânse. Oh, de ce era totul atât de…

Atât de ce? Nu ştia, nu putea exprima în cuvinte sentimentul care o-cuprinsese. De ce nu puteau fi lucrurile drăguţe în loc de scârboase? Lui Dumnezeu i-ar fi fost foarte uşor să le facă invers.

Nell nu se gândea prea mult la Dumnezeu, dar ştia, desigur, că el exista. Poate, într-un fel sau altul, Dumnezeu avea să aranjeze bine lucrurile pentru ea.

În acea dimineaţă de vară, la Londra, Nell Vereker avea ceva de copil.

Vernon era în al noulea cer. Avusese norocul să o întâlnească pe Nell în parc în acea dimineaţă, iar acum seara asta era de-a dreptul minunată! Era atât de fericit încât aproape că simţea afecţiune pentru doamna Vereker.

În loc să-şi spună ca de obicei „Femeia asta e o scorpie”, se pomeni gândind: „Poate că, în definitiv, nu e atât de rea. Oricum, ţine foarte mult la Nell”.

La masă îi studie pe ceilalţi membri ai grupului. O fată îmbrăcată în verde, o făptură care nu-i ajungea nici la degetul mic lui Nell, şi un bărbat înalt, brunet, un anume maior Cutărică, ale cărui haine de seară erau fară cusur, şi care vorbea mult de India. O fiinţă nesuferită şi îngâmfată. Vernon îl ura. Un lăudăros plin de el! O gheară rece i se înfipse în inimă. Nell avea să se mărite cu individul ăsta şi să plece în India.

Celălalt bărbat era mai în vârstă. O siluetă ţeapănă, foarte dreaptă. Păr cărunt, ochi albaştri, faţă pătrată şi hotărâtă. Acesta se dovedi a fi american, deşi nimeni n-ar fi zis, întrucât nu avea deloc accent.

Vorbea înţepat şi puţin pedant. Părea bogat. Şi o companie foarte potrivită pentru doamna Vereker, îşi zise Vernon. S-ar fi putut chiar mărita cu el şi atunci, poate, avea să

înceteze s-o mai bată la cap pe Nell şi s-o facă să ducă viaţa asta nesănătoasă.

Domnul Chetwynd părea să o admire foarte mult pe Nell, lucru foarte firesc, şi îi facu două sau trei complimente de modă veche. Stătea între ea şi mama ei.

— Trebuie s-o aduceţi pe domnişoara Nell la Dinard vara asta, doamnă Vereker, spuse el. Neapărat. Mergem un întreg grup. Minunat loc!

— Sună grozav, domnule Chetwynd, dar nu ştiu dacă o să putem. Am promis atâtor oameni să îi vizităm, şi cu una, cu alta…

— Ştiu că sunteţi solicitate. Sper ca fiica dumneavoastră să nu mă audă când vă spun că sunteţi mama frumoasei sezonului.

Americanii erau vorbă lungă. Vernon începuse să audă glasul lui Chetwynd. Măcar de s-ar fi terminat odată cina! Măcar de-ar fi putut să se plimbe cu Nell pe sub copaci.

Nu fu simplu să se plimbe cu Nell. Doamna Vereker era un adevărat obstacol. Îi punea întrebări despre mama lui şi despre Joe, iar el trebuia să stea cu ea, să-i răspundă şi să se prefacă încântat.

Un singur lucru îl mai liniştea. Nell se plimba cu bătrânul, nu cu maiorul Dacre.

Pe neaşteptate întâlniră nişte prieteni şi toţi se opriră să discute. Profită de ocazie şi se duse lângă Nell.

— Vino cu mine, te rog. Acum, repede!

O făcuse! O luase de lângă ceilalţi. Era atât de grăbit încât ea mai că fugea ca să poată ţine pasul cu el, dar nu protesta, nu facea glume pe seama lui.

Glasurile se auzeau tot mai îndepărtate. Acum el auzea alte sunete – respiraţia neregulată a lui Nell. Oare din cauză că merseseră atât de repede? Nu credea că asta era cauza.

Încetini pasul. Acum erau singuri – singuri pe lume. Nici pe o insulă pustie n-ar fi putut fi mai singuri, aşa simţea el.

Trebuia să spună ceva – ceva banal, obişnuit. Altfel ea ar fi putut să se gândească să se întoarcă la ceilalţi, iar el n-ar fi suportat asta. Noroc că ea nu ştia cum îi bate lui inima, ca o tobă, undeva în gât.

Spuse dintr-o dată:

— Ştii, am intrat la firma unchiului meu.

— Da, ştiu. Îţi place?

O voce dulce, stăpână pe ea, fară urmă de agitaţie.

— Nu-mi prea place. Totuşi, sper că o să ajungă să-mi placă.

— Cred că va fi mai interesant când vei înţelege mai bine.

— Nu văd cum ar putea fi. Afacerea constă în fabricarea codiţelor sau, mă rog, picioruşelor de nasturi.

— Înţeleg, nu, nu pare prea interesant.

Urmă o pauză, apoi ea întrebă foarte moale:

— Urăşti foarte mult treabai asta, Vernon?

— Mă tem că da.

— Îmi pare teribil de rău. Înţeleg ce simţi.

— Eşti… Eşti foarte drăguţă că spui asta.

Altă pauză – una din acele pauze încărcate de emoţii latente. Nell păru să se sperie. Spuse grăbită:

— Nu te-ai… Adică, parcă te-ai apucat de muzică, nu-i aşa?

— Da. Am… Am renunţat la asta.

— Dar de ce? Nu-i păcat?

— Este lucrul pe care îl voiam cel mai mult pe lume. Dar nu are nici un rost. Trebuie să fac bani cumva… Să-i spună? Era momentul potrivit? Nu, nu îndrăznea – pur şi simplu nu îndrăznea. Bolborosi repede: Vezi tu, Abbots Puissants… Îţi mai aminteşti de Abbots Puissants?

— Sigur. Vai, Vernon, chiar zilele trecute am vorbit despre Abbots Puissants.

— Scuză-mă. În seara asta sunt tâmpit. Ei bine, vreau din toată inima să locuiesc iar acolo într-o bună zi.

— Cred că eşti minunat.

— Minunat?

— Da. Să renunţi la tot ce ţi-a plăcut cu adevărat! E splendid!

— Eşti extraordinar de drăguţă că spui asta. Nici nu ştii ce mult contează.

— Serios? Întrebă Nell foarte încet. Mă bucur.

În sinea ei îşi spuse: „Ar trebui să mă întorc. Oh, ar trebui să mă întorc! Mama se va supăra foarte tare. Ce e în capul meu? Ar trebui să mă întorc şi să-1 ascult pe George Cherwynd, dar el e atât de plicticos! Dă Doamne ca mama să nu se înfurie!”

Merse mai departe alături de Vernon. Se simţea ciudat, nu mai putea respira ca lumea – ce se întâmpla cu ea? Măcar dacă Vernon ar fi spus ceva! La ce se gândea el, oare?

Nell spuse cu glas ce se voia degajat:

— Ce mai face Joe?

— În momentul de faţă o preocupă mult arta. Nu v-aţi văzut deloc la Londra?

— Cred că am văzut-o o dată. Atât. Făcu o pauză, apoi spuse: Nu cred că Joe mă place.

— Prostii. Fireşte că te place.

— Nu, mă consideră frivolă, crede că nu mă gândesc decât la dans şi la petreceri.

— Nimeni care te cunoaşte cu adevărat n-ar putea crede asta.

— Ştiu şi eu… Câteodată mă simt îngrozitor de proastă.

— Tu? Proastă?

Glasul acela cald şi neîncrezător! Dragul de Vernon! Aşadar el o considera plăcută. Mama ei avusese dreptate.

Ajunseră la un mic pod peste apă. Păşiră pe el, se opriră umăr lângă umăr, privind aplecaţi apa de dedesubt.

Vernon rosti înecat:

— E frumos aici.

Da.

— Nell…

De ce îi tremurau genunchii? De ce se simţea ameţită?

Da.

— Oh, Nell…

Trebuia să-i spună. Nu mai putea ţine în el.

— Te iubesc atât de mult… Te iubesc din toată inima…

— Serios?

Nu se putea să fi vorbit ea! Ce lucru tâmpit găsise să spună! „Serios?” Glasul ei sunase ţeapăn şi nefiresc.

Mâna lui o găsi pe a ei. Mâna lui era fierbinte – a ei era rece, şi amândouă tremurau.

— Ai putea… Crezi… Crezi că ai putea să mă iubeşti vreodată?

Ea răspunse, abia ştiind ce spunea:

— Nu ştiu.

Rămaseră acolo, mână în mână, ca doi copii ameţiţi, pierduţi într-un fel de extaz care era aproape teamă.

Ceva trebuia să se întâmple curând. Nu ştiau ce.

Din întuneric apărură două siluete – un râs răguşit, un chicotit de fată.

— Deci aici eraţi! Ce loc romantic!

Fata în verde şi tâmpitul ăla de Dacre. Nell spuse ceva picant – îl spuse cu stăpânire de sine absolută… Femeile erau minunate! Ieşi la lumina lunii, calmă, degajată, în largul ei. Plecară cu toţii, discutând, râzând, ironizându-se. Îi găsiră pe pajişte pe George Chetwynd şi pe doamna Vereker. Lui Vernon i se păru că el arăta foarte mohorât.

Doamna Vereker fu deosebit de nesuferită cu el. Purtarea ei fu de-a dreptul jignitoare când îi ură noapte bună.

Lui nu-i păsa. Nu aştepta decât să plece mai repede şi să se lase în voia unei orgii de amintiri.

Îi spusese! O întrebase dacă îl iubea – da, îndrăznise s-o întrebe asta, şi în loc să râdă de el ea răspunse „Nu ştiu”.

Dar asta înseamnă că… Asta înseamnă că… Oh, era incredibil! Nell, Nelll cea ca o zână, atât de frumoasă, atât de inaccesibilă! Ea îl iubea sau, cel puţin, era dornică să-1 iubească.

Îi venea să umble pe străzi toată noaptea. În loc de asta, trebuia să prindă trenul de Birmingham. La naiba! Ce n-ar

fi dat să se poată plimba până dimineaţa!

Dintr-o dată văzu întreaga poveste în muzică – turnul înalt şi cascada de păr auriu al prinţesei… Şi sunetul obsedant şi straniu al flautului prinţului care o chema pe prinţesă să iasă din turn.

În mod insesizabil, această muzică era mai conformă cu canoanele recunoscute decât concepţia iniţială a lui Vernon. Ea era adaptată la limitele cunoscute, deşi, în acelaşi timp, viziunea internă rămânea nemodificată.

Auzea muzica turnului – muzica rotundă, globulară a bijuteriilor prinţesei – şi acordurile vesele, sălbatice, nelegiuite ale prinţului vagabond „Ieşi afară, iubirea mea, ieşi afară.”

Păşea pe străzile pustii ale Londrei ca printr-o lume vrăjită, în faţa lui se contură masa întunecată a gării Paddington.

În tren nu dormi. În schimb, pe spatele unui plic, îşi facu însemnări microscopice. „Trompete”, „Cornuri franceze”, „Corn englezesc”, iar în lungul lor linii şi curbe care, pentru înţelegerea lui, reprezentau ce auzea.

Era fericit…

— Mi-e ruşine de tine! Ce-o fi în capul tău?

Doamna Vereker era foarte mânioasă. Nell stătea în faţa ei, mută şi fermecătoare.

Mama ei mai rosti câteva cuvinte tăioase, apoi părăsi camera fară să spună noapte bună.

Zece minute mai târziu, în timp ce se pregătea de culcare, doamna Vereker chicoti brusc – un chicot sumbru.

„Nu trebuia să mă supăr atât de tare pe copilă. De fapt, asta o să-i facă bine lui George Chetwynd. O să-l trezească. Are nevoie să fie aţâţat.”

Stinse lumina şi se culcă, mulţumită.

Nell zăcea trează. Revedea iar şi iar seara, încercând să retrăiască fiecare sentiment, străduindu-se să îşi amintească fiecare cuvânt rostit.

Ce spusese Vernon? Ea ce răspunsese? Ciudat că nu ţinea minte!

El o întrebase daçà îl iubea. Ce răspunse ea la asta? Nu mai ştia. Dar în întuneric, în faţa ochilor îi apăru şcena… Îşi simţi mâna în mâna lui Vernon, îi auzi glasul răguşit şi nesigur. Închise ochii, pradă unui vis delicios de ameţitor.

Viaţa era atât de minunată…

Capitolul V.

Deci nu mă poţi iubi!

— Ba te iubesc, Vernon. Dar încearcă să înţelegi.

Se înfrunţau cu disperare, uluiţi de această bruscă ruptură dintre ei, supăraţi şi răniţi de lipsa de înţelegere a celuilalt.

Nell facu un mic gest de disperare şi se prăbuşi pe un scaun.

De ce se întâmplau toate astea? De ce nu puteau rămâne lucrurile cum trebuiau să fie, cum te-ai gândit că or să rămână pentru totdeauna? Seara aceea la Ranelagh… Şi noaptea care urmase… Noaptea aceea fusese de ajuns ca, stând trează în întuneric, să ştie exact că era iubită. Nici chiar vorbele răutăcioase ale mamei ei nu o mai supărau. Ele veneau de foarte departe şi nu puteau penetra acea ţesătură strălucitoare a visului ceţos.

Dimineaţa următoare se deşteptase fericită. Mama ei. Se purtase frumos, nu mai spusese nimic. Îşi petrecuse ziua ca de obicei, sporovăind cu prietenele, plimbându-se în parc, mergând în vizite, dansând. Era sigură că nimeni n-ar fi putut observa ceva schimbat la ea, şi totuşi în adâncul ei ceva era schimbat. Uneori, preţ de o clipă, îşi pierdea şirul vorbelor în faţa aducerii aminte. „Te iubesc atât de mult, Nell…, Luna se oglindea în apa întunecată. Mâna ei în a lui… Çât de fericită fusese!

Apoi se întrebase dacă el avea să-i scrie. Urmărea poşta, inima zvâcnindu-i cu putere ori de câte ori bătea poştaşul la uşă. Scrisoarea sosi după două zile. O ascunse sub celelalte

şi o păstră până se duse la culcare, apoi o deschise cu inima bătând ca o tobă.

„Nell, iubita mea Nell! Chiar ai vorbit serios? Ţi-am scris trei scrisori şi le-am rupt. Mi-e tare frică să nu spun ceva care te-ar putea supăra. Pentru că, la urma urmelor, poate nu ai vorbit serios. Dar ai vorbit, nu-i a.sa? Eşti atât de fermecătoare, Nell, şi te iubesc enorm! Mă gândesc mereu la tine, tot timpul. Fac greşeli cumplite la birou din cauză ca mă gândesc la tine. Dar, Nell, voi munci din greu. Doresc nespus să te văd. Iubita mea Nell, am atâtea lucruri să-ţi spun, şi nu pot s-o fac în scrisoare, şi, oricum, probabil te plictisesc. Sci'ie-mi când pot să te râd. Foarte curând, te rog. Am să înnebunesc dacă nu te văd foarte repede.

Al tău pentru totdeauna, Vernon. „

Citi scrisoarea de câteva ori, o puse sub pernă când se culcă, o reciti dimineaţa următoare. Era atât de fericită, atât de fantastic de fericită! A doua zi îi scrise. Când luă tocul în mână se simţi înţepenită şi stângace. Nu ştia ce să spună.

Dragă Vernon…

Suna prostesc? Ar fi trebuit să scrie scumpul meu Vernon? Oh, nu, nu putea…

„Dragă Vernon, Iţi mulţumesc pentru scrisoare”.

O pauză lungă. Muşcă tocul şi se uită la peretele din faţa ei cu ochi chinuiţi.

„Vineri mergem în grup la dans la Howard's. Vrei să vii mai întâi să iei cina aici şi să vii cu noi? Ora opt”.

O pauză şi mai lungă. Trebuia să spună ceva – voia să spună ceva. Se aplecă asupra foii şi scrise în grabă: „Şi eu vreau să te văd – foarte mult. A ta, Nell”.

El îi răspunse: „Dragă Nell, Voi veni vineri. Mulţumesc mult. Al tău, Vernon”.

O uşoară panică o cuprinse când citi scrisoarea. Îl jignise oare? El considera că ea ar fi trebuit să-i scrie mai multe în scrisoarea ei? Fericirea zbură. Zăcu trează în întuneric, nefericită, nesigură, urându-se în caz că ar fi fost vina ei.

Apoi sosise seara de vineri. În clipa în care îl zări ştiu că totul era în ordine. Ochii li se întâlniră şi lumea redeveni normală.

La cină nu stătură alături. La Haward's abia după al treilea dans putură să stea de vorbă ca lumea. Se roteau în jurul sălii aglomerate, pe acordurile unui vals sentimental. El şopti:

— Nu ţi-am cerut prea multe dansuri dansuri, nu-i aşa?

Nu.

Ce împiedicată la limbă era când era cu el! El o ţinu în braţe o clipă mai mult când muzica se opri. Degetele lui le strângeau pe ale ei. Ea îl privea şi zâmbea. Amândoi erau nespus de fericiţi. Peste câteva minute el dansa cu altă fată $i vorbea distrat cu ea Nell dansa cu George Chetwynd. De câteva ori ochii U se întâlniră şi îşi zâmbiră discret. Secretul lor era minunat.

La următorul dans cu ea, starea lui de spirit se schimbase

— Iubita mea Nell, n-am putea vorbi undeva? Am o mulţimi; de lucruri să-ţi spun. Ce caraghios e locul ăsta – n-ai unde să retragi!

Încercară pe scări, urcând tot mai sus. Dar peste tot dădură de oameni. Apoi văzură o scăriţă de fier care dădea pe acoperiş.

— Vrei să urcăm acolo, Nell? N-ai să-ţi strici rochia?

— Nu-mi pasă de rochie.

Vernon urcă primul, trase zăvorul trapei, sui pe acoperiş şi se lăsă în genunchi ca s-o ajute pe Nell. Aceasta urcă fară probleme.

Erau singuri, privind Londra de sus. Puţin câte puţin se traseră mai aproape unul de celălalt. Mâna ei se strecură în a lui.

— Nell… Iubita mea…

— Vernon…

Glasul ei întrebă şoptit:

— E adevărat? Mă iubeşti?

— Te iubesc mult.

— Este prea minunat ca să fie adevărat.

— Nell, vreau atât de mult să te sărut!

Ea îşi întoarse faţa spre el. Se sărutară, tremurat şi timid.

— Chipul tău e atât de dulce şi fermecător… Murmură Vernon.

Fără să ţină seama de murdărie, se aşezară pe un mic pervaz. Braţele lui o înconjurară. Ea îşi oferi faţa sărutărilor lui.

— Te iubesc mult, Nell, te iubesc atât de mult încât aproape; mi-e frică să te ating.

Ea nu înţelese asta – i se păru ciudat. Se trase un pic mai aproape de el. Vraja nopţii era întregită de sărutările lor.

Se deşteptară din visul fericit.

— Oh, Vernon, cred că stăm de secole aici!

Se grăbiră spre trapă. Pe palierul de dedesubt Vernon o cercetă neliniştit pe Nell.

— Mă tem ca te-ai aşezat pe funingine, Nell. Ţi-ai murdărit rochia.

— Serios? Ce îngrozitor!

— E vina mea, iubito. Dar, Nell, a meritat, nu-i aşa? Ea îi zâmbi blând, fericită.

— A meritat, spuse ea moale.

În timp ce coborau treptele, ea spuse râzând uşor:

— Care sunt lucrurile alea multe pe care aveai să mi le spui? Râseră amândoi şi intrară în sala de dans cu figuri cam spăşite. Pierduseră şase dansuri.

Ce seară încântă toate! Nell se dusese la culcare visând la mai multe sărutări.

Iar apoi, astăzi, sâmbătă, Vernon o sunase.

— Vreau să discut cu tine. Pot să vin acolo?

— Vernon, dragul meu, nu poţi. Ies acum în oraş să mă întâlnesc cu un grup. Nu pot să nu mă duc.

— De ce nu?

— N-aş şti ce să-i spun mamei.

— Nu i-ai spus nimic despre noi?

— Oh, nu!

Vehemenţa acelui „Oh, nu!” îl domoli pe Vernon. Îşi spuse: „Biata copilă! Sigur că nu i-a spus”.

— N-ar fi mai bine să o fac eu? Am să vin acum.

— Nu, Vernon, nu până stăm de vorbă.

— Ei bine, când putem vorbi?

— Nu ştiu. Azi am o zi încărcată. Dacă mi-ai fi spus că ai de gând să vii în weekend-ul ăsta, aş fi aranjat ceva.

— Ce zici de mâine?

— Păi, mă duc la biserică…

— Asta-i! Nu tè duce la biserică. Spune că te doare capul. Am să vin acolo. Vom sta de vorbă şi, când s-o întoarce mama ta de la biserică, am să-i spun eu despre noi.

— Oh, Vernon, nu cred câ pot…

— Ba poţi. Am să închid acum înainte să găseşti vreun pretext. Pe mâine la unsprezece.

Închise. Nici măcar nu-i spusese unde stătea. În ciuda neliniştii ei, Nell îl admira pentru această hotărâre masculină. Se temea, totuşi, ca el să nu strice totul.

Iar acum iată-i în toiul unei discuţii aprinse! Nell îl implorase să nu-i spună nimic mamei ei.

— Vei strica totul. Nu o să ni se dea voie.

— Ce nu o să ni se dea voie?

— Să ne mai vedem.

— Dar, iubita mea, vreau să mă însor cu tine. Şi tu vrei să te măriţi cu mine, nu-i aşa? Vreau sa ne căsătorim foarte repede.

Atunci ea avu prima senzaţie de disperare. Oare nu vedea el cum stau lucrurile? Vorbea pur şi simplu ca un copilandru.

— Dar, Vernon, nu avem nici un ban.

— Ştiu. Dar am de gând să muncesc din greu. Nu o să te deranjeze să fii săracă, nu-i aşa, Nell?

Ea răspunse nu, întrucât asta se aştepta de la ea, dar era conştientă că nu o spusese cu toată inima. Era groaznic să fii sărac. Vernon nu ştia cât de groaznic era. Se simţi dintr-o dată mult mai în vârstă ca el şi cu multă experienţă. El

vorbea ca un băiat romantic – nu ştia cum stăteau de fapt lucrurile.

— Nu putem continua ca până acum, Vernon? Acum suntem atât de fericiţi!

— Sigur că suntem fericiţi; dar am putea fi şi mai fericiţi. Vreau să fiu logodit cu adevărat cu tine, vreau să ştie toată lumea că îmi aparţii.

— Nu văd care ar fi diferenţa.

— Poate nu vezi. Dar vreau să am dreptul să te văd, în loc să sufăr ştiind că umbli cu tipi ca tâmpitul ăla, Dacre.

— Doar nu eşti gelos?

— Ştiu că n-ar trebui să fiu. Dar tu nu ştii cât de fermecătoare eşti, Nell. Toţi trebuie să fie îndrăgostiţi de tine. Chiar şi americanul acela solemn.

Nell roşi uşor.

— Cred că ai să strici totul, murmură eâ.

— Crezi că mama ta se va purta oribil cu tine din cauza asta?

Îmi pare nespus de rău. Am să-i spun că e vina mea. Dar trebuie să ştie. Mă aştept să fie dezamăgită, deoarece spera să te măriţi, cu cineva bogat. Este absolut firesc. Dar nu bogăţia te face fericit, nu-i aşa?

Nell rosti cu un glas dur şi disperat:

Aşa spui tu, dar ce ştii tu despre cum e să fii sărac?

Vernon fu uimit.

— Dar eu sunt sărac.

— Ba nu eşti. Ai fost la şcoli şi universităţi şi în vacanţe ai locuit cu mama ta care e bogată. Nu ştii absolut nimic despre asta. Nu ştii…

Se opri disperată. Nu se pricepea la cuvinte. Nu ştia cum e să-i explice ce înseamnă să te lupţi cu disperare să „păstrezi aparenţele”. Cât era de nedrept să nu ai bani. La câte subterfugii trebuia să recurgi ca să rămâi pe linia de plutire şi să nu ţi se întoarcă spatele. Iar întotdeauna măritişul ţi se prefigura ca singura cale de scăpare.

Iar acum se îndrăgostise de Vernon Deyre. Îşi luase gândul da la măritiş. Era doar fericită – minunat de fericită.

Aproape că îl ura pe Vernon că o coborâse cu picioarele pe pământ. Şi nu-i plăcea nici faptul ca el lua ca ceva de la sine înţeles disponibilitatea ei de a fi săracă de dragul lui. Dacă ar fi spus-o altfel. Dacă ar fi spus: „N-ar trebui să te întreb; dar chiar crezi că ai putea, de dragul meu?!" Ceva în genul ăsta.

Dacă ar fi spus asta, ea ar fi simţit că sacrificiul ei era apreciat. Căci, în definitiv, era un sacrificiu! Ea nu voia să fie săracă – ura ideea de a fi săracă. Îi era frică de sărăcie. Atitudinea dispreţuitoare a lui Vernon faţă de lucrurile lumeşti o înfuria. E uşor să nu-ţi pese de bani când n-ai simţit niciodată lipsa lor. Iar Vernon nu simţise, el nu era conştient de asta, dar aşa stăteau lucrurile. El trăise confortabil, la căldurică.

El întrebă acum cu un fel de uimire:

— Oh, Nell, sigur nu te-ar deranja să fii săracă, nu-i aşa?

— Îţi spun că am fost săracă. Ştiu cum este.

— Dacă spui asta înseamnă că nu mă poţi iubi.

Ea răspunse neajutorată:

— Tu nu înţelegi…

Se uitară unul la altul, neajutoraţi. Ce se întâmplase? De ce stăteau aşa lucrurile între ei?

— Nu mă iubeşti, repetă mânios Vernon.

— Ba da, Vernon, ba da…

Brusc, ca o vrajă, iubirea îi învălui din nou. Se agăţară unul de celălalt, se sărutară. Vernon învinse. El insistă în continuare săi spună doamnei Vereker. Nell nu se mai opuse. Braţele lui erau în jurul ei, buzele lui pe ale ei. Nu se mai putea certa cu el. Mai bine să se lase în voia bucuriei de a fi iubită, de a spune: „Da… Da, iubitule, cum vrei tu… Tot ce vrei tu…"

Totuşi, aproape fară să o ştie, sub dragostea ei exista un uşor resentiment.

Doamna Vereker era o femeie deşteaptă. Deşi luată prin surprindere, nu o arătă şi adoptă o poziţie diferită de cea pe care şi-o imaginase Vernon. Se arătă uşor amuzată.

— Aşadar, copii, credeţi că sunteţi îndrăgostiţi unul de celălalt? Măi să fie!

Îl ascultă pe Vernon cu o amabilitate atât de ironică încât, în ciuda lui, acesta se bâlbâi.

După ce el rămase tăcut, ea oftă uşor.

— Ce înseamnă să fii tânăr! Sunt invidioasă. Şi acum, dragtil meu băiat, ascultă-mă. N-am să interzic anunţurile de căsătorie şi nici n-am să fac ceva melodramatic. Dacă Nell vrea cu adevărat să se mărite cu tine, să se mărite. Nu spun că n-am să fiu foarte dezamăgită. Este singurul meu copil. Fireşte că sper să se mărite cu cineva care să poată să-i ofere tot ce-i mai bun şi s-o înconjoare cu lux şi confort. Asta, după părerea mea, e ceva absolut firesc.

Vernon fu nevoit să fie de acord. Logica doamnei Vereker era extrem de deconcertantă.

— Dar, cum spuneam, n-am să mă opun. Singura mea condiţie este ca Nell să fie absolut sigură că ştie ce vrea. Eşti de acord cu asta, nu-i aşa?

Vernon fu de acord.

— Nell este foarte tânără. Asta e primul ei sezon. Vreau ca ea să aibă toate ocaziile de a se asigura că pe tine te place mai mult decât pe oricare alt bărbat. Să stabiliţi între voi că sunteţi logodiţi e un lucru – anunţarea publică a logodnei voastre este alt lucru. Cu asta nu pot fi de acord. Orice înţelegere dintre voi trebuie ţinută secretă. Cred că înţelegi că e foarte cinstit aşa. Nell trebuie să aibă şansa de a se răzgândi dacă vrea.

— Ea nu vrea!

— Atunci, în mod sigur n-ai nici un motiv să obiectezi. Eşti un domn, şi nici n-ai putea acţiona în sens contrar. Dacă eşti de acord cu condiţia asta, n-am să mă opun să o vezi pe Nell.

— Dar, doamnă Vereker, eu vreau să mă însor cu Nell foarte repede.

— Şi pe ce anume te bazezi când te gândeşti să te însori?

Vernon îi spuse ce salariu lua de la unchiul său, şi îi explică situaţia privitor la Abbots Puissants.

Când termină el, vorbi ea. Îi expuse un scurt rezumat al chiriei casei, plăţii servitorilor, costului hainelor, apoi atrase atenţia asupra contrastului dintre imaginea zugrăvită şi situaţia actuală a lui Nell.

Vernon rămase fară grai. Era învins de logica necruţătoare a faptelor. Teribilă femeie, mama lui Nell – implacabilă. Dar înţelese punctul ei de vedere. El şi Nell trebuiau să aştepte. După cum spusese doamna Vereker, trebuia să-i acorde lui Nell şansa de a se răzgândi. Nu că avea să se răzgândească, draga de ea.

Mai facu o ultimă încercare.

— Unchiul meu s-ar putea să-mi mărească salariul. Mi-a vorbit de mai multe ori despre avantajele căsătoriei de tânăr. Se pare că ţine mult lâ asta.

— Oh! Doamna Vereker se gândi câteva clipe. El are vreo fiică?

— Da, cinci, şi cele două mai mari sunt deja măritate.

Doamna Vereker zâmbi. Un băiat prostuţ. Înţelesese total greşit rostul întrebării ei. Totuşi, aflase ce voia să ştie.

— Atunci, rămâne aşa, spuse ea.

O femeie deşteaptă!

Vernon părăsi casa într-o starê de nelinişte. Simţea nevoia acută de a vorbi cu cineva. Se gândi la Joe, apoi clătină din cap. El şi Joe aproape că se certaseră din cauza lui Nell. Joe o dispreţuia pe Nell şi o numea „o fată de societate cu capul sec”. Era nedreaptă şi avea prejudecăţi. Ca să-i intri în graţii lui Joe, trebuia să ai părul scurt, să porţi salopetă de sculptor şi să locuieşti în Chelsea.

Cel mai nimerit era Sébastian. Sébastian îţi asculta întotdeauna punctul de vedere şi uneori era neobişnuit de util cu părerile lui pline de bun simţ. Un tip foarte înţelept,

Sébastian. Şi bogat. Ce ciudate erau lucrurile! Dacă ar fi avut el banii lui Sébastian, probabil că s-ar fi putut însura mâine. Totuşi, cu toţi banii lui, Sébastian nu putea să o aibă pe fata pe care o voia. Păcat! El ar fi vrut ca Joe să se mărite cu Sébastian în loc de cine ştie ce nemernic ce îşi spunea artist.

Sébastian, vai, nu era acasă. Vernon se întreţinu cu doamna Levinne. În mod ciudat, găsi un fel de alinare în prezenţa ei mătăhăloasă. Amuzantă, grasă, cu diamantele ei şi cu părul ei gras, bătrâna doamnă Levinne manifestă mai multă înţelegere decât propria lui mamă.

— Nu trebuie să fii nefericit, dragul meu. Văd că eşti. Trebuie să fie vorba de vreo fată, nu-i aşa? Ah, Sébastian e în aceeaşi situaţie din cauza lui Joe. I-am spus că trebuie să aibă răbdare. În momentul de faţă Joe zburdă. Curând se va potoli şi va începe să descopere ce vrea cu adevărat.

— Ar fi foarte bine dacă s-ar mărita cu Sébastian. Asta ne-ar ţine pe toţi uniţi.

— Da. Eu una ţin foarte mult la Joe. Nu că aş crede că e soţia potrivită pentru Sebàstian – sunt prea deosebiţi ca să se înţeleagă. Eu sunt de modă veche, dragul meu. Mi-ar plăcea ca băiatul meu să se însoare cu cineva de-al nostru. Întotdeauna e cel mai bine aşa. Aceleaşi interese, aceleaşi instincte, iar evreicele sunt mame bune. Ei bine, s-ar putea să fie aşa dacă Joe chiar nu are de gând să se mărite cu el. Şi acelaşi lucru e valabil pentru tine, Vernon. Există lucruri mai rele decât să te însori cu o verişoară.

— Eu? Să mă însor cu Joe?

Vernon se holbă la ea uluit. Doamna Levinne râse, un râs sănătos, vesel, care îi scutură multiplele bărbii.

— Joe? Nu, dragul meu. Eu vorbeam despre verişoara ta Enid. Asta-i ideea la Birmingham, nu-i aşa?

— Oh, nu… Cel puţin… Eu nu ştiu.

Doamna Levinne râse din nou.

— Văd că tu în nici un caz nu te-ai gândit la asta. Dar ar fi un plan înţelept, să ştii… Adică, dacă cealaltă fată nu te va

vrea. Banii ar rămâne în familie.

Vernon plecă buimac. Tot felul de lucruri începură să se lege. Aluziile unchiului Sydney, felul în care întotdeauna Enid îi era vârâtă pe gât. Fireşte, la asta făcuse aluzie şi doamna Vereker. Ei voiau ca el să se însoare cu Enid! Enid!

Apoi îşi mai aduse aminte de ceva. Mama lui şuşotind cu nişte prietene ceva despre verii primari. Deci de asta i se dăduse voie lui Joe să plece la Londra! Mama lui se gândise că el şi Joe ar fi putut să…

Scoase un hohot de râs. El şi Joe! Asta dovedea cât de puţin îl înţelegea mama lui. El nu s-ar fi văzut, în nici o împrejurare, îndrăgostit de Joe. Erau exact ca frate şi soră şi aşa aveau să fie veşnic.

Enid! Deci asta urmărea unchiul Sydney! Sărmanul bătrân, ce dezamăgit avea să fie, dar nici el n-ar fi trebuit să fie atât de tâmpit!

Poate, totuşi, se repezea să tragă concluziile pripite. Poate nu era unchiul Sydney, ci mama lui. Femeile ştiu întotdeauna să te însoare cu cineva. Oricum, unchiul Sydney avea să cunoască foarte curând adevărul.

Întrevederea dintre Vernon şi unchiul său nu fu foarte satisfăcătoare. Unchiul Sydney fu atât supărat cât şi tulburat, deşi încercă să ascundă. La început, nu ştiu ce linie să adopte, şi facu una sau două remarci vagi în direcţii diferite.

— Prostii, numai prostii, eşti mult prea tânăr ca să te însori.

Vernon îi reaminti propriile lui vorbe.

— Puuh – eu nu mă refeream la genul ăsta de căsătorie. O fată de societate… Ştiu eu cum sunt fetele astea.

Vernon izbucni cu aprindere.

— Scuză-mă, băiete, n-am vrut să-ţi rănesc sentimentele. Dar o fată de genul ăsta vrea să se mărite pentru bani. Mulţi ani de acum încolo n-ai să-i fii de nici un folos.

— Mă gândeam că poate…

Vernon se opri. Se simţea jenat.

— Că am să-ţi asigur un venit mare, 'ai? Asta a sugerat tânăra doamnă? Păi asta ar fi afacere, băiatule? Nu, văd că ştii că n-ar fi.

— Conşider că nu merit nici, ce mi-ai dat, unchiule.

— Nu, eu nu spuneam asta. Munceşti foarte bine pentru început. Îmi pare rău de povestea asta – te va necăji. Sfatul meu este să renunţi. E cel mai bun lucru.

— Nu face asta, unchiule Sydney.

— Ei bine, nu e treaba mea. Apropo, ai discutat despre asta cu mama ta? Nu? Ei bine, stai de vorbă cu ea. Să vezi dacă nu o să-ţi spună ce ţi-am spus şi eu. Pun pariu că da. Şi nu uita – cel mai bun prieten al unui băiat este mama lui.

De ce spunea unchiul Sydney o aşa tâmpenie? De fapt, de când şi-1 amintea, întotdeauna spunea tâmpenii. Şi totuşi era un om de afaceri isteţ.

Ei bine, nu avea ce face. Trebuia să strângă din dinţi şi să aştepte. Îi scrise lui Nell.

„Iubito, Nu e nimic de făcut. Trebuie să avem răbdare şi să aşteptăm. În tot cazul, ne vom vedea des. Mama ta a fost foarte cumsecade în privinţa asta, nici nu mă aşteptam să fie atât de înţelegătoare. Îmi dau seama perfect că are dreptate. Este cât se poate de cinstit ca tu să fii liberă să vezi dacă altcineva îţi place mai mult decât mine. Dar nu-ţi va plăcea, nu-i aşa iubito? Sunt sigur că nu. Noi o să ne iubim veşnic. Şi nu va conta cât de săraci suntem…”

Capitolul VI.

Nell se simţi uşurată în faţa atitudinii mamei sale. Se temuse de învinuiri şi reproşuri. Întotdeauna se facea mică atunci când mama ei îi vorbea aspru sau facea o scenă. Uneori îşi spunea cu amărăciune: „Sunt o laşă. Nu pot înfrunta lucrurile”.

Se temea de mama ei. De când îşi amintea fusese dominată de ea. Doamna Vereker avea caracterul dur, imprecis, care domina firile mai slabe cu care venea în contact. Iar Nell era cel mai uşor de strunit pentru că ea înţelegea destul de bine că mama ei o iubea şi tocmai acea

iubire o facea atât de hotărâtă să aibă grijă ca Nell să aibă parte în viaţă de fericirea pe care ea, una, nu reuşişe să o obţină.

Aşa că Nell se simţi enorm de uşurată când, în loc de reproşuri, mama ei spuse:

— Dacă eşti hotărâtă să fii prostuţă, asta e. Majoritatea fetelor au astfel de povestioare de dragoste care până la urmă nu duc la nimic. Personal, nu prea am înţelegere pentru această prostie sentimentală. Băiatul nu-şi poate permite să se însoare ani buni de acum încolo, şi n-ai să faci decât să fii nefericită. Dar asta te priveşte. E alegerea ta.

În ciuda ei însăşi, Nell fu influenţată de această atitudine dispreţuitoare. Speră că poate unchiul lui Vernon va face ceva. Dar scrisoarea lui ii spulberă speranţele.

Trebuiau să aştepte, şi poate mult timp.

Între timp, doamna Vereker avea metodele ei. Într-o zi îi ceru lui Nell să-şi viziteze o veche prietenă – o fată care se măritase de câţiva ani. Amelie King fusese o făptură sclipitoare pe care, în şcoală, Nell o admirase cu invidie. Ar fi putut face o căsătorie foarte bună dar, spre mirarea tuturor, se căsătorise cu un tânăr strâmtorat şi dispăruse din lumea ei veselă şi lipsită de griji.

Nell plecă ascultătoare să-i facă o vizită doamnei Horton în Glenster Gardens 35, Ealing.

Glenster Gardens se dovedi a fi la o milă de gara Ealing Broadway – un drum lung şi deprimant străjnit de căsuţe, toate la fel. Uşa de la nr. 35 îi fu deschisă de o servitoare neîngrijită, cu şort murdar şi Nell fu introdusă într-un salon mic. Aici se aflau una sau două piese de mobilier vechi şi drăguţ, iar husele şi draperiile aveau un model atrăgător deşi erau foarte decolorate, dar peste tot domnea dezordinea şi erau împrăştiate jucării şi resturi de dulciuri învechite. De undeva din casă se auzi un vaiet de copil când. Uşa se deschise şi intră Amelie.

— Nell, ce drăguţ din partea ta! Nu te-am mai văzut de ani întregi.

Nell avu un adevărat şoc la vederea ei. Oare asta să fie atrăgătoarea Amelie? Silueta ei devenise şleampătă, bluza ei nu avea nici o formă şi se vedea că era cusută în casă, faţa ei era obosită şi lipsită de orice urmă din vechea strălucire.

Se aşezară şi stătură de vorbă. Mai târziu Nell fu dusă să-i vadă pe cei doi copii, un băiat şi o fată, cel mai mic fiind încă bebeluş.

— Acum ar trebui să-i scot la aer, dar sunt prea obosită, spuse Amelie. Nici nu ştii cât e de obositor să împingi un cărucior tot drumul până la magazine cum am făcut azi dimineaţă.

Băiatul era un copil atrăgător, fetiţa din pătuţ arăta bolnăvicioasă şi plângăreaţă.

— Asta din cauză că îi ies dinţii, spuse Amelie. Şi nu stă bine nici cu digestia. Tare aş vrea să nu mai plângă atât noaptea. E supărător pentru Jack care are nevoie de somn după ce a muncit toată ziua.

— Nu aveţi doică?

— Nu-mi permit, draga mea. O avem pe cretina care ţi-a deschis uşa. E total tâmpită, dar iese mai ieftin şi munceşte ceva mai mult ca majoritatea servitoarelor. O servitoare bună la toate refuză să lucreze într-o casă unde sunt copii.

Strigă: „Mary, adu nişte ceai”, şi o conduse pe Nell înapoi în salon.

— Oh, Nell, să ştii că aproape că-mi doresc să nu fi venit să mă vezi. Arăţi atât de elegantă şi fară nici o grijă! Îmi aminteşti de zilele de altă dată. Tenis şi dans şi golf şi petreceri.

Nell spuse cu timiditate:

— Dar tu eşti fericită…

— Oh, desigur. Îmi face plăcere să bombăn. Jack e un scump,, şi apoi sunt copiii, dar uneori… În fine, eşti prea obosit ca să-ţi mai pese de ceva sau cineva. Aş da orice pentru o cameră de baie cu faianţă şi o baie cu săruri şi o servitoare să-mi perie părul şi să-mi aducă nişte haine

frumoase din mătase. Şi când auzi vreun idiot bogat susţinând sus şi tare că banii nu aduc fericirea! Prostii!

Râse.

— Povesteşte-mi ceva, Nell. Eu sunt ruptă de lume. Nu poţi ţine pasul dacă nu ai nici un ban. N-am mai văzut pe nimeni din vechiul grup.

Bârfiră un timp, apoi fu adus ceaiul, cu argintărie unsuroasă şi felii groase de pâine cu unt. Pe când terminau, uşa de la intrare fu descuiată cu cheia şi în hol se auzi glasul iritat al unui bărbat.

— Amelie, nu mai merge aşa. Eu te rog să faci un lucru, şi tu uiţi. Pachetul ăsta n-a ajuns la Jones's. Ai spus că-1 duci.

Amelie alergă în hol. Se auzi un schimb rapid de şoapte. Ea îşi aduse soţul în salon unde acesta o salută pe Nell. Fetiţa din camera copiilor începu din nou să plângă.

— Ce viaţă! Spuse Jack Horton. Arăta încă foarte bine, deşi hainele lui erau ponosite iar în jurul gurii nervozitatea şi indispoziţia săpaseră două cute. Râse ca de o glumă bună. Ne-aţi găsit cu capsa pusă, domnişoară Vereker. Aşa suntem mereu. E foarte obositor să călătoreşti de colo-colo cu trenul pe căldura asta şi când ajungi acasă să n-ai pic de linişte!

Râse din nou şi râse şi Nell, din politeţe. Amelie se întoarse cu fetiţa în braţe. Nell se ridică să plece. O conduseră până la uşă, şi Amelie îi transmisese urări de bine doamnei Vereker.

La poartă Nell întoarse capul şi prinse expresia de pe faţa lui Amelie. O privire flămândă, invidioasă.

Lui Nell i se strânse inima. Acesta era «fârşitul inevitabil? Sărăcia ucidea dragostea?

O luă pe drumul principal către gară, când un glas neaşteptat o facu să tresară.

Un Rolls-Royce imens trăsese la bordură. De la volanul lui George Chetwynd îi zâmbi.

— Ce surpriză minunată, domnişoară Nell! E prea frumos să fie adevărat! Mi s-a părut că văd o fată care din spate

semăna cu dumneata şi am încetinit să-i văd faţa şi, când colo, chiar dumneata erai! Te întorci la Londra? Dacă da, suie.

Nell se sui ascultătoare în scaunul de lângă şofer. Maşina o luă din loc lin, prinzând viteză. Minunată senzaţie, îşi zise Nell, încântătoare!

— Şi ce faci în Ealing?

— Am fost la nişte prieteni.

Împinsă de un imbold obscur, îi descrise vizita. Chetwynd ascultă compătimitor, clătinând din cap, timp în care şofa cu perfecţiunea unui maestru.

— Mare păcat! Spuse el. Mi-e groază să mă gândesc la biata fată. Femeilor ar trebui să li se poarte de giijă, să li se facă viaţa uşoară. Ar trebui să fie înconjurate cu tot ce îşi doresc.

Se uită la Nell şi spuse cu blândeţe.

— Văd că te-a tulburat. Trebuie să fii foarte bună la inimă, domnişoară Nell.

Nell îl privi cu căldură. Îi plăcea George Chetwynd. Avea ceva blând şi de nădejde şi puternic. Îi plăceau chipul lui ca cioplit în piatră şi părul nins. Îi plăceau poziţia lui dreaptă şi fermitatea mâinilor pe volan. Părea un bărbat care era în stare să rezolve orice urgenţă, un bărbat pe care te puteai baza. Povara avea să fie întotdeauna pe umerii lui, nu ai tăi. Oh, da, îi plăcea George Chetwynd. Era o persoană pe care îţi facea plăcere să o întâlneşti la capătul unei zile obositoare.

— Am cravata strâmbă? Întrebă el brusc, fară să se uite în jur.

Nell râse.

— Mă uitam fix? Mă tem că da.

— Ţi-am simţit privirea. Ce faceai – mă cântăreai?

— Cred că da.

— Şi cred că am lăsat mult de dorit, nu-i aşa?

— Nu, dimpotrivă.

— Nu spune lucruri drăguţe pe care nu le crezi.

— Niciodată nu spun ceea ce nu cred.

— Serios? Glasul i se schimbă. De mult vreau să-ţi spun ceva. Nu e nici locul nici momentul, dar am să iau taurul de coarne Şi am s-o spun. Vrei să te măriţi cu mine, Nell? Te doresc enorm.

— Oh! Nell era uluită. Oh, nu, n-aş putea. El îi aruncă o privire scurtă şi încetini puţin.

— Mă întreb dacă vorbeşti serios. Ştiu că sunt prea bătrân pentru tine…

— Nu, nu eşti… Adică, nu din cauza asta… El zâmbi uşor.

— Sunt cu douăzeci de ani mai bătrân decât tine, Nell. Ştiu că e mult. Dar cred sincer că te-aş putea face fericită. Sunt sigur de asta.

Nell nu răspunse imediat. După un timp, spuse slab:

— Dar, zău, n-aş putea…

— Splendid! Ai spus-o cu mai puţină hotărâre de data asta.

— Dar…

— N-am să te mai bat la cap acum. Să înţelegem că, de data asta, ai spus nu. Dar n-ai să spui mereu nu, Nell. Îmi pot permite să aştept foarte mult ca să capăt ce vreau. Într-o bună zi te vei pomenind spunând „da”!

— Nu, n-am să spun.

— Ba da, draga mea, ai să spui. Nu există altcineva, nu-i aşa? Ah, dar sunt sigur că nu există!

Nell nu răspunse. Îşi spuse că nu ştia ce să spună. Îi promisese tacit mamei ei că nu va scoate o vorbă despre logodna ei. Şi totuşi, undeva în adâncul ei, se simţi ruşinată. George Chetwynd începu să vorbească despre diverse lucruri.

Capitolul VII.

Pentru Vernon august fu o lună dificilă. Nell şi mama ei erau plecate la munte. Îi scrise şi îi scrise şi ea, dai scrisorile ei vorbeau puţin sau deloc de ceea ce voia el să audă. Ea se distra grozav, ghici el, deşi ar fi vrut mult să fie şi el acolo.

Munca lui Vernon era pur de rutină. Necesita prea puţină inteligenţă. Trebuia să fii atent şi metodic, atâta tot. Mintea lui, liberă de alte probleme, se întoarse la iubirea lui secretă, muzica.

Îi venise ideea să scrie o operă, şi luase ca temă pentru ea basmul pe jumătate uitat al copilăriei lui. Acum acesta se împletea în mintea lui cu Nell – întreaga forţă a dragostei lui pentru ea se revărsa în acest nou canal.

Muncea cu febrilitate. Cuvintele lui Nell despre faptul că el trăia confortabil cu mama lui îl râcâiseră, şi insistase să aibă locuinţa lui. Cea pe care o găsise era foarte ieftină, dar îi dădea o neaşteptată senzaţie de libertate. La Carey Ledge nu s-ar fi putut concentra în veci. Mama lui s-ar fi agitat neîncetat în jurul lui, îndemnându-1 să se culce. Aici, în Arthur Steet, putea să stea treaz până la cinci dimineaţa dacă vroia.

Ajunsese foarte slab şi arăta istovit. Myra îşi facea griji pentru sănătatea lui şi îl tot pisa să ia întăritoare. El o asigura cu răceală că se simţea bine. Nu-i spuse nimic despre ceea ce facea.

Din când în când se ducea la Londra şi petrecea un sfârşit de săptămână cu Sébastian, şi de două ori veni şi Sébastian la Birmingham. La acea vreme, Sébastian era cel mai valoros susţinător al lui Vernon. Vernon avea un deosebit respect pentru judecata lui Sébastian în tot ce privea arta. Asculta piesele compuse de Vernon şi cântate la pianul pe care acesta îl închinase, dădea din cap foarte liniştit şi vorbea puţin. La sfârşit spunea:

— Asta o să fie bună, Vernon. Dă-i înainte.

Niciodată nu rostea vreun cuvânt distructiv critic, căci era convins că un astfel de cuvânt ar fi putut fi fatal. Vernon avea nevoie de încurajare.

Într-o zi îl întrebă:

— Asta ai de gând să faci la Cambridge?

Vernon reflectă un minut.

— Nu, spuse în cële din urmă. Cel puţin, nu e ce intenţionam la început. Ştii, după concertul acela. Chestia pe care am văzut-o atunci a dispărut iar. Poate că într-o bună zi o să revină. Ce fac acum e ceva obişnuit.

Sébastian îi spuse lui Joe cinstit ce credea.

— Vernon spune că face ceva „obişnuit”, dar, de fapt, e total neobişnuit. Întreaga orchestraţie se bazează pe un plan neobişnuit.

Ceea ce estş imatur. Strălucitor dar imatur.

— I-ai spus asta?

— Doamne sfinte, nu! Un cuvânt deplasat şi ar arunca întreaga poveste la coşul de gunoi. Îi cunosc eu pe muzicienii ăştia. Deocamdată îi servesc laude cu linguriţa. Bisturiul şi seringa vin mai târziu. Ştii tu ce vreau să spun.

La începutul lui septembrie Sébastian dădu o petrecere în onoarea lui herr Radmaager, celebrul compozitor. Erau invitaţi şi Vernon şi Joe.

— Nu vom fi mai mult de zece, spuse Sébastian. Anita Quarll al cărui dans mă interesează – e un drăcuşor; Jane Harding – o să vă placă. Cântă la Opera Engleză. Şi-a greşit vocaţia, ea e actriţă, nu cântăreaţă. Tu şi Vernon, Radmaager şi încă unu sau doi. Pe Radmaager îl va interesa Vernon – el este deschis tinerei generaţii.

Şi Joe şi Vernon erau entuziasmaţi.

— Crezi că am să fac vreodată ceva, Joe? Ceva adevărat, adică.

— De ce, nu?

— Nu ştiu. Tot ce am făcut în ultimul timp e mizerabil. Am pornit bine. Dar acum m-am împotmolit. Am obosit înainte de a începe.

— Presupun că din cauză că munceşti toată ziua.

— Sar putea.

Vernon rămase tăcut câteva clipe, apoi spuse:

— Va fi minunat să-1 cunosc pe Radmaager. Este singurul care compune ceea ce numesc eu muzică. Aş dori să-i pot vorbi despre ce cred cu adevărat, dar ar fi o neobrăzare.

Petrecerea avea un caracter neoficial. Sébastian avea un studio mare, golit pentru această ocazie, un pian şi multe perne decorative aruncate la întâmplare pe podea. Într-un capăt fu pusă în grabă o masă de trestie şi pe ea fură stivuite aperitive de toate felurile.

Luai ce voiai şi apoi te aşezai pe perna ta. Când sosiră Joe şi Vernon, o fată dansa – o fată mărunţică, roşcată, cu trupul vânos. Dansul ei era urât dar fascinant.

Fata termină într-un ropot de aplauze şi sări de pe estradă.

— Bravo, Anita! Spuse Sébastian. Vernon şi Joe, v-aţi luat ce aţi vrut? Foarte bine. Acum aşezaţi-vă frumuşel lângă Jane. Ea e Jane.

Jane era o făptură înaltă cu un trup frumos şi un păr de un castaniu foarte închis răsucit într-un coc la ceafa. Faţa ei era prea lată pentru a fi foarte frumoasă, iar bărbia prea ascuţită. Avea ochii verzi, înfundaţi în orbite. După părerea lui Vernon, să fi avut în jur de treizeci de ani. O găsea deconcertantă, dar atrăgatoare.

Joe începu imediat să discute cu ea. În ultimul timp, entuziasmul ei pentru sculptură începuse să se stingă. Cum întotdeauna avusese o voce de soprană, acum cocheta cu ideea de a deveni cântăreaţă de operă.

Jane Harding o ascultă cu bunăvoinţă, şi în final spuse:

— Dacă vrei să vii la mine, am să-ţi testez vocea şi în două minute am să pot să-ţi spun la ce e bună vocea ta.

Chiar ai vrea? E nemaipomenit de drăguţ din partea ta!

— Deloc.

Sébastian veni şi întrebă:

— Ce zici de asta, Jane?

Ea se ridică de pe podea cu o mişcare frumoasă. Apoi, uitându-se în jur, rosti scurt, ca o comandă dată unui câine:

— Domnule Hill!

Un bărbat mărunt, cam ca un vierme alb, năvăli în faţă şi o urmă pe estradă.

Ea cântă un câtec franţuzesc pe care Vernon nu-1 mai auzise.

„J'ai perdu mon amie – elle este morte
Tout s'en va cette fois pour jamais
Pour jamais, pour toujours elle est morte
Le dernier des amours que j'aimais.
Pauvre nous! Rien ne m'a crie l'heure
Ou la bas se nouait son linceuil
On m'a dit «Elle est morte!»
Et tout seul Je répète «Elle este morte!» Et je pleure…”

La fel ca majoritatea celor care o auzeau pe Jane Harding cântând, Vernon fu absolut incapabil să critice vocea. Jane crea o atmosferă emoţională – vocea era doar instrumentul. Senzaţia de pierdere copleşitoare, de durere ce ameţea, uşurarea finală adusă de lacrimi…

Izbucniră aplauze. Sébastian murmură:

— Enormă forţă emoţională – asta e.

Jane cântă din nou. De data asta un cântec norvegian despre ninsoare. Acum în glasul ei nu exista pic de emoţie, era ca fulgii albi de zăpadă, monoton, limpede, stingându-se în tăcere pe ultimul vers.

Ca răspuns la aplauze, cântă un al treilea cântec. Vernon se • îndreptă de spate, brusc alertat.

„Am văzut acolo o zână
Cu mâini lungi şi albe şi părul ca o cascadă, Şi, oh, faţa ei era sălbatică şi dulce, Era dulce şi sălbatică şi sălbatică şi ciudată şi frumoasă…”

Era ca o vrajă aşternută peste cameră… Senzaţia de magie plutea în aer. Faţa lui Jane era împinsă înainte, ochii ei priveau departe, pierduţi, înspăimântaţi şi totuşi fascinaţi.

Când termină, se auzi un oftat. Un bărbat corpolent cu părul alb îşi croi drum până la Sébastian.

— Ah, bunul meu Sébastian, am sosit. Vreau să vorbesc acum, imediat cu acea tânără doamnă.

Sébastian îl conduse la Jane. Herr Radmaager îi luă ambele mâini şi o studie atent.

— Da, spuse el în cele din urmă. Ai fizicul bun. Aş spune că atât digestia cât şi circulaţia sunt excelente. Îmi yei da adresa dumitale şi eu voi veni să te văd. Nu-i aşa?

Vernon îşi zise: „Oamenii ăştia sunt nebuni”.

Dar observă că Jane Harding părea să o ia ca pe un lucru normal. Îşi scrise adresa, i-o dădu lui Radmaager şi mai discută câteva minute cu el, apoi veni lângă Joe şi Vernon.

— Sébastian e un prieten bun, spuse ea. Ştie că herr Radmaager caută o Solveig pentru noua lui operă, Perr Gynt. De asta m-a invitat aici în seara asta.

Joe se ridică şi se duse să stea de vorbă cu Sébastian. Jane şi Vernon rămaseră singuri.

— Spune-mi, începu Vernon bâlbâindu-se puţin, cântecul acela pe care l-ai cântat.,.

— Zăpada îngheţată?

Nu, ultimul. L-am… L-arh auzit demult… Când eram copil.

— Ce curios! Eu credeam că e un secret de familie.

— Mi 1-a cântat o soră medicală când am avut piciorul rupt. Nu credeam că am să-1 mai aud vreodată.

Jane Harding spuse gânditoare:

— Mă întreb dacă nu a fost mătuşa mea Frances.

— Da, aşa o chema. Sora Frances. Era mătuşa ta? Ce s-a întâmplat cu ea?

— A murit acum mulţi ani. A luat difterie de la un pacient.

— Îmi pare rău. Se opri, ezită, apoi spuse repezit: Mereu îmi aduceam aminte de ea. Era… Era o prietenă minunată

Zări ochii verzi ai lui Jane uitându-se cu blândeţe la el şi ştiu pe loc de cine îi amintise din clipa în care o văzuse. Era ca Frances.

Ea spuse cu blândeţe:

— Compui muzică, nu-i aşa? Sébastian mi-a vorbit de tine

— Da… Cel puţin, încerc să compun.

Se opri şi ezită din nou. Îşi spuse: „E grozav de atrăgătoare. O plac? De ce mi-e frică de ea?”

Simţi dintr-o dată o emoţie vie. Putea realiza ceva – ştia că
— Vernon!
Îl chema Sébastian. Se ridică. Sébastian îl prezentă lui Radmaager. Marele om se arătă amabil.
— Mă interesează ce mi-a spus tânărul dumitale prieten despre muzica dumitale. Este foarte isteţ prietenul dumitale şi al meu. Deşi este tânăr, rareori se înşeală. Vom aranja o întâlnire şi ai să-mi arăţi munca dumitale.
Trecu mai departe. Vernon rămase în loc tremurând de emoţie. Chiar vorbise serios? Se întoarse la Jane. Ea zâmbea. Vernon se aşează lângă ea. Exaltarea fu înlocuită de un val neaşteptat de deprimare. La ce bun toate astea? El era legat de mâini şi de picioare de unchiul Sydney şi de Birmingham. Nu puteai compune muzică decât dacă aveai tot timpul la dispoziţie, decât dacă gândurile şi sufletul îţi erau în întregime la muzică.
Se simţea bolnav, nefericit, tânjea după înţelegere. Măcar de-ar fi fost Nell aici! Draga lui Nell îl înţelegea întotdeauna.
Ridică privirea şi văzu că Jane îl urmărea.
— Ce s-a întâmplat? Întrebă ea.
— Aş vrea să fiu mort, spuse cu amărăciune Vernon.
Jane înălţă uşor din sprâncene.
— Ei bine, dacă te sui pe clădirea asta şi te arunci de sus, poţi să fii, spuse ea.
Nu prea era răspunsul pe care îl aştepta Vernon. Se uită la ea cu ciudă, dar privirea ei blajină îl dezarmă.
— Un singur lucru mă interesează pe lume, spuse cu patimă el. Vreau să compun muzică. Aş compune muzică. Şi în loc de asta, sunt înţepenit într-o afacere mizerabilă pe care o urăsc. M-am săturat să scrâşnesc din dinţi zi de zi!
— De ce-o faci dacă nu-ţi place?
— Pentru că trebuie.
— Cred că, în realitate, vrei s-o faci, altfel n-ai face-o, spuse cu indiferenţă Jane.

— Nu ţi-am spus că mai mult decât orice pe lume vreau să compun muzică?

— Şi-atunci de ce nu compui?

— Pentru că nu pot, ţi-am spus!

Se simţi exasperat. Jane părea să nu înţeleagă deloc. Ideea ei despre viaţă părea să fie că dacă voiai să faci ceva puneai mâna şi faceai.

Începu să-şi descarce sufletul. Abbots Puissants, concertul, oferta unchiului său, şi apoi – Nell…

Când termină, ea spuse:

— Te aşteptai ca viaţa să fie cam ca un basm, nu-i aşa? '

— Cum adică?

— Exact aşa. Vrei să poţi trăi în casa strămoşilor tăi, şi să te însori cu fata pe care o iubeşti, şi să devii enorm de bogat şi un mare compozitor. Aş zice că ai putea reuşi să atingi unul din aceste patru obiective dacă ţi-ai pune toată mintea la treabă. Dar e puţin probabil să le ai pe toate, să ştii. Viaţa nu e ca un roman siropos de doi bani.

În clipa de faţă el o urî. Şi totuşi, chiar în timp ce o ura, se simţea atras de ea. Simţi din nou acea curioasă atmosferă emoţională pe care ea o crease când cântase. Îşi zise: „Un câmp magnetic, atâta tot”. Iar apoi: „N-o plac. Mi-e frică de ea”.

Un tânăr cu părul lung veni lângă ei. Era suedez dar vorbea perfect engleza.

— Sébastian mi-a spus că vei compune muzica viitorului, îi spuse el lui Vernon. Eu am nişte teorii cu privire la viitor. Timpul este doar o altă dimensiune a spaţiului. Te poţi mişca în timp la fel cum te mişti în spaţiu. Jumătate din visurile tale sunt doar amintiri confuze despre viitor. Şi cum în spaţiu poţi fi despărţit de cei iubiţi, la fel poţi fi despărţit de ei în timp, şi asta este cea mai mare tragedie care există sau poate exista.

Întrucât era clar nebun, Vernon nu-i dădu nici o atenţie. Nu-1 interesau teoriile despre spaţiu şi timp. Dar Jane Harding spuse:

— Să fii despărţit în timp… Nu m-am gândit niciodată la asta.

Încurajat, suedezul continuă. Vorbi despre spaţiul final, şi despre timpul unu, şi despre timpul doi. Vernon nu ştia dacă pe Jane o interesa sau nu. Se uita drept în faţa ei şi părea că nu ascultă. Suedezul trecu la timpul trei, şi Vernon se ridică şi se duse la Sébastian şi Joe. Joe era entuziasmată de Jane Harding.

— O găsesc minunată, Vernon. Tu nu? M-a invitat să-i fac o vizită. Ce n-aş da să cânt şi eu ca ea!

— Ea e actriţă, nu cântăreaţă, spuse Sébastian. E un soi bun. A avut o viaţă tragică. A trăit cinci ani cu Boris Androv, sculptorul.

Joe se uită în direcţia lui Jane cu interes înzecit. Vernon se simţi dintr-o dată tânăr şi crud. Mai vedea încă ochii aceia verzi şi uşor batjocoritori. Mai auzea încă glasul acela ironic amuzat: „Te aşteptai ca viaţa să fie cam ca un basm, nu-i aşa?” La naiba, asta durea!

Şi totuşi simţea o dorinţă uriaşă să o vadă din nou.

Oare să o întrebe dacă ar putea…

Nu, nu putea… În plus, venea atât de rar la Londra…

Îi auzi glasul în spatele lui – un glas de cântăreaţă, uşor răguşit.

— Noapte bună, Sébastian. Îţi mulţumesc.

Se îndreptă către uşă şi se uită peste umăr la Vernon.

— Vino să mă vezi cândva, spuse ea neglijent. Verişoara ta are adresa mea.

— Sfârşitul cărţii a douaCartea a treia.

JANE.

Capitolul I.

Jane Harding avea un apartament la ultimul etaj al unui bloc din Chelsea, cu vedere spre fluviu. Aici, în sera următoare petrecerii, veni Sébastian Levinne.

— Am aranjat, Jane, spuse el. Radmaager vine mâine la tine. Se pare că preferă aşa.

— Hai, povesteşte-mi cum trăieşti!”, cită Jane. Ei bine, trăiesc bine şi respectabil, total singură! Vrei să mănânci ceva, Sébastian?

— Ai ceva?

— Ouă şi ciuperci şi anşoa şi cafea. Ia loc iar eu mă duc să le aduc.

Puse pachetul de ţigări şi chibriturile lângă el şi ieşi din cameră. Într-un sfert de oră masa era gata.

— Îmi place să vin la tine, Jane. Tu nu mă tratezi niciodată ca pe-un evreu încrezut căruia nu-i plac decât meniurile fine de la Savoy.

Jane zâmbi. După un timp, spuse:

— Îmi place fata ta, Sébastian.

— Joe?

— Da, Joe.

Sébastian întrebă răguşit:

— Ce… Ce părere ai cu adevărat despre ea? Jane facu o pauză înainte de a răspunde.

— E atât de tânără! Spuse ea. Este foarte tânără. Sébastian chicoti.

— S-ar face foc şi pară dacă te-ar auzi.

— Probabil. Ţii foarte mult la ea, nu-i aşa, Sébastian?

— Da. E ciudat ce puţin ajunge să conteze pentru tine. Eu am practic tot ce îmi doresc, în afară de Joe, iar Joe este tot ce contează pentru mine. Îmi dau seama cât de prost sunt, dar asta nu schimbă cu nimic situaţia. Ce diferenţă există între Joe şi o sută de alte fete? Aproape niciuna. Şi totuşi ea e singura care contează pentru mine.

— În parte din cauză că nu poţi s-o ai.

— Poate. Dar nu cred că e vorba numai de asta.

— Nici eu.

— Ce părere ai de Vernon? Întrebă Sébastian după o pauză.

— E interesant, răspunse Jane încetişor. Poate pentru că e atât de complet de lipsit de ambiţie.

— Crezi că e lipsit de ambiţie?

— Da. Lui îi plac lucrurile făcute uşor.

— Dacă e aşa, nu va face nimic în muzică. Pentru asta îţi trebuie o forţă care să te pună în mişcare.

— Aşa e, dar muzica va fi forţa care îl va pune pe el în mişcare.

Faţa lui Sébastian se lumină. Se uită admirativ la Jane…

— Ştii ceva, Jane? Ai dreptate!

Ea zâmbi dar nu răspunse.

— Tare aş vrea să ştiu ce să cred despre fata cu care este logodit, spuse Sébastian.

— Cum e?

— Drăguţă. Unii ar putea-o numi fermecătoare, dar eu aş numi-o drăguţă. Face lucrurile pe care le fac alţii, şi le face foarte drăguţ. Nu e pisică. Mă tem… Da, mă tem că ţine cu adevărat la Vernon.

— Nu trebuie să te temi. Micul tău geniu nu va fi deturnat şi nici tras în jos. Asta nu se întâmplă. Din zi în zi sunt tot mai sigură că asta nu se întâmplă.

— Pe tine nimic nu te-ar putea deturna, Jane, dar e drept că tu ai forţă motrice.

— Şi totuşi, să ştii, Sébastian, cred că aş putea fi mai uşor deturnată, cum spui tu, decât Vernon al tău. Eu ştiu ce vreau şi îmi urmăresc scopul, umblu pentru el, pe când el nu ştie ce vrea, sau mai degrabă nu vrea ceva, dar acel ceva se ţine de el, umblă după el… Iar acel ceva, indiferent ce este el, va fi înfăptuit cu orice preţ.

Sébastian se ridică.

— Trebuie să plec. Îţi mulţumesc pentru că m-ai hrănit, Jane.

— Iar eu îţi mulţumesc pentru ce ai făcut pentru mine cu Radmaager. Eşti un prieten foarte bun, Sébastian. Şi nu cred că succesul te va strica.

— Oh, succesul!

Ea îi puse mâinile pe umeri şi îl sărută.

— Dragul meu, sper că o vei obţine pe Joe a ta. Dar dacă nu, sunt sigură că vei obţine orice altceva!

Herr Radmaager veni în vizită la Jane Harding abia peste două săptămâni. Sosi pe la zece şi jumătate dimineaţa fără să o anunţe în prealabil. Năvăli în apartament fară nici un cuvânt de scuză şi se uită pe pereţii camerei de zi.

— Dumneta ai tapetat şi mobilat camera asta?

Da.

— Locuieşti singură?

Da.

— Dar n-ai locuit mereu singură, nu?

Nu.

— Asta-i bine. Ia vino încoace.

O luă de ambele braţe şi o trase la fereastră. Aici o măsură din cap până-n picioare, îi verifică elasticitatea muşchilor braţelor, îi deschise gura şi se uită în gâtul ei, iar în cele din urmă îşi puse palmele mari pe talia ei.

— Inspiră – bun! Acum expiră – puternic.

Scoase din buzunar un metru de croitorie, o puse să repete cele două mişcări de respiraţie, trecu metru în jurul ei de fiecare dată, apoi îl puse la loc în buzunar.

— E bine, spuse el. Ai pieptul excelent, gâtul puternic. Eşti inteligentă – întrucât nu m-ai întrerupt. Pot găsi multe cântăreţe cu o voce mai bună ca a dumitale – vocea dumitale e autentică, foarte frumoasă, foarte limpede, cu rezonanţe de clopoţei de argint. Muzica pe care o cânţi acum e absurdă – dacă n-ai fi încăpăţânată ca dracu' n-ai cânta fleacurile astea. Totuşi te respect pentru că eşti artistă. Acum, ascultă-mă. Muzica mea este frumoasă şi nu-i va dăuna voicii dumitale. Când Ibsen a creat-o pe Solveig a creat cel mai minunat personaj feminin care a fost vreodată creat. Opera mea va rezista şi va cădea prin Solveig a sa, şi nu e suficient să am o cântăreaţă. Există Cavarrosi, Mary Wonter, Jeanne Dorta – toate sper să cânte Solveig. Dar nu le vreau. Ce sunt ele? Animale lipsite de inteligenţă cu nişte coarde vocale minunate. Pentru Solveig a mea trebuie să am un instrument perfect, un instrument cu inteligenţă.

Dumneata eşti o cântăreaţă ca şi necunoscută. Dacă mă satisfaci, ai să cânţi la anul la Covent Garden în Peer Gynt.

Se aşeză la pianul lui Jane şi începu să cânte – note ciudate, ritmice şi monotone…

— Asta-i zăpada, înţelegi – zăpada nordică. Aşa trebuie să fie vocea dumitale – ca zăpada. Albă ca damascul, cu modele prin ea. 'Dar modelul este în muzică, nu în vocea dumitale.

Continuă să cânte. Monotonie fară sfârşit – repetare nesfârşită – şi totuşi, dintr-o dată, ceva-ul ţesut în, note îţi capta auzul – ceva-ul pe care el îl numise model.

Se opri.

— Ce zici?

— Va fi foarte dificil de cântat.

— Foarte adevărat. Dar dumneata ai o ureche excelentă. Doreşti să cânţi Solveig, nu-i aşa?

— Fireşte. O dată în viaţă ai şansa asta. Dacă pot să vă satisfac…

Cred că poţi. Se ridică şi îşi puse mâinile pe umerii ei. Câţi ani ai?

— Treizeci şi trei.

— Şi ai fost foarte nefericită, aşa-i?

— Da.

— Cu câţi bărbaţi ai trăit?

— Cu unul.

— Şi n-a fost un bărbat bun? Jane răspunse egal:

— A fost foarte rău.

— Înţeleg. Da, îţi stă scris pe faţă. Acum ascultă-mă. Tot ce ai suferit, tot ce ţi-a bucurat inima, vei pune în muzica mea nu cu abandon, nu cu neînfrânare, ci cu o forţă controlată şi disciplinată. Ai inteligenţă. Şi curaj. Fără curaj nimic nu se poate înfăptui. Cei farà èuraj se întorc cu spatele la viaţă. Dumneata nu îi vei întoarce niciodată spatele vieţii. Vei înfrunta totul cu bărbia sus şi privirea neclintită. Dar sper, copila mea, să nu ai prea mult de suferit…

Se îndepărtă.

— Am să-ţi trimit partitura, spuse el peste umăr. Şi o vei studia.

Ieşi bocănind din cameră şi uşa apartamentului se închise cu o bufnitură.

Jane se aşează la masă. Se uită lung la peretele din faţa ei fără să-1 vadă. Şansa ei sosise, îngână foarte moale:

— Mi-e frică.

Timp de o săptămână întreagă Vernon se întrebă dacă să se ducă sau nu la Jane. Se simţea mizerabil de complexat şi timid. Probabil că deja ea uitase că îl invitase.

Lăsă weekend-ul să treacă. De acum era convins că ea îl uitase. Apoi primi o scrisoare de la Joe în care Joe spunea că se văzuse de două ori cu Jane. Asta îl hotărî pe Vernon. Sâmbăta următoare, la şase, suna la uşa apartamentului lui Jane.

Îi deschise chiar Jane. Ochii ei se măriră puţin când văzu cine era. Altfel nu manifestă nici o surpriză.

— Intră, spuse ea. Exersam. Dar termin repede..

El o urmă intr-o cameră lungă ale cărei ferestre dădeau spre Tamisa. În cameră se aflau un pian, un divan, câteva scaune, iar pereţii aveaii un tapet cu campanule albastre şi narcise galbene. Un singur perete era tapetat într-un verde închis şi pe el atârna un singur tablou – un studiu ciudat de trunchiuri de copaci goi.

Pe taburetul de la pian şedea omuleţul care semăna cu un vierme alb.

Jane împinse spre Vernon un pachet de ţigări, rosti pe tonul ei de comandă „Dă-i drumul, domnule Hill”, şi începu să se plimbe în sus şi în jos prin cameră.

Domnul Hill se aruncă asupra pianului. Mâinile lui alergau pe clape cu viteză şi minunată dexteritate. Jane cânta. Majoritatea timpului sotto voce, aproape în surdină. O dată sau de două ori se opri cu o exclamaţie care suna a nerăbdare furioasă, şi domnul Hill era pus să repete câteva măsuri din urmă.

Jane se opri absolut brusc plesnindu-şi palmele. Se duse la şemineu, apăsă soneria şi, întorcând capul, i se adesă pentru prima dată domnului Hill ca unei fiinţe umane.

— Rămâi să bei un ceai, nu-i aşa, domnule Hill?

Domnul Hill nu putea să rămână. Se scuză de câteva ori apoi ieşi într-o dungă din cameră. O servitoare aduse cafea neagră şi pâine prăjită caldă cu unt, ceea ce părea să fie concepţia lui Jane despre ceaiul de după-amiază.

— Ce cântai?

— Electra – Richard Strauss.

— Mi-a plăcut. Era ca o luptă de câini.

— Strauss s-ar simţi flatat. Totuşi, ştiu ce vrei să spui. E combativ. Adăugă: Verişoara ta a fost de două ori aici.

— Stiu. Mi-a scris.

Vernon se simţea stingher şi împiedicat la limbă. Voise tare mult să vină, iar acum că era aici nu ştia ce să spună. Ceva la Jane îl incomoda.

— Spune-mi cinstit, ni-ai sfătui să renunţ complet la serviciu şi să mă ocup de muzică?

— De unde să ştiu eu? Nu ştiu ce vrei să faci.

— Vorbeşti la fel ca în seara aceea. Ca şi cum toată lumea face exact ce îi place.

— Aşa şi face. Nu întotdeauna, fireşte, dar aproape întotdeauna. Dacă vrei să omori pe cineva, nimic nu te poate opri cu adevărat. Dar după aceea, desigur, vei fi spânzurat.

— Eu nu vreau să omor pe nimeni.

— Nu-tu vrei ca baistnful'tâu să aibă un sfârşit fericit. Unchiul moare şi îţi lasă ţie toţi banii. Te însori cu doamna inimii tale şi trăiţi la Abbots Puissants până la adânci bătrâneţi.

Vernon spuse mânios:

— Aş vrea să nu râzi de mine!

Jane rămase tăcută un minut, apoi spuse pe un ton diferit:

— Nu râdeam de tine. Făceam ceva ce nu era treaba mea – încercam să mă amestec.

— Cum adică încercai să te amesteci?

— Încercam să te fac să priveşti realitatea în faţă şi să înţelegi că pentru a obţine ceea ce vrei trebuie să plăteşti un preţ sau să-ţi asumi un risc – uneori ambele. De exemplu, eu iubesc muzica – un anumit gen de muzică. Vocea mea se potriveşte unui gen de muzică total diferit. Nu e o voce dé concert nemaipomenit de bună – nu e voce de operă, în afară de opera foarte uşoară. Dar am cântat Wagner, Strauss, tot ce mi-a plăcut, N-am plătit un preţ, dar mi-am asumat un risc enorm. Am privit faptul în faţă şi am hotărât că merită să risc. Acum să luăm cazul tău. Ddcă îmi aduc bine aminte, în seara aceea ai menţionat patru lucruri. În privinţa primului, presupun că dacă rămâi là firma unchiului tău un număr suficient de ani, te vei îmbogăţi fară probleme. Asta nu-i foarte interesant. Al doilea: vrei să trăieşti la Abbots Puissants. Ai putea face asta şi mâine dacă te-ai însura cu o fată cu bani. La fel şi privitor la fata la care ţii, cu care vrei să te însori…

— Cum pot s-o am mâine? Întrebă Vernon cu un fel de ironie mânioasă.

— Foarte uşor, aş spune.

Cum?

— Vânzând Abbots Puissants. E proprietatea ta, poţi s-o vinzi, nu-i aşa?

— Da, dar n-aş putea face asta… N-aş putea…

Jane se rezemă în scaun şi zâmbi.

— Preferi să continui să crezi că viaţa e un basm?

— Trebuie să existe şi altă cale.

— Da, sigur că există. Probabil cea mai simplă. Nimic nu vă opreşte pe amândoi să vă duceţi la cel mai apropiat oficiu de stare civilă. Amândoi vă puteţi folosi membrele.

— Nu înţelegi. Există sute de piedici. Nu-i pot cere lui Nell să accepte o viaţă de sărăcie. Ea nu vrea să fie săracă.

— Probabil că nu poate.

— Cum adică nu poate?

— Uite-aşa – nu poate. Unii oameni nu pot fi săraci.

Vernon rămase tăcut un timp.

— Şi al patrulea lucru? Întrebă el în cele din urmă. Muzica?

Crezi că aş putea realiza vreodată ceva în muzică?

— Asta nu pot să spun. Aici s-ar putea ca dorinţa să nu ajungă. Dar dacă într-adevăr ajungi să te dedici în întregime ei, mă aştept ca toate celelalte să nu mai conteze – Abbots Puissants, banii, fata. Dragul meu, nu cred că viaţa o să-ţi fie uşoară. Brr, mă trec fiorii! Acum povesteşte-mi ceva despre opera pe care Sébastian Levinne spune că o compui.

Când Vernon termină de povestit era ora nouă. Ieşiră împreună la un mic restaurant. Mai târziu, pe când îşi lua la revedere, Vernon spuse nesigur pe el.

— Cred că eşti una din… Din cele mai cumsecade persoane pe care le-am întâlnit. Ai să-mi dai voie să mai vin să stăm de vorbă, nu-i aşa? Dacă nu te-am plictisit prea mult.

— Oricând vrei. Noapte bună.

Myra îi scrise lui Joe.

„Scumpa mea Josephine, Sunt foarte îngrijorată din pricina lui Vernon şi acelei femei pe care se duce mereu să o vadă la Londra – nu ştiu ce cântăreaţă de operă. E cu mulţi ani mai mare decât el. E îngrozitor felul în care o femeie ca ea pun mâna pe băieţi. Sunt teribil de îngrijorată şi nu ştiu ce să fac. Am vorbit cu unchiul Sydney, dar nu mi-a fost de mare ajutor, şi doar mi-a spus că băieţii sunt băieţi. Dar eu nu vreau ca băiatul meu să fie aşa. Mă întrebam, Joe, dacă n-ar fi bine să mă duc eu la femeia asta şi s-o implor să-mi lase băiatul în pace. Cred că până şi o femeie rea ar asculta o mamă. Zău că nu ştiu ce să fac. Se pare că nu mai am nici o infleunţă asupra lui Vernon.

Cu multă dragoste, a ta mătuşă afectuoasă, Myra”

Joe îi arătă scrisoarea lui Sébastian.

— Presupun că se referă la Jane, spuse Sébastian. Mi-ar plăcea să văd o întrevedere a lor. Cred sincer că pe Jane ar

amuza-o.

— E o prostie, spuse Joe cu aprindere. Îmi doresc din toată inima ca Vernon să se fi îndrăgostit de Jane. Pentru el ar fi de o mie de ori mai bine decât să fie îndrăgostit de proasta aia, ca un băţ, Nell.

— Nu-ţi place Nell, nu-i aşa?

— Ba da, îmi place, într-un fel. Nu mă prea interesează dar înţeleg foarte bine atracţia. În felul ei, este absolut încântătoare.

— Da, în felul unei cutii cu ciocolată.

— Ei bine, cred că Jane face cât zece Nell! Cu cât mai repede Vernon se lecuieşte de amorul ăsta prostesc pentru Nell şi se îndrăgosteşte de Jane, cu atât va fi mai bine.

Sébastian îşi aprinse o ţigară şi spuse încetişor.

— Nu sunt sigur că sunt de acord cu tine.

— De ce?

— Nu-i prea uşor de explicat. Dar, vezi tu, Jane e o persoană adevărată. A fi îndrăgostit de Jane ar putea fi o treabă permanentă. Suntem de acord, nu-i aşa, că e posibil ca Vernon să fie un geniu. Ei bine, nu cred că un geniu vrea să fie însurat cu o persoană adevărată. El vrea să fie însurat cu cineva destul de neglijabil – cineva care să nu aibă o personalitate care sa se impună. Pocite că sună cinic, dar eu văd lucrurile în felul următor. În momentul dé faţă Nell reprezintă pentru Vernon raiul pe pământ. O dată însurat cu ea, situaţia se va schimba. Ea va fi doar o fată drăguţă, dulce pe care, fireşte, el o va iubi foarte mult. Dar ea nu se va amesteca, nu se va băga niciodată între el şi munca lui, ea nu are suficientă personalitate. Jane ar putea s-o facă, fară să vrea, dar ar putea. La Jane nu frumuseţea te atrage ci ea însăşi. Pentru Vernon ar putea fi absolut fatală.

— Nu sunt de acord cu tine. Eu consider că Nell este o proastă mică şi aş urî să-1 văd pe Vernon însurat cu ea. Sper ca povestea asta să nu ducă la nimic…

— Ceea ce este cât se poate de probabil să se întâmple, spuse Sébastian.

Capitolul II.

Nell se întoarse la Londra. Vernon se duse la ea la o zi după întoarcerea ei. Ea remarcă imediat schimbarea petrecută cu el. Arăta hărţuit, nervos. Vernon spuse brusc:

— Nell, am de gând să renunţ la Birmingham.

— Poftim?

— Ascultă-mă…

Îi vorbi cu nerăbdare, cu emoţie. Muzica lui – trebuia să i se consacre în întregime. Îi povesti de opera lui.

— Ascultă, Nell. Asţa eşti tu, în turnul tău, cu părul de aur curgând în valuri şi strălucind… Strălucind în soare.

Se duse la pian, începu să cânte, explicând totodată.

— Vezi… Viorile… Şi toată partea asta e pentru harpe… Iar acesta este dansul bijuteriilor…

Cântă ceea ce lui Nell i se păru a fi o serie de dezacorduri urâte. Ea îşi zise în gând că totul era oribil. Poate că ar fi sunat altfel dacă ar fi fost cântat de o orchestră.

Dar ea îl iubea, şi pentru că îl iubea tot ce facea el trebuia să fie perfect. Îi zâmbi şi spuse:

— E minunat, Vernon.

— Chiar îţi place, Nell? Eşti atât de minunată, iubito! Tu înţelegi întotdeauna.

Veni la ea, îngenunche şi îşi îngropă faţa în poala ei.

— Te iubesc atât de mult… Te iubesc atât de mult…

Ea îi mângâie părul.

— Povesteşte-mi tema operei tale.

— Vrei? Ei bine, este vorba de o prinţesă cu părul de aur care stă într-un turn şi despre regi şi cavaleri care vin de pe tot ciirpinsul pământului la ea şi încearcă să o convingă să se mărite cu ei. Dar ea e prea trufaşă ca să se uite la vreunul din ei. În cele din urmă soseşte un fel de ţigan, foarte jerpelit, cu o pălărioară verde şi un flaut. Şi el cântă şi spune că dintre toţi el are cel mai mare regat pentru că regatul lui este lumea întreagă, şi că nu există bijuterii ca bijuteriile lui care sunt boabele de rouă. Iar ei spun că e nebun şi îl dau afară. Dar în noaptea aceea, pe când

prinţesa stă culcată în pat, ea îl aude cântându-şi cântecul în grădina castelului şi ascultă, în^ castel se află un bătrân negustor ambulant evreu care îi oferă tipului aur şi bogăţii care să o cucerească pe prinţesă, cerându-i în schimb pălăria verde şi flautul la care cânta. Însă ţiganul spune că, nu se va despărţi în veci de acestea… El cântă în grădina castelului în fiecare noapte „Ieşi afară, dragostea mea, ieşi afară!” şi în fiecare noapte prinţesa stă trează şi ascultă. În palat mai există şi un bard bătrân, iar el povesteşte o poveste despre un prinţ din casa regală care a fost vrăjit de o fecioară ţigancă şi a plecat după ea şi n-a mai fost văzut de atunci. Iar prinţesa ascultă şi, în sfârşit, într-o noapte se ridică şi vine la fereastră. Şi el îi spune să-şi lase în urmă toate„ veşmintele frumoase şi podoabele şi tţă iasă afară într-o rochie albă, simplă. Dar în inima, ei ea crede că o bine să se asigure, aşa că ascunde în tivul rochiei o perlă şi iese, şi pleacă împreună sub clar de lună… Dar perla din fusta ei atârna greu şi ea nu poate să ţină pasul cu el. Iar el merge înainte cântând, fară să-şi dea seama că ea a rămas în urmă… Am povestit foarte prost, dar ăsta e sfârşitul primului act – el plecând sub clar de lună şi ea rămânând în urmă plângând… Există trei scene. Holul castelului, piaţa, şi grădina castelului din fata ferestrei ei.

— Decorurile nu vor fi foarte scumpe? Întrebă Nell.

— Nu ştiu… Nu m-am gândit… Dar se poate aranja, presupun. Vernon era enervat de aceste detalii prozaice. Al doilea act se desfăşoară în apropierea pieţei. Aici o fată cu părul negru cârpeşte păpuşi. Ţiganul vine şi o întreabă ce face, iar ea îi răspunde că cârpeşte păpuşile copiilor – are cel mai minunat ac şi cea mai minunată aţă din lume. El îi povesteşte despre prinţesă şi cum A. Pierdut-o, şi spune că o să se ducă la bătrânul negustor să-şi vândă pălăria şi flautul. Ea îl avertizează să nu facă asta, dar el spune că n-are încotro. După un timp, ţiganul îşi face iar apariţia la castel – de data asta ca un rege măreţ călare pe un cal falnic, cu sabia zăngănind şi nestematele strălucind, şi

prinţesa este peste măsură de bucuroasă, şi ei urmează să se căsătorească şi totul să fie bine. Dar el devine pe zi ce trece tot mai palid şi mai istovit, iar când cineva îl întreba ce are el răspundea „Nimic”.

— La fel cum spuneai tu când erai mic şi locuiai la Abbots Puissants, spuse Nell zâmbind.

— Aşa spuneam? Nu-mi amintesc. Ei bine, în noaptea dinaintea nunţii el nu mai suportă şi se duce în piaţă şi îl scoală din somn pe bătrânul evreu şi îi spune că trebuie neapărat să-şi recapete pălăria şi flautul şi că îi dă totul înapoi. Dar bătrânul evreu râde şi aruncă la picioarele prinţului pălăria sfâşiată şi flautul sfărâmat. Prinţul e distrus din cale-afară şi se îndepărtează cu ele în mână şi ajunge lângă fata. Care repară păpuşi, iar ea îi spune să se întindă şi să doarmă. Iar când el se trezeşte dimineaţa îşi vede pălăria verde şi flautul atât de frumos reparate încât nici nu se cunoaşte că au fost reparate. Şi el râde de bucurie, iar ea se duce la un dulap şi scoate o pălărioară verde şi un flaut identice cu celelalte, şi pleacă împreună prin pădure, şi exact când soarele răsare la marginea pădurii, el se uită la ea şi îşi aminteşte: „Vai, acum o sută de ani mi-am lăsat palatul şi tronul din dragoste pentru tine”, spune el. Iar ea spune: „Da. Dar pentru că ţi-a fost frică, ai ascuns în căptuşeala tunicii un bulgăre de aur, şi strălucirea lui ţi-a vrăjit ochii şi ne-am pierdut unul de altul. Dar acum toată lumea e a noastră şi vom hoinări împreună veci de veci”. Vernon se opri şi se uită entuziasmat la Nell. Sfârşitul ar trebui să fie încântător. Dacă aş putea prinde în muzică tot ce văd şi aud… Cei doi cu pălărioarele lor verzi… Cântând din flauturi… Şi pădurea şi soarele răsărind…

Faţa lui deveni visătoare şi extaziată. Părea că uitase de Nell.

Cât despre Nell, ea simţi o senzaţie greu de descris. I se făcu frică de acest ciudat Vernon cuprins de vrajă. Îi mai vorbise şi altă dată despre muzică, dar nu cu această pasiune exaltată. Ştia că Sébastian Levinne credea că

Vernon ar putea face într-o zi lucruri minunate, însă ea îşi aduse aminte de viaţa geniilor în muzică despre care citise, şi îşi dori din toată inima ca Vernon să nu aibă acest dar minunat. Ea îl voia aşa cum fusese până acum.

Soţiile muzicienilor erau nefericite, citise ea. Nu voia ca Vernon să fie un mare muzician. Vroia ca el să facă repede ceva bani şi să locuiască împreună la Abbots Puissants. Voia o viaţă senină, sănătoasă, normală.

Genul ăsta de posedare era periculos. Era sigură că era periculos.

Dar nu putea să-i tempereze ardoarea. Îl iubea prea mult. Spuse, căutând să pară interesată:

— Ce basm neobişnuit! Vrei să spui că îl ţii minte din copilărie?

— Oarecum. Mă gândeam la el în dimineaţa ace^a de la Cambridge când te-am văzut stând sub copac. Erai atât de fermecătoare, iubito! Vei fi veşnic încântătoare, nu-i aşa? N-aş putea suporta să nu fii. Ce tâmpenii spun! Iar apoi, după noaptea aceea de la Ranelagh, acea minunată noapte când ţi-am spus că te iubesc, toată muzica mi s-a revărsat în minte. Numai că nu-mi aminteam basmul cu claritate, ci doar partea cu turnul. Însă am avut un noroc nemaipomenit. Am cunoscut o fată care e nepoata sorei medicale care îmi povestise basmul. Ea îl ţinea minte ţjparte bine şi m-a ajutat să-1 reconstitui în întregime. Nu e o coincidenţă minunată?

— Cine e femeia asta?

— E o fiinţă extraordinară. Foarte cumsecade şi fantastic de deşteaptă. E cântăreaţă – Jane Harding. Cântă Electra şi Brunhilde şi Isolda la noua English Opera Company; la anul s-ar putea să cânte la Corvent Garden. Am cunoscut-o la o petrecere la Sébastian. Vreau s-o cunoşti şi tu. Sunt sigur că o să-ţi placă enorm.

— Câţi ani are? E tânără?

— Cam la treizeci de ani, cred. Are un efect foarte ciudat asupra mea. Într-un fel aproape că o detest, dar te face să

simţi că poţi realiza ceva. E foarte bună cu mine.
— Cred şi eu.
De ce spusese asta? De ce simţea o pornire ilogică împotriva acestei Jane Harding?
Vernon se uita la ea cu o privire nedumerită.
— Ce s-a întâmplat iubito? Ai avut un ton tare ciudat.
— Nu ştiu. Încercă să râdă. O presimţire, probabil, Aş… Aş vrea tare mult s-o cunosc pe prietena asta a ta.
— Şi eu vreau s-o cunoşti. I-am vorbit mult despre tine.
— Aş fi vrut să nu-i vorbeşti. Ştii că i-am promis mamei să nu spunem nimănui.
— Nimănui din afară dar Sébastian şi Joe ştiu.
— Asta-i altceva. Pe ei îi cunoşti de-o viaţă.
— Da, desigur. Îmi pare rău. Nu m-am gândit. Nu i-am spus că suntem logodiţi, nici cum te cheamă. Nu te-ai supărat, iubito, nu-i aşa?
— Bineînţeles că nu.
Chiar şi ei însăşi glasul îi suna încordat. De ce era viaţa atât de dificilă? Îi era frică de muzica asta. Deja îl făcuse pe Vernon să renunţe la o slujbă bună. Oare din cauza muzicii renunţase, sau a lui Jane Harding?
Îşi spuse cu disperare: „Aş vrea să nu-1 fi cunoscut pe Vernon. Aş vrea să nu-1 fi iubit. Mi-e frică. Mi-e frică… „
Se terminase! Taurul fusese luat de coarne! Sigur, existau neplăceri. Unchiul Sydney era furios, şi pe drept cuvânt. Mama lui îi facea scene – lacrimi, învinuiri. De zeci de ori Vernon fu pe cale să cedeze, totuşi n-o facu.
Tot timpul avea o ciudată senzaţie de dezolare. Era singur în povestea asta. Întrucât îl iubea, Nell era de acord cu tot ce spunea el, dar Vernon era conştient că decizia lui o îndurerase şi o tulburase şi, poate, chiar îi zdruncinase încrederea în viitor. Sébastian considera mutarea prematură. Până şi curajoasa Joe stătea la îndoială că făcuse bine. Ea nu avea o încredere oarbă în viitorul muzical al lui Vernon, de aceea nu aplauda din toată inima pasul făcut de el.

Până acum Vernon nu avusese curajul să se opună cuiva în mod hotărât. Când totul se termină şi se văzu instalat în apartamentul foarte ieftin din Londra, care era tot ce îşi putea permite, se simţi ca un om care depăşise nişte obstacole aparent insurmontabile. Atunci şi numai atunci se duse pentru a doua oară la Jane Harding.

Susţinuse, în minte, conversaţii copilăreşti cu Jane. Se văzuse aplaudat de ea pentru că avusese curajul să facă ce făcuse, şi se simţea sprijinit şi însufleţit de laudele ei.

Dar, ca întotdeauna, realitatea se dovedi a fi cu totul altfel. Când o anunţă, cu modestia cuvenită, ce făcuse, ea păru să ia faptul ca pe un lucru firesc, fară nimic eroic în el.

— Ei bine, trebuie că ai vrut s-o faci, altfel n-ai fi facut-o, spuse ea.

El se simţi desumflat, aproape supărat. Întotdeauna în prezenţa lui Jane avea o ciudată senzaţie de înfrânare. Niciodată cu ea nu putea să fie complet natural. Avea atâtea de spus, dar îi era greu să vorbească. Se simţea stânjenit, împiedicat la limbă. Iar apoi, dintr-o dată, fară nici un motiv, norul se ridica şi se pomenea vorbind cu uşurinţă despre tot ce îi trecea prin cap.

Se gândi: „De ce sunt atât de stingherit în prezenţa ei? Ea e destul de firească”.

Asta îl încuraja… Din prima clipă în care o cunoscuse se simţise tulburat… Îi fusese teamă. Resimţea efectul pe care îl avea ea asupra lui, şi totuşi nu voia să recunoască ce puternic era acel efect.

Tentativa lui de a o face pe Nell să se împrietenească cu Jane eşuase. Vernon simţea că în spatele cordialităţii dictate depoliteţe exista prea puţină simpatie adevărată.

Când o întrebă pe Nell ce părere avea despre Jane, ea răspunse:

— Îmi place foarte mult. O găsesc extrem de interesantă.

Pe Jane îi fu mai greu să o abordeze pe tema asta, dar ea îi veni în ajutor.

— Vrei să ştii ce părere am despre Nell a ta? Este fermecătoare… Şi foarte dulce.

— Şi chiar crezi că veţi fi prietene?

— Nu, sigur că nu. De ce am fi?

— Păi…

Se bâlbâi, nedumerit.

— Prietenia nu e un fel de triunghi echilateral. Dacă A îl place pe B şi îl iubeşte pe C, atunci C şi B, etcetera, etcetera… Eu şi Nell nu avem nimic în comun. Şi ea se aşteaptă ca viaţa să fie ca un basm şi tocmai începe să se teamă că, până la urmă, s-ar putea să nu fie. Ea e Frumoasa Adormită care se trezeşte în pădure. Pentru ea dragostea e ceva minunat, foarte frumos.

— Pentru tine nu e aşa?

Trebuia să întrebe. De atâtea ori îşi pusese întrebări despre Boris Androv, despre acei cinci ani.

— Într-o bună zi… Am să-ţi povestesc.

— Spune-mi, Jane, ce este viaţa pentru tine?

Ea se gândi o clipă, apoi spuse:

— O aventură grea, periculoasă, dar extraordinar de interesantă.

În sfârşit, putea să lucreze. Începu să aprecieze pe deplin gustul libertăţii. Nimic nu-i punea nervii la încercare, nimic nu-i disipa energia. Aceasta se putea revărsa, toată, în munca lui. Existau puţine distracţii. În momentul de faţă banii îi ajungéàu numai cât să trăiască. Abbots Puissants era încă neînchiriat…

Toamna trecu şi trecu şi majoritatea iernii. Se vedea cu Nell o dată sau de două ori pe săptămână, întâlniri furate, nesatisfacătoare. Amândoi erau conştienţi de pierderea vrajei de la început. Ea îl întreba mereu despre stadiul operei lui. Cum mergea? Când se aştepta să fie gata? Ce şanse erau să fie pusă în scenă?

Vernon răspundea vag la toate aceste detalii practice. În momentul de faţă îl preocupa numai partea de creaţie. Opera se năştea încet, cu nenumărate dificultăţi, cu sute de

piedici datorate lipsei de experienţă şi tehnică a lui Vernon. Conversaţia lui era în principal despre dificultăţile sau posibilităţile instrumentale. Ieşea în oraş cu muzicieni ciudaţi care cântau în orchestre. Nell mergea la multe concerte şi era pasionată de muzică, dar nu prea putea face deosebirea dintre un clarinet şi un oboi. În mintea ei, cornul francez şi cornul englezesc erau acelaşi lucru.

Cunoştinţele tehnice necesare scrierii unei partituri o înspăimântau, iar indiferenţa lui Vernon privitor la cum şi când avea să se pună în scenă opera o neliniştea.

El nu prea îşi dădea seama cât de mult o deprimau răspunsurile lui incerte. Rămase uimit când, într-o zi, ea îi spuse:

— Oh, Vernon, nu mă pune prea greu la încercare. E atât de dificil… Trebuie să am o speranţă. Tu nu înţelegi.

— Dar, Nell, totul e în ordine, zău. E doar o chestiune de răbdare.

— Ştiu, Vernon. N-ar fi trebuit să spun asta, dar vezi tu…

— Pentru mine, iubito, e mult mai dificil dacă simt că eşti nefericită.

— Nu sunt… N-am să fiu…

Dar în sufletul ei, vechiul resentiment ridică din nou capul. Vernon nu înţelegea sau nu-i păsa cât de dificile erau lucrurile pentru ea. El nu avea nici cea mai mică idee despre greutăţile ei. El nu îşi dădea seama că ea ducea o bătălie, că lupta tot timpul, că nu se relaxa -niciodată.

Un sentiment devastator de singurătate o cuprinse pe Nell. Aşa erau bărbaţii – nu înţelegeau sau nu le păsa. Dragostea, care părea să rezolve totul, de fapt nu rezolva nimic. Aproape că îl ura pe Vernon. El era absorbit în mod egoist de munca lui şi nu putea să sufere ca ea să fie nefericită pentru că asta îl tulbura…

Se gândi: „O femeie ar înţelege”.

Şi, împinsă de un obscur impuls, se duse din proprie iniţiativă la Jane Harding.

Jane era acasă. Discutară o vreme despre lucruri lipsite de importanţă. Totuşi, Nell avea sentimentul că Jane aştepta şi pândea ceva.

De ce venise? Nu ştia. Se temea de Jane şi nu avea încredere în ea. Poate tocmai de asta venise! Jane era duşmanca ei. Da, dar se temea că duşmanca ei avea o înţelepciune care ei îi era refuzată. Jane era deşteaptă. Era, foarte posibil, rea – da, era sigură că Jane era rea, dar poate că ar fi putut învăţa ceva de la ea.

Începu oarecum neinspirată. Credea Jane că Vernon avea să aibă succes în muzică… Mai precis, un succes rapid?

Simţi ochii verzi şi reci al lui Jane poposind asupra ei.

— Se înrăutăţesc lucrurile?

— Da, vezi tu…

Îi povesti împleticit despre cum stăteau lucrurile, despre forţa presiunii făcute de mama ei, pomeni voalat, fară să dea numele, de Cineva care înţelegea şi era bun şi era bogat.

Ce uşor era să-i spui toate astea unei femei, chiar şi unei femei ca Jane care nu ştia nimic despre astfel de lucruri! Femeile înţelegeau.

După ce termină, Jane spuse:

— E niţel cam greu pentru tine. Când l-ai întâlnit pe Vernon, nu aveai nici o idee despre afacerea asta cu muzica.

— Nu credeam că o să fie aşa, spuse cu amărăciune Nell.

— N-are rost să te întorci la ce nu credeai.

— Presupun că nu. Nell se simţi vag supărată pe tonul lui Jane. Izbucni: Desigur, tu consideri că tot ce contează e muzica lui, că e un geniu, că ar trebui să mă sacrific bucuroasă…

— Nu, nu cred nimic din toate astea. Eu nu ştiu la ce sunt bune geniile, sau operele de artă. Unii se nasc cu sentimentul că ele contează mai mult decât orice altceva, alţii nu. Nu ştiu care din ei au dreptate. Cel mai bun lucru pentru tine ar fi să-1 convingi pe Vernon să renunţe la muzică, să vândă Abbots Puissants, şi cu banii încasaţi să vă

stabiliţi undeva. Dar ştiu că n-ai nici cea mai mică şansa să-1 faci să renunţe la muzică. Lucrurile astea, geniul, arta, cum vrei să le numeşti, sunt mult mai puternice decât tine.

— Ce pot să fac? Întrebă neajutorată Nell.

— Ei bine, poţi fie să te măriţi cu bărbatul de care vorbeai şi să fii rezonabil de fericită, fie să te măriţi cu Vernon şi să fii puternic nefericită cu perioade de extaz.

— Tu ce-ai face? Şopti Nell.

— Oh! Eu m-aş mărita cu Vernon şi aş fi nefericită, dar e drept că unora din noi le place să fie trişti.

Nell se ridică. Rămase în prag uitându-se înapoi la Jane care nu se mişcase. Aceasta stătea rezemată de perete, cu ochii pe jumătate închişi, fumând. Semăna puţin cu o pisică, sau cu un idol chinezesc. Nell fu cuprinsă de un brusc val de furie.

— Te urăsc! Strigă ea. Tu mi-1 iei pe Vernon. Da, tu! Eşti rea, o ştiu, o simt. Eşti o femeie rea.

— Eşti geloasă, spuse liniştită Jane.

— Recunoşti, deci, că am de ce să fiu geloasă? Nu că Vernon te-ar iubi. Nu te iubeşte. Nu te va iubi niciodată. Tu eşti cea care vrei să pui mâna pe el.

Se lăsă tăcerea – o tăcere încordată. Apoi, fară să se mişte, Jane râse. Nell ieşi în grabă din apartament, neştiind prea bine ce face.

Sébastian venea foarte des la Jane. De obicei venea după cină, telefonând în prealabil ca să ştie dacă avea s-o găsească acasă. Amândoi se simţeau bine în compania celuilalt. Jane îi povestea lui Sébastian despre eforturile ei cu rolul lui Solveig, despre dificultăţile muzicii, despre greutatea de a-1 mulţumi pe Radmaager, şi despre greutatea şi mai mare de a se mulţumi pe sine. Sébastian îi împărtăşea lui Jane ambiţiile lui, planurile prezente, idealurile vagi, viitoare.

Într-o seară, după o perioadă de tăcere, Sébastian spuse:

— Cu tine pot să discut mai bine decât cu oricine altcineva, Jane. Şi nici măcar nu ştiu de ce.

— Într-un fel, suntem acelaşi gen de persoană, nu crezi?
— Serios?
— Aşa cred. Poate nu la suprafaţă, dar fundamental, da! Amândurora ne place adevărul, şi cred că amândoi vedem lucrurile aşa cum sunt.
— Şi crezi că majoritatea oamenilor, nu?
— Sigur că nu. Nell Vereker, de exemplu. Ea vede lucrurile aşa cum i-au fost arătate, cum speră ea că sunt.
— O sclavă a convenţiei, adică?
— Da, dar asta lucrează în ambele sensuri. Joe, de pil<jă, se mândreşte cu faptul că e neconvenţională, dar asta face exact cât îngustimea şi prejudecăţile.
— Joe dă cu tifla tuturor lucrurilor. Aşa este ea. Trebuie să fie rebelă. Niciodată nu cântăreşte un lucru după meritele lui. Şi asta mă condamnă fară speranţă în ochii ei. Eu am succes, iar ea ii admiră pe cei ce eşuează. Eu sunt bogat, aşa că, dacă s-ar mărita cu mine, ar câştiga în loc să piardă. Iar a fi evreu nu prea mai e un handicap în ziua de azi.
— Ba chiar e la modă.
— Şi totuşi, să ştii Jane, am sentimentul ciudat că Joe în realitate mă place.
— Probabil te place. Dar nu e potrivită ca vârstă pentru tine. Suedezul acela de lav petrecerea ta a spus ceva minunat de adevărat, şi anume că a fi despărţit în timp e mai rău decât a fi despărţit în spaţiu. Nimic nu te ţine mai la distanţă de o persoană decât vârsta nepotrivită. Cred că atunci când va avea treizeci şi cinci de ani, Joe te-ar putea iubi nebuneşte. Tu trebuie să fii iubit de o femeie, Sébastian, nu de o fată.
Sébastian se uită în foc, la lemnele ce ardeau cu flăcări vii.
— Te-ai întrebat vreodată, Jane, de ce noi doi nu ne îndrăgostim unul de celălalt? De regulă, prietenia platonică nu merge. Iar tu eşti foarte atrăgătoare.
— Probabil că, în condiţii normale, ne-am îndrăgosti.
— Nu suntem în condiţii normale? Oh, stai aşa – ştiu ce vrei să spui. Vrei să spui că „linia e deja ocupată”.

— Da. Dacă n-ai fi iubit-o pe Joe…
— Şi dacă tu…
Se opri.
— Ei bine? Spuse Jane. Ştiai, nu-i aşa?
— Da, presupun că da. Nu te deranjează să discuţi despre asta?
— Câtuşi de puţin. Dacă un lucru există, ce contează dacă vorbeşti sau nu despre el?
— Jane, tu faci parte dintre oamenii care cred că dacă vrei ceva suficient de tare îl poţi face să se întâmple?
Jane se gândi.
— Nu, nu cred. Atâtea lucruri ţi se întâmplă pe cale naturală incât nu mai ai timp să le şi cauţi. Când ţi se oferă un lucru, trebuie să alegi dacă îl accepţi sau îl refuzi. Àsta e destinul. Iar când ai făcut alegerea, trebuie să rămâi la ea fară să mai priveşti înapoi.
— Ăsta e spiritul tragediei greceşti. O ai pe Electra în sânge, Jane. Ridică o carte de pe masă. Peer Gynt? Văd că intri în pielea lui Solveig.
— Da. E mai mult opera ei decât a lui Peer. Ştii, Sébastian, Solveig este un personaj minunat de fascinant – atât de impasibilă, atât de calmă, şi totuşi atât de neclintit convinsă că dragostea ei pentru Perr este singurul lucru din cer şi de pe pământ. Ea ştie că el o vrea şi are nevoie de ea deşi el nu i-o spune niciodată, este abandonată şi părăsită de el, şi reuşeşte să transforme acea părăsire într-o dovadă supremă a iubirii lui. Apropo, muzica aceea a lui Radmaager cu Săptămâna Rusaliilor este absolut superbă. Ştii tu – „Binecuvântat este cel care mi-a făcut viaţa binecuvântată!” Să arăţi că iubirea unui bărbat te poate transforma într-un fel de călugăriţă lipsită de pasiuni este dificil dar şi minunat.
— Radmaager e mulţumit de tine?
— Uneori da. Pe de altă parte, ieri m-a trimis la dracu' şi m-a zgâlţâit de mi-au clănţănit dinţii. Şi avea perfectă dreptate. Am cântat total greşit. Solveig trebuie să fie dulce

şi blândă, dar în realitate teribil de puternică. Este cum a spus atunci, la tine, Radmaager, când a vorbit de zăpadă.

Jane vorbi apoi despre munca lui Vernon.

— Opera e aproape terminată, să ştii. Vernon o să i-o arate lui Radmaager.

— I-o va arăta?

— Aşa cred. Ai văzut-o?

— Numai părţi din ea.

— Ce părere ai?

— Mai întâi vreau să te aud pe tine, Jane. Când e vorba de muzică, judecata ta e la fel de bună ca a mea.

— Este crudă. Există prea mult material bun în ea. N-a învăţat cum să-şi mânuiască materialul, dar e acolo, cu grămezile. Nu eşti de acord?

— Sunt absolut de acord. Sunt mai sigur ca niciodată că Vernon o să revoluţioneze lucrurile. Dar îl aşteaptă o perioadă dificilă. Când totul va fi spus şi făcut, Vernon va trebui să se confrunte cu faptul că ceea ce a compus el nu este o treabă comercială.

— Vrei să spui că nu poate fi pusă în scenă?

— Exact asta.

— Ai putea s-o pui tu în scenă?

— Adică… Din prietenie?

Da.

Sébastian se ridică şi începu să se plimbe prin cameră.

— Din punctul meu de vedere, nu este etic. Spuse «-l în cele din urmă.

— Şi în plus nu-ţi place să pierzi bani.

— Foarte adevărat.

— Dar ţi-ai putea permite să pierzi o anumită sumă fără să… Se observe?

— Eu observ întotdeauna când pierd bani. Asta îmi afectează mândria.

— Înţeleg. Dar nu cred că trebuie neapărat să pierzi bani.

— Draga mea Jane…

— Nu mă contrazice până nu ştii despre ce vorbesc. Eşti pe cale să pui în scenă, să produci altfel spus, nişte chestii pe care lumea le lumeşte „snobe” la micul teatru Holborn, nu-i aşa? Ei bine, în vara asta, la începutul lui iulie să spunem, pune în scenă Prinţesa din turn pentru, să zicem, două săptămâni. Nu o face din punctul de vedere al unei opere (apropo, nu-i spune lui Vernon – dar, fireşte, nu ai să-i spui. Nu eşti tâmpit) ci din punct de vedere al unei piese muzicale spectaculoase. Un decor neobişnuit şi efecte luminoase stranii – ştiu că eşti mort după lumini. Baletul rusesc – spre asta trebuie să ţinteşti, asta e nuanţa. Cântăreţi buni, dar care să arate şi bine. Iar acum, lăsând modestia la o parte, am să-ţi spun următorul lucru: voi face eu un succes din asta pentru tine.

— Tu… ca prinţesă?

— Nu, dragul meu copil, ca cea care repară păpuşi. E un personaj ciudat – un personaj care va atrage şi va captiva. Muzica păpuşăresei este cel mai bun lucru făcut de Vernon. Sébastian, tu mi-ai spus mereu că aş putea juca. În sezonul ăsta voi fi lăsată să cânt la Covent Garden pentru că ştiu să joc. Ştiu să joc, iar actoria contează mult într-o operă. Pot mişca oamenii, îi pot face să simtă. Opera lui Vernon va avea nevoie să fie pusă la punct din perspectivă dramatică. Lasă asta în seama mea. Pe partea muzicală, tu şi Radmaager veţi putea fiice sugestii, dacă el va voi să le urmeze. Cum ştim cu toţii, cu muzicienii te înţelegi ca şi cu dracu'. Treaba poate fi făcută, Sébastian.

Se aplecă spre el, cu faţa însufleţită. Faţa lui Sébastian deveni impasibilă, aşa cum se întâmpla când se gândea serios la ceva. Se uită la Jane, cântărind-o cu obiectivitate. Credea în Jane. În forţa ei dramatică, în magnetismul ei, în minunata ei putere de a transmite emoţia dincolo de bătaia reflectoarelor.

— Am să mă mai gândesc, spuse el. E ceva în ceea ce spui.

Jane râse brusc.

— Şi ai să mă poţi avea foarte ieftin, Sébastian.

— Sper, spuse cu gravitate Sébastian. Instinctele mele de evreu trebuie să fie cumva mulţumite. Mă păcăleşti cu treaba asta, Jane, să nu-ţi închipui că nu ştiu.

Capitolul III.

În sfârşit Prinţesa din turn era terminată. Vernon suferi o undă de reacţie cumplită. Toată povestea era mizerabilă, fără nici o şansă. Cel mai bine era s-o arunce în foc.

În această perioadă dulceaţa şi încurajările lui Nell erau ca o mană cerească pentru el. Ea avea acel minunat instinct de a spune întotdeauna cuvintele pe care tânjea el să le audă. Dacă n-ar fi fost ea, după cum i-o spunea în mod constant, ar fi dat de mult frâu liber disperării.

În timpul iernii o văzuse mai puţin pe Jane. O parte din timp fusese în turneu cu British Opera Company. Când ea cânta în Electra la Birmingham, el se duse acolo să o asculte. Fu fantastic de impresionat, atât de muzică precum şi de interpretarea lui Jane. Ea dădea impresia de a fi mai mult spirit decât carne. El era conştient că vocea ei era de fapt prea slabă pentru rol, dar, într-un fel, asta nu părea să conteze. Ea era Electra – acel spirit fantastic, încrâncenat al soartei necruţătoare.

Rămase câteva zile cu mama lui – zile pe care le găsi obositoare şi dificile., Se duse să-1 vadă pe unchiul Sydney şi fu primit cu răceală. Enid era logodită cu un avocat, şi unchiul Sydney nu era prea încântat.

Nell şi mama ei fuseseră plecate de Paşte. Când se întoarseră, Vernon o sună pe Nell şi spuse că trebuia să o vadă imediat. Ajunse la ea alb la faţă şi cu ochii arzând.

— Ştii ce am auzit, Nell? Toată lumea vorbeşte că te măriţi cu George Chetwynd. George Chetwynd!

— Cine a spus asta?

— O mulţime de oameni. Se spune că mergi peste tot cu el.

Nell arătă înspăimtată şi nefericită.

— Aş vrea să nu mai crezi tot ce auzi. Şi, Vernon, nu mai fi atât de… Atât de acuzator. E foarte adevărat că mi-a cerut să mă mărit cu el – de două ori, de fapt.

— Boşorogul ăla?

— Nu fi caraghios, Vernon. Are doar patruzeci şi unu de ani.

— E aproape de două ori mai mare decât tine. Eu mă gândeam că poate voia să se însoare cu mama ta.

Nell râse fară să vrea.

— Aş vrea eu! Mama este încă foarte frumoasă.

— Aşa am crezut în seara aceea la Ranelagh. Nici prin cap nu mi-a trecut că era vorba de tine! Sau nu atunci a început?

— Ba da, atunci a început. De asta a fost atât de supărată în seara aceea că am plecat singură cu tine.

— Iar eu habar n-am avut! Trebuia să îmi fi spus, Nell!

— Ce să-ţi spun? Atunci nu era nimic de spus.

— Nu, sigur că nu. Sunt un tâmpit. Dar ştiu că e fantastic de bogat. Uneori mi se face frică. Oh, iubita mea Nell, a fost mârşav să mă îndoiesc de tine chiar şi o clipă. De parcă ţie ţi-ar păsa de cât de bogat e cineva.

Nell spuse enervată:

— Bogat, bogat, bogat! O ţii întruna cu asta. Este un om extraordinar de bun şi de cumsecade.

— Se prea poate.

— Este, Vernon. Chiar este.

— E drăguţ din partea ta că îl aperi, dar trebuie să fie o brută insensibilă dacă îţi mai dă târcoale după ce l-ai refuzat de două ori.

Nell nu răspunse. Se uită la el într-un fel pe care el nu îl înţelegea – ceva între milă şi rugăciune şi sfidare. Era ca şi cum l-ar fi privit dintr-o altă lume, foarte îndepărtată.

El spuse:

— Mi-e ruşine de mine, Nell. Dar eşti atât de încântătoare… Trebuie că toţi te vor.

Ea izbucni în plâns. El fu uimit. Ea continuă să plângă cu hohote pe umărul lui.

— Nu ştiu ce să fac… Nu ştiu ce să fac. Sunt atât de nefericită! Măcar de-aş putea vorbi cu tine!

— Dar poţi vorbi cu mine, iubito. Te ascult.

— Nu, nu, nu… Niciodată nu pot vorbi cu tine. Tu nu înţelegi. N-are rost…

Continuă să plângă. El o sărută, o linişti, îşi revărsă toată iubirea…

După plecarea lui, mama ei intră în cameră ţinând în mână o scrisoare deschisă. Păru să nu bage în seamă faţa pătată de lacrimi a fiicei sale.

— Pe 30 mai George Chetwynd pleacă în America, spuse ea în drum spre birou.

— Nu-mi pasă când pleacă, spuse Nell bătăioasă.

Doamna Vereker nu răspunse.

În noaptea aceea Nell rămase îngenunchiată lângă patul ei mai mult decât de obicei.

„Oh, Doamne, lasă-m£ te rog să mă mărit cu Vçrnpn. Vreau tare mult să mă mărit cu el. Dă, Doamne, ca lucrurile să iasă bine şi noi să ne căsătorim. Fă să se întâmple ceva… Te rog, Doamne…”

La sfârşitul lui aprilie Abbots Puiisants fu închiriat. Vernon veni la Nell oarecum emoţionat.

— Nell, acum vrei să te măriţi cu mine? Ne-am putea descurca. Chiria e mică, afacerea cu închriatul este îngrozitor de proastă, dar pur şi simplu n-am avut încotro. Am tot împrumutat pentru plata dobânzii pe ipotecă şi întreţinerea casei cât a fost neînchiriată, iar acum trebuie să restitui banii. Un an sau doi vom fi strâmtoraţi, dar după aceea nu va fi chiar atât de rău…

Continuă să vorbească, explicând detaliile financiare.

— Am analizat totul, Nell. Zău. Ne-am putea permite un apartament micuţ şi o servitoare, şi ne-ar mai rămâne şi ceva bani cu care să jonglăm. Oh, Nell, nu te-ar deranja să fii săracă alături de mine, nu-i aşa? Mi-ai spus cândva că eu nu ştiu cum e să fii sărac, dar acum nu mai poţi spune asta. De când locuiesc la Londra trăiesc din te miri ce, şi nu m-a deranjat nici un pic.

Nu, Nell ştia că nu-1 deranjase. Într-un fel, faptul era un vag reproş adus ei. Şi totuşi, deşi nu-şi putea explica în mod limpede, ea simţea că cele două cazuri nu erau pe picior de egalitate. Pentru o femeie conta foarte mult să fie veselă şi drăguţă şi să se distreze, în timp ce pe bărbaţi nu-i afecta nimic din toate astea. Ei nu aveau acea veşnică problemă a hainelor – nimeni nu se supăra dacă erau ponosite.

Dar cum să-i explice asta lui Vernon? El nu era ca George Chetwynd. George înţelegea astfel de lucruri.

— Nell.

Ea stătea acolo, nehotărâtă, cu braţul lui în jurul ei. Trebuia să decidă. Prin faţa ochilor ei pluteau anumite imagini. Amelie… Căsuţa înăbuşitoare… Copiii care se văitau… George Chetwynd şi maşina Iui… Un apartament mic şi îmbâcsit, o servitoare murdară şi nepricepută… Dansuri. Rochii. Banii datoraţi croitorilor… Chiria casei din Londra, neplătită. Ea la Ascot, zâmbitoare, sporovăind într-o rochie încântătoare… Apoi, brusc, se revăzu la Ranelagh, pe pod, aplecată peste apă alături de Vernon…

Cu aproape aceeaşi voce ca în seara aceea, spuse:

— Nu ştiu. Oh, Vernon, nu ştiu.

— Nell iubito spune-mi… Hotărăşte-te…

Ea se desprinse dé lângă êl, se ridică.

— Te rog, Vernon, trebuie să mă gândesc… Dai, să ftiă gândesc.

În acea noapte îi scrise: „Scumpul meu Vernon, Hai să mai aşteptăm puţin, să spunem, şase luni. Nu vreau să mă mărit acum. În plus, până atunci s-ar putea să se întâmple ceva cu opera ta. Tu crezi că mi-e frică să fiu săracă, dar nu e chiar aşa. Am văzut oameni care se iubeau şi nu s-au mai iubit din cauza grijilor şi necazurilor. Simt că dacă aşteptăm şi avem răbdare totul va ieşi bine. Oh, Vernon, ştiu că va fi, şi atunci totul va fi minunat. Dar să aşteptăm şi să avem răbdare…”

Vernon se supără când primi scrisoarea. Nuri-o arătă lui Jane, dar îi vdrbi suficient de necontrolat ca ea să-şi dea

seama cum stăteau lucrurile. Jane spuse imediat în felul ei deconcertant:

— Te crezi un premiu, o răsplată suficientă pentru orice, fată, nu-i aşa, Vernon?

— Ce vrei să spui?

— Crezi că va fi grozav pentru o fată care a dansat şi a fost la petreceri şi s-a distrat şi a fost admirată să rămână înţepenită într-o magherniţă fără alte distracţii?

— Ne-am avea unul pe celălalt.

— Nu poţi să faci dragoste cu ea douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Când tu munceşti, ea ce face?

— Nu crezi că o femeie poate să fie săracă şi fericită?

— Cu siguranţă, date fiind calităţile necesare.

— Cum adică? Dragostea şi încrederea?

— Nu, prostuţule. Un simţ al umorului, o piele netăbăcită şi valoroasa calitate de a-şi fi de ajuns ei însăşi. Tu insişti că iubirea într-o căsuţă e o problemă sentimentală care depinde de cantitatea de iubire implicată. E mai mult o problemă de perspectivă mentală. Tu te-ai simţit bine oriunde – în palatul Buckingham sau în Sahara – pentru că tu ai o preocupare mentală: muzica. Dar Nell depinde de împrejurări exterioare. Căsătoria cu tine o va despărţi de toţi prietenii ei.

— De ce?

— Pentru că, pentru oamenii cu alte venituri cel mai greu lucru din lume este să-şi păstreze prietenii. Nu mai fac deloc aceleaşi lucruri.

— Întotdeauna mă pui într-o lumină proastă, spuse supărat Vernon. Sau, în orice caz, încerci s-o faci.

— Ei bine, mă deranjează să te văd urcându-te singur pe un piedestal şi admirându-te fară nici un motiv, spuse calmă Jane. Te aştepţi ca Nell să-şi sacrifice viaţa şi prietenii pentru tine, dar tu n-ai sacrifica nimic pentru ea.

— Ce să sacrific? Aş face orice.

— În afară de să vinzi Abbots Puissants!

— Nu înţelegi…

Jane îl privi cu blândeţe.

— Ba da, dragul meu, înţeleg foarte bine. Dar nu face pe măreţul. Întotdeauna mă supără să văd oamenii dându-se mari. Să vorbim despre Prinţesa din turn. Vreau să i-o arăţi lui Radmaager.

— E mizerabilă. N-aş putea. Ştii, Jane, nu mi-am dat seama cât de proastă e până n-a:m terminat-o.

— Aşa se întâmplă întotdeauna. Din fericire, pentru că altfel nimeni n-ar mai termina nimic. Arată-i-o lui Radmaager. Ce va spune el va fi interesant.

— Va considera că e o neobrăzare, bombăni Vernon.

— Nu, nu va considera. Are mare încredere în părerile lui Sébastian, iar Sébastian a crezut mereu în tine. Radmaager spune că pentru un om atât de tânăr judecata lui Sébastian este uluitoare.

— Bunul Sébastian! E minunat, spuse cu căldură Vernon.

Aproape tot ce a făcut a fost un succes. Înoată în bani. Doamne, cât îl invidiez uneori!

— Nu ai de ce. De fapt, nu e o persoană prea fericită.

— Te referi la Joe? Va ieşi bine, nici o grijă.

— Mira-m-aş. Tu te vezi mult cu Joe, Vernon?

— Multicel. Nu la fel de mult ca înainte. Nu suport mediul ăla ciudat artistic în care se învârte – toţi au părul anapoda şi arată nespălaţi şi când vorbesc bat câmpii. Nu sunt deloc ca cei din cercul tău care cu adevărat fac ceva.

— Noi suntem ceea ce Sébastian ar numi propuneri comerciale de succes. În orice caz, sunt îngrijorată din pricina lui Joe. Mă tem că o să facă o prostie.

— Te referi la nemernicul ăla de La Marre?

— Da, mă refer la nemernicul ăla de La Marre. E deştept când e vorba de femei, să ştii, Vernon.

— Crezi că o s-o şteargă cu el? Sigur, în unele privinţe, Joe e a naibii de prostă. Se uită curios la Jane. Dar aş fi crezut că tu…

Se opri, roşu la faţă. Jane păru uşor amuzată. – - N-ai de ce să te simţi jenat de morala mea.

— Nu sunt. Adică… Mereu m-am întrebat… Oh, m-am întrebat o mulţime de lucruri…

Glasul i se stinse. Se lăsă tăcerea. Jane stătea foarte dreaptă. Nu se uita la Vernon, ci drept în faţa ei. La un moment dat, cu un glas liniştit şi: egal, începu să vorbească. Vorbea cu detaşare, fară emoţie, de parcă relata ce i se întâmplase altcuiva. Era un recital de groază rece şi concis, iar pentru Vernon cel mai groaznic lucru în treaba asta era calmul ei detaşat. Ea vorbea impersonal, cum ar fi vorbit un savant.

El îşi îngropă faţa în mâini.

Jane ajunse cu recitalul la sfârşit. Glasul ei liniştit se stinse.

Vernon spuse cu voce joasă, cutremurată:

— Şi ai trăit toate astea? N-am ştiut că aşa au stat lucrurile.

Jane spuse cu calm:

— Era rus şi un degenerat. Unui anglo-saxon îi este greu să înţeleagă acea voluptate ciudată şi rafinată a cruzimii. Brutalitatea o înţelegi, dar nimic altceva.

Vernon întrebă cu jenă:

— L-ai… L-ai iubit foarte mult?

Ea clătină din cap, începu să vorbească, şi a*poi se opri.

— De ce să disecăm trecutul? A făcut nişte opere grozave. Una din ele este în South Kensington. E macabră, dar bună.

Apoi începu să vorbească din nou despre Prinţesa din turn.

Două zile mai târziu Vernon se duse în South Kensington. Găsi cu destulă uşurinţă reprezentarea solitară a operei lui Boris Androv. O femeie înecată – faţa era oribilă, buhăită, pătrată, descompusă, dar trupul era frumos… Un trup încântător. Vernon ştiu din instinct că era trupul lui Jane.

Stătea uitându-se la nudul din bronz cu braţe aruncate în lături şi cu părul lung şi lins atârnând sumbru…

Un corp atât de frumos… Corpul lui Jane. Androv modelase acel nud după ea.

Pentru prima dată după mulţi ani işi aminti de Fiară şi i se făcu frică.

Se îndepărtă repede de frumoasa statuie din bronz şi părăsi clădirea aproape în fugă.

Era prima reprezentare a noii opere a lui Radmaager, Peer Gynt. Vernon urma să meargă să o vadă, iar apoi la invitaţia lui Radmaager, avea să ia parte la dineul oferit de acesta. Mai întâi avea să ia cina cu Nell şi mama ei. Nell nu mergea la operă.

Spre marea uimire a lui Nell,. Vernon nu apăru la cină. Îl aşteptară un timp, apoi începură fară el. El ajunse tocmai când se servea desertul.

— Îmi pare teribil de rău. Doamnă Vereker. Nu vă pot spune cât de rău îmi pare. S-a… S-a petrecut ceva foarte neaşteptat. Am să vă povestesc mai târziu.

Era atât de alb la faţă şi atât de vizibil tulburat încât doamna Vereker îşi uită supărarea. Era o femeie cu mult tact şi trată prezenta situaţie cu obişnuita ei discreţie.

— Ei bine, spuse ea ridicându-se, acum că eşti aici, Vernon, poţi sta de vorbă cu Nell. Dacă te duci la operă, n-ai să ai prea mult timp.

Părăsi camera. Nell se uită întrebătoare la Vernon. El răspunse privirii ei.

— Joe a fugit cu La Marre.

— Oh, Vernon, nu se poate!

— Ba da.

— Vrei să spui că s-a măritat cu el? Că au fugit să se căsătorească?

Vernon spuse întunecat:

— Nu se poate însura cu ea. Are deja o soţie.

— Ce groaznic, Vernon! Cum a putut?

— Joe a gândit întotdeauna anapoda. Va regreta asta, sunt sigur. Nu cred că ţine cu adevărat la el.

— Şi Sébastian? Nu-1 va afecta teribil acest lucru?

— Ba da, sărmanul. Acum vin de la el. E distrus. Habar n-aveam cât de mult ţinea la Joe.

— Eu ştiam.

— Vezi tu, noi trei am fost mereu un trio. Ne aparţineam unul altuia. Joe, eu şi Sébastian.

Nell simţi un uşor junghi de gelozie. Vernon repetă:

— Am fost un trio. Este… Oh, nu ştiu… Este ca şi cum, într-un fel, eu aş fi vinovat. Mi-am permis să pierd legătura cu Joe. Draga de tloe, mi-a fost mai mult decât o soră, întotdeauna m-a susţinut. Mă doare când mă gândesc ce spunea despre bărbaţi când era mică. Spunea că nu o să aibă nimic de a face cu ei, niciodată. Iar acum a intrat într-o încurcătură ca asta!

Nell spuse cu un glas şocat:

— Un bărbat însurat! Groaznic! Are copii?

— De unde să ştiu eu despre nenorociţii lui de copii?

— Nu fi vulgar, Vernon.

— Scuză-ma, Nell. Sunt supărat, asta-i tot.

— Cum a putut face ea aşa ceva? Să fugi cu cineva însurat! E îngrozitor!

— Oricum, a avut curaj, spuse Vernon.

Simţi o dorinţă arzătoare să o apere pe Joe – pe Joe care îi aparţinea lui Abbots Puissants şi vremurilor de altădată.

— Curaj? Întrebă Nell.

— Da, curaj. N-a ţinut cont de preţ, nu a fost prudentă. A renunţat la tot din dragoste. Nu mulţi ar face asta.

— Vernon!

Nell se ridică, respirând precipitat.

— E adevărat. Tot resentimentul lui muncit ieşi la suprafaţă. Tu n-ai înfrunta nici măcar puţină lipsă de comfort, pentru mine, Nell. Tu spui mereu „Aşteaptă” şi „Să fim atenţi.” Tu nu eşti în stare să renunţi la tot din dragoste pentru cineva.

— Ce crud eşti, Vernon… Ce crud…

El îi văzu ochii umplându-i-se de lacrimi şi se căi pe loc.

— Oh, Nell, n-am vrut să spun asta… N-am vorbit serios, iubito.

O luă în braţe şi o ţinu strâns. Suspinele ei se răriră. El se uită la ceas.

— La naiba, trebuie să plec. Noapte bună, iubito. Mă iubeşti, nu-i aşa?

— Da, desigur – sigur că te iubesc.

O mai sărută o dată şi plecă în grabă. Nell se aşează lângă masa nestrânsă. Stătu acolo, pierdută în gânduri.

Vernon ajunse târziu la Covent Garden. Peer Gynt începuse. Era scena nunţii lui Ingrid şi Vernon sosi tocmai în momentul primei scurte întâlniri dintre Peer şi Solveig. Se întrebă dacă Jane avea emoţii. Reuşea să arate minunat de tânără cu pletele ei blonde şi ţinuta ei inocentă şi calmă. Arăta de nouăsprezece ani. Actul se sfârşi cu ieşirea din scenă a-lui Ingrid purtată pe braţe de Peer.

Vernon se pomeni mai puţin interesat de muzică decât de Jane. Seara asta era decisivă pentru Jane. Trehuia să facă un rol bun şi să treacă testul. Vernon ştia cât de dornică era, mai presus de toate, să justifice încrederea lui Radmaager în ea.

La un momendat fu sigur că totul era bine. Jane era o Solveig perfecta. Glasul ei, limpede şi firesc răsuna neşovăielnic, iar jocul ei era minunat. Personalitatea calmă şi neclintită a lui Solveig domina opera.

Vernon se pomeni interesat pentru prima dată de povestea slabului, sfâşiatului de furturi Peer, laşul care cu orice prilej fugea de realitate. Muzica scenei conflictului dintre Peer şi marele Boyg îl mişcă, amintindu-i de groaza lui copilărească de Fiară. Era aceeaşi teamă fară formă din copilărie. Nevăzut, glasul limpede al lui Solveig îl eliberă de ea. Scena din pădure unde Solveig vine la Peer fu nespus de frumoasă, sfârşindu-se cu Peer poruncindu-i lui Solveig să rămână în timp ce el pleca să-şi preia povara.

Muzica zilei de Rusalii fu cea mai frumoasă – dar în atmosferă pur ragmaageriană, îşi zise Vernon. Ea conducea la.

— Şi pregătea – efectul scenei finale. Istovitul Peer adormit cu capul în poala lui Solveig, şi Solveig, cu părul argintiu, înfăşurată într-o mantie albastră în mijlocul scenei,

cu capul profilându-se pe răsăritul de soare, cântând curajoasă.

Fu un duet minunat – Chavaranov, renumitul bas rus, cu glasul coborât tot mai mult, şi Jane, cu glasul ei de argint înălţându-se din ce în ce mai sus, până la ultima notă, înalt şi incredibil de pur… Iar soarele răsărea…

Vernon, simţindu-se copilăros de important, se duse după aceea în culise. Opera fusese un succes monstru. Aplauzele fuseseră lungi şi entuziaste. Îl găsi pe Ragmaager ţinând-o pe Jane de mână şi sărutând-o cu o fervoare artistică.

— Eşti un înger – eşti magnifică – da, magnifică! Eşti o artistă! Ah! Izbucni într-un potop de vorbe în limba natală apoi reveni la engleză. Te voi răsplăti, da, micuţo, te voi răsplăti. Ştiu foarte bine cum s-o fac. Îl voi convinge pe lunganul de Sébastian.

Împreună vom…

— Sst! Spuse Jane.

Vernon înaintă stingherit şi spuse cu timiditate:

— A fost splendid!

Îi strânse mâna lui Jane, iar ea îi oferi un zâmbet scurt şi afectuos.

— Unde e Sébastian? Nu era aici adineaori?

Sébastian nù mai era de văzut. Vernon se oferi să îl caute şi să-1 aducă la dineu. Spuse vag că ştia unde să-1 găsească. Jane nu ştia nimic de bomba cu Joe, iar el nu vedea cum i-ar fi putut spune în momentul de faţă.

Luă un taxi şi se duse acasă la Sébastian, dar nu-1 găsi. Se gândi că Sébastian ar fi putut fi chiar acasă la el unde îl lăsase la începutul serii. Se duse direct acolo. Se simţea dintr-o dată însufleţit şi triumfător. În aceste clipe nici chiar Joe nu mai conta. Avea dintr-o dată convingerea că opera lui era bună, sau mai de grabă că avea să fie bună într-o zI. Şi mai simţea că. Într-un fel sau altul, lucrurile aveau să iasă bine cu Nell. Da, era sigur de asta. Totul avea să iasă bine.

Urcă treptele în fugă spre camera lui. Aceasta era în întuneric. Deci Sébastian nu era aici. Aprinse lumina, se uită în jur.

Pe masă se afla un bilet. Îi era adresat lui şi era scris de Nell.

Rămase mult timp cu biletul în mână. Apoi, cu grijă, trase un scaun şi se aşeză. Citi biletul de zece sau unsprezece ori.

„Scumpul meu Vernon, Iartă-mă – te rog, iartă-mă. Am să mă mărit cu George Chetwynd. Nu-l iubesc cum te iubesc pe tine, dar cu el am să fiu în siguranţă. Din nou, iartă-mă, te rog.

A ta veşnic iubitoare, Nell."

Vernon rosti cu glas tare: „În siguranţă cu el". Ce vrea să spună cu asta? Ar fi fost în siguranţă cu mine. În siguranţă cu el? Asta doare…"

Rămase acolo. Minutele treceau… Orele treceau… Stătea acolo, nemişcat, aproape incapabil să gândească… O dată, un gând îi încolţi în minte. „Oare asta a simţit Sébastian? N-am înţeles…"

Auzi un foşnet în prag dar nu ridică privirea. O văzu pe Jane doar atunci când ea înconjură masa şi îngenunche lângă el.

— Vernon, dragul meu, ce s-a întâmplat? Am ştiut că s-a întâmplat ceva când n-ai apărut la dineu. Am veţiit să văd…

Absent, mecanic, el îi întinse biletul. Ea îl luă şi îl citi, apoi îl puse pe masă.

Cu un glas stins, uluit, el spuse:

— Nu trebuia să-mi spună asta… Că nu e în siguranţă cu mine. Ar fi fost în siguranţă cu mine.

— Vernon, dragul meu…

Braţele ei îl înconjurară. El se agăţă brusc de ea, aşa cum un copil înspăimântat s-ar agăţa de mama lui. Din gât îi izbucni un hohot de plâns. Îşi lăsă faţa pe pielea albă a gâtului ei.

— Oh, Jane… Jane…

Ea îl îmbrăţişa mai strâns, îi mângâie părul. El murmură:

— Stai cu mine… Stai cu mine… Nu mă părăsi…

— N-am să te părăsesc. E în ordine…

Glasul ei era tandru, matern. Ceva în el se rupse, aşa cum se rupe un stăvilar. În minte i se îmbulzirăde-a valma imagini. Tatăl lui sărutând-o pe Winnie la Abbôts Puissants… Statuia din South Kensington… Trupul lui Jane… Frumosul ei trup.

Spuse răguşit:

— Rămâi cu mine…

Buzele ei poposiră pe fruntea lui.

— Voi rămâne cu tine, dragule, murmură ea. Ca o mamă unui copil.

El se smuci brusc, eliberându-se.

— Nu aşa! Nu aşa! Aşa!

Buzele lui le acaparară pe ale ei, flămânde, sălbatice, mâna lui se închise pe rotunjimea sânului ei. O voise întotdeauna – Întotdeauna – acum ştia asta. Îi voise trupul, acel trup frumos şi graţios pe care Boris Androv îl cunoscuse atât de bine. Spuse din nou:

— Rămâi cu mine…

Urmă o pauză lungă. I se păru că trecură ani până ca ea să-i răspundă.

— Am să rămân…

Capitolul IV.

Într-o zi de iulie Sébastian Levinne se îndrepta spre apartamentul lui Jane. Un vânt rece îi sufla praful în ochi şi-1 facea să clipească des.

Schimbarea petrecută cu Sébastian era vizibilă. Îmbătrânise. Acum nu prea mai avea nimic de copil – niciodată nu avusese prea mult. Întotdeauna avusese acea curioasă maturitate în gândire care era moştenire semită. Acum, în timp ce mergea încruntându-se şi cugetând, putea fl luat cu uşurinţă drept un bărbat de peste treizeci de ani.

Uşa îi fu deschisă chiar de Jane. Ea rosti cu un glas jos, neobişnuit de răguşit:

— Vernon a ieşit. N-a putut să te aştepte. Ai spus trei, iar acum e trecut de patru.

— Am fost reţinut. Poate că e mai bine aşa. Niciodată nu ştiu cum e mai bine să tratez cu nervii lui Vernon.

— Să nu-mi spui că a apărut o nouă criză. N-aş suporta.

— Oh, te vei obişnui cu ele. Eu a trebuit să ţnă obişnuiesc. Ce se întâmplă cu vocea ta, Jane?

— O răceală. Un guturai mai degrabă. E în regulă. Îl tratez.

— Doamne sfinte! Şi Prinţesa din turn e mâine seară. Dacă n-ai să poţi cânta?

— Am să cânt. Nu te teme. Numai nu lua în seamă faptul ot vorbesc în şoaptă. Vreau să-mi menajez cât pot vocea.

— Desigur. Presupun că ai fost la un doctor, nu?

— La doctorul meu din Harley Street.

— Ce-a spus?

— Obişnuitele chestii.

— Nu ţi-a interzis să cânţi mâine?

— Oh, nu.

— Eşti o mincinoasă nemaipomenit de bună, nu-i aşa, Jane?

— Mi-am zis că ne va scuti de probleme. Dar ar fi trebuit să ştiu că n-o să-mi meargă cu tine. Voi fi sinceră. M-a avertizat că de ani de zile îmi suprasolicit vocea. A spus că e o nebunie să cânt mâine seară. Dar nu-mi pasă.

— Draga mea Jane, n-am de gând să risc să-ţi pierzi vocea.

— Vezi-ţi de treaba ta, Sébastian. Vocea mea e treaba mea. Eu nu mă bag în treburile tale, nu te băga nici tu în ale mele.

Sébastian zâmbi.

— Pisica îşi scoate ghearele. Totuşi, Jane, n-ar trebui să cânţi. Vernon ştie?

— Fireşte că nu. Ce crezi? Şi n-ai să-i spui, Sébastian.

— Chiar că nu mă bag. Nu m-am băgat niciodată. Dar, dragă Jane, ar fi mare păcat. Opera nu merită asta. Şi nu merită nici Vernon. Poţi să te superi pe mine, dacă vrei.

— De ce să mă supăr pe tine? Asta-i adevărul şi îl cunosc. În tot cazul, am de gând să merg până la capăt. Poţi să-mi spui că sunt o egoistă încrezută, dacă vrei, dar fară mine Prinţesa din turn nu va avea succes. Am avut succes în rolul Isoldei şi am făcut furori în rolul Solveig. E momentul meu. Şi o să fie şi momentul lui Vernon. Măcar atât să fac pentru el.

El auzi inconştienta trădare a acelui „măcar”, dar nici un muşchi nu-i tresări pe faţă. Spuse doar din nou, foarte blând:

— Nu merită, Jane. Urmăreşte-ţi propriul tău interes. Este singura cale. Tu ai răzbit. Vernon nu, şi poate nu va răzbi niciodată.

— Ştiu. Nimeni nu „merită”, cum spui tu, cu excepţia unei persoane.

— Cine?

— Tu, Sébastian. Tu meriţi, şi totuşi nu pentru tine o fac!

Sébastian fu surprins şi mişcat. Pe ochi i se lăsă brusc o ceaţă. Întinse mâna şi luă mâna lui Jane. Rămaseră câteva minute tăcuti.

— A fost foarte drăguţ din partea ta să spui asta, Jane.

— Ei bine, ăsta-i adevărul. Tu valorezi cât zece Vernoni. Tu ai cap, iniţiativă, tărie de caracter…

Glasul ei răguşit se stinse. După alte câteva minute, el întrebă cu blândeţe?

— Cum merg lucrurile? Tot ca de obicei?

— Da, aşa cred. Ştii că doamna Deyre a venit la mine?

— Nu, nu ştiam. Ce a vrut?

— A venit să mă implore să renunţ la băiatul ei. A subliniat cum îşi distruge el viaţa. Numai o femeie cu adevărat rea ar face ce am făcut eu. Şi aşa mai departe. Bănuieşti cam ce mi-a spus.

— Şi tu ce i-ai spus? Întrebă curios Sébastian.

Jane ridică din umeri.

— Ce puteam să-i spun? Că pentru Vernon o stricată e la fel de bună ca alta?

— Oh, draga mea. E chiar atât de rău?

Jane se ridică, îşi aprinse o ţigară şi se plimbă fară astâmpăr prin cameră. Sébastian observă cât de istovită devenise la faţă.

— El e… cât de cât bine? Se aventură el.

— Bea prea mult, răspunse scurt Jane.

— Nu poţi să-1 împiedici?

— Nu, nu pot.

— Ciudat. Aş fi zis că ai mare influenţă asupra lui Vernon.

— Ei bine, n-am. Nu acum. Rămase tăcută câteva clipe, apoi spuse: Nell se mărită la toamnă, nu-i aşa?

— Da. Crezi că lucrurile… Se vor îmbunătăţi atunci?

— N-am nici cea mai mică idee.

— Tare aş vrea să se adune! Spuse Sébastian. Dacă nici tu nu-1 poţi ţine pe drumul drept, nimeni nu poate. Fireşte – e în sânge.

Ea se aşează din nou lângă el.

— Povesteşte-mi tot ce ştii. Despre ai lui – despre tatăl lui, despre mama lui.

Sébastian relată succint tot ce ştia despre soţii Deyre. Jane ascultă.

— Pe mama lui ai văzut-o, încheie el. Nu-i ciudat că se pare că Vernon n-a moştenit nimic de la ea? El este în întregime un Deyre. Toţi au fost atraşi de artă, muzică, slabi din fire, destrăbălaţi şi atrăgători în ochii femeilor. Ereditatea este un lucru ciudat.

— Nu sunt total de acord cu tine. Vernon nu e ca mama lui, dar a moştenit ceva de la ea.

— Ce?

— Vitalitatea. Ea este un animal extraordinar de reuşit – te-ai gândit vreodată la ea în felul ăsta? Ei bine, Vernon a moştenit ceva din asta. Fără asta n-ar fi fost niciodată compozitor. Dacă era pur şi simplu un Deyre, ar fi cochetat, doar, cu muzica. Forţa familiei Bent îi dă puterea să creeze.

— Mă întreb dacă ai dreptate.

— Sunt sigură că am.

Sébastian reflectă în tăcere câteva minute.

— E numai băutura? Întrebă el în cele din urmă. Sau… Ei bine, există şi altcineva?

— Oh, există.

— Şi nu te deranjează?

— Să mă deranjeze? Fireşte că mă deranjează. Din ce crezi că sunt făcută, Sébastian? Sunt aproape moartă de supărare… Dar ce pot să fac? Să fac scene? Să-1 alung de tot de lângă mitie?

— Nu înţeleg asta, bombăni Sébastian. Nici chiar muzica nu pare să mai însemne ceva pentru Vernon acum. A urmat toate sugestiile lui Radmaagen şi a fost ca un mieluşel. Este nefiresc!

— Trebuie să aşteptăm. Îşi va reveni. Este reacţia – reacţia şi Nell laolaltă. Nu pot să nu mă gândesc că dacă Prinţesa din turn va avea succes Vernon se va aduna. Trebuie să simtă o anumită mândrie – un sentiment al împlinirii.

— Sper, spuse apăsat Sébastian. Dar sunt un pic îngrijorat cu privire la viitor.

— De ce ţi-e frică?

— De război.

Jane se uită uluită la el. Nu-şi putea crede urechilor. Se gândi că trebuie că nu auzise bine cuvântul.

— Război?

— Da. Ca urmare a afacerii asteia de la Sarajevo.

Lui Jane încă i se mai părea absurd şi ridicol.

— Război cu cine?

— Cu Germania, în principal.

— Oh, Sébastian, e o treabă atât de… Atât de îndepărtată!

— Ce contează pretextul? E vorba de cum au mers banii. Banii vorbesc. Eu mânuiesc bani – rudele mele din Rusia mânuiesc bani. Noi ştim. După felul în care s-au comportat banii de câtva timp, putem ghici ce se pune la cale. Vine războiul, Jane.

Jane se uită la el şi se răzgândi. Sébastian era serios şi de regulă Sébastian ştia ce spunea. Dacă el spunea că venea

războiul, atunci, oricât de fantastic ar fi părut, războiul avea să vină.

Sébastian stătea nemişcat, pierdut în gânduri. Bani, investiţii, diverse împrumuturi, responsabilităţile financiare pe care şi le asumase, viitorul teatrelor lui, politica ce urma să fie adoptată de ziarul săptămânal al cărui patron era. Apoi, desigur, aven să fie lupta. El era fiul unui englez naturalizat. Nu dorea câtuşi de puţin să se ducă să se lupte, dar presupunea că avea să fie necesar să se lupte. De fapt, toţi sub o anumită vârstă aveau s-o facă. Nu pericolul îl îngrijora, ci supărarea de a şi lăsa planurile favorite în grija altcuiva. „În mod sigur vor face o harababură din ele", îşi spuse el cu amărăciune. Era convins că războiul avea să fie o treabă de durată – doi ani, poate mai mult. În final, nu s-ar fi mirat, dacă şi America avea să fie atrasă în el.

Guvernul avea să elibereze credite. Creditul de Război avea să fie o investiţie bună. Nici o piesă snobă pentru teatre – soldaţii în permisie aveau să vrea comedie uşoră, fete drăguţe, picioare, dans. Şe gândea la toate astea cu grijă, elabora totul în minte. Era bine că avea ocazia să se gândească fară să fie întrerupt. Cu Jane era ca şi singur. Ea ştia întotdeauna când el nu dorea să i se vorbească.

Se uită la ea. Şi ea se gândea. Se întrebă la ce oare se gândea. Ea şi Vernon semănau în privinţa asta – nu-şi spuneau gândurile. Probabil că se gândea la Vernon. Dacă Vernon s-ar duce la război şi ar fi ucis? Dar nu – asta nu trebuia să se întâmple! Sufletul de artist al lui Sébastian se răzvrăti. Vernon nu trebuia să moară în război!

Reprezentaţia Prinţesei din turn era uitată deja. Sosi într-un moment nepotrivit întrucât doar trei săptămâni mai târziu izbucni războiul.

La acea vreme fu ceea ce se numea „bine primită". Anumiţi critici fură puţin sarcastici privitor la această „nouă şcoală de tineri muzicieni" care credeau că putea revoluţiona toate ideile existente. Alţii o lăudară cu sinceritate ca pe o operă de mare viitor, deşi imatură. Dar

toţi vorbeau într-un glas cu entuziasm despre frumuseţea şi măiestria perfectă a întregii interpretări. Toată lumea „s-a dus la Holburn, atât de departe, dragă, dar chiar merită să vezi drama fantastic de atrăgătoare, şi pe acea nouă cântăreaţă, Jane Harding. Faţa ei, dragă, e pur şi simplu minunată – absolut medievală. Fără ea n-ar fi fost acelaşi lucru!”. Pentru Jane fu un triumf, deşi un triumf de scurtă durată. În a cincea zi fu nevoită să se retragă din distribuţie.

Sébastian fu chemat prin telefon la o oră când Vernon nu avea să fie acolo. Jane îl întâmpină cu un zâmbet atât de radios, încât la început crezu că temerile lui nu aveau să se realizeze.

— N-are rost, Sébastian. Trebuie să continue Mary Lloyd. Dacă stai să te gândeşti, nu e prea rea. De fapt, are o voce mai bună ca a mea şi arată foarte bine.

— Hm, mă temeam că Hershall o să spună asta. Mi-ar plăcea să-1 văd personal.

— Da, şi el vrea să te vadă. Dar mă tem că nu mai e nimic de făcut.

— Cum adică nimic de făcut?

— S-a dus, dragul meu. S-a dus pentru totdeauna. Hershall e prea cinstit ca să mă ducă cu vorba şi să-mi dea speranţe. El spune că, desigur, niciodată nu poţi să fii sigur. S-ar putea să revină prin odihnă, etcetera, etcetera. A spus-o foarte bine, şi atunci m-am uitat la el şi am râs, şi el a arătat ruşinat şi s-a trădat. Cred că a fost uşurat de felul în care am primit vestea.

— Dar Jane, iubita mea Jane…

— Oh, nu pune atâta la suflet, Sébastian, te rog. Mi-e mult mai uşor dacă nu faci mare caz de asta. A fost tot timpul un joc de noroc – vocea mea nu a fost niciodată destul de puternică. Am mizat pe ea, până acum am câştigat, acum am pierdut. Ei bine, asta e! Trebuie să fii un jucător bun şi să nu-ţi laşi mâinile să zvâcnească. Nu aşa se spune la Monte Carlo?

— Vernon ştie?

— Da, este groaznic de supărat. Îi plăcea la nebunie vocea mea. Este cu adevărat distrus.

— Dar nu ştie că…

— Că dacă aş fi aşteptat două zile şi n-aş fi cântat în seara premierei operei lui totul ar fi fost bine cu vocea mea? Nu, nu ştie asta. Iar dacă îmi eşti loial, Sébastian, nu va şti niciodată.

— Nu-ţi fac promisiuni. Cred că ar trebui să ştie.

— Nu, pentru că ce am făcut este nejustificabil! I-am creat o obligaţie faţă de mine fară ştirea lui. Aşa ceva nu se face. Nu e cinstit. Dacă mă duceam la Vernon şi-i spuneam ce a zis Hershall, crezi că ar fi consimţit vreodată să mă lase să cânt? M-ar fi împiedicat cu forţa. Ar fi cel mai josnic şi mai crud lucru din lume să mă duc acum la Vernon şi să-i spun: „Uite ce am făcut pentru tine!”. Smiorcăiala şi cerşitul compătimirii şi recunoştinţei sunt lucruri oribile.

Sébastian rămase tăcut.

— Hai, dragul meu, fii de acord.

— Da, spuse în cele din urmă Sébastian. Ai dreptate. Ce ai făcut tu nu a fost etic. Ai facut-o fară ştirea lui Vernon, iar acum trebuie să păstrezi tăcerea. Dar, Jane, de ce ai facut-o? Merită muzica lui Vernon?

— Va merita… Într-o zi.

— De asta ai facut-o?

Jane clătină din cap.

Nu.

După o pauză, Sébastian întrebă:

— Ce ai să faci acum, Jane?

— Poate am să predau. Poate mă dedic teatrului. Nu ştiu. Fcn cel mai rău caz, pot să gătesc.

Râseră amândoi, dar Jane era foarte aproape de plâns.

Se uită peste masă la Sébastian, apoi se ridică brusc şi veni şi îngenunche lângă el. Îşi puse capul pe umărul lui, iar el o cuprinse cu braţul.

— Oh, Sébastian… Sébastian…

— Sărmana mea Jane…

— Nu mă prefac că nu mă doare, căci mă doare… Îmi plăcea la nebunie să cânt. Iubeam muzica… Muzica aceea minunată a lui Solveig din ziua de Rusalii. N-am s-o mai cânt niciodată.

— Ştiu. De ce ai fost atât de proastă, Jane?

— Nu ştiu. Pură idioţenie.

— Dacă ai mai avea şansa…

— Aş face acelaşi lucru.

Tăcere. Apoi Jane înălţă capul şi spuse:

— Ţii minte când mi-ai spus că pe mine nimic nu m-ar putea deturna, iar eu ţi-am spus că aş putea fi deturnată mai uşor decât crezi?

— Lucrurile sunt ciudate.

Jane se lăsă pe podea, cu mâna încă în a lui.

— Poţi să fii deştept, spuse Sébastian, spărgând tăcerea. Poţi avea minte să prevezi lucrurile, şi înţelepciune să plănuieşti anumite lucruri şi forţa să reuşeşti, dar cu toată deşteptăciunea cjin lume nu poţi evita să suferi într-un fel sau altul. Asta este atât de ciudat. Eu ştiu că am cap, ştiu că voi ajunge în vârf în tot ce întreprind. Eu nu sunt ca Vernon. Vernon va fi fie un geniu, fie un tânăr risipit prosteşte. El are un dar, eu am abilitate. Şi totuşi, cu toată abilitatea din lume nu mă pot împiedica să nu sufăr.

— Nimeni nu poate.

— Ai putea probabil, dacă ai renunţa la întreaga viaţă pentru asta. Dacă urmăreşti doar siguranţa şi nimic altceva, probabil că îţi vei primi liniştea, dar asta va fi tot. Vei trăi ca într-o cochilie.

— Te gândeşti la cineva anume?

— La viitoarea doamnă George Chetwynd.

— Nell? Crezi că Nell are tăria de caracter să se rupă de viaţă?

— Oh, Nell are o putere uriaşă de a dezvolta coloritul protector. Unele specii au puterea asta. Se opri, apoi continuă: ş Jane… ai mai vorbit vreodată cu… Joe?

— Da, dragul meu, de două ori.

— Ce spuneia?

— Nu mare lucru. Doar ce amuzant e totul şi cum se distrează şi ce grozav te simţi când ai curajul să sfidezi convenţiile. Ştii, Sébastian, nu e fericită.

— Crezi că nu?

— Sunt sigură.

Se lăsă o tăcere lungă. Două feţe nefericite priveau în şemineul gol. Afară taxiurile claxonau în timp ce măreau viteza. Viaţa mergea înainte…

Era nouă august. Nell Vereker ieşi din gara Paddington şi o luă agale către parc. Pe lângă ea treceau cărucioare de invalizi în care doamne bătrâne erau încărcate cu multe bucăţi de şuncă. La fiecare colţ de stradă erau afişe. În toate prăvăliile lumea stătea la coadă ca să cumpere ceva.

Nell îşi spusese de multe ori: „Ne aflăm în război – chiar ne aflăm în război”, dar nu fusese în stare s-o creadă. Astăzi, pentru prima dată, părea să înţeleagă realitatea. Punctul de cotitură fusese casa de bilete din gară care rëfuzase să schimbe o bacnotă de cinci lire. Caraghios, dar asta era.

Nell opri un taxi, urcă şi dădu adresa lui Jane din Chelsea. Se uită la ceas. Era doar zece şi jumătate. În mod sigur Jane nu ieşise în oraş atât de devreme.

Luă liftul, ajunse în faţa uşii şi sună. Inima îi bătea cu furie, într-un minut uşa avea să se deschidă. Faţa ei mică deveni albă şi încordată. Ah, acum uşa se deschidea! Ea şi Jane erau faţă-n faţă.

I se păru că Jane tresări puţin – atâta tot.

Oh! Tu erai!

— Da, spuse Nell. Pot să intru?

I se păru că Jane ezită o clipă înainte de a se da la o parte pentru a o lăsa să treacă. Jane se retrase în hol, închise o uşă din celălalt capăt, apoi deschise uşa camerei de zi invitând-o pe Nell să intre. Intră şi ea şi închise uşa.

— Ei bine?

— Jane, am venit să te întreb dacă ştii unde este Vernon.

— Vernon?

— Da. Am fost la locuinţa lui… Ieri. Nu mai stă acolo. Femeia de acolo nu ştia unde a plecat. A spus că scrisorile lui îţi sunt predate ţie. M-am întors acasă şi ţi-am scris cerându-ţi adresa lui. Apoi m-am temut că n-ai să-mi răspunzi aşa că n^am gândit să vin personal.

— Înţeleg.

Tonul era indiferent, apatic. Nell continuă repede:

— Eram sigură că ştii unde e. Ştii, nu-i aşa?

— Da, ştiu.

După o pauză, Jane întrebă:

— De ce vrei să-1 vezi pe Vernon, Nell?

Nell ridică o faţă albă.

— Pentru că am fost o bestie – o bestie! Îmi dau seama acum – acum că a venit războiul ăsta groaznic. Am fost o laşă nenorocită – mă urăsc, pur şi simplu mă urăsc. Doar pentru că George era blând şi bun şi… Da, şi bogat! Oh, Jane, cât trebuie să mă dispreţuieşti! Ştiu că mă dispreţuieşti. Ai tot dreptul să mă dispreţuieşti. Cumva, războiul ăsta a limpezit lucrurile, nu crezi?

— Nu foarte mult. Au mai fost războaie şi vor mai fi. În realitate, pe dedesubt nu modifică nimic, să ştii.

Nell nu-i dădu nici o atenţie.

— E o ticăloşie să nu te măriţi cu bărbatul pe care-1 iubeşti. Eu chiar îl iubesc pe Vernon. Am ştiut întotdeauna că îl iubesc, dar pur şi simplu n-am avut curajul să… Oh, Jane, crezi că e prea târziu? Poate că e. Poate că acum nu mă mai vrea. Dar trebuie să-1 văd. Chiar dacă el nu mă vrea, trebuie să-i spun…

Stătea acolo uitându-se amărâtă la Jane. Avea Jane s-o ajute? Dacă nu, trebuia să încerce la Sébastian – dar de Sébastian îi era frică. El putea s-o refuze scurt.

— Aş putea să dau de el pentru tine, spuse încetişor Jane, după câteva minute.

— Oh, mulţumesc, Jane. Şi Jane… Spune-mi… Războiul?

— A cerut să se înroleze, dacă la asta te referi.

— Da. Oh, e îngrozitor… Dacă o să fie ucis pe front? Dar nu poate dura mult, până la Crăciun va fi terminat, toată lumea spune aşa.

— Sébastian spune că va dura doi ani.

— Dar Sébastian nu are cum să ştie. El nu e chiar englez. E rus.

Jane clătină din cap şi apoi spuse:

— Mă duc să… Telefonez. Aşteaptă aici.

Ieşi, închizând uşa după ea. Se duse în capătul culoarului şi intră în dormitor. Vernon ridică de pe pernă un cap ciufulit şi o faţă răvăşită.

— Scoală-te! Spuse cu asprime Jane. Spală-te şi bărbiereşte-te şi încearcă să arăţi cât de cât decent. Nell e aici şi vrea să te vadă.

— Nell. Dar…

— Eâ crede că îţi telefonez. Când eşti gata, ieşi afară şi sună la uşă… Şi fie ca Dumnezeu să aibă milă de sufletele noastre.

— Dar, Jane, ce vrea… Nell?

— Dacă încă mai vrei să te însori cu ea, acum ai ocazia, Vernon.

— Dar va trebui să-i spun…

— Ce? Că ai dus o „viaţă veselă”, că ai fost „nebunatic”? Toate eufemismele obişnuite! Asta e tot la ce se aşteaptă ea, şi îţi va fi recunoscătoare dacă pui cât mai puţin accent pe asta. Dar povesteşte-i despre noi doi, şi biata copilă va trece prin chinurile iadului. Pune-i botniţă nobilei tale conştiinţe şi gândeşte-te la fată.

Vernon se ridică încet de pe pat.

— Nu te înţeleg, Jane.

— Probabil că nu mă vei înţelege niciodată.

— A renunţat Nell la George Chetwynd?

— N-am cerut amănunte. Acum mă întorc la ea. Grâbeşte-te.

Ieşi din cameră.

Verrţon se gândi: „Niciodată n-am înţeles-o pe Jane, şi nici n-am s-o înţeleg. E al naibii de derutantă. În fine, presupun că am fost pentru ea o distracţie trecătoare. Nu, asta e lipsă de recunoştinţă. A fost al naibii de bună cu mine. Nimeni n-ar fi putut fi mai bun. Dar n-aş putea s-o fac pe Nell să înţeleagă asta. Ar considera-o pe Jane groaznică…”

În timp ce se spăla şi se bărbierea repede, îşi spuse: „În tot cazul, iese din discuţie. Eu şi Nell n-am mai putea fi niciodată împreună… Oh, cred că nici nu e vorba de asta. Probabil că a venit numai să mă roage s-o iert, să se simtă ea bine în caz că aş muri în blestematul ăsta de război. Fetele cam fac chestii din astea. Oricum, nu cred că îmi mai pasă”.

Un glas din adâncul inimii lui spuse ironic: „Oh, nu, deloc! Atunci de ce îţi bubuie inima şi-ţi tremură mâna? Tâmpitule ce eşti, sigur că îţi pasă!”

Era gata. Ieşi pe holul de afară şi sună la uşă. Un subterfugiu meschin, îi era ruşine. Jane deschise uşa şi spuse cam ca o menajeră „Poftim înăuntru”, apoi îi facu un semn spre camera de zi. El intră, închizând uşa după el.

Nell se ridicase la intrarea lui. Stătea cu mâinile adunate în faţa ei. Rosti cu un glas firav, ca un copil vinovat:

— Oh, Vernon…

Timpul zbura înapoi. Vernon se văzu în barcă la Cambridge… pe podul de la Ranelagh. Uită de Jane, uită de toate. Sin gurii oameni din lume erau el şi Nell.

— Nell.

Se agăţară unul de celălalt, respirând de parcă ar fi alergat. De pe buzele lui Nell, cuvintele se rostogoleau împleticite.

— Vernon… Dacă vrei… Te iubesc… Da, te iubesc… Mă mărit oricând cu tine – imediat – azi. Nu-mi pasă să fiu săracă, nu-mi pasă de nimic.

El o ridică în braţe, îi sărută ochii, părul, buzele.

— Iubito… Iubita mea! Să nu mai pierdem nici un minut, nici o clipă. Nu ştiu ce se face ca să te căsătoreşti. Nu m-am

gândit niciodată la asta. Dar să mergem să ne interesăm. Să mergem la arhiepiscopul de Canterbury şi să obţinem o licenţă specială? Asta se face? Cum dracu' te căsătoreşti?

— Am putea întreba un preot.

— Sau la Oficiul Stării Civile. Asta e!

— Nu cred că vreau să mă mărit la Oficiul Stării Civile. M-aş simţi cam ca o bucătăreasă sau o servitoare.

— Nu cred că e aşa, iubito. Dar dacă preferi să te măriţi la biserică, biserică să fie! Există mii se biserici în Londra, şi toate şomează. Sunt sigur că una din ele va accepta cu bucuyie să ne cunune.

Ieşiră împreună, râzând fericiţi. Vernon uitase de toate – remuşcări, conştiinţă, Jane…

În acea după-amiază, la două şi jumătate, Vernon Deyre şi Eleanoi Veroker se căsătoreau în biserica St Ethelred din Chelsea.

— Sfârşitul cărţii a treiaCartea a patra.

RĂZBOIUL.

Capitolul I.

Şase luni mai târziu, Sébastian Levinne primi o scrisoare de la Joe.

„St Georges Hotel Soho, Draga Sébastian, Sunt în Anglia pentru câteva zile. Aş fi încântată să te vad – A ta, Joe”.

Sébastian citi şi reciti scurta scrisoare. Era acasă la mama lui într-o permisie de câteva zile, aşa că scrisoarea ajunsese la el fară nici o întârziere. Era conştient că peste masă ochii mamei lui îl urmăreau şi se minună, ca de atâtea ori, de perspicacitatea ei maternă. Ea îi citea faţa, pe care cei mai mulţi o găseau impenetrabilă, cu aceeaşi uşurinţă cu care citea el scrisoarea.

Când ea vorbi, tonul ei era obişnuit, firesc.

— Mai vrei dulceaţă, dragule?

— Nu, mamă, mulţumesc. Răspunse mai întâi întrebării rostite, apoi celei nerostite. E de la Joe.

— Joe, spuse doamna Levinne cu un glas care nu exprima nimic.

— E în Londra.

Urmă o pauză.

— Înţeleg, spuse doamna Levinne.

Glasul ei încă nu exprima nimic. Dar Sébastian intuia tumultul sentimentelor ei. Pentru el era la fel ca şi cum mama lui ar fi izbucnit: „Fiul meu, fiul meu! Şi tocmai începeai să o uiţi! De ce s-a întors? De ce nu te lasă în pace? Fata asta nu are nici o legătură cu noi sau cu rasa noastră. Fata asta n-a fost niciodată soţia potrivită pentru tine şi nici nu va fi”.

Sébastian se ridică.

— Cred că trebuie să mă duc să o văd.

Mama lui răspunse pe acelaşi ton:

— Presupun că da.

Nu-şi mai spuseră nimic. Se înţelegeau unul pe celălalt. Fiecare respecta punctul de vedere al celuilalt…

Pe stradă, Sébastian îşi dădu seama brusc că Joe nu-i dăduse nici un indiciu cu privire la numele sub care stătea la hotel.

Îşi spunea domnişoara Waite sau doamna La Marre? Lipsit de importanţă, desigur, dar una din acele absurdităţi convenţionale care te fac să te simţi prost. Trebuia să întrebe de ea sub o formă sau alta. Ce tipic pentru Joe să treacă total cu vederea acest aspect!

Dar fu scutit de vreun moment stânjenitor deoarece prima persoană pe care o văzu când intră pe uşa hotelului fu chiar Joe. Ea îl întâmpină cu un strigăt de bucurie şi de surpriză.

— Sébastian! N-am crezut că ai să primeşti scrisoarea mea atât de repede!

Joe porni spre un colţ retras al holului şi el o urmă., Primul lui gând fu că ea se schimbase – se schimbase atât de mult încât aproape că era o străină. Asta se datora în parte hainelor ei, îşi zise-el. Erau haine ultrafranţuzeşti. Foarte cuminţi, foarte închise la culoare şi foarte discrete, dar categoric neenglezeşti. Faţa, de asemenea, era foarte

machiată. Paloarea era sporită prin artă, buzele erau imposibil de roşii şi îşi făcuse ceva la colţurile ochilor.

Se gândi: „Este o străină, şi totuşi e Joe! E aceeaşi Joe, dar e atât de îndepărtată încât poţi doar lua legătura cu ea”.

Însă discutară cu destulă uşurinţă, întinzându-şi antenele, ca pentru a sonda distanţa care îi separa. Şi deodată distanţa se micşoră, eleganta străină pariziană se topi în Joe.

Discutară despre Vernon. Unde era? Ce facea?

— E pe câmpia Salisbury, lângă Wiltsbury. În orice clipă poate să plece în Franţa.

— Şi Nell s-a măritat până la urmă cu el! Sébastian, cred că am fost răutăcioasă în privinţa lui Nell. Nu credeam că are curajul ăsta. Nici acum nu cred că l-ar fi avut dacă n-ar fi războiul. Nu e minunat războiul, Sébastian? Ce face el pentru oameni, adică.

Sébastian spuse că, după părerea lui, era un război ca toate războiale. Joe îl contrazise cu vehemenţă.

— Nu este! Tocmai aici greşeşti. După războiul ăsta va fi o nouă lume. Oamenii încep să vadă lucruri pe care nu le-au mai văzut. Toată cruzimea şi ticăloşenia şi risipa războiului. Şi i se vor opune împreună pentru ca un astfel de lucru să nu se mai repete.

Era îmbujorată şi exaltată. Sébastian intui că războiul „o prinsese” pe Joe. Războiul prindea oamenii. Discutase cu Jane despre asta şi deplânseseră faptul. Îi facea rău să citească ce se scria despre război. „O lume potrivită pentru eroi”, „Războiul până la final”, „Lupta pentru democraţie”. Iar în realitate, era aceeaşi afacere sângeroasă de totdeauna. De ce nu putea lumea spune adevărul despre el?

Jane nu fusese de acord cu el. Ea susţinuse că frazele sforăitoare care se scriau despre război erau inevitabile, un fel de fenomen însoţitor inseparabil. Era modul Naturii de a furniza o cale de scăpare – trebuia să ai acel zid de iluzie şi minciuni ca să te ajute să înduri faptele concrete. Pentru ea

era jalnic şi aproape frumos că vcriam „să credem aceste lucruri şi ni le spuneam cu atâta convingere”.

Entuziasmul lui Joe îl întrista şi îl deprima un pic. Şi totuşi, în definitiv, era tipic din partea lui Joe. Entuziasmul ei era mereu incandescent. Era o chestie de dat cu banul în care tabără o găsea. La fel de bine putea să fi fost o pacifistă înflăcărată, îmbrăţişând cu ardoare martirajul.

Ea îi spuse acum acuzator:

— Nu eşti de acord! Tu crezi că totul o să fie exact la fel.

— Întotdeauna au existat războaie şi n-au adus mari schimbări.

— Da, dar ăsta e cu totul alt gen de război.

El nu se putut abţine să nu zâmbească.

— Dragă Joe, lucrurile care ni se întâmplă nouă personal sunt întotdeauna altfel.

— Oh! Îmi pierd răbdare cu tine. Oamenii ca tine…

Se opri.

— Da; spuse Sebastiari încurajator. Oamenii ca mine…

— Tu nu erai aşa. Tu aveai idei. Acum…

— Acum sunt îngropat în bani, spuse grav Sébastian. Sunt capitalist. Toată lumea ştie ce făptură egoistă e capitalistul.

— Nu fi absurd. Dar cred într-adevăr că banii sunt cam… Înăbuşitori.

— Da, e destul de adevărat. Dar asta e o chestiune de efect asupra individului. Sunt întru totul de acord cu tine că sărăcia este o stare binecuvântată. Vorbind metaforic, probabil e tot atât de valoroasă ca bălegarul în grădină. Dar e potrivit să fac pronosticuri cu privire la viitor, mai ales la starea de după război. Tocmai pentru că am bani sunt în măsură să fiu un judecător mai bun. Banii au o mare legătură cu războiul.

— Da, dar pentru că tu judeci totul prin prisma banilor, spui că vor exista mereu războaie.

— N-am spus aşa ceva. Cred că până la urmă războiul va fi abolit – în mare, aş zice că ar mai avea două sute de ani de trăit.

— Deci recunoşti că am putea avea idealuri mai pure?

— Nu cred că asta are vreo legătură cu idealurile. Cred cà e o problemă de transport. O dată ce aduci zborul pe o scara comercială, uneşti ţările. Avioane cu excursionişti spre Sahara, miercuri şi sâmbăta. Treburi din astea. Ţările se apropie şi se înfrăţesc. Comerţul se revoluţionează. Cu timpul se reduce la o naţiune cu multe districte. Nu cred ca ceea ce se numeşte „înfrăţirea oamenilor" va porni vreodată de la idei frumoase – va fi pur şi simplu o problemă de bun simţ

— Oh, Sébastian!

— Văd că te supăr. Îmi pare rău, Joe.

— Tu nu crezi în nimic.

— Păi, tu eşti cea care e atee. Deşi, de fapt, cuvântul nu mai? La modă. Azi spunem că credem în Ceva! Personal, sunt foarte mulţumit de Jehova. Dar ştiu la ce te-ai referit când ai spus asta, şi te înşeli. Eu cred în frumuseţe, în creaţie, în lucruri precum muzica lui Vernon. Ba chiar sunt dispus (uneori) să arunc bani în ele – ceea ce, pentru un evreu, este foarte mult! Căci eu cred, sunt convins că ele contează mai mult decât orice altceva pe lume.

Jane întrebă:

— Cum a fost în realitate Prinţesa din turn? Sincer, Sébastian.

— Oh, cam ca un gigant care se bălăbăne – un spectacol neconvingător şi totuşi un spectacol la o scară diferită de orice altceva.

— Crezi că într-o bună zi…

— Sunt sigur de asta. De nimic nu sunt mai sigur decât de asta. Măcar de n-ar fi ucis în blestematul ăsta de război!

Joe se cutremură.

— E groaznic, spuse ea. Am lucrat în spitalele din Paris. Ce lucruri poţi să vezi!

— Ştiu. Dacă ar fi doar mutilat, n-ar conta – n-ar fi ca un violonist care şi-a pierdut braţul drept şi e terminat. Nu, atâta timp cât creierul îi rămâne intact, ce se întâmplă cu

trupul lui n-are importanţă. Sună brutal, dar tu ştii ce vreau să spun.

— Ştiu. Dar uneori… Se întrerupse, apoi continuă pe un alt ton. Sébastian, sunt măritată.

Dacă ceva scânci în el, nu o arătă.

— Serios, draga mea? La Marre a divorţat?

— Nu. L-am părăsit. Era o bestie – o bestie, Sébastian.

— Îmi imaginez.

— Nu că aş regreta ceva. Trebuie să-ţi trăieşti viaţa, să capeţi experienţă. Orice e mai bine decât să te fereşti de viaţă. Asta este ceea ce cei ca mătuşa Myra nu înţeleg. Nu mi-e ruşine şi nu regret ce am făcut.

Se uită la el sfidătoare şi el şi-o aminti cum era pe vremuri la Abbots Puissants. Încăpăţânată, rebelă, adorabilă. De pe atunci era de aşteptat că o să facă acest gen de lucruri.

Spuse cu blândeţe:

— Îmi pare rău că ai fost nefericită. Căci ai fost nefericită, nu?

— Groaznic de nefericită. Dar acum trăiesc cu adevărat. Am cunoscut un băiat într-un spital – era teribil de grav rănit. I s-a făcut morfină. Acum este externat, vindecat, deşi, fireşte, este inapt pentru serviciul militar. Dar morfina… A pus stăpânire pe el. De asta… Ne-am căsătorit. Acum două săptămâni. O să luptăm împreună împotriva dependenţei de morfină.

Sébastian simţi deodată un junghi dureros. Era ca şi cum se resemna că o pierduse pentru totdeauna. Drumurile lor mergeau în direcţii opuse – Joe printre cauzele ei pierdute, el pe ruta lui ascendentă. Sigur, ar fi putut să moară pe front, dar nu credea că o să moară. Era aproape sigur că nu avea să fie nici măcar spectaculos rănit. Avea un fel de certitudine că se va întoarce cu bine la treburile lui, reorganizându-le şi revitalizându-le, că va avea succes – succes notabil – într-o lume care nu tolera eşecurile. Şi cu cât avea să urce mai sus, cu atât distanţa dintre el şi Joe avea să fie mai mare.

Îşi zise cu amărăciune: „întotdeauna există o femeie care să te tragă afară dintr-o groapă, dar nimeni nu va veni să-ţi ţină companie pe vârful unui munte, şi totuşi s-ar putea să fii al naibii de singur acolo”.

Nu prea ştia ce să-i spună lui Joe. Nu avea rost s-o amărască, biata copilă! Spuse slab:

— Cum te cheamă acum?

— Valnière. Trebuie să-1 cunoşti cândva pe François. Eu am venit să rezolv nişte chestii legale. Tata a murit acum o lună.

Sébastian dădu din cap. Auzise de moartea colonelului Waite.

Joe continuă.

— Vreau s-o văd pe Jane. Şi vreau să-i văd pe Vernon şi Nell.

Rămase stabilit ca el să o ducă a două zi cu maşina la Wiltsbury.

Nell şi Vernon stăteau într-o căsuţă simplă cam la o milă distanţă de Wiltsbury. Vernon, arătând bine şi bronzat, se repezi la Joe şi o îmbrăţişă cu căldură.

— Vernon, arăţi splendid, şi aproape chipeş, nu-i aşa, Nell?

— Asta din cauza uniformei, spuse cu o seriozitate prefăcută Nell.

Se schimbase, îşi zise Sébastian, uitându-se la ea. Nu o mai văzuse de patru luni, de la căsătorie. Pentru el, ea aparţinuse întotdeauna unei categorii – un anumit tip de fată fermecătoare. Acum o, vedea ca persoană – adevărata Nell ieşită din crisalida ei.

Avea o luminozitate potolită şi era mai liniştită decât înainte, şi totuşi era mult mai vie. Erau fericiţi împreună, nimeni nu se putea îndoi de asta. Se uitau rar unul la celălalt, dar şi când se uitau… Îşi transmiteau ceva – ceva delicat, disparent, dar inconfiindabil.

Fu o masă veselă. Discutară despre vremurile de altă dată, despre Abbots Puissants.

— Şi iată-ne din nou împreună toţi patru, spuse Joe.

Un val de căldură îi cuprinse inima lui Nell. Joe o indusese şi pe ea. Toţi patru, spusese ea. Vernon spusese cândva „Noi trei…”, şi asta o duruse. Dar acum şe terminase. Era de-a lor. Asta era recompensa ei – una din recompense. În clipa de faţa viaţa părea plină de recompense.

Era fericită, enorm de fericită, şi ar fi putut fi atât de uşor nefericită! De fapt, la izbucnirea războiului, ar fi putut să fie măritată cu George Chetwynd. Cum de putuse să fie atât de incredibil de proastă încât să creadă că orice conta mai mult decât căsătoria cu Vernon? Ce fericiţi erau, şi câtă dreptate avusese el când spusese că sărăcia nu conta!

Şi ea nu era singura. O mulţime de fete renunţau la tot şi se măritau cu bărbatul pe care-1 iubeau indiferent de cât de sărac era. După război, ceva avea să se schimbe. Asta era atitudinea. Iar în spatele ei zăcea teama ascunsă, îngrozitoare, că nu te detaşai şi nu priveai lucrurile cum trebuie. În cel mai bun caz îţi spuneai cu o notă sfidătoare: „Şi indiferent ce se întâmplă, vom fi avut ceva”.

Nell se gândi: „Lumea e în schimbare. Totul e altfel acum. Întotdeauna va fi. Nu ne vom întoarce niciodată înapoi…”

Se uită peste umăr la Joe. Joe arăta altfel acum – foarte ciudat. Ce făcuse Joe cu viaţa ei? Omul acela scârbos, La Marre…

Oh, mai bine să nu se gândească la asta. În ziua de azi nimic nu mai conta.

Joe era atât de drăguţă cu ea, atât de diferită de cum fusese altădată când ea, Nell, se simţea foarte complexată de faptul că Joe o dispreţuia. Poate că avusese motive s-o dispreţuiască. Fusese o laşă.

Războiul era groaznic, firește, dar el simplificase lucrurile. Mama ei, de pildă, îşi revenise aproape imediat. Normal, era dezamăgită de treaba cu George Chetwynd (sărmanul George, el chiar era un scump iar ea se purtase mizerabil cu el!), dar doamna Vereker se împăcase cu situaţia cu un admirabil bun simţ.

Dacă ea şi Vernon hu se plăceau în realitate, ascundeau faptul într-un mod absolut lăudabil şi, de fapt, se întâlniseră o singură dată de la căsătorie. Totul fusese atât de simplu!

Probabil că ăsta e marele secret al vieţii.

Nell se trezi din gânduri şi reveni la conversaţie.

Vorbea Sébastian.

— Când ne întoarcem la Londra ne ducem la Jane. N-am mai vorbit cu ea de secole. Tu ai vorbit, Vernon?

Vernon clătină din cap.

— Nu, n-am vorbit.

— E foarte cumsecade, spuse Nell. Dar… Cam dificilă, nu-i aşa? Vreau să spun că niciodată nu ştii la ce se gândeşte.

— Uneori poate fi derutantă, acceptă Sébastian.

— E un înger! Spuse Joe cu vehemenţă.

Nell îl urmărea pe Vernon. Se gândi: „Aş dori să spună ceva… Orice… Mi-e frică de Jane. Întotdeauna mi-a fost. E un diavol…”

— Probabil că a plecat în Rusia sau Timbuctoo sau Mozambic. N-ar fi de mirare, spuse Sébastian.

— De când n-ai mai văzut-o? Întrebă Joe.

— Exact? De vreo trei săptămâni.

— Doar atât? Credeam că ai vorbit serios când ai spus secole.

— Aşa pare.

Începură să discute despre spitalul lui Joe de la Paris. Apoi discutară despre Myra şi unchiul Sydney. Myra era foarte bine şi facea incredibil de multe tampoane pentru spitale şi, în plus, lucra de două ori pe săptămână într-o cantină. Unchiul Sydney era pe cale să facă o a doua avere de pe urma-fabricării de explozibili.

— S-a prins din timp, spuse cu admiraţie Sébastian. Războiul ăsta va mai dura cel puţin trei ani.

Dezbătură problema, contrazicându-se. Vremea unui optimist „şase luni” apusese, dar trei ani erau o perspectivă prea sumbră. Sébastian vorbi despre explozibil, despre starea Rusiei, despre problema hranei, despre submarine.

Avea un ton uşor dictatorial întrucât era absolut sigur că avea dreptate.

La cinci, Sébastian şi Joe urcară în maşină şi plecară înapoi la Londra. Vernon şi Nell rămaseră în drum facându-le cu mâna.

— Ei bine, asta e, spuse Nell strecurându-şi braţul pe după al lui Vernon. Mă bucur că ai fost liber azi. Joe ar fi fost taie dezamăgită dacă nu te-ar fi văzut.

— O găseşti schimbată?

— Puţin. Tu nu?

Porniră în lungul drumului şi cotiră pe o potecă ce ducea peste dune.

— Da, spuse Vernon cu un oftat. Presupun că era inevitabil.

— Mă bucur că s-a măritat. Consider că a fost un gest grozav din partea ei. Nu crezi?

— Oh, ba da. Joe a fost mereu bună la suflet, binecuvântată fie ea.

Vorbea abstract. Nell se uită la el. Îşi dădu seama acum că fusese destul de tăcut toată ziua.

— Mă bucur că au venit, spuse ea din nou.

Vernon nu răspunse. Se întuneca şi aerul devenea rece, dar nu se întoarseră, ci îşi continuară plimbarea fară să vorbească. Adeseori se plimbau aşa – tăcuţi şi fericiţi. Dar tăcerea asta era altfel. Era grea şi ameninţătoare.

Brusc, Nell ştiu…

— Vernon! E vremea! Trebuie să pleci…

El îi strânse braţul sub al său dar nu vorbi.

— Vernon… Când?

— Joia viitoare.

— Oh! Rămase nemişcată, cuprinsă de groază. Aşadar, sosise vremea. Ştia că avea să sosească, dar nu ştiuse prea bine ce o să simtă.

— Nell. Nell… Nu pune atâta la suflet, te rog. O să fie bine. Ştiu că o să fie bine. N-am să fiu ucis. N-aş putea să fiu ucis acum că mă iubeşti, acum că suntem atât de fericiţi. Am un

fel de certitudine că am să trec cu bine prin asta. Vreau să simţi şi tu acelaşi lucru.

Ea stătea în loc împietrită. Asta era războiul de fapt. Îţi smulgea inima din corp, sângele din vine. Se agăţă de el cu un suspin. El o strânse lângă el.

— E în regulă, Nell. Ştiam amândoi că vine curând. Şi eu ţin nespus de mult să plec – cel puţin aş ţine dacă n-ar fi vorba să te părăsesc. Nu m-ai plăcea dacă tot războiul aş păzi un pod din Anglia, nu-i aşa? N-ai fi mândră de mine. Şi vor exista permisii; vom petrece cele mai vesele şi mai frumoase permisii. Şi vom avea o mulţime de bani, ne vom destrăbăla pur şi simplu. Oh, iubito, ştiu că nu mi se poate întâmpla nimic acum că ţii la mine!

Ea fu de acord cu el.

— Ai dreptate… Dumnezeu n-ar putea fi atâ^e crud…

Dar îi trecu prin minte că Dumnezeu lăsa sa se întâmple o mulţime de lucruri pline de cruzime.

Spuse cu curaj, reţinându-şi lacrimile:

— O să fie bine, iubitule. O stiu şi eu.

— Şi chiar… Chiar dacă nu e… trebuie să-ţi aminteşti… Cât de perfectă a fost căsătoria noastră… Ai fost fericită, iubito, nu-i aşa?

Ea îşi înălţă buzele spre ale lui. Se agăţară unul de altul ameţiţi, chinuiţi… Umbra primei lor despărţiri atârnând deasupra lor.

Când se întoarseră acasă, discutară veseli despre lucruri obişnuite. O singură dată Vernon pomeni despre viitor.

— După ce am să plec, Nell, te vei duce la mama ta?

— Nu. Aş prefera să rămân aici. Sunt o mulţime de făcut în Wiltsbury – spitalul, cantina.

— Da, dar nu vreau să faci nimic. Cred că ţi-ar fi mai uşor la Londra unde mai sunt încă teatre şi alte lucruri din astea.

— Nu, Vernon, trebuie să fac ceva – să muncesc, adică.

— Dacă vrei să munceşti, poţi să-mi împleteşti şosete. Nu pot să sufăr chestia asta cu îngrijirea bolnavilor. Presupun

că e necesară, dar nu-mi place. N-ai vrea să te duci la Birmingham?

Nell spuse foarte hotărâtă că nu i-ar plăcea să se ducă la Birmingham.

Când sosi momentul despărţirii, acesta fu mai puţin dificil. Vernon o sărută aproape degajat.

— Ei bine, pe curând. Fruntea sus. Totul o să fie bine. Am să-ţi scriu cât de des am să pot, deşi nu cred că o să avem voie să spunem ce e mai interesant. Ai grijă de tine, iubita mea.

O strânsoare aproape involuntară a braţului lui, şi apoi se smulse de lângă ea.

Plecase.

Nell se gândi: „N-am să mai dorm noaptea… Niciodată…”

Dar dormi. Un somn adânc şi greu. Coborî în el ca într-un abis. Un somn plin de groază şi nelinişte care treptat se topiră în inconştienţa epuizării.

Se deşteptă cu o durere săgetătoare în inimă. Îşi zise: „Vernon a plecat la război. Trebuie să-mi găsesc ceva de făcut”.

Capitolul II.

Nell se duse la doamna Curtis, preşedinta Crucii Roşii.

Doamna Curtis era blajină şi afabilă. Îşi savura importanţa şi era convinsă că era o organizatoare înnăscută. În realitate, era o organizatoare foarte proastă. Dar toată lumea spunea că se purta minunat. O primi pe Nell cu bunăvoinţă.

— Stai să văd, doamna… Ah! Deyre. Ai la dumneata certificatul de infirmieră? De fapt, l-ai obţinut?

— Da.

— Dar nu aparţii nici unui detaşament local?

Situaţia exactă a lui Nell fu discutată pe larg.

— Ei bine, trebuie să vedem ce putem face pentru dumneata. În momentul de faţă spitalul are personalul complet, dar, firește, întotdeauna sunt persoane care nu rezistă. La două zile după ce a sosit primul convoi, am avut

şaptesprezece demisii. Toate femei de o anumită vârstă. Nu le-a plăcut cum au vorbit surorile cu ele. Personal cred că surorile au fost niţel cam brutale, dar există şi multă gelozie pe Crucea Roşie. Toate erau femei înstărite cărora nu le-a plăcut să li se comande. Dumneata nu eşti sensibilă în sensul ăsta, doamnă Deyre, nu?

Nell spuse că pe ea nu o deranja nimic.

— Aşa şi trebuie, spuse cu aprobare doamna Curtis. Într-un spital trebuie să existe disciplină. Unde am ajunge fară disciplină?

Nell se gândi că doamna Curtis nu fusese nevoită să se supună nici unei discipline şi de aceea, poate, vorbele ei nu erau prea impresionante. Dar continuă să se arate atentă şi impresionată.

— Am o listă cu fete în rezervă, spuse doamna Curtis. Voi adăuga şi numele dumitale. De două ori pe săptămână te vei prezenta la secţia de tratament ambulatoriu de la Spitalul Municipal, şi astfel vei căpăta puţină experienţă. Acolo au nevoie de mână de lucru şi sunt dornici să ne accepte ajutorul. Apoi dumneata şi… Domnişoara.

— Îşi consultă lista – da, domnişoara Carden veţi merge cu sora districtului în rondurile ei marţea şi vinerea. Vei primi o uniforma, fireşte. Deci, s-a, aranjat.

Mary Carden era o fată durdulie, plăcută, al cărui tată era macelar pensionai- Fu foarte prietenoasă cu Nell, şi îi supuse că zilele erau miercurea şi sâmbătă, nu marţi şi vineri („Dar bătrâna Curtis întotdeauna pricepe ceva greşit”), că sora districtului era o scumpă şi nu se repezea niciodată la tine, şi că sora Margaret de la spital era de groază.

Miercurea următoare, Nell facu primul ei rond cu sora districtuală, o femeiuşcă agitată, foarte muncită. La sfârşitul zilei, aceasta o bătu cu blândeţe pe umăr.

— Mă bucur să vad că ai capul pe umeri, draga mea. Unele din Irtele care vin mi se par pe jumătate cretine, zău ca da. Şi sunt lele cat de cât educate, dar care cred că îngrijirea

bolnavilor constă doai din netezirea pernelor şi alimentarea pacientului cu struguri. Tu ai să ştii foarte repede ce ai de făcut.

Însufleţită de aceste vorbe, Nell se prezentă la spital la secţia de tratament ambulatoriu fară mari emoţii. Fu primită de o soră înaltă şi slabă cu privirea răuvoitoare.

— Altă începătoare neformată, bombăni ea. Te-a trimis doamna Curtis, presupun? M-am săturat de femeia asta. Îmi ia mai mult timp şi bătaie de cap să învăţ fete prostuţe care cred că ştiu tot decât să fac totul singură.

— Îmi pare rău, spuse moale Nell.

— Obţin nişte certificate, participă la zece cursuri şi cred că ştiu totul, spuse cu amărăciune sora Margaret. Uite-i că vin. Să nu-mi stai în cale mai mult decât trebuie.

Fu adunat un grup de pacienţi. Un băiat cu picioarele pline de bube, un copil cu picioarele opărite de la un ibric răsturnat, o fată cu o aşchie în deget, diverşi suferinzi, „de urechi”, „de picioare”, „de braţe”.

Sora Margaret îi spuse tăios lui Nell:

— Ştii cum să injectezi lichid în ureche? Uită-te la mine.

Nell se uită.

— Data viitoare poţi să faci tu asta. Scoate-i băiatului ăla bandajul de pe degét şi pune-1 să-1 înmoaie în apă caldă şi acid boric până sunt eu gata pentru el.

Nell se simţea nervoasă şi stângace. Sora Margaret o paraliza. Aproape imediat sora Margaret fu lângă ea.

— N-avem toată ziua la dispoziţie, spuse ea. Gata, lasă-mă pe mine. Parcă ai avea degetele lipite. Înmoaie bandajele de pe picioarele aceliei copile şi scoate-i-le. Apă călâie.

Nell luă un lighean cu apă călâie şi îngenunche lângă copilă, o fetiţă de doar trei ani: Nell înmuie buretele şi-1 plimbă foarte uşor peste bandaje, dar fetiţa ţipă. Ţipătul acela prelung şi îngrozit o demoraliză pe Nell.

I se facu brusc rău, mai să leşine. Nu putea face munca asta – pur şi simplu nu putea. Se trase înapoi şi atunci o zări

pe sora Margaret urmărind-o cu un licăr de plăcere răutăcioasă în ochi.

„Ştiam eu că n-ai să rezişti” spunea privirea aceea.

Asta o mobiliză pe Nell cum nimic altceva n*ar fi mobilizat-o. Lăsă capul în jos, strânse din dinţi, îşi continuă treaba încercând să-şi abată mintea de la ţipetele fetiţei. În cele din urmă termină, şi se ridică albă şi tremurândă şi simţindu-se îngrozitor de rău.

Sora Margaret veni acolo. Părea dezamăgită.

— Oh, ai facut-o, spuse ea. Apoi i se adresă mamei fetiţei: Pe viitor eu aş avea grijă să nu mai las copilul să ajungă la ibric, doamnă Somers.

Doamna Somers se plânse că nu poţi fi peste tot în acelaşi timp.

Nell fu expediată să bandajeze un deget rănit. Apoi o ajută pe soră să oblojească picioarele cu bube, şi după aceea se uită cum un doctor tânăr extrăgea aşchia din degetul fetei. În timp ce acesta apăsa şi tăia, fata scânci şi se facu mică, iar el îi vorbi tăios.

— Sta-i liniştită, auzi?!

Nell se gândi: „Niciodată nu vezi partea asta a lucrurilor. Eşti obişnuit doar cu un doctor cu maniere de salon. «Mă tem că o să doară puţin. Încearcă să stai cât mai liniştită»„.

Tânărul doctor extrase apoi câţiva dinţi, aruncându-i neglijent pe podea, după care tratã o mânã zdrobitã în urma unûi accident.

Nu era vorba că era nepriceput, se gândi Nell. Absenţa manierelor era cea care, faţă de ideile preconcepute, era atât de tulburătoare. Orice facea el, sora Margaret îl însoţea, chicotind într-un mod linguşitor la orice glumă găsea el de cuviinţă să facă. Pe Nell nu o băga în seamă.

În cele din urmă ora se sfârşi. Nell era recunoscătoare. Îi spuse timid la revedere sorei Margaret.

— Îţi place? Întrebă rânjind sora Margaret.

— Mă tem că sunt foarte proastă, spuse Nell.

— Cum altcumva ai putea fi? Voi, cei de la Crucea Roşie, sunteţi o adunătură de amatoare. Şi credeţi că ştiţi totul pe lume. Mă rog, poate data viitoare ai să fii mai puţin stângace!

Acesta fu debutul încurajator al lui Nell la spital. Totuşi, pe măsură ce timpul trecea, devenea mai puţin cumplit. Sora Margaret se înmuie, atitudinea ei deveni mai relaxată, ba chiar îşi permitea să răspundă la întrebări.

— Nu eşti chiar atât de înţepată ca majoritatea, catadixi ea să admită.

La rândul ei, Nell era impresionată de competenţa şi rapiditatea cu care lucra sora Margaret. Şi îi înţelegea puţin acreala pe tema amatoarelor.

Ceea ce o uimea pe Nell era numărul mare al celor cu „picioare proaste”, majoritatea din ei evident vechi prieteni. O întrebă cu timiditate pe sora Margaret despre ei.

— Nu se prea poate face nimic în privinţa asta. La majoritatea din ei este ceva ereditar. Sânge stricat. Nu se vindecă.

Un alt lucru care o impresionă pe Nell fu eroismul celor săraci. Ei veneau şi erau trataţi, îndurau fară să se plângă dureri mari, şi plecau apoi pe jos, făcând câteva mile bune până acasă.

Îi vedea şi acasă la ei. Ea şi Mary Cardner preluaseră o anumită parte din, rondul sorei districtuale. Spălau bătrâne imobilizate la pat, îngrijeau „picioare proaste”, ocazional spălau şi îngrijeau prunci ai căror mame erau prea bolnave ca să poată face ceva. Casele erau mici, ferestrele de regulă ermetic închise, iar spaţiul era înţesat cu comori dragi stăpânilor.

Şocul cel mai puternic îl avu Nell la vreo două săptămâni după începerea lucrului, când găsiră un bătrân mort în patul în care fusese imobilizat şi trebuiseră să-1 scoată. Dacă n-ar fi fost voioşia degajată a lui Mary Cardner, Nell simţea că n-ar fi putut s-o facă.

Sora districtuală le lăudă.

— Sunteţi fete bune. Şi o să fiţi de un real ajutor.

Plecară acasă strălucind de mulţumire. În viaţa ei Nell nu apreciase mai mult o baie fierbinte cu săruri.

De la Vernon primise două cărţi poştale. Simple mâzgăleli prin care spuneau că era bine şi că totul era splendid. Ea îi scria zilnic descriindu-i aventurile ei, căutând să le facă să sune cât mai amuzante. Îi scrise şi el.

„Undeva în Franţa.

Iubita mea Nell, Sunt foarte bine. Mă simt în mare formă. Totul e o aventură grozavă, dar tânjesc să te văd. Aş dori să nu fi intrat în căsuţele alea mizerabile şi să te încurci cu oameni bolnavi. Sunt. Sigur că ai să te molipseşti de ceva. Nu-mi dau seama de ce vrei tu sâ faci asta. Sunt sigur că nu e necesar. Renunţă, te rog.

Noi aici ne gândim în majoritate la mâncarea noastră, iar infanteriştii nu se gândesc decât la ceaiul lor. Riscă să fie făcuţi bucăţele în orice clipă pentru o ceaşcă de ceai fierbinte. Eu trebuie să le cenzurez scrisorile. Un tip încheie întotdeauna cu «Al tău până o îngheţa iadul», aşa că voi încheia la fel.

Al tău, Vernonv”

Într-o zi Nell primi un telefon de la doamna Curtis.

— Doamnă Deyre, s-a eliberat un post de femeie de serviciu de secţie. În schimbul de după-amiază. Să fii la spital la două şi jumătate.

Primăria din Wiltsbury fusese transformată în spital. Era o clădire nouă şi mare ridicată în piaţa catedralei şi era dominată de turla înaltă a catedralei.

Nell fu îndrumată spre uşa laterală şi de acolo printr-un fel de criptă sumbră de la subsol unde o doamnă în vârstă în uniforma Crucii Roşii stătea înconjurată de baloturi de cămăşi de spital, înfofolită în câteva şaluri şi tremurând copios, apoi în lungul unor culoare de piatră şi în sfârşit într-o cameră întunecoasă unde fu primită de domnişoara Curtain, şefa femeilor de serviciu, o doamnă înaltă şi

subţire, cu o faţă de ducesă visătoare şi maniere fermecătoare.

Nell fu instruită privitor la îndatoririle ei, care erau destul de uşor de înţeles. Ele presupuneau muncă grea, dar nimic dificil. Avea de frecat o anumită zonă a culoarelor de piatră şi treptele. Apoi avea de pus ceaiul pentru surori, să servească gustările, şi la urmă să strângă masa. După aceea luau ceaiul femeile de serviciu. Aceeaşi rutină pentru cină.

Nell prinse curând cum stăteau lucrurile. Aspectele mai deosebite ale noii ei vieţi erau: unu, războiul cu bucătăria, doi, dificultatea de a oferi surorilor genul corespunzător de ceai.

Exista o masă lungă la care se aşezau infirmierele care se revărsau ca un şuvoi, înnebunite de foame, şi întotdeauna părea-că mâncarea se sfârşea înainte ca ultimele trei să se aşeze la masă. Atunci cereai la bucătărie printr-un tub şi primeai o replică usturătoare. Se trimisese exact câte felii de pâine trebuia, câte trei felii de fiecare. Cineva trebuie că mâncase mai mult de trei. Negări zgomotoase din partea infirmierelor. Sporovăiau liber şi amical între ele, spunându-şi pe numele de familie.

„Nu ţi-am mâncat eu felia de pâine, Jones. Eu n-aş face un lucru atât de meschin!” „întotdeauna ni se trimite greşit”. „Ascultaţi, Catford trebuie să mănânce ceva. Are o operaţie într-o jumătate de oră”. „Dă-i zor, Bulgy (asta era o poreclă afectuoasă), avem de frecat toate muşamalele alea”.

O cu totul altă comportare era masa surorilor, în cealaltă parte a sălii. Conversaţia de acolo decurgea cu blândeţe, în şoaptă. Fiecare soră avea în faţă un ceainic maro cu ceai. Sarcina lui Nell era să ştie exact cum prefera fiecare din ele ceaiul, cât de tare trebuia să fie. Nici nu se punea problema de cât de slab!

Şoaptele nu conteneau. Când Nell se apropia de masă, şoaptele deveneau mai joase şi surorile se uitau bănuitoare una la alta. Conversaţia lor era secretoasă şi învăluită în

demnitate. Cu un formalism uriaş, îşi ofereau una alteia ceai.

„Vrei din al meu, soră Westhaven? Mai e din belşug în ceainic”. „Eşti amabilă să-mi dai zahărul, soră Carr?” „Scuză-mă”.

Nell tocmai începuse să pătrundă atmosfera de spital când fu promovată în secţie, una din infirmiere îmbolnăvindu-se.

Avea în grijă un şir de douăsprezece paturi, în majoritate cazuri chirurgicale. Colega ei era Gladys Potts, o fiinţa micuţă şi hlizită, inteligentă dar leneşă. Secţia era în responsabilitatea sorei Westhaven, o femeie înaltă, slabă şi acidă, cu o privire de continuă dezaprobare. Înima lui Nell se strânse când o văzu, dar mai târziu se felicită. Sora Westhaven era de departe cea mai plăcută soră din spital sub comanda căreia să lucrezi.

În total erau cinci surori. Sora Carr, rotofee şi cu înfăţişare calmă. Bărbaţii o plăceau şi ea chicotea şi glumea mult cu ei, şi de aceea întârzia cu bandăjările şi apoi intra în criză de timp. Le spunea infirmierelor voluntare „dragă”, şi le bătea prieteneşte pe umăr, dar dispoziţia ei era incertă. Ea personal era atât de nepunctuală încât totul mergea prost, şi vina cădea inevitabil pe „draga”. Era înnebunitor să lucrezi sub comanda ei.

Sora Barnes era imposibilă. Toată lumea spunea asta. Bombănea şi se uita urât de dimineaţă până seara. Le ura pe infirmierele voluntare şi le-o arăta clar. Dar dincolo de sarcasmul ei muşcător, era o soră bună, şi multor fete le plăcea să lucreze cu ea în ciuda limbii ei ascuţite.

Sora Dunlop era amabilă şi placidă, dar fantastic de leneşă. Bea foarte mult ceai şi muncea cât se putea de puţin.

Sora Westhaven era de departe cea mai bună soră din spital. Muncea cu entuziasm şi ştia să-şi evalueze subalternele. Dacă ele dovedeau că promiteau, ea era rezonabil de prietenoasă cu ele. Dacă le considera proaste, duceau o viaţă mizerabilă.

În a patra zi îi spuse lui Nell:

— La început am crezut că nu e cine ştie ce de capul tău. Dar văd că eşti foarte. Muncitoare.

Nell se întoarse acasă în al nouălea cer.

Puţin câte puţin se cufundă în rutina spitalului. La început suferise cumplit la vederea răniţilor. Prima bandajare la care asistase aproape că o adusese 111 pragul leşinului. Cu timpul, însă, se obişnui. Sângele, rănile, suferinţa erau probleme la ordinea zilei.

Nell era prietenoasă cu bărbaţii. În ora de relativă pauză de după ceai le scria scrisorile, le aducea cărţi din biblioteca de la capătul secţiei, asculta povestirile lor despre familiile şi iubitele lor.

În zilele de vizită soseau doamnele 111 vârstă. Ele se aşezau lângă paturi şi îşi dădeau toată silinţa să-i înveselească pe „bravii noştri soldaţi”.

Mai erau şi concertele. Unele erau bine organizate şi pe deplin savurate. Altele!… Ele erau astfel rezumate de Philis Deacon, colega lui Nell de pe rândul de paturi alăturat.

— Oricine crede că ştie să cânte^ dar iţ-a avut voie din partea familiei, are acum ocazia!

Şi mai erau clericii. Nell nu mai văzuse în viaţa ei atâţia clerici. Câţiva erau apreciaţi: Erau oameni buni, calzi şi înţelegători, care ştiau ce să spună şi nu accentuau fară noimă latura religioasă a îndatoririlor lor. Dar existau mulţi care mai mult te încurcau.

Nu o dată Nell era oprită din treburile ei de câte un pacient care voia să fie spălat pentru că pretftul voia tocmai atunci să-1 convertească.

Spălatul – interminabilul spălat. Pacienţii erau spălaţi, secţia era spălată, şi la fiecare oră din zi existau muşamale de frecat.

Şi eterna ordine.

„Vezi că la numărul 9 atârnă aşternutul. Numărul 2 şi-a împins patul în lateral. Ce-o să zică doctorul?”

Doctorul – doctorul – doctorul! Dimineaţa, la prânz şi seara, doctorul! Doctorul era un zeu. Pentru o simplă infirmieră voluntară a vorbi cu doctorul era o crimă de lese majestie şi abătea asupra ta mânia sorei. Unele voluntare păcătuiau fară voie. Ele erau fete din Wiltsbury şi îi cunoşteau pe doctori şi ştiau că erau oameni ca toţi oamenii. Le spuneau senine bună dimineaţa. Curând aveau să ştie că se făcuseră vinovate de cumplitul, păcat de „a se băga în faţă". Mary Cardner „se băgase în faţă". Doctorul ceruse un foarfece şi, fară să se gândească, ea i-1 întinse pe cel pe care îl avea ea. Sora îi explică pe larg ce crimă înfaptuise.

— Nu spun că n-ai fi putut să faci asta. Văzând că aveai exact lucrul care se cerea, ai fi putut să-mi spui în şoaptă: „De acesta e nevoie, soră?", iar eu l-aş fi luat de la tine şi i l-aş fi dat doctorului.

Ţi se lua să tot auzi cuvântul „doctor". Sora îşi puncta fiecare remarcă cu acest cuvânt, chiar şi atunci când vorbea cu el.

— Da, domnule doctor". „Nu cred, domnule doctor". „Poftim, domnule doctor?" „Soră, ţine-i prosopul domnului doctor".

Şi tu îi ţineai umilă prosopul, iar doctorul, după ce îşi ştergea mâinile sacre, îl arunca pe podea, de unde îl ridicai cu umilinţă. Îi turnai apă doctorului, îi înmânai săpunul doctorului, iar la sfârşit primeai ordinul:

— Soră, deschide-i uşa domnului doctor.

Aici soră de caritate, nu cadru medical.

În spital era o mare democraţie. Deosebirea de clasă era de domeniul trecutului. Infirmierele, indiferent ale cui fiice sau soţii erau, se strigau pe nume şi împărtăşeau aceeaşi grijă a lui „Ce-o să avem la cină, şi o să ajungă?" Fără îndoială că existau şi furtişaguri. Gladys Potts, hlizită, fu prinsă coborând devreme şi înhăţând pe furiş o felie în plus de pâine cu unt sau o porţie de orez necuvenită.

— Să ştiţi, spuse Phillis Deacon, acum le înţeleg pe servitoare. Mereu te gândeşti că le interesează prea mult mâncarea, şi uite că noi facem acum acelaşi lucru. Nu mai aştepţi altceva decât mâncarea. Aseară îmi venea să plâng când n-a ajuns omleta.

— N-ar trebui să dea omletă, spuse furioasă Mary Cardner. Ouăle ar trebui să fie separate, făcute ochiuri în apă sau fierte. Omleta îi favorizează prea mult pe cei fară scrupule.

Şi se uită cu semnificaţie la Gladys Potts care chicoti nervoasă şi se îndepărtă.

— Fata asta e o chiulangioaică, spuse Phillis. Mereu are altceva de făcut când e vorba să schimbe aşternuturile. Şi se dă bine pe lângă soră. La Westhaven nu-i merge. Westhaven e corectă.

— Dar Carr o linguşeşte până obţine treburile cele mai uşoare.

Mica Potts nu era îndrăgită. Uneori se faceau eforturi uriaşe ca să fie obligată să facă cele mai neplăcute treburi, dar Potts era vicleană. Singura care se putea pune cu ea era inventiva Deacon.

Dar chiar şi printre doctori existau gelozii. Era doctorul Lang, înalt, neîngrijit, cu mers legănat şi degete lungi şi nervoase. Era cel mai deştept chirurg dintre toţi. Avea o limbă ascuţită şi era nemilos în tratamente, dar era deştept. Toate surorile îl adorau.

Apoi mai era doctorul Wilbraham care ^vea clientela elegantă din Wiltsbury. Un bărbat masiv, blând când lucrurile mergeau bine1, şi comportament de copil răsfaţat când erau probleme. Dacă era obosit şi sâcâit era dur fară motiv şi Nell îl ura.

Mai era şi liniştitul şi eficientul doctor Meadows care era mulţumit să nu opereze şi acorda fiecărui caz toată atenţia. El, vorbea întotdeauna politicos cu infirmierele voluntare şi nu arunca prosopul pe podea.

Apoi era doctorul Bury despre care se spunea că nu era un doctor prea bun, dar care era convins că el ştia totul. Întotdeauna era dornic să încerce metode noi, dar niciodată nu continua un tratament mai mult de două zile. Dacă îi murea un pacient, auzeai invariabil: „Nu e mirare la doctorul Bury”.

Ultimul era tânărul doctor Keen, care era ceva mai mult decât un student în medicină dar era plin de importanţă El se coborî chiar să stea de vorbă cu infirmierele, explicându-le importanţa unei operaţii tocmai încheiate.

Nell îi spuse sorei Westhaven:

— Nu ştiam că doctorul Keen a operat. Credeam că a operat doctorul Lang.

Sora răspunse morocănoasă:

— Doctorul Keen a ţinut piciorul. Atâta tot.

La început operaţiile fuseseră un coşmar pentru Nell. La prima la care a asistat, podeaua s-a învârtit cu ea şi o infirmieră a condus-o afară. Abia dacă îndrăzni să dea ochii cu sora, dar sora fu neaşteptat de blândă.

— Asta s-a datorat în parte lipsei de aer şi mirosului de eter. Intră la următoarea care e scurtă. Ai să te obişnuieşti.

La a doua simţi că i se face rău dar nu trebui să iasă din sală, iar la a treia nu-i mai fu rău deloc.

În zilele ei libere, Nell se ducea la ceai la prietene. Unele dintre ele erau doamne bătrâne şi amabile care se purtau afectuos cu ea şi îi spuneau că era grozavă.

— Dar nu lucrezi dumineca, nu-i aşa, dragă? Serios? Oh, dar asta nu e drept. Dumineca trebuie să fie zi de odihnă.

Nell sublinie cu blândeţe că soldaţii trebuiau să fie spălaţi şi hrăniţi şi dumineca, şi bătrânele doamne admiteau asta dar păreau să considere că problema ar fi trebuit să fie mai bine organizată. De asemenea, erau foarte necăjite că Nell trebuia să plece pe jos acasă singură la miezul nopţii.

Altele erau chiar mai dificile.

— Am auzit că surorile de spital îşi dau aere şi comandă tuturor. Eu una n-aş suporta aşa ceva. Vreau să fac tot ce

pot ca să ajut în războiul ăsta îngrozitor, dar n-am să suport impertinenţa. I-am spus-o doamnei Curtis, şi ea a fost de acord că e mai bine să nu lucrez în spital.

Acestor doamne Nell nu le răspundea deloc.

Zvonul despre „ruşi” cuprinsese deja întreaga Anglie. Toată lumea îi văzuse, dacă nu ei personal, verişoara de-a doua a bucătăresei lor, ceea ce era acelaşi lucru. Zvonul se stinse greu – era atât de plăcut şi atât de emoţionant!

O doamnă foarte bătrână care venea la spital o luă pe Nell de o parte.

— Draga mea, să nu crezi povestea asta. Este adevărată, dar nu în felul în care ne gândim noi.

Nell o privi întrebătoare.

— Ouă! Spuse bătrâna doamnă cu o şoaptă apăsată. Ouă ruseşti! Câteva milioane de ouă – ca să ne împiedice să murim de foame.

Nell îi scrise aceste lucruri lui Vernon. Se simţea îngrozitor de ruptă de el. Scrisorile lui erau succinte şi reţinute şi părea Să nu-i placă ideea că ea lucra la spital. O îndemna întruna să se ducă la Londra să se distreze…

Ce ciudaţi erau bărbaţii! Îşi zise Nell. Ei păreau să nu înţeleagă. Ei i-âr fi displăcut total să stea cu mâna în sân când erau atâtea de făcut.

Chinul despărţirii trecuse. Atunci, la despărţire, fusese sigură că Vernon avea să fie ucis în război. Trecuseră patru luni şi el nu fusese nici măcar rănit. Nu avea sa fie. Totul era bine.

La cinci luni după plecarea lui, el îi telegrafie că primise o permisie. Lui Nell mai că i se opri inima. Era atât de emoţionată! Se duse la sora şefa şi i se acordă un concediu.

Plecă la Londra simţindu-se ciudat în hainele obişnuite, fară uniformă. Primul lor concediu!

Era adevărat, chiar era adevărat! Trenul sosi şi militarii începură să coboare. Îl văzu. Era într-adevăr acolo. Se întâlniră. Niciunul nu putea vorbi. El îi strângea nebuneşte mâna. Ea ştia acum cât de speriată fusese…

Cele cinci zile trecură ca fulgerul. Era ca un vis delirant. Ea îl adora pe Vernon şi el o adora pe ea, dar în unele privinţe erau ca nişte streini unul pentru celălalt. El vorbea neapăsător despre Franţa. Era bine, totul era bine. Făcea glume şi refuza să trateze problema cu seriozitate. „Pentru Dumnezeu, Nell, să nu dramatizăm! E groaznic să vii acasă şi să-i găseşti pe toţi cu feţe lungi. Şi nu-i mai văita atât pe bravii noştri soldaţi care îşi dau viaţa acolo. Chestiile astea îmi fac greaţă. Hai mai bine să luăm bilete la alt spectacol”.

Ceva din calmul lui desăvârşit o tulbura – părea oarecum îngrozitor să tratezi totul cu atâta uşurinţă. Când el o întrebă ce facea, ea îi povesti despre spital, iar lui nu-i plăcu şi o imploră să renunţe.

— E o muncă murdară. Nu pot să sufăr să mă gândesc că o faci.

Ea vru să protesteze dar renunţă. Erau din nou împreună. Nimic altceva nu mai conta.

Se distrau minunat. În fiecare seară mergeau la cumpărături. Vernon îi cumpăra tot ce i se năzărea. Merseră la o firmă pariziană şi îi cumpără rochia cea mai scumpă… Se simţiră oribil de răi dar nemaipomenit de fericiţi când Nell o purtă în acea seară.

Apoi Nell îi spuse că ar trebui să se ducă să-şi vadă mama. Vernon se revoltă.

— Oh, iubito, nu vreau! Puţinul nostru timp e atât de preţios! Nu pot să pierd un minut.

Nell insistă. Myra avea să fie foarte dezamăgită şi supărată.

— Ei bine, atunci vii şi tu cu mine.

— Nu, te duci singur.

Până la urmă el plecă la Birmingham pentru o vizită scurtă. Mama lui facu mare caz pe seama lui, se agită exagerat şi îl potopi cu un torent de lacrimi „de mândrie”, după care îl târî la familia Bent. Vernon se întorse istovit acasă.

— Ai o inimă de piatră, Nell. Am pierdut întreaga zi! Doamne, câte dulcegării a trebuit să înghit!

I se facu ruşine imediat ce spuse asta. De ce nu-şi putea iubi mai mult mama? De ce întotdeauna reuşea să-1 scoată din fire, oricât de bune ar fi fost intenţiile ei? O îmbrăţişă puternic pe Nell.

— N-am vrut să spun asta. Mă bucur că m-ai convins să mă duc. Eşti atât de dulce, Nell! Tu nu te gândeşti niciodată la tine. E minunat că sunt iarăşi cu tine.

Ea îşi puse rochia franţuzească şi ieşiră în oraş să cineze având sentimentul caraghios că fuseseră nişte copii model şi meritau o recompensă.

Aproape terminaseră masa când Nell îl văzu pe Vernon schimbându-se la faţă.

— Ce este?

— Nimic, spuse el repezit.

Dar ea se întoarse şi se uită în spate. La o măsuţă de lângă perete stătea Jane.

Pe inima lui Nell poposi o clipă ceva rece. Apoi spuse degajată:

— Vai, uite-o pe Jane! Să mergem să vorbim cu ea.

— Nu, aş prefera să nu mergem. Ea fu puţin mirată dc vehemenţa lui. El văzu şi continuă: Sunt stupid, iubito, dar vreau să te am numai pentru mine… Nu vreau să-şi bage alţii nasul în treburile noastre. Ai terminat? Să mergem. Nu vreau să pierd începutul piesei.

Plătiră şi plecară. Jane dădu din cap cu neglijenţă în direcţia lor şi Nell îi făcu cu mâna. Sosiră la teatru cu zece minute mai devreme.

Mai târziu, în timp ce Nell îşi scotea rochia, Vernon întrebă pe neaşteptate:

— Ce crezi, Nell, am să mai compun vreodată muzică?

— Desigur. De ce nu?

— Nu ştiu. Nu cred că mai vreau.

Ea îl privi mirată.

— Cred că e singurul lucru la care ţii.

— La care ţin! Asta nu exprimă câtuşi de puţin realitatea. Nu lucrurile la care ţii contează. E vorba de lucrurile de care nu. Poţi să scapi, lucrurile care nu-ţi dau drumul, care te hărţuiesc, te obsedează…

Ea veni şi îngenunche lângă el. El se agăţă de ea cu disperare.

— Nell, iubita mea Nell, nimic în afară de tine nu contează… Sărută-mă…

Dar la un moment dat reveni la subiect.

— Armele crează un şablon. Un şablon muzical, vreau să spun. Nu sunetul pe care îl auzi. Mă refer la tiparul pe care

îl crează sunetul în spaţiu. Cred că e o prostie… Dar ştiu ce vreau să spun.

Şi iarăşi câteva minute mai târziu:

— Măcar de-ai putea să-1 prinzi cum se cuvine!

Ea se îndepărtă uşor de trupul lui. Era ca şi cum se confrunta cu rivala ei. Niciodată nu o recunoscuse deschis, dar în secret se temea de muzica lui Vernon.

În noaptea asta, totuşi, victoria fu de partea ei. El o trase înapoi lângă el şi o acoperi cu sărutări.

Dar mult după ce Nell adormi, Vernon stătea cu ochii deschişi în întuneric, văzând împotriva voinţei lui faţa şi conturul trupului lui Jane, aşa cum le văzuse în restaurant.

Şopti în surdină:

— La naiba cu Jane!

Dar ştia că nu putea scăpa atât de uşor de Jane.

Îşi dori să n-o fi văzut.

Jane avea ceva al naibii de tulburător.

A doua zi o uită. Era ultima lor zi, şi trecu teribil de repede.

Totul se termină prea repede.

Fusese ca un vis. Acum visul se sfârşise. Nell se afla iar în spital. I se părea că nici nu fusese plecată. Aştepta cu disperare poşta, prima scrisoare de la Vernon. Aceasta sosi – mai arzătoare şi mai nereţinută ca de obicei, de parcă chiar şi cenzura fusese uitată.

Viaţa continua ca de obicei. Doctorul Lang plecă pe front şi fu înlocuit de un doctor în vârstă cu barbă care spunea „Mulţumesc, mulţumesc, soră”, ori de câte ori i se întindea prosopul sau era ajutat să-şi puna halatul alb. Era o perioadă de acalmie, cu majoritatea paturilor goale, şi Nell găsi obositoare acea lenevie forţată.

Într-o zi, spre mirarea şi încântarea ei, se pomeni cu Sébastian. Era acasă în permisiune şi venise să o vadă. Vernon îl rugaşe să treacă pe la ea.

— Aşadar, l-ai văzut?
— Da.
— Şi e bine?
— Oh, da, el e foarte bine!
Ceva în felul în care spusese el asta o alarmă. Îl presă. Sébastian se încruntă stingherit.
— E dificil de explicat, Nell. Vezi tu, Vernon a fost întotdeauna o figură. Lui nu-i place să privească lucrurile în faţă.
Preîntâmpină protestul vehement care urca pe buzele lui Nell.
— Nu mă refer câtuşi de puţin la ce crezi tu că mă refer. Lui nu-i este frică. Diavolul norocos, nu cred că el ştie ce este frica. Mi-aş dori să nu fl ştiut nici eu. Nu, e vorba de altceva. E vorba de întreaga viaţă – e destul de groaznică, să ştii. Murdărie şi sânge şi jeg, şi zgomot – mai ales zgomot! Zgomot care se repetă la ore fixe. Dacă pe mine mă calcă pe nervi, cât trebuie să-1 calce pe Vernon?
— Da, dar ce-ai vrut să spui prin faptul că nu priveşte lucrurile în faţă?
— El pur şi simplu nu vrea să admită că există ceva de înfruntat Se teme să ia seama la ce e în jurul lui, aşa că spune că nu există nimic de luat în seamă. Dacă ar recunoaşte, ca mine, că e o afacere împuţită şi sângeroasă, ar fi bine. Dar el face ca şi cu povestea aia veche cu pianul – nu vrea să privească treaba drept în faţă. Şi n-are rost să spui „nu există un astfel de lucru” când el există! Dar ăsta a fost întotdeauna stilul lui Vernon. E bine dispus, savurează totul, or asta nu-i firesc. Mi-e frică de… Oh, nu ştiu de ce mi-e frică. Dar ştii că spunându-ţi sigur basme este lucrul cel mai rău pe care-1 poţi face. Vernon este muzician şi are nervi de muzician. Cel mai rău lucru la el este că nu ştie nimic despre sine. Niciodată n-a ştiut.
Nell era tulburată.
— Ce crezi că se va întâmpla, Sébastian?

— Nimic, probabil. Ce aş vrea eu să se întâmple e ca Vernon să fie rănit într-un loc convenabil şi cât mai nedureros posibil şi să se întoarcă să fie îngrijit un pic.

— Cât aş vrea să se întâmple asta!

— Sărmana de tine! E mizerabil pentru voi toate. Mă bucur că n-am nevastă.

— Dacă ai fi avut… Nell se opri, apoi continuă: Ai fi vrut ca ea să lucreze într-un spital, sau ai fi preferat să nu facă nimic?

— Toată lumea va munci mai devreme sau mai târziu. E mai bine să te apuci de treabă cât mai repede posibil, aş zice.

— Lui Vernon nu-i place că fac asta.

— Asta e iarăşi gestul lui de struţ. La un moment dat va trebui să se confrunte cu faptul că femeile muncesc, dar nu o va recunoaşte decât în ultimul minut.

Nell oftă.

— Cât de îngrijorător e totul!

— Ştiu. Şi eu n-am făcut decât să te amărăsc. Dar ţin extraordinar de mult la Vernon. El e singurul prieten la care ţin. Dar am sperat că dacă îţi spun ce cred, tu l-ai putea încuraja să-şi deschidă puţin sufletul, măcar în faţa ta.

Nell clătină din cap.

— Vernon nu va face altceva decât să glumească pe tema războiului.

Sébastian fluieră.

— Ei bine, data viitoare trage-1 de limbă, nu-1 slăbi.

Nell întrebă pe neaşteptate:

— Crezi că ar vorbi mai uşor cu… Jane?

— Cu Jane? Sébastian arătă destul de stânjenit. Nu ştiu. Poate. Depinde.

— Deci crezi că da! De ce? Spune-mi, de ce? Este ea mai înţelegătoare, sau ce?

— Oh, Doamne, nu! Jane nu este chiar înţelegătoare. Mai degrabă provocatoare. Ajungi să te superi pe ea – şi, hop, apare adevărul. Ea te face să fii conştient de tine în privinţe

în care nu vrei să fii. Nimeni nu te poate trage jos de pe piedestal ca Jane.

— Crezi că are multă influenţă asupra lui Vernon?

— N-aş spune asta. Şi, oricum, chiar şi să aibă, n-ar conta. A plecat în Siberia acum două săptămâni.

— Oh! Nell scoase un oftat de uşurare şi zâmbi. Cumva, se simţea mai fericită.

„Iubită Nell, Să ştii că te visez în fiecare noapte. De obicei eşti drăguţă cu mine, dar uneori eşti o mică bestie. Rece şi dură şi îndepărtată. Tu n-ai putea fi cu adevărat aşa, nu-i aşa? Nu acum.

Scumpa mea Nell, nu cred nicicum că am să fiu ucis, dar dacă aş fi ce-ar conta asta? Noi doi am avut atât de mult! Te vei gândi mereu la mine ca fiind fericit şi iubindu-te, nu-i aşa, iubito? Ştii că am să continuu să te iubesc chiar şi după moarte. Asta este xingura fărâmă din mine care n-ar putea muri. Te iubesc, te iubesc, te iubesc…”

În ziua aceea Nell fu distrată la spital. Uita mereu ceva. Bărbaţii observară.

— Sora visează cu ochii deschişi. O tachinau, faceau mici glume. Ea râdea.

Era atât de minunat să fii iubită! Sora Westhaven era în toane rele, Potss trăgea chiulul mai mult ca de obicei. Dar nu conta. Nimic nu conta.

Nici chiar monumentala soră Jenkins care intră în schimbul de noapte şi care era veşnic pesimistă nu reuşi să o impresioneze cu vreo remarcă sumbră.

— Ah! Spuse sora Jenkins punându-şi manşetele şi mişcându-şi cele trei rânduri de bărbii ca să le aşeze mai comod în guler. Numărul 3 trăieşte încă? Mă mir. N-aş fi zis că o să reziste până la sfârşitul zilei. În fine, se va stinge mâine, sărăcuţul. (Spra Jenkins mereu profeţea că pacienţii aveau să se stingă mâine, şi eşecul pronosticurilor ei părea să nu-i inducă o atitudine mai optimistă). Nu-mi place cum arată numărul opt, se simte tot mai rău, dacă nu mă înşel. I-am spus-o doctorului, dar nu m-a ascultat. Şi-acum, soră, nu

mai ai de ce să pierzi timpul pe aici. Ieşirea din tură e ieşire din tură.

Nell acceptă această permisiune de a pleca, ştiind prea bine că dacă n-ar mai fi stat, sora Jenkins ar fi întrebat-o: „Ce-i atâta grabă cu plecatul, nu poţi să mai aştepţi măcar un minut?”

Îi luă douăzeci de minute să ajungă acasă. Noaptea era senină şi înstelată, şi plimbarea era o plăcere. De-ar fi fost acolo şi Vernon să se plimbe împreună!

Intră în casă în linişte, folosind cheia ei. Proprietăreasa se culca întotdeauna devreme. Pe tava din hol era un plic portocaliu…

Si atunci stiu cu certitudine…

Spunându-şi că nu era, că nu putea fî adevărat, că fusese doar rănit, atât doar – rănit, totuşi ştiu…

Îi veni în minte un fragment din scrisoarea pe care o primise dimineaţă. „Scumpa mea Nell, nu cred nicicum că am să fiu ucis, dar dacă aş fi ce-ar conta astat Noi doi am avut atât de mult…!”

Niciodată nu-i mai scrisese aşa… Trebuie să fi simţit – să fi ştiut. Oamenii sensibili ştiau uneori dinainte.

Stătea acolo, cu telegrama în mână. Vernon, iubitul ei… Soţul ei. Rămase mult timp aşa…

În cele din urmă deschise telegrama care îi aducea la cunoştinţă cu profund regret că locotenentul Vernon Dyre căzuse la datorie.

Capitolul III.

În memoria lui Vernon fu ţinută o slujbă în bisericuţa din Abbotsford în umbra lui Abbots Puissants, cum se ţinuse şi pentru tatăl lui. Ultimii doi membri ai familiei Dyre nu aveau să zacă în cavoul familiei. Unul în Afriça de Sud, unul în Franţa.

Mai târziu, amintirile lui Nell privitoare la ceremonie păreau umbrite de silueta monumentală a doamnei Levinne care se afla, parcă, în centrul atenţiei. Nell trebuise să-şi

muşte buzele ca să nu râdă isteric. Toată povestea era oarecum amuzantă, atât de netipică lui Vernon!

Mama ei era acolo, elegantă şi semeaţă, unchiul Sydney era acolo, într-un costum negru de postav subţire, abţinându-se cu greu să nu îşi zornăie monedele, şi cu o faţă corespunzător „îndoliată”. Myra Deyre era acolo în ţinută de mare doliu, plângând copios şi neînfrânat. Dar doamna Levinne era cea care domina ceremonia. După aceea se întoarse cu ei în camera de zi de la han, identificându-se cu familia.

— Sărmanul băiat drag… Sărmanul băiat drag şi viteaz! Mereu l-am considerat un al doilea fiu.

Era autentic distrusă. Lacrimile i se revărsau pe bustul îmbracat în negru. O bătu uşor pe umăr pe Myra.

— Gata, gata draga mea, nu trebuie să te pierzi cu firea. Datoria noastră, a tuturor, este să suportăm. L-ai dat patriei lui. Mai mult nu puteai face. Uită-te la Nell cât e de curajoasă.

— Tot ce-am avut pe lume. Hohoti Myra. Mai întâi soţul, apoi fiul. Nu mi-a mai rămas nimic.

Se uită fix în faţa ei, cu ochii injectaţi, într-un fel de extaz al durerii:

— Cel mai bun dintre fii – eram totul unul pentru celălalt. O prinse de mână pe doamna Levinne. Ai să ştii cum e dacă Sébastian…

Un spasm de teamă trecu peste faţa doamnei Levinne. Îşi împreună mâinile.

— Văd că au trimis nişte sandvişuri şi ceva porto, spuse unchiul Sydney creând o diversiune. Foarte grijulii. Foarte grijulii. Ia o picătură de porto, Myra dragă. Ai trecut printr-o mare încordare, să ştii.

Myra înlătură cu oroare ideea porto-ului, dându-i de înţeles unchiului Sydney că dădea dovadă de insensibilitate.

— Trebuie să ne ţinem firea cu toţii, spuse el. E datoria noastră.

Mâna i se furişă în buzunar şi începu să zornăie.

— Syd!

— Scuze, Myra.

Nell simţi iarăşi o poftă nebună să chicotească. Nu voia să plângă. Voia să râdă şi să râdă şi să râdă… Groaznic să simţi asta!

— Mă gândeam că totul a ieşit foarte bine, spuse unchiul Sydney. Chiar foarte bine. Au participat impresionant de mulţi săteni. N-ai vrea să faci un tur prin Abbots Puissants? A fost foarte drăguţ din partea chiriaşului să ne pună proprietatea la dispoziţie azi.

— Urăsc locul ăla, spuse Myra. Întotdeauna l-am urât.

— Nell, ai stat de vorbă cu avocaţii, nu? Am înţeles că Vernon a (acut un testament foarte simplu înainte de a pleca în Franţa, lăsându-ţi totul ţie. În cazul ăsta, Abbots Puissants e acum al tău.

— Mulţumesc, unchiule Sydney, spuse Nell. Am vorbit cu avocatul. A fost foarte amabil şi mi-a explicat totul.

— Asta e mai mult decât face un avocat de regulă, spuse unchiul Sydney. Ei fac ca cele mai simple lucruri să sune dificile. Xu e treaba mea să-ţi dau sfaturi, dar ştiu că în familia ta nu există nici un bărbat care s-o facă. Cel mai bun lucru pe care j)oţi să-1 faci esle să vinzi domeniul. N-ai bani ca să-1 întreţii, să ştii. Înţelegi asta?

Nell înţelegea. Vedea că unchiul Sydney dădea limpede de înţeles că nici un pennv din banii familiei Bent nu aveau să ajungă la ea. Myra avea să-şi lase banii propriei familii. Aşa era firesc. Nell nici n-ar fi visat altceva.

De fapt, unchiul Sydney o abordase o dată pe Myra cu privirea la posibilitatea venirii pe lume a unui copil. Myra spusese că nu credea că e cazul. Unchiul Sydney spusese că, pentru orice eventualitate, <efà mai bine să se asigâire.

— Nu ştiu ce spune legea exact, dar dacă ar fi să dai ortul popii mâine după ce ţi-ai lăsat banii lui Vernon, s-ar putea să ajungă la ea. Nu e bine, să rişti.

Myra spuse înlăcrimată că nu era deloc drăguţ din partea lui să sugereze că ea avea să moară.

— Nici vorbă de asta. Voi femeile sunteţi toate la fel. Carrie a stat bosumflată o săptămână întreagă când am insistat să-şi facă un testament corespunzător. Nu vrem ca o grămadă de bani să iasă din familie.

Mai presus de toate, el nu voia ca o grămadă de bani să ajungă la Nell. O antipatiza, pe Nell pe care o considera uzurpatoarea lui Enid. Şi o ura pe doamna Vereker care întotdeauna reuşea să-1 facă să se simtă încins şi stângaci şi să nu ştie ce să facă cu mâinile.

— Desigur, Nell va urma sfatul legal, spuse cu dulceaţă doamna Vereker.

— Să nu credeţi că vreau să mă bag, spuse unchiul Sydney.

Nell simţi un val pătimaş de regret. Măcar de-ar fi urmat să aibă un cçpil! Dar Vernon se temuse foarte mult pentru ea şi nu voise să rişte.

Şi, într-adevăr, păruse mai bine şi mai prudent să aştepte.

Dar acum îi părea rau. Consolările mamei ei i se păruseră brutal de reci.

— N-ai să ai un copil, nu-i aşa, Nell? Ei bine, trebuie să spun că sunt recunoscătoare. Fireşte, te vei recăsători şi e mult mai bine când nu există complicaţii.

Ca răspuns la un protest pătimaş, doamna Vereker zâmbise.

— N-ar fi trebuit să spun asta chiar acum. Dar eşti încă doar o copilă. Însuşi Vernon ar fi vrut să fii fericită.

Nell se gândi: „Niciodată! Ea nu înţelege!”

— Măi, măi, măi, e o lume tristă, spuse domnul Bent, servindu-se pe furiş cu un şandviş. Floarea bărbăţiei noastre sà fie cosită în felul ăsta! Dar, în tot cazul, sunt mândru de Anglia. Sunt mândru. Că sunt englez. Îmi place să simt că-mi aduc şi eu contribuţia în Anglia la fel cum fac băieţii aceştia afară. Luna viitoare ne dublăm producţia de explozibil. Schimburi de noapte şi de zi. Sunt mândru de Bent's, vă spun.

— Trebuie să fie minunat de profitabil, spuse doamna Vereker.

— Nu în felul ăsta privesc eu treaba, spuse domnul Bent. O privesc ca un serviciu adus ţării mele.

— Ei bine, spej, că toţi încercăm să ne aducem contribuţia, spuse doamna Levinne. Eu am un grup de. Lucru care se întruneşte de două ori pe săptămână, şi personal mă interesez de toate aceste biete fete care au copii de război.

— E prea multă lâncezeală, spuse domnul Bent. Nu trebuie să ne lăsăm pe tânjeală. Anglia n-a lâncezit niciodată.

— În orice caz, trebuie să avem grijă de copii, spuse doamna Levinne şi adăugă: Ce face Joe? Credeam că s-ar putea s-o văd azi aici.

Atât unchiul Sydney cât şi Myra părură stânjeniţi. Era limpede că Joe era considerată „subiect delicat”. Ocoliră cu abilitate răspunsul.

Domnul Bent se uită la ceas.

— Myra, nu mai avem prea mult timp până la tren. Trebuie să ne întoarcem în seara asta. Ştiţi, Carrie, soţia mea, nu se simte deloc bine. De asta nu a putut să vină şi ea azi. Oftă. Este ciudat cum adesea lucrurile ies cum e mai bine. Pentru noi a fost o mare dezamăgire să nu avem un fiu. Şi totuşi, într-un fel, am fost scutiţi de multe probleme. Gândiţi-vă la cât de neliniştiţi am fi putut să fim în ziua de azi. Căile Domnului sunt minunate.

Doamna Vereker îi spuse lui Nell după ce îşi luară la revedere de la doamna Levinne, care le adusese cu maşina înapoi la Londra:

— Un singur lucru sper, Nell, şi anume că n-ai să consideri că ai datoria să-ţi vizitezi des neamurile prin alianţă: Mi-a displăcut mai mult decât pot spune felul în care femeia aia s-a bălăcit în durerea ei. A gustat pe deplin momentul, deşi aş spune că ar fi preferat un sicriu corespunzător.

— Oh, mamă, era cu adevărat nefericită. Ţinea extrem de mult la Vernon. Cum spunea şi ea, el era tot ce avea pe lume.

— Asta e o frază pe care femeilor ca ea le place foarte mult să o folosească. Nu înseamnă absolut nimic. Şi n-ai să pretinzi în faţa mea că Vernon îşi adora mama. El doar o tolera. Nu aveau nimic în comun. El era în întregime un Deyre.

Nell nu putea nega asta.

Rămase trei săptămâni în apartamentul din Londra al mamei sale. Doamna Vereker fu foarte amabilă în limitele ei. De felul ei nu era o femeie care să dea dovadă de multă compătimire, dar respectă durerea lui Nell şi nu se băgă peste ea. Privitor la problemele practice, jutecata ei era, ca intodeauna, excelentă. Urmară diverse întrevederi cu avocaţii, şi doamna Verekèr fu prezentă la toate.

Abbots Puissants era încă închiriat până, anul viitor, şi sfatul avocatului fu să fie vândut, şi nu reînchiriat. Spre uimirea lui Nell, doamna Vereker păru să nu îmbrăţişeze acest punct de vedere. Ea sugeră să fie închiriat pe mai departe dar nu pe termen prea lung.

— Se pot întâmpla atâtea în câţiva ani, spuse ea.

Domnul Flemming se uită atent la ea şi păru să prindă înţelesul vorbelor ei. Uită în treacăt la Nell care arăta ca o copilă în hainele ei de doliu.

— Cum spuneţi dumneavoastră, observă el. Se pot întâmpla multe. În tot cazul, nu e nevuie să se ia o decizie până la anul.

Problemele de afaceri fiind rezolvate, Nell se întoarse la spital la Wiltsbery. Simţea că acolo, şi numai acolo, viaţa putea fi cât de cât posibilă. Doamna Vereker nu se opuse. Era o femeie cu cap şi avea planurile ei.

La o lună după moartea lui Vernon, Nell se afla iar în secţie. Nimeni nu se referi vreodată la pierderea suferită de ea şi era recu-noscătoare. Să mergi înainte ca de obicei era moto-ul momentului.

Nell mergea înainte.

— Te caută cineva, soră Dey re.

— Pe mine? Nell era mirată.

Trebuia să fie Sébastian. Numai el putea să vină la ea. Voia sau nu să îl vadă? Nu prea ştia.

Dar spre marea ei surpriză, vizitatorul era George Chetwynd. El îi spuse că era în trecere prin Wiltsburg şi se oprise să o vadă. O întrebă dacă putea ieşi să ia masa cu el.

— Credeam că eşti în schimbul de după-amiază, explică el.

— Ieri am fost trecută în cel de dimineaţă. Am s-o întreb pe sora şefa. Nu suntem prea ocupate.

Nell primi acceptul şi jumătate de oră mai târziu stătea în faţa lui George Chetwynd la o masă din County Hotel, în timp ce un chelner le servea cotlete cu varză.

— Singura legumă pe care o cunoaşte Countv Hotel, remarcă Chetwynd.

El nu făcuse nici o referire la pierderea suferită de ea. Singurul lucru pe care il spuse fu că faptul că ea continuă să lucreze aici era cel mai curajos lucru de care auzise vreodată.

— N-am cuvinte să spun cât Vă admir pe voi, femeile. Mergeţi înainte, abordaţi slujbă după slujbă. Fără fasoane, fară eroisme, ocupându-vă de toate astea ca de cel mai firesc lucru din lume. Consider că englezoaicele sunt formidabile.

— Trebuie să faci ceva. Nu poţi să stai cu mâinile în sân.

— Ştiu. Înţeleg sentimentul.

Nell era recunoscătoare. George înţelegea întotdeauna. George îi spuse că pleca pentru câteva zile în Serbia, să organizeze acolo ajutoarele.

— Sincer să fiu, mi-e ruşine de ţara mea că nu se bagă în asta. Dar se va băga. Sunt convins. Este doar o chestiune de timp. Între timp facem ce putem ca să alinăm ororile războiului.

— Arăţi foarte bine.

Arăta mai tânăr decât şi-1 amintea, bronzat, iar firele cărunte din părul lui erau mai degrabă un semn de distincţie decât al vârstei.

— Mă simt bine. Nimic nu se compară cu faptul că ai foarte multe de făcut. Munca de ajutorare este dificilă.

— Când pleci?

— Poimâine. Făcu o pauză, apoi spuse pe un alt ton. Ascultă, nu te deranjează că am venit aşa, pe nepusă masă, să te văd?

— Nu… Nu. A fost foarte drăguţ din partea ta. Mai ales după ce…

— Să ştii că nu ţi-am purtat deloc pică pentru asta. Te admir că ţi-ai ascultat glasul inimii. L-ai iubit pe el şi nu pe mine. Dar nu există nici un motiv ca să nu fim prieteni, nu-i aşa?

Arăta atât de prietenos, atât de sincer, încât Nell răspunse fericită că nu există nici un motiv.

El spuse:

— Asta-i grozav. Şi ai să mă laşi să fac pentru tine tot ce poate face un prieten? Să te sfătuiesc în orice probleme ar putea apărea, adică?

Nell spuse că ar fi recunoscătoare.

Abandonară subiectul. El pleacă la scurt timp, după prânz, spunând că spera să se revadă peste şase săptămâni, şi rugând-o din nou să-1 consulte dacă apărea vreo problemă.

Nell îi promise că aşa va face.

Pentru Nell fu o iarnă. Rea. Răci, neglijă şă se îngrijească în mod corespunzător, şi fu foarte bolnavă timp de o săptămână. La sfârşitul ei nu fu în stare să-şi reia munca la spital şi doamna Vereker o luă la Londra. Acolo îşi reveni încetul cu încetul.

Păreau să apară probleme care nu se mai se sfârşeau. Abbots Puissants avea nevoie de un acoperiş nou. Trebuiau instalate conducte de apă noi. Împrejmuirea era într-o stare proastă.

Nell îşi dădu seama pentru prima dată câţi bani mânca întreţinerea propietăţii. Reparaţiile depăşeau de câteva ori renta şi doamna Vereker trebui să vină în ajutorul lui Nell pentru a nu o lăsa să facă prea multe datorii. Trăiau cât mai

strâmtorate cu putinţă. Doamna Vereker reuşea să-şi sporească venitul cu ceea ce câştiga la masa de bridge. Era o jucătoare de prima mână şi era plecată aproape toată ziua la clubul de bridge care mai supravieţuia încă.

Pentru Nell era o viaţă monotonă şi nefericită. Îngrijorată din cauza banilor, nu destul de puternică pentru a-şi relua munca, fară altceva de făcut decât să stea în pat şi să clocească. Viaţa i se întindea înainte plină de lipsuri şi searbădă.

Atunci domnul Flemming o îndemnă să ia o decizie cu privire la Abbots Puissants. Contractul de închiriere avea să expire într-o lună sau două. Trebuia făcut ceva. Slabe speranţe ca proprietatea să mai poată fi. Închiriată contra unei chirii mai mari. Domnul Flemming o sfătui insistent să o vândă.

Nell îi dădu dreptate, dar ceru un timp ca să se hotărască. Nu-i venea să o vândă, dar nu putea să nu se gânească la faptul că vânzarea lui Abbots Puissants ar fi scăpat-o de cea mai grea povară. Apoi, într-o zi, domnul Flemming sună ca să-i spună că primise o ofertă foarte bună pentru Abbots Puissants. Menţionă o sumă mult peste aşteptările ei, ba chiar şi ale lui. O sfătui să încheie tranzacţia fară întârziere.

Nell ezită o clipă, apoi spuse „Da”.

Fantastic ce fericită se simţi dintr-o dată! Scăpase de acel coşmar îngrozitor! Nu era ca şi cum ar fi trăit Vernon. Casele şi domeniile erau o povară dacă nu aveai bani să le întreţii în mod corespunzător.

Nici scrisoarea trimisă de Joe de la Paris nu o tulbură. „Cum poţi să vinzi Abbots Puissants când ştii ce simţea Vernon pentru ea? Credeam că e ultimul lucru pe care l-ai putea face”.

Îşi spuse: „Joe nu înţelege”.

Îi scrise şi ea.

„Ce era să fac? Nu mai ştiu de unde să mai iau bani pentru acoperiş şi canalizare şi apă. Nu pot să continuu să fac datorii. Totul e atât de obositor încât îmi doresc să fi fost moartă…”

Trei zile mai târziu primi o scrisoare de la Geprge Chetwynd în care o întreba dacă putea să-i facă o vizită. Trebuia să-i mărturisească ceva, spunea el.

Doamna Vereker era plecată. Îl primi singură. El îi dădu vestea aproape cu nelinişte. El fusese cel care cumpărase Abbots Puissants.

La început ea primi vestea cu un soi de recul. Nu George! Nu George la Abbots Puissants! Apoi, cu un admirabil bun simţ, el îşi argumentă gestul.

Nu era oare mai bine că proprietatea trecuse în mâinile lui şi nu ale unor străini? Spera că, din când în când, ea şi mama ei aveau să stea acolo.

— Vreau să fac cât mai puţine schimbări şi tu să mă sfatuieşti. Nu e mai bine că am luat-o eu, decât s-o fi luat cine ştie ce oameni vulgari care ar fi umplut-o cu obiecte de prost gust?

În cele din urmă ea se întrebă de ce avusese obiecţii. Mai bine George decât te miri cine. Şi el era atât de bun şi înţelegător cu privire la toate! Era obosită şi îngrijorată. Se prăbuşi brusc şi plânse pe umărul lui, în timp ce el o înconjură cu braţul şi îi spuse că totul era în regulă, şi că totul era numai din cauză că fusese bolnavă.

Nimeni n-ar fi putut fi mai bun şi mai apropiat.

Când îi povesti mamei ei, doamna Vereker spuse:

— Ştiam că George căuta o casă. Noroc că a ales Abbots Puissants. Probabil că nu s-a zgârcit la preţ din cauză că a fost cândva îndrăgostit de tine.

Felul detaşat în care spusese „a fost cândva îndrăgostit de tine” o facu pe Nell -să se simtă bine. Îşi închipuise că s-ar fi putut ca mama ei să aibă „idei” cu. Priviré la George Chetwynd.

În vara aceea se duseră să stea la Abbots Puissants. Ele erau singurii oaspeţi. Nell nu mai fusese acolo de când era copil. O cuprinse un profund regret că nu apucase să locuiască acolo cu Vernon. Casa era cu adevărat frumoasă, la fel şi grădinile şi ruinele abaţiei.

George era în toiul aranjării casei şi o consulta la fiecare pas. Nell începu să simtă un interes de adevărată proprietară. Aproape că era din nou fericită, bucurându-se de lux şi de eliberarea de griji.

Era drept că o dată ce primea banii pe Abbots Puissants şi îi investea avea să aibă un venit frumuşel, dar îi era groază să hotărască unde avea să locuiască şi ce avea să facă. Nu era prea fericită cu mama ei, iar cu prietenele ei pierduse legătura. Nu prea ştia unde să se ducă şi ce să facă cu viaţa ei.

Abbots Puissants îi dădea exact pacea şi odihna de care avea nevoie. Acolo se simţea la adăpost şi sigură. Îi era groază să se întoarcă la Londra.

Era ultima seară. George insistase să mai rămână, dar doamna Vereker declarase că nu mai puteau abuza de ospitalitatea lui.

Nell şi George se plimbau pe aleea lungă. Era o seară liniştită, parfumată.

— M-am simţit minunat aici, spuse Nell cu un oftat. Detest să mă întorc la Londra.

— Şi eu detest să te întorci acolo. Se opri, apoi spuse foarte liniştit: Presupun că n-am nici o şansă, nu-i aşa, Nell?

— Nu ştiu la ce te referi.

Dar ştia – o ştiu imediat.

— Am cumpărat casa asta pentru că am sperat că într-o zi ai să locuieşti aici. Am vrut să ai căminul carè era de drept al tău. Ai să-ţi petreci toată viaţa trăind din amintiri, Nell? Crezi că el, Vernon, ar dori asta? Eu cred că el ar voi ca cineva să aibă grijă de tine acum când el nu mai este aici ca s-o facă.

Ea spuse cu glas scăzut:

— Nu pot… Nu pot…

— Vrei să spui că nu poţi să îl uiţi? Ştiam asta. Dar eu aş fifoarte bun cu tine, Nell. Te-aş înconjura cu grijă şi cu dragoste. Cred că te-aş putea face fericită, în tot cazul mai fericită decât dacă ai trăi singură. Cred sincer că Vernon ar dori asta…

Oare? Se întrebă ea. Îşi zise că George avea dreptate. Unii ar fi putut nunii asta lipsă de loialitate, dar nu era. Viaţa ei cu Vernon era ceva prin ea însăşi, nimic nu avea s-o atingă vreodată…

Dar, oh, să fie îngrijită, iubită şi înţeleasă! Întotdeauna ţinuse la George.

Îi răspunse foarte moale:

— Da…

Persoana care se supără fu Myra. Îi scrise o scrisoare lungă şi agresivă lui Nell.

„Poţi uita atât de curând! Vernon are un singur cămin – inima mea”.

Unchiul Sydney spuse: „Tânăra asta îşi cunoaşte interesul”, şi îi scrise o scrisoare stereotipă de felicitare.

Un aliat neaşteptat fu Joe care facu o scurtă vizită la Londra şi veni să le vadă pe Nell şi pe mama ei.

— Mă bucur foarte mult, spuse ea, sărutând-o. Şi sunt sigură că s-ar bucura şi Vernon. Nu eşti genul care poate înfrunta singură viaţa. Nu băga în seamă ce spune mătuşa Myra. Am să discut eu cu ea. Cred că ai să fii fericită cu George. Vernon ar vrea să te ştie fericita, sa ştii.

Sprijinul lui Joe o îmbărbătă pe Nell mai mult ca orice. Joe fusese mereu cea mai apropiată persoană de Vernon. În noaptea dinaintea nunţii, îngenunche lângă pat şi ridică ochii spre locul în care atârna sabia lui Vernon.

Îşi împreună mâinile şi închise ochii.

— Înţelegi, iubitule? Înţelegi? Eu pe tine te iubesc şi am să te iubesc mereu… Oh, Vernon, măcar de-aş şti că înţelegi!

Capitolul IV.

În oraşul A… din Olanda, nu departe de graniţa cu Germania, se află un han discret. Aici, într-o anumită seara a anului 1917, un tânăr brunet, tras la faţă, deschise uşa şi, într-o olandeză stricată, ceru găzduire pentru o noaptea. Respira greu şi avea ochii neliniştiţi. Anna Schlieder, grasa proprietăreasă a hanului, îl măsură cu atenţie înainte de a răspunde. Apoi îi spuse că putea să-i dea o cameră. Fiica ei Freda îl duse sus. Când se întoarse, mama ei îi spuse laconic:…

— Englez. Prizonier evadat.

Freda dădu din cap dar nu spuse nimic. Ochii ei de un albastru-porţelan erau catifelaţi şi sentimentali. Avea motivele ei s-o intereseze englezii. La un moment dat urcă din nou scările şi bătu la uşă. Dar tânărul nu auzi bătaia. Era atât de istovit încât zgomotele exterioare şi întâmplările abia dacă mai aveau un înţeles pentru el. De săptămâni întregi era în alertă, evitând pericolele ia mustaţă, neîndrăznind să aţipească fizic sau mental. Acum suferea consecinţele stării de încordare prelungită. Zăcea unde căzuse, împrăştiat de-a curmezişul patului. Freda stătea şi se uita la el. În cele din urmă spuse:

— Îţi aduc apă caldă.

— Oh! El tresări. Scuză-mă. Nu te-am auzit.

Ea rosti rar şi cu grijă în limba lui:

— Eşti englez, da?

— Da. Da, adică…

Se opri brusc. Trebuia să aibă grijă. Pericolul dispăruse – acum era în afara Germaniei. Simţea o uşoară ameţeală. Cartofii cruzi, scoşi din pământ cu mâinile, nu erau o dietă care să stimuleze creierul. Totuşi simţea că trebuia să aibă grijă. Îi venea atât de greu… Simţea dorinţa să vorbească la nesfârşit, să povestească tot, acum că încordarea plină de spaimă luase sfârşit.

Olandeza dădea din cap.

— Da, ştiu, spuse ea. Vii de acolo…

Mâna ei arătă în direcţia graniţei.

El se uită la ea, încă nehotărât.

— Ai evadat, da. Am mai avut unul ca tine.

O undă de linişte trecu peste el. Fata asta era în. Regulă. Îşî simţi brusc picioarele moi şi se prăbuşi din nou pe pat.

— Ţi-e foame? Da. Înţeleg. Mă duc să-ţi aduc ceva.

Îi era foame? Presupunea că da. De când nu mai mâncase? De o zi, de două zile? Nu îşi amintea. Sfârşitul fusese ca un coşmar – doar s-o ţină orbeşte înainte. Avea o hartă şi o busolă. Ştia pe unde să treacă frontiera. Avea şanse minime să poată s-o treacă, dar o trecuse. Trăseseră în el dar nu-1 nimeriseră. Sau totul era un vis? Înotase în josul râului… Asta era… Nu, nici asta nu era bine. În fine, nu trebuia să se mai gândească la asta – evadase, şi asta era tot ce conta.

Se aplecă şi îşi sprijini capul în mâini.

Freda se întoarse foarte repede cu o tavă cu mâncare şi o cană mare cu bere. El mâncă şi bău în timp ce ea stătea şi se uita la el. Efectul fu miraculos. Capul vi se limpezi. Îi zâmbi Fredei.

— A fost nemaipomenit, spuse el. Îţi mulţumesc foarte mult.

Încurajată de zâmbetul lui, ea se aşează pe un scaun.

— Cunoşti Londra?

— Da, o cunosc. El zâmbi uşor.

Freda nu zâmbi. Era extrem de serioasă.

— Cunoşti un soldat acolo? Un… Cum se spune? Caporal. Caporalul Green.

El clătină din cap, puţin îndoioşat.

— Mă tem că nu, spuse el cu blândeţe. Ştii din ce regiment l'ace parte?

— Era un regiment din Londra… Puşcaşi londonezi.

Alte informaţii nu avea.

El spuse cu blândeţe:

— Când mă întorc la Londra, am să încerc să îl găsesc. Dacă vrei să-mi dai o scrisoare.

Ea se uită fcu îndoială la el, dar şi cu un aer rugător. În cele din urmă îndoiala fu risipită.

— Am să scriu… Da, spuse ea.

Se ridică să plece şi spuse dintr-o dată:

— Avem un ziar englezesc aici… Două ziare englezeşti aici. Vărul meu le-a adus de la hotel. Vrei să le vezi, da?

El îi mulţumi iar ea se întoarse aducând un Eve şi un Sketch pe care i le înmână cu o oarecare mândrie.

După ce ea ieşi din cameră, el puse ziarele lângă el şi îşi aprinse o ţigară – ultima ţigară! Nu ştia ce s-ar fi făcut fară ţigările alea. Poate că Freda avea să-i aducă nişte ţigări, avea bani ca să plătească. Bună fată, Freda, în ciuda gleznelor ei groase şi a fizicului neatrăgător.

Scoase din buzunar. Un carneţel cu paginile goale şi scrise: Caporalul Green, Puşcaşii londonezi. Avea să facă ce putea pentru fată.

Green – asta îi amintea de copilărie. Domnul Verde. Atot-puternicul şi bunul domn Verde – prietenul de joacă şi apărătorul lui. Ce lucruri ciudate îţi trec prin cap când eşti copil!

Nu-i povestise niciodată lui Nell despre domnul Verde. Poate că şi ea avusese un domn Verde al ei. Poate că toţi copiii aveau.

Se gândi: „Nell… Oh, Nell…” şi inima i se strânse. Dar, mai era puţin… Sărmana de ea, cât trebuie să fî suferit ştiindu-1 prizonier în Germania. Dar acum totul se terminase. Foarte curând aveau să fie împreună. Foarte curând. Oh, nu trebuia să se gândească la aàtal.

Luă Sketch şi îl răsfoi distrat. Părea să se joace o mulţime de spectacole noi. Ce plăcut să meargă iar la un spectacol! Fotografii de generali arătând foarte fioroşi şi războinici. Fotografii de perechi ce se căsătoreau. Nu arătau deloc rău. Asta… Vai…

Nu era adevărat – nu putea fi adevcwat… Alt vis – uti coşmar…

Doamna Vernon Deyre care urmează să se căsătorească cu domnul George Chetwynd. Primul soţ al doamnei Deyre a murit în misiune în urmă cu peste un an. Domnul George

Chetwynd este un american care a desfăşurat o muncă valoroasă de ajutorare în Serbia.

Mort în misiune – da, putea să fie aşa. În ciuda tuturor măsurilor de precauţie, se mai faceau şi greşeli ca asta. Vernon cunoştea un bărbat care fusese raportat drept mort dar trăia. O şansă la o mie, dar se întâmpla.

Fireşte, Nell crezuse… Şi, fireşte, se recăsătorea.

Ce prostii vorbea! Nell să se recăsătoarească! Atât dé repede! Să se mărite cu George – George, cu părul lui cărunt! Un junghi dureros îi săgetă inima. La naiba cu George – blestematul, afurisitul de George!

Dar nu era adevărat. Nu, nu era adevărat!

Se ridică, legănându-se pe picioare. Oricine l-ar fi văzut l-ar fi crezut puţin beat.

Era perfect calm – da, era perfect calm. Povestea nu era de crezut… S-o alunge imediat! Nu era adevărat – nu putea fi adevărat… O dată ce admiteai că putea fi adevărat… O dată ce admiteai că putea fi adevărat erai terminat.

Ieşi din cameră şi coborî scările. Trecu pe lângă Freda, care se uită lung la el. Îi spuse liniştit (era o minune că putea fi atât de liniştit!):

— Ies să fac o plimbare.

Îşi continuă drumul, urmărit de privirea Annei Schlieder. Freda îi spuse mamei sale:

— A trecut pe lângă mine pe scări ca… ca… Ce-o fi păţit?

Anna îşi atinse cu semnificaţie fruntea. Nimic nu o mai mira.

Afară, pe şosea, Vernon mergea – mergea foarte repede. Trebuia să plece – să plece departe de povestea care îl urmărea. Dacă se uita în jur… dacă se gândea la ea… Dar nu avea să se gândească la ea.

Totul era bine – totul.

Numai că nu trebuia să te gândeşti. Dacă nu se gândea, era în regulă.

Nell… Nell cu părul ei auriu şi zâmbetul ei dulce. Nell a lui. Nell şi George… Nu, nu, NU! Nu era aşa, avea să

ajungă la timp.

Şi brusc, lucid, îl fulgeră gândul: „Ziarul acela era vechi de cel puţin şase luni. Sunt căsătoriţi de cinci luni”.

Ameţi. Îşi zise: „Nu pot să suport. Nu, nu jjot să suport asta. Trebuie să se întâmple ceva…”

Se agăţă orbeşte de asta: Trebuie să se întâmple ceva…

Cineva avea să-1 ajute. Domnul Verde. Ce era chestia aia îngrozitoare care îl urmărea? Desigur, Fiara. Fiara.

O auzea venind. Aruncă peste umăr o privire cuprinsă de panică. Acum era în afara oraşului, mergând pe o şosea dreaptă între şanţuri. Fiara venea cu rapiditate, zornăind şi bubuind.

Fiara… Oh, măcar de s-ar fi putut întoarce… la Fiară şi la domnul Verde… la vechile spaime, la vechile alinări. Ele nu dureau ca treaba asta nouă – ca Nell şi George Chetwynd. George… Nell aparţinându-i lui George…

Nu – nu era adevărat – nu trebuia să fie adevărat… Nu mai putea face faţă acestui gând. Nu asta…

Exista o singură cale de a ieşi din toate astea… De a-şi găsi tihna… O singură cale… Vernon Deyre făcuse o harababură din viaţa lui… Mai bine să termine cu ea…

O ultimă durere arzătoare îi străpunse creierul… Nell…

George… Nu! Ii alungă cu un ultim efort. Domnul Verde – bunul domn Verde.

Ieşi în autostradă chiar în faţa unui camion care încercă prea târziu să-1 evite şi îl izbi aruncându-1 pe spate…

Un şoc care ardea oribil… Slavă Domnului, asta era moartea…

— Sfârşitul părţii a patraCartea a cincea.

GEORGE GREEN.

Capitolul I.

În curtea lui County Hotel din Wiltsbury doi şoferi se ocupau de maşini. George Green îşi termină lucrul în interiorul unui Daimler mare, îşi şterse mâinile cu o cârpă, şi se îndreptă de spate cu un oftat de satisfacţie. Era un tip tânăr şi vesel şi acum zâmbea pentru că era mulţumit că

localizase defecţiunea şi o remediase. Se duse la colegul său care termina toaleta unei Minerve.

Acesta din urmă ridică privirea.

— Bună, George, ai terminat?

— Da.

— Şeful tău e yankeu, nu-i aşa? Cum e?

— E în regulă. Deşi, nervos.

— Ei bine, mulţumeşte cerului că nu conduci pentru o femeie, spuse celălalt, pe care îl chema Evans. Mereu se răzgândesc. Şi habar n-au când e ora potrivită pentru masa de prânz. Prânzul e ca un picnic, ştii tu, un ou fiert tare şi o frunză de salată.

George se aşează pe un butoi din apropiere.

— De ce nu-ţi dai demisia?

— În ziua de azi nu e atât de uşor să-ţi găseşti altă slujbă, spuse Evans.

— Asta aşa e, spuse îngândurat George.

— Şi am nevastă şi doi copii, continuă celălalt. Cine spunea că e o ţară potrivită pentru eroi? Nu, în 1920, dacă ai o slujbă, orice fel de slujbă, e mai bine să înţepeneşti în ea.

Rămase tăcut un minut apoi continuă:

— Ciudată afacere, războiul. Am fost lovit de două ori – şrapnel. Te dileşte un pic după aceea. Nevastă-mea spune că o sperii – că uneori o iau razna. Mă trezesc în toiul nopţi şi bănănăi prin casă şi nu ştiu unde mă aflu.

— Ştiu, spuse George. Eu sunt la fel. Când m-a luat şeful meu – asta a fost în Olanda – nu mai ţineam minte nimic despre mine în afară de nume!

— Când a fost asta? După război?

— La şase luni după armistiţiu. Lucram într-un garaj, acolo. Nişte tipi beţi au dat peste mine într-o noapte cu camionul. Sperietura i-a trezit. M-au ridicat şi m-au luat cu ei. Aveam o lovitură straşnică la cap. M-au îngrijit şi mi-au făcut rost de slujbă. Erau nişte tipi buni. Lucram acolo de doi ani când a venit domnul Bleibner. A închiriat o dată sau de două ori o maşină de la noi şi l-am dus eu. A stat de

vorbă cu mine mai mult timp şi la sfârşit s-a oferit să mă ia ca şofer.

— Vrei să spui că înainte de asta nu te-ai gândit să te întorci acasă?

— Nu, nu vroiam să mă întorc. Din câte îmi puteam aminti nu aveam rude acasă, şi aveam eu o idee că exista o problemă de vreun fel.

— Nu te-aş asocia cu problemele, colega, spuse râzând Evans.

Râse şi George. Era într-adevar un tânăr cu aspect extrem de vesel, înalt şi brunet, lat în umeri şi veşnic gata să zâmbească.

— Pe mine nu mă prea îngrijorează nimic, se lăudă el. Cred că m-am născut fericit şi norocos.

Se îndepărtă zâmbind fericit. Câteva minute mai târziu îi raporta şefului său că Daimler-ul era gata de drum.

Domnul Bleibner era un american slab cu aspect dispeptic şi un limbaj foarte pur.

— Foarte bine. Acum, Green, am să merg să iau masa la lordul Datchet. Abingworth Friars. E la vreo şase mile de aici.

— Da, domnule.

— După prânz am să merg într-un loc numit Abbots Puissants. Satul se numeşte Abbotsford. Îl ştii?

— Cred că am auzit de el, domnule. Dar nu ştiu exact unde e. Am să mă uit pe hartă.

— Da, fa-o, te rog. Nu pot fi mai mult de douăzeci de mile până acolo – e în direcţia Ringwood, parcă.

— Prea bine, domnule.

Green salută şi ieşi.

Nell Chetwynd ieşi pe uşa glasvandului salonului pe terasa de la Abbots Puissants.

Era una din acele zile liniştite de început de toamnă, când totul părea încremenit. Cerul era de un albastru pal, nu adânc, şi în aer era o ceaţă foarte slabă.

Nell se rezemă de o urnă mare de piatră şi se uită la peisajul liniştit. Totul era foarte frumos şi foarte englezesc. Grădinile erau superb întreţinute. Casa în sine fusese foarte judicios şi cu grijă reparată.

Nepredispusă în mod obişnuit la emoţii, Nell se uita în sus la zidurile de cărămidă de un roşu trandafiriu şi simţi cuin inima i se umflă brusc. Totul era atât de perfect! Îşi dori ca Vernon să poată să ştie – să poată să vadă.

Cei patru ani de căsnicie fuseseră buni cu Nell, dar ei o schimaseră. Acum nu mai avea nimic de nimfa. Era o femeie frumoasă în loc de o fată fermecătoare. Era sigură pe ea, avea ţinută. Frumuseţea ei era un. Gen de frumuseţe foarte definit – niciodată nu varia sau se modifica. Mişcările ei erau mai deliberate decât înainte, se împlinise puţin şi acum arăta ca un trandafir complet înflorit.

Un glas o strigă din casă.

— Nell!

— Sunt aici, George, pe terasă.

— Bine. Vin şi eu într-un minut.

Ce scump era George! Un zâmbet mic îi încreţi buzele. Soţul perfect! Asta din cauză poate că era american. Mereu auzeai că americanii sunt soţi perfecţi. În mod sigur George era. Căsătoria lor fusese un succes total. Era drept că nu simţise niciodată pentru George ce simţise pentru Vernon, dar, aproape cu reţinere, recunoştea că poate asta era un lucru bun. Emoţiile astea puternice care te şfâşie şi te înrobesc – ele nu puteau dura. Zilnic aveai dovada că nu durau.

Vechea ei revoltă era acum domolită. Nu se mai întreba cu patimă de ce trebuise să-i fie luat Vernon. Dumnezeu ştia cel mai bine. La început te răzvrăteai, dar până la urmă ajungeai să-ţi dai seama că tot răul era spre bine.

Ea şi Vernon cunoscuseră fericirea supremă, şi nimic nu putea vreodată s-o întunece sau să i-o ia. Era acolo pe vecie – un lucru secret şi preţios, ca o bijuterie ascunsă. Acum se putea gândi la el fară regret. Se iubiseră şi riscaseră totul

ca să fie împreună. Apoi venise acea durere cumplită a despărţirii şi după aceea – pacea.

Da, pacea era acum factorul predominant din viaţa ei. George îi dăruise asta. El o înconjurase cu confort, cu lux, cu tandreţe. Spera că era o soţie bună pentru el, chiar dacă nu ţinea la el cum ţinuse la Vernon. Însă afecţiunea aceea liniştită pe care o avea pentru el era de departe cea mai sigură emoţie cu care să treci prin viaţă.

Da, asta exprima exact ceea ce simţea – siguranţă şi fericire, îşi dori ca Vernon să ştie. S-ar fi bucurat pentru ea, era sigură.

George Chetwynd ieşi şi veni lângă ea. Purta haine englezeşti de ţară şi arăta foarte mult a boiernaş de ţară. Nu îmbătrânise deloc, ba chiar arăta mai tânăr. Ţinea în mâini mai multe scrisori.

— Am fost de acord să împart vânătoarea aia cu Drummont. Cred că ne vom distra.

— Mă bucur mult.

— Trebuie să hotărâm pe cine invităm.

— Vom discuta despre asta diseară. Îmi pare bine că soţii Hay n-au putut să vină la cină. Vom avea seara numai pentru noi. Oh, ce minunat de liniştit e locul ăsta!

— Ai dreptate. George se uită admirativ la peisaj. Îmi place Abbots Puissants mai mult decât orice alt loc din Anglia. Are atmosferă.

— Ştiu ce vrei să spui.

— Urăsc să mă gândesc că ar fi putut ajunge pe mâinile… Unor oameni ca familia Levinne, de exemplu.

— Ştiu. Unii ar detesta asta. Şi totuşi Sébastian e un scump şi are un gust perfect.

— Nici vorbă că el cunoaşte bine gustul publicului, spuse sec George. Succes după succes şi din când în când un succes d'estime doar ca să arate că nu e doar un fabricant de bani. Deşi începe să arate aşa – nu chiar gras, dar onctuos. Şi adoptă tot soiul de manierisme. E în Punch o caricatură a lui. Foarte inspirată.

— Sébastian e şi uşor de caricaturizat, spuse zâmbind Nell. Urechile alea enorme şi pometii ăia înalţi! Arăta foarte nostim când era copil.

— E ciudat să te gândeşti că v-aţi jucat împreună când eraţi mici. Apropo, am o surpriză pentru tine. O prietenă pe care nu ai mai văzut-o de câtva timp vine azi la masă.

— Nu Josephine?

— Nu. Jane Harding.

— Jane Harding! Dar cum…?

— Am dat ieri peste ea în Wiltsbury. E în turneu cu nu ştiu ce companie.

— Jane! Vai, George, nu ştiam că o cunoşti.

— Ne-am cunoscut în Serbia. Ţi-am scris despre ea.

— Serios? Nu-mi amintesc.

Ceva în tonul ei îl izbi şi întrebă nelinişti:

— Nu te superi, dragă, nu-i aşa? M-am gândit că ar fi o surpriză plăcută pentru tine, Mereu am crezut că sunteţi prietene bune. Pot să anulez într-o clipă dacă…

— Nu, nu. Sigur, voi fi încântată s-o revăd. Am fost doar surprinsă.

George se linişti.

— Apropo, mi-a spus că un tip Bleibner, un om pe care îl cunoşteam foarte bine în New York, e şi el în Wiltsbury. Mi-ar plăcea să vadă ruinele abaţiei – chestiile de genul ăsta sunt specialitatea lui. Te superi dacă îl invit şi pe el la masă?

— Nu, fireşte că nu. Invită-1.

— Mă duc să văd dacă pot să-1 prind la tefelon. Voiam s-o fac aseară, dar mi-a ieşit din minte.

George intră iar în casă. Nell rămase pe terasă, încruntându-se.

George avusese dreptate. Dintr-un motiv sau altul, nu era încântată că Jane venea la masă. Simţea clar că nu voia s-o vadă pe Jane. Deja, chiar şi numai menţionarea numelui lui Jane tulburase seninătatea dimineţii. Acum era…

Supărător – da, supărător. Îi era frică de Jane. Întotdeauna îi fusese. Jane era genul de persoană de care niciodată nu

puteai fi sigur. Era… Tulburătoare, şi Nell nu voia să fie tulburată.

Dar era absurd să-i fie frică de Jane. Jane nu-i putea face rău… Acum. Sărmana Jane, cât de rău trebuie să fi încurcat lucrurile dacă ajunsese să joace cu o companie ambulantă.

Trebuia să fii loial cu vechii prieteni, şi Jane era o veche prietenă. Avea să vadă cât de loială putea fi Nell. Şi, cu o expresie strălucitoare de mulţumire de sine, se duse la etaj şi se schimbă într-o rochie crem la care asortă şiragul de perle primit în dar de la George la ultima aniversare a căsătoriei lor.

„Oricum, îşi zise ea admirându-se în oglindă, va fi prezent şi acest Bleibner şi asta va simplifica lucrurile”.

George intră şi o anunţă:

— A sosit Jane. E în salon.

— Şi domnul Bleibner?

— Din păcate, ia prânzul cu altcineva. Dar vine după-amiază.

— Oh!

Coborî încet scara. Era absurd să se simtă atât de neliniştită. Biata Jane, trebuia să fie drăguţă cu ea. Ce ghinion să-şi piardă vocea şi să ajungă atât de jos!

Jane, totuşi, nu părèa conştientă de ghinionul ei. Stătea comod pe canapea, într-o atitudine degajată, şi privea înjur cu admiraţie.

— Bună, Nell, spuse ea. Ei bine, se pare că te-ai instalat confortabil.

Era o remarcă revoltătoare. Nell se îmbăţoşă. O clipă, nu ştiu ce să spună. Întâlni ochii lui Nell care erau plini de o răutate batjocoritoare. Dădură mâna şi Nell spuse în acelaşi timp:

— Nu ştiu la ce te referi.

— Mă refer la toate astea. Interioare de palat, valeţi bine făcuţi, bucătăreasă bine plătită, servitoare cu pas uşor, cinci sau şase grădinari, limuzine luxoase, haine scumpe şi, văd

acum, perle veritabile. Îţi plac la nebunie toate astea, nu? Sunt sigură că da.

— Povesteşte-mi despre tine, spuse Nell, aşezându-se pe canapea lângă Jane.

Ochii lui Jane se îngustară.

— Asta e un răspuns foarte isteţ. Şi îl merit pe deplin. Scuză-mă, Nell. Am fost o bestie. Dar eşti ca o regină şi atât de graţioasă! Niciodată n-am putut să suport oamenii graţioşi…

Se ridică şi începu să se plimbe prin cameră.

— Deci ăsta e căminul lui Vernon, spuse ea moale. Nu l-am mai văzut până acum, l-am auzit doar pe el vorbind despre locul ăsta.

Ochii lui Jane erau fixaţi asupra lui Nell, şi aceasta se simţea uşor neliniştită pentru că nu le putea interpreta expresia.

În acel moment intră George şi merseră la masă.

Discutară mai întâi despre Serbia, despre prietenii comuni de acolo. Apoi trecură la afacerile lui Jane. George se referi cu delicateţe la vocea lui Jane – durerea pe care o simţise el, pe care toţi trebuie s-o fi simţit. Jane trecu peste asta cu destulă lejeritate.

— A fost vina mea, spuse ea. Cântam un anumit gen de muzică şi vocea mea nu era făcută pentru el.

Sébastian Levinne, continuă ea, fusese un prieten minunat. Acum vroia s-o lanseze în Londra, dar ea dorea mai întâi să înveţe meseria.

— Sunt atâtea lucruri de învăţat – să-ţi îmbunătăţeşti dicţia, de exemplu. Şi apoi efectele de tot felul…

Toamna următoare, explică ea, avea să apară în Londra în versiunea pentru teatru a Toscăi.

Apoi îşi lăsă problemele deoparte şi începu să vorbească despre Abbots Puissants. Îl făcu pe George să discute despre planurile lui, despre ideile lui despre domeniu.

Aparent, în ochii lui Jane sau în glasul ei nu era nici o nuanţă batjocoritoare, dar cu toate astea Nell se simţea

acut stânjenită. Îşi dori ca George să nu mai vorbească. Felul în care vorbea era puţin caraghios, de parcă el şi strămoşii lui trăiseră de secole la Abbots Puissants.

După cafea, ieşiră pe terasă, şi aici George fu chemat la telefon aşa că se scuză şi le lăsă singure. Nell sugeră un tur al grădinilor şi Jane acceptă.

— Aş vrea să văd totul, spuse ea.

Nelî se gândi: „Căminul lui Vernon vrea ea să-1 vadă. De asta a venit. Dar Vernon nu a însemnat niciodată pentru ea ce a însemnat pentru mine!”

Simţea o dorinţă pătimaşă să se răzbune, s-o facă pe Jane să înţeleagă… Ce să înţeleagă? Nici ea însăşi nu prea ştia, dar simţea că Jane o judeca, o condamna, chiar.

Se opri brusc în timp ce mergeau pe aleea lungă străjuită de straturi cu margarete.

— Jane. Vreau să-ţi povestesc… Să-ţi explic…

Jane se mulţumi doar s-o privească întrebător.

— Trebuie că gândeşti că a fost îngrozitor din partea mea că m-am recăsătorit atât de repede.

— Ba deloc. A fost foarte înţelept.

Nell nu voia asta.

— L-am adorat pe Vernon, l-am adorat. Când a murit aproape că mi-a frânt inima. Vorbesc serios. Dar ştiam foarte bine că el însuşi n-ar fi dorit să-1 jelesc. Morţii nu vor să-i jelim…

— Serios?

Nell o privi lung.

— Oh, ştiu că dai glas ideii din popor, spuse Jane. Morţii vor să fim curajoşi şi să mergem înainte. Ei nu vor să fim nefericiţi din pricina lor. Asta spune toată lumea, dar eu n-am văzut niciodată că ar exista un temei pentru credinţa asta rtiobilizatoare. Eu cred că au inventat-o cei vii ca să le fie mai bine. Vii nu vor toţi acelaşi lucru, aşa că nu înţeleg de ce morţii ar vrea. De ce şi-ar schimba caracterul după moarte?

Nell rămase tăcută. În clipa de faţă nu-şi putea aduna gândurile.

— Nu vreau să spun că Vernon era aşa, continuă Jane. Poate că el chiar ar fi dorit să nu jeleşti. Tu ar trebui să ştii cel mai bine, pentru că tu l-ai cunoscut mai bine ca oricine.

— Da, spuse repede Nell. Tocmai asta e. Ştiu că ar fi vrut să fiu fericită. Şi a vrut ca eu să am Abbots Puissants. Ştiu că ar fi încântat să mă ştie aici.

— El voia să trăiască aici cu tine. Nu e chiar acelaşi lucru.

— Nu, dar viaţa aici cu George nu e… nu e cum ar fi fost cu el. Oh, Jane, vreau să te fac să înţelegi. George e un scump, dar nu e… nu poate fi niciodată… Ce… Ce a fost Verno^i pentru mine.

Urmă o pauză lungă, apoi Jane spuse:

— Eşti norocoasă, Nell.

— Crezi că eu chiar iubesc tot luxul ăsta? Vai, pentru Vernon aş renunţa la el într-o clipă!

— Mira-m-aş.

— Jane! Am mai făcut-o.

— Nu – tu doar ai renunţat la perspectiva lui. Asta-i altceva. Nu pătrunsese în tine ca acum.

— Jane!

Ochii lui Nell se umplură de lacrimi.

— Draga mea… Sunt o bestie. Nu-i nici un rău în ce ai făcut. Aş spune că ai dreptate că Vernon ar fî dorit asta. Ţie îţi trebuie bunătate şi protecţie, totuşi, traiul uşor roade din tine. Într-o zi vei şti ce vreau să spun. Apropo, când am spus că eşti norocoasă nu mă referеam la ce te-ai gândit tu. Spunându-ţi că eşti norocoasă mă referеam la faptul că tu ai avut ce e cel mai bun din ambele lumi. Dacă te-ai fi măritat cu George de la început, ai fi trecut prin viaţă cu un regret secret, ai fi tânjit după Vernon şi te-ai fi învinuit că ai trişat viaţa din laşitate. Iar dacă Vernon ar fi trăit, s-ar fi putut să vă îndepărtaţi unul de celălalt, să vă certaţi, să ajungeţi să vă urâţi. Dar aşa, l-ai avut pe Vernon, ţi-ai făcut sacrificiul – iar acum îl ai undeva unde nimeni nu îl poate

atinge. Pentru tine dragostea va fi veşnic ceva frumos. Şi ai şi toate celelalté lucruri. Astea!

Arătă cu mâna în jur.

Nell abia dacă mai dădu atenţie ultimei părţi a dizertaţiei lui Jane. Ochii ei căpătaseră o expresie duioasă.

— Ştiu. Tot răul e spre bine. Aşa ţi se spune când eşti copil şi mai târziu descoperi singur că e aşa. Dumnezeu ştie cel mai bine.

— Ce ştii tu despre Dumnezeu, Nell Chetwynd?

Sălbăticia din glasul lui Jane o făcu pe Nell să o privească uimită. Jane arăta ameninţătoare, sălbatic acuzatoare. Blândeţea de mai înainte dispăruse.

— Voinţa lui Dumnezeu! Ai mai spune asta dacă nu s-ar fi întâmplat ca voinţa lui Dumnezeu să coincidă cu confortul lui Nell Chetwynd, mă întreb? Nu ştii nimic despre Dumnezeu, altfel n-ai vorbi aşa, bătându-1 uşurel pe Dumnezeu pe spate că ţi-a făcut viaţa confortabilă.

Se opri şi apoi spuse liniştită:

— Acum am să plec. Nu trebuia să vin. Dar vroiam să văd căminul lui Vernon. Îmi cer scuze pentru ce am spus. Dar eşti al naibii de mulţumită de tine. N-o ştii, dar eşti. Viaţa pentru tine înseamnă tu şi numai tu. Şi cum e cu Vernon? A fost asta cel mai bine pentru el? Crezi că a vrut să moară tocmai când a început să trăiască?

Nell îşi înălţă sfidătoare capul.

— L-am făcut fericit.

— Nu mă gândeam la fericirea lui. Mă gândeam la muzica lui. Tu şi Abbots Puissants – ce contaţi voi? Vernon avea geniu, el aparţinea geniului său. Iar geniul este cel mai dur stăpân care există – lui trebuie să-i sacrifici totul. Geniul trebuie servit. Muzica îl voia pe Vernon, iar el este mort. Asta e păcatul strigător la cer, lucrul care contează, lucrul la care tu nici măcar nu te gândeşti. Ştiu de ce, Nell – pentru că ţi-a fost frică de el.

Brusc, faţa i se relaxă, şi vechea luminiţă batjocoritoare pe care Nell o ura atât îi apăru în ochi.

— Fii fară grijă, Nell. Tu eşti de departe cea mai rezistentă dintre noi. Tu vei dăinui când noi vom pieri cu toţii. La revedere… Şi îmi pare rău că am fost rea, dar aşa sunt făcută eu.

Nell rămase uitându-se după silueta care se îndepărta. Îşi strânse pumnii şi rosti în surdină:

— Te urăsc. Întotdeauna te-am urât…

Ziua începuse atât de tihnit, iar acum era stricată. Ochii lui Nell se umplură de lacrimi. De ce nu puteau oamenii să o lase în pace? Jane şi dispreţul ei oribil! Jane era o bestie. Ştia să te lovească unde te durea mai mult.

Vai, chiar şi Joe spusese că ea, Nell, avusese dreptate să se mărite cu George! Joe înţelesese perfect. Nell se simţea îndurerată şi rănită. De ce trebuise Jane să fie atât de nesuferită?

Ce impertinenţă din partea lui Jane să-i spună toate lucrurile alea! Jane care trăia cu bărbaţi şi făcea tot felul de lucruri imorale! Jane era un soi rău. Ea, Nell, nu era.

Gândindu-se la toate astea. Nell se plimba neliniştită în sus şi în jos. Nu-i venea să intre în casă. Oricum, nu prea avea ceva deosebit de făcut. Doar nişte secrisori de scris, dar nu avea acum chef de ele.

Uitase de prietenul american al soţului ei şi fu foarte surprinsă când George apăru însoţit de domnul Bleibner. Americanul era un bărbat înalt şi subţire, foarte corect. Îi făcu complimente pentru casă. Acum, explică el, mergea să vadă ruinele vechii abaţii.

George îi propuse să vină şi ea cu ei.

— Mergeţi voi înainte. Am să vin şi eu. Trebuie să-mi iau pălăria. Soarele arde prea tare.

— Să ţi-o aduc eu, dragă?

— Nu, mulţumesc. Mergeţi înainte. Ştiu că o să staţi foarte mult acolo.

— Aveţi dreptate, doamnă Chetwynd. Am înţeles că soţul dumneavoastră are unele idei cu privire la restaurarea abaţiei. Asta e foarte interesant.

— E unul din multele noastre proiecte, domnule Bleibner.

— Sunteţi norocoşi că aveţi un loc ca ăsta. Apropo, sper să nu aveţi nici o obiecţie, i-am spus şoferului meu (cu acordul soţului dumneavoastră, fireşte) că poate să se plimbe pe domeniu. Este un tânăr extrem de inteligent şi fin.

— Nici o problemă. Dacă vrea să vadă casa, valetul poate să-1 aducă aici mai târziu.

— E foarte amabil din partea dumneavoastră, doamnă Chetwynd. Noi vrem ca frumosul să fie apreciat de toate clasele. Ideea care o să sudeze Liga Naţiunilor.

Nell simţi brusc că nu putea să suporte să-1 audă pe domnul Bleibner vorbind despre Liga Naţiunilor. Se scuză sub pretextul soarelui fierbinte.

Unii americani erau foarte plictisitori. Ce noroc că George nu era aşa! Dragul de George – era într-adevăr aproape perfect. Simţi din nou acel sentiment cald de fericire care o cuprinsese mai devreme.

Cobori scările voioasă, cu pălăria în mână. Se opri în faţa oglinzii ca să şi-o potrivească. Acum avea să meargă la ruine şi să se poarte absolut fermecător cu domnul Bleibner.

Coborî treptele terasei şi o luă pe aleea grădinii. Era mai târziu decât credea. Soarele nu mai avea mult până să apună – un apus minunat cu un cer sângeriu.

Lângă eleşteul cu caraşi aurii un tânăr în livrea de şofer stătea în picioare cu spatele la ea. Se întoarse la apropierea ei şi, politicos, îşi duse un deget la chipiu.

Ea rămase încremenită şi, în timp ce stătea acolo holbându-se, o mână nevăzută se furişă spre inima ei.

George Green se uită lung.

Îşi spuse în gând:

— Măi ce ciudăţenie!

La sosirea la destinaţie, şeful lui îi spusese:

— Acesta este unul din cele mai vechi şi mai interesante locuri din Anglia, Green. Am să stau aici o oră, poate şi mai

mult. Am să-1 întreb pe domnul Chetwynd dacă poţi să dai o raită pe domeniu.

Categoric, era un loc vechi şi frumos. Se uitase cu admiraţie la casă. Văzuse nişte fotografii ale ei undeva, era sigur. Nu avea nimic împotrivă să facă un tur, cum i se spusese.

Proprietatea era bine întreţinută. A cui era? A vreunui tip american? Americanii ăştia aveau bani, nu glumă. Se întrebă a cui fusese iniţial. Oricine fusese stăpânul, trebuie că se îmbolnăvise că trebuise s-o dea…

Se gândi cu jind: „Aş vrea să mă fi născut nobil. Mi-ar plăcea să am un domeniu ca ăsta”.

Se plimbase un timp prin grădini. În zare observă un morman de ruine şi printre ele două siluete – una era a şefului lui. Ciudat tip, mereu dădea târcoale ruinelor.

Soarele apunea – cerul era de un roşu-violet minunat, şi pe el se profila Abbots Puissants în toată splendoarea lui.

Ciudat cum ţi se părea că lucrurile ţi s-au mai întâmplat! Preţ de o clipă, Green ar fi jurat că mai stătuse cândva exact în locul în care stătea acum, admirând casa profilată pe cerul roşuviolet. Şi ar mai fi jurat că mai simţise exact aceeaşi strângere de inimă ca de ceva care durea. Dar strângerea asta de inimă îi sugera altceva – o femeie cu părul roşu ca apusul de soare.

Auzi paşi în spatele lui şi tresări şi se întorsese. O clipă simţi o senzaţie vagă de dezamăgire. Căci în faţa lui stătea o femeie tânără şi suplă, iar părul ei, ieşind de sub pălărie, era auriu, nu roşu.

Îşi atinsese cu respect chipiul.

O doamnă bizară, gândi el. Se holbase la el şi tot sângele i se scursese din obraji. Părea absurd de îngrozită.

Apoi, icnind brusc, ea se se întoarse şi aproape că o luă la fugă pe alee. Aceasta fusese clipa când el îşi spuse:

— Măi ce ciudăţenie!

Hotărât, era niţel atinsă la mansardă, îşi zise. Îşi reluă hoinăreala.

Capitolul II.

Sébastian Levinne se afla în biroul său şi intra în detaliile unui contract delicat, când i se aduse o telegramă. O deschise neglijent, căci primea patruzeci sau cincizeci de telegrame pe zi. După ce o citi, rămase cu ea în mână uitându-se la ea.

Apoi o mototoli, o băgă în buzunar şi îi spuse lui' Lewis, mâna sa dreaptă:

— Ocupă-te tu mai departe de asta. Eu plec din Londra.

Nu luă în seamă protestele, ci ieşi din cameră. Trecu pe la secretara lui să-i spună să îi anuleze toate întâlnirile, apoi se duse acasă, îşi împachetă câteva lucruri şi luă un taxi până la Waterloo… Acolo despături telegrama şi o citi.

Te rog vino repede dacă poţi. Foarte urgent. Jane Wilts. Hotel Wiltsbury.

Faptul că nici nu ezitase era o dovadă a încrederii lui şi a res-pectului faţă de Jane. Avea încredere în Jane dacă ea spunea că un lucru era urgent, atunci era urgent.

Ajungând în Wiltsbury, se duse direct la hotel şi întrebă de ea. Jane îl întâmpină cu mâinile întinse.

— Sébastian, dragul meu, ce repede ai venit!

— Am venit imediat. Îşi scoase haina şi o aruncă pe speteaza unui scaun. Ce este, Jane?

— E vorba de Vernon.

Sébastian păru nedumerit.

— Ce-i cu el?

— Nu e mort. L-am văzut.

Sébastian se holbă la ea o clipă, apoi trase un scaun şi se aşeză.

— Nu-ţi stă în fire, Jane, dar cred că, pentru prima dată în viaţă, te-ai înşelat.

— Nu m-am înşelat. Nu e posibil ca Ministerul de Război să fi făcut o greşeală?

— Erori s-au făcut în mod frecvent, dar de obicei au fost contrazise în scurt timp. Dacă Vernon e în viaţa, ce a făcut în tot acest timp?

Jane clătină din cap.

— Asta nu pot să spun. Dar sunt sigură că cel pe care l-am văzut eu este Vernon.

Sébastian o privi cu atenţie, apoi dădu din cap.

— Povesteşte-mi, spuse el.

— Este aici un american, un anume domn Bleibner. L-am cunoscut în Serbia. Ne-am recunoscut pe stradă. Mi-a spus că stă la Country Hotel şi m-a invitat să iau azi masa cu el. M-am dus. Ploua când am plecat. Nici nu a vrut să audă să mă întorc pe jos acasă. Maşina lui era acolo, şi avea să mă ducă. Maşina lui chiar m-a dus. Sébastian, şoferul era Vernon – şi nu m-a recunoscut.

Sébastian reflectă asupra problemei.

— Eşti sigură că nu te-ai înşelat? Că nu a fost vorba de o asemănare puternică?

— Absolut sigură.

— Atunci de ce nu te-a recunoscut Vernon? Presupun că s-a prefăcut.

— Nu, nu cred… De fapt, sunt sigură că nu se prefăcea. S-ar fi trădat cumva… O tresărire… Ceva. Nu se aştepta să mă vadă. Nu şi-ar fi putut stăpâni reacţia de mirare. În plus, arăta… Altfel.

— Cum altfel?

— E greu de explicat. Destul de fericit şi vesel şi… O idee, ca mama lui.

— Extraordinar! Îmi pare bine că m-ai chemat. Dacă este Vernon… Ei bine, o să fie treaba dracului. Faptul că Nell s-a recăsătorit şi toate celelalte. Nu ne trebuie ca reporterii să se repeadă aici ca lupii asupra hranei. Presupun că se va face ceva publicitate. Se ridică şi începu să se plimbe prin cameră. În primul rând, trebuie să punem mâna pe Bleibner.

— I-am dat telefon şi l-am rugat să vină aici la şase şi jumătate. Trebuie să pice dintr-un moment în altul.

— Bravo, Jane. Trebuie să auzim ce are el de spus.

Se auzi o bătaie în uşă, şi fu anunţat domnul Bleibner. Jane se ridică să-1 întâmpine.

— Aţi fost foarte amabil că aţi venit, domnule Bleibner, începu eâ.

— Deloc, spuse americanul. Întotdeauna sunt încântat să îndatorez o doamnă. Şi aţi spus că e vorba de ceva urgent.

— Aşa este. Acesta este domnul Sébastian Levinne.

— Renumitul domn Sébastian Levinne? Sunt foarte încântat să vă cunosc, domnule.

Cei doi bărbaţi dădură mâna.

— Iar acum, domnule Bleibner, am să trec direct la subiect, spuse Jane. De cât timp îl aveţi pe şoferul dumneavoastră, şi ce ne puteţi spune despre el?

Domnul Bleibner se arăta total surprins.

— Green? Vă interesează Green?

— Da.

— Ei bine, n-am nimic împotrivă să vă spun ce ştiu. Cred că aveţi un motiv serios ca să mă întrebaţi, domnişoară Harding. L-am cules pe Green în Olanda, nu la mult timp după armistiţiu. Lucra într-un garaj. Am descoperit că era englez şi a început să mă intereseze. L-am întrebat despre trecutul lui şi a fost destul de vag cu privire la el. La început am crezut că avea ceva de ascuns, dar am descoperit curând că era destul de sincer. Omul era într-un fel de ceaţă mentală. Ştia cum îl cheamă şi de unde venea, dar nimic altceva sau nu prea mult.

— Şi-a pierdut memoria, spuse moale Sébastian. Înţeleg.

— Mi-a spus că tatăl lui a murit în războiul din Africa de Sud. Îşi amintea că tatăl lui cânta în corul satului, şi îşi amintea de o soră căreia îi spunea Veveriţa.

— Şi era foarte sigur cu privire la numele lui?

— Oh, da. De fapt, îl avea scris într-un carneţel. Ştiţi, a avut un accident. A dat peste el un camion. De asta se ştia cine era. A fost întrebat dacă se numea Green, şi el a răspuns Da – Green. Era foarte simpatizat la garaj, şi era foarte senin şi nepăsător. Nu cred că l-am văzut vreodată

pierzându-şi calmul… Ei bine, l-am îndrăgit pe tânăr. Am văzut destule cazuri de oameni şocaţi, aşa că starea lui nu a fost un mister pentru mine. Mi-a arătat însemnarea din carnetul lui, şi eu am făcut câteva cercetări. Curând am descoperit motivul pierderii memoriei. Caporalul George Green, Puşcaşii londonezi, era dezertor. Aşa că acum ştiţi. Dăduseră bir cu fugiţii, şi cum era un tânăr cu adevărat decent, nu a putut să privească în faţă faptul. I-am explicat toate astea. A spus, oarecum mirat: „N-aş fi crezut că aş putea vreodată dezerta – nu dezerta”. I-am explicat că tocmai acest punct de vedere îl împiedica să nu îşi amintească. Nu îşi amintea pentru că nu voia să îşi amintească. M-a ascultat dar nu cred că a fost prea convins. Mi-a fost tare milă de el şi nu am considerat că aveam obligaţia să raportez existenţa lui autorităţilor militare. L-am luat în serviciul meu şi n-am regretat nici un moment. Este un şofer excelent – punctual, inteligent, e un mecanic bun şi veşnic senin şi îndatoritor.

Domnul Bleibner se opri şi se uită întrebător la Jane şi la Sébastian. Paloarea feţelor lor îl impresiona.

— E înspăimântător, spuse Jane cu glasul coborât. Este unul din cele mai înspăimântătoare lucruri care se pot întâmpla.

Sébastian îi strânse mâna uşor.

— E în regulă, Jane.

Jane se cutremură şi i se adresă americanului.

— Cred că e rândul nostru să vă explicăm. Domnule Bleibner, în şoferul dumneavoastră am recunoscut un vechi prieten, iar el nu m-a recunoscut.

— Serios?

— Dar numele lui nu e Green, spuse Sébastian.

— Nu? Vreţi să spuneţi că s-a înrolat sub alt nume?

— Nu. Există aici ceva care pare de neînţeles. Presupun că într-o zi vom dezlega misterul. Între timp, domnule Bleibner, vreau să vă rog să nu repetaţi nimănui această

conversaţie. În afacerea asta sunt implicate o soţie… Şi multe alte aspecte.

— Puteţi avea totală încredere în discreţia mea, domnule. Doriţi să-1 vedeţi pe Green?

Sébastian se uită la Jane şi aceasta dădu din cap.

— Da, spuse Sébastian încet. Ar fi foarte bine.

Americanul se ridică.

— Acum este jos. Am să-1 trimit imediat sus.

George Green urcă scările cu obişnuitu-i pas vioi, întrebându-se ce îl tulburase atât pe şeful lui de arătase atât de ciudat.

George Green bătu la uşa din capul scărilor, cum îi spusese domnul Bleibner, şi aşteptă. O voce dinăuntru spuse „Intră” şi el intră.

În cameră erau două persoane – doamna pe care o adusese ieri acasă (şi pe care în mintea lui o găsea nemaipomenită), şi un bărbat masiv şi cam gras, cu o faţă galbenă şi urechi proieminente. Faţa lui îi era vag cunoscută şoferului. Rămase o clipă în prag, în timp ce cei doi se holbau la el. Îşi spuse: „Ce-a păţit toată lumea în seara asta?”

— Da, domnule? Întrebă el respectuos, adresându-se domnului cu faţa galbenă. Domnul Bleibner mi-a spus să urc…

Domnul gălbejit păru să se adune.

— Da, da, spuse el. Ia loc… ăă… Green. Aşa te cheamă, nu?

Da, domnule. George Green.

Se aşeză, respectuos, pe scaunul indicat. Domnul gălbejit îi întinse o tabacheră şi spuse „Serveşte”, ochii lui nepărăsind nici o clipă faţa lui Green. Privirea aceea arzătoare îl jena pe şofer. „Ce are toată lumea în seara asta?”

— Vroiam să-ţi pun câteva întrebări. Pentru început, m-ai mai văzut până acum?

— Nu, domnule.

— Sigur?

O umbră de incertitudine se furişă în glasul lui Green.

— Aşa… Aşa cred, domnule, spuse el cu îndoială.

— Numele meu este Sébastian Levinne.

Chipul şoferului se însenină.

— Desigur, domnule, v-am văzut fotografia în ziare. Mi se părea mie că vă cunosc de undeva.

Urmă o pauză, apoi Sébastian Levinne întrebă detaşat:

— Ai auzit vreodată numele Vernon Deyre?

— Vernon Deyre, repetă gânditor Green. Numele îmi pare cumva familiar, domnule, dar nu ştiu de unde să-1 iau. Se opri şi se încruntă. Cred că l-am auzit. Iar apoi adăugă: Domnul a murit, nu-i aşa?

— Deci asta este impresia ta. Că domnul a murit.

— Da, domnule, şi bine…

Se opri brusc, înroşindu-se.

— Continuă, spuse Levinne. Ce voiai să spui? Poţi să vorbeşti, domnul Deyre nu era rudă cu mine.

— Vroiam să spun că bine a făcut, dar nu ştiu de ce mi-a venit să spun asta, pentru că nu-mi amintesc nimic despre el. Însă am aşa o impresie că… Ei bine, că e mai bine că a curăţat locul, ca să spun aşa. A cam încurcat borcanele, nu-i aşa?

— L-ai cunoscut?

Încruntarea se adânci în încercarea de aducere aminte.

— Îmi pare rău, domnule, se scuză şoferul. Războiul a amestecat lucrurile. Nu întotdeauna îmi amintesc ceva cu claritate. Nu ştiu unde am dat de domnul Deyre şi de ce mi-a fost antipatic, dar ştiu că sunt mulţumit să aud că a murit. Nu era bun de nimic – aveţi cuvântul meu.

Tăcerea care se lăsă fu întreruptă de un suspin înăbuşit venit de la doamna din cameră. Levinne se întoarse către ea.

— Telefonează la teatru, Jane, spuse el. Nu poţi să apari în seara asta.

Ea dădu din cap şi ieşi. Levinne se uită după ea apoi întrebă brusc:

— Ai mai văzut-o până acum pe domnişoara Harding?

— Da, domnule. Am adus-o ieri acasă cu maşina.

Levinne oftă. Green se uită întrebător la el.

— Asta… E tot, domnule? Îmi pare rău că nâi v-am putut fi de folos. Ştiu că sunt un pic… Cam ciudat, de la război. E numai vina mea. Poate domnul Bleibner v-a spus că… Eu… Nu mi-am făcut datoria aşa cum ar fi trebuit.

Chipul i se înroşi dar cuvintele fuseseră rostite cu hotărâre. Totuşi, un sentiment de ruşine îl străpunse adânc. Era un dezertor – un bărbat care dăduse bir cu fugiţii! Împuţită treabă!

Jane Harding se întoarse şi se aşează din nou la masă. Lui Green i se părea că era mai palidă decât atunci când ieşise. Ce ochi ciudaţi avea – atât de adânci şi tragici! Se întrebă la ce se gândea ea. Poate că fusese logodită cu acest domn Deyre. Nu, în cazul ăsta, domnul Levinne nu l-ar fi îndemnat să vorbească. Nu, probabil că era vorba de bani. Un testament sau ceva în genul ăsta.

Domnul Levinne începu din nou să pună întrebări.

— Tatăl tău a murit în Războiul Burilor, parcă.

— Da, domnule.

— Îţi aduci aminte de el?

— Oh, da, domnule.

— Cum arăta?

Green zâmbi. Amintirea îi făcea plăcere.

— Era un tip amuzant, cu favoriţi groşi. Avea ochii albaştri, foarte luminoşi. Îl ţin minte cântând în cor. Avea o voce de bariton.

Zâmbea fericit.

— Şi a murit în Războiul Burilor?

O umbră subită de îndoială se aşternu peste faţa lui Green. Părea îngrijorat, nefericit. Ochii lui aveau expresia patetică a unui câine bătut.

— E ciudat, spuse el. Nu m-am gândit niciodată la asta. Ar fi prea bătrân. El… Şi totuşi aş jura… Sunt sigur…

Privirea nefericită a ochilor lui era atât de acută încât celălalt spuse „Nu contează”, şi continuă:

— Eşti căsătorit, Green?

— Nu, domnule.

Răspunsul veni prompt şi sigur.

— Pari foarte convins de asta, spuse domnul Levinne zâmbind.

— Sunt, domnule. Dacă te încurci cu femeile n-ai parte decât de necazuri. Se opri brusc şi îi spuse lui Jane: Vă cer scuze.

Jane zâmbi şi spuse:

— Nu face nimic.

Levinne se întoarse către ea şi îi spuse ceva atât de repede încât Green nu reuşi să prindă. Suna ca: „Extraordinară asemănare cu Sydney Bent. Nu mi-aş fi imaginat”.

Apoi amândoi se uitară lung la el.

Dintr-o dată i se făcu frică – o frică absolut copilărească – la fel cum îşi amintea că îi era frică de întuneric când era copil. Se întâmpla ceva, ceva care avea legătură cu el, iar cei doi ştiau.

Întrebă neliniştit:

— Ce se întâmplă? E ceva…

Ei nu negară – continuară să se uite la el.

Iar groaza lui creştea. De ce nu-i spuneau? Ei ştiau ceva ce el nu ştia. Ceva îngrozitor… Întrebă din nou, de data asta cu glas ascuţit:

— Ce se întâmplă?

Doamna se ridică – în adâncul minţii el observă ce splendid se mişca. Era ca o statuie pe care o văzuse undeva… Ea înconjură masa şi îşi lăsă o mână pe umărul lui. Îi spuse liniştitor:

— E în regulă. Nu trebuie să-ţi fie frică.

Dar ochii lui Green se uitară întrebători la Levinne. Omul acesta ştia… Omul acesta avea să-i spună. Care era acest

lucru oribil pe care ei îl ştiau şi el nu?

— În războiul ăsta s-au întâmplat lucruri foarte ciudate, începu Levinne. Uneori oamenii şi-au uitat propriul nume.

Se opri semnificativ, dar Green spuse cu o revenire momentană a voioşiei:

— Eu nu sunt chiar în halul ăsta. Nu mi-am uitat numele.

— Ba ţi l-ai uitat. Numele tău adevărat e Vernon Deyre.

Anunţul ar fi trebuit să fie dramatic, dar nu fu. Vorbele i se părură lui Green pur şi simplu prosteşti. Arătă amuzat.

— Eu sunt domnul Vernon Deyre? Adică dublura lui sau aşa ceva? Asta vreţi să spuneţi?

— Vreau să spun că tu eşti el.

Green râse pe faţă.

— Eu nu mă joc cu chestii din astea, domnule. Nici chiar dacă asta înseamnă un titlu sau avere. Indiferent cât de mare e asemănarea, tot o să se afle.

— Tu – eşti – Vernon – Deyre…

Green se holbă. Accentuarea îl impresionă.

— Vă bateţi joc de mine?

Levinne clătină uşurel din cap. Green se întoarse brusc spre femeia care stătea lângă el. Ochii ei, foarte gravi şi absolut siguri, îi întâlniră pe ai lui. Spuse liniştită:

— Eşti Vernon Deyre. Amândoi ştim asta.

Se lăsă o tăcere mormântală. Green avea impresia că lumea se învârtea. Era ca un basm, fantastic şi imposibil. Şi totuşi cei doi aveau ceva care inspira încredere. Spuse nesigur:

— Dar… Dar lucrurile nu se întâmplă aşa. Nu-ţi poţi uita propriul nume!

— Ba poţi, din moment ce tu ai făcut-o.

— Dar… Dar, ascultaţi, domnule, eu ştiu că sunt George Green. Eu… Pur şi simplu ştiu asta!

Se uită victorios la ei, dar Sébastian Levinne clătină încetişor şi neîndurător din cap.

— Nu ştiu cum s-a întâmplat asta, spuse el. Probabil că un doctor o să poată să ne spună. Dar eu ştiu în mod sigur un

lucru – eşti prietenul meu, Vernon Deyre. Nu există nici o îndoială în privinţa asta.

— Dar… Dar, dacă e adevărat, ar fi trebuit să ştiu.

Se simţea uluit, îngrozitor de nesigur. Era o lume greţos de ciudată în care nu puteai fi sigur de nimic. Aceştia doi erau oameni întregi la minte şi amabili, avea încredere în ei, ce spuneau ei trebuia să fie adevărat, şi totuşi ceva în el refuza să se lase convins. Lor le era milă de el, simţea asta. Şi asta îl înspăimânta. Şi totuşi mai era ceva – ceva ce nu i se spusese.

— Cine e? Întrebă el tăios. Acest Vernon Deyre, adică.

— Eşti de prin părţile astea. Te-ai născut şi ţi-ai petrecut majoritatea copilăriei într-un loc numit Abbots Puissants…

Green îl întrerupse uimit.

— Abbots Puissants? Dar l-am dus ieri acolo pe domnul Bleibner. Spuneţi că este fosta mea casă şi eu nici n-am recunoscut-o!

Simţi că parcă se trezeşte din somn. Toată povestea asta era o minciună de la cap la coadă. Oamenii ăştia era cinstiţi, dar se înşelau. Se simţi uşurat – măi fericit.

— După aceea ai locuit în apropiere de Birmingham, continuă Levinne. Ai făcut şcoala la Eton şi ai mers mai departe la Cambridge. Apoi ai plecat la Londra şi ai studiat muzica. Ai compus o operă.

Green râse de-a dreptul.

— Vă înşelaţi, domnule. Vai, eu nu deosebesc o notă de alta!

— A izbucnit războiul. Ai obţinut gradul de ofiţer de cavalerie. Erai căsătorit… Se opri, dar Green nu dădu nici un semn… Şi ai plecat în Franţa. În primăvara anului următor ai fost raportat „Mort în misiune”.

Green se uită neîncrezător la el. Ce aiureală mai era şi asta? Nu-şi amintea absolut nimic din toate astea.

— Trebuie să fi fost ceea ce se numeşte „dublura” mea.

— Nu e nici o greşeală, Vernon, spuse Jane Harding.

Green se uită de la ea la Sébastian. Intimitatea sigură a glasului ei era mai convingătoare decât orice altceva. Se gândi. „E îngrozitor. Un coşmar. Asemenea lucruri nu se pot întâmpla”.

Începu să tremure din tot corpul, neputând să se oprească.

Levinne se ridică, îi prepară o băutură tare şi i-o aduse.

— Înghite asta, spuse el. Ai să te simţi mai bine. Ai un şoc. Green dădu băutura pe gât. Tremuratul încetă.

— În faţa lui Dumnezeu, domnule, e adevărat?

— În faţa lui Dumnezeu, este, spuse Sébastian.

Îşi aduse un scaun şi se aşează lângă prietenul său.

— Vernon, dragul meu prieten, nu mă mai ţii minte deloc? Green se uită lung la el. În mintea lui, ceva începu să se agite slab. Cât de tare durea încercarea asta de a-şi aminti' Era ceva… Ce era? Spuse cu îndoială.

— Ai., ai crescut. Întinse mâna şi atinse urechea lui Sébastian. Parcă îmi amintesc…

— Îşi aminteşte de urechile tale! Strigă Jane şi, ducându-se la poliţa căminului, îşi lăsă capul pe ea şi începu să râdă.

— Termină, Jane! Sébastian se ridică, turnând încă un pahar şi i-1 duse. Ia aici un medicament.

Ea bău, îi dădu paharul înapoi, zâmbi şi spuse:

— Scuză-mă. Nu mai fac. Green continuă cu descoperirile.

— Eşti… Nu eşti fratele meu, nu-i aşa? Nu, locuiai alături. Asta e – locuiai alături…

— Aşa-i, bătrâne. Sébastian îl bătu uşurel pe umăr. Nu te chinui să te gândeşti. Ia-o uşurel.

Green se uită la Jane. Spuse tivit şi politicos:

— Ai fost… Eşti… Sora mea? Parcă îmi amintesc ceva despre o soră.

Jane clătină din cap, incapabilă să vorbească. Green se înroşi.

— Îmi pare rău. Nu trebuia să… Sébastian îl întrerupse.

— N-ai avut nici o soră. Ai avut o verişoară care locuia cu tine. O chema Josephine. Noi îi spuneam Joe.

Green se gândi.

— Josephine… Joe. Da, parcă îmi aduc aminte ceva despre asta. Se opri, apoi întrebă patetic: Eşti sigur că nu mă cheamă Green?

— Absolut sigur.

— Şi spui că am compus muzică? Muzică a mea?

— Da.

— Totul pare… O nebunie. Exact asta – o nebunie!

— Nu trebuie să-ţi faci griji, spuse cu blândeţe Jane. Aş spune că am greşit spunându-ţi aşa cum ţi-am spus.

Green se uită de la unul la altul.

— Ce trebuie să fac? Întrebă el neajutorat. Sébastian îi răspunse hotărât:

— Trebuie să rămâi aici, cu noi. Ai suferit un şoc mare, să ştii. Eu am să lămuresc lucrurile cu Bleibner. E un tip de treabă, va înţelege.

— N-aş vrea să-1 las baltă în felul ăsta. A fost foarte bun cu mine.

— O să înţeleagă. I-am spus deja câte ceva. Dar nu te mai gândi la asta. Lucrul care ne interesează este să te faci bine cât mai repede. O să-ţi căutăm cel mai bun doctor.

— Ce legătură are doctorul cu treaba asta? Întrebă Green. Mă simt perfect.

— Poate, dar oricum trebuie să te consulte un doctor. Nu aici, ci la Londra. Nu vrem să se ducă vorba pe aici.

Green se înroşi.

— Te referi la afacerea cu dezeratrea?

— Nu, nu. Sincer să fiu, nu mă prind ce e cu treaba asta. Mă referam la cu totul altceva.

Green îl privi întrebător.

Sébastian se gândi: „Până la urmă tot va trebui să ştie”. Cu glas tare, spuse:

— Vezi tu… Crezându-te mort… Soţia ta s-a… Recăsătorit.

Se temu puţin de efectul vorbelor lui. Dar Green părea să privească problema într-o lumină comică.

— Asta e puţin jenant, spuse el zâmbind.

— Nu te tulbură în vreun fel?

— Un lucru pe care nu-1 ţii minte nu te poate tulbura. Se opri, părând să reflecteze asupra problemei. Domnul Deyre… Vreau să spun, eu… Ţineam la ea?

Da.

Green zâmbi din nou.

— Şi eu care eram atât de sigur că nu eram însurat! Totuşi – chipul i se schimbă – toate astea siint destul de înspăimântătoare!

— Dragă Vernon, totul va fi bine, îi spuse liniştitor Jane. Spui că l-ai dus pe domnul Bleibner la Abbots Puissants. Ai… ai văzut pe cineva acolo?

— L-am văzut pe domnul Chetwynd… Şi am văzut o doamnă în grădină. Am luat-o drept doamna Chetwynd. Era blondă şi arătoasă.

— Ea… Ea te-a văzut?

— Da. Părea speriată. S-a albit ca varul şi a rupt-o la fugă ca un iepure.

— Oh, Doamne! Exclamă Jane.

Green reflectă liniştit, apoi spuse:

— Probabil s-a gândit că mă cunoştea. Trebuie că era una din persoanele care l-au cunoscut – m-au cunoscut – pe vremuri, şi asta a speriat-o. Da, asta trebuie să fi fost.

Era foarte mulţumit de soluţia lui.

Brusc, întrebă:

— Mama mea avea pârul roşu?

Jane dădu din cap.

— Deci asta a fost… Scuzaţi-mă, mă gândeam la ceva.

— Eu mă duc acum la Bleibner, spuse Sébastian. Jane va avea grijă de tine.

Ieşi din cameră. Green se aplecă în scaun, cu capul în mâini. Se simţea stingher şi nefericit, mai ales în prezenţa lui Jane. Clar că ar fî trebuit să o cunoască, şi nu o cunoştea. Puţin mai înainte îi spusese „Dragă Vernon”. Iar el ar fî trebuit să-i spună „Jane”, dar nu putea. Ea îi era străină. Totuşi, avea să trebuiască să se obişnuiască. Sébastian şi

George şi Jane fuseseră împreună… Nu, nu George – Vernon. Aiurit nume, Vernon! Prostesc. Probabil că şi el fusese un tip prost.

Se simţea oribil de singur… Rupt de realitate. Ridică privirea şi o văzu pe Jane uitându-se la el, şi mila şi înţelegerea din ochii ei îl făcură să se simtă mai puţin abandonat.

— E destul de groaznic la început, nu-i aşa? Întrebă ea.

— Mai degrabă greu. Nu ştii… Nu ştii unde ţi-e locul.

— Înţeleg.

Ea nu spuse mai mult, ci doar se aşeză lângă el. Lui îi căzu capul în piept. Aţipi. În realitate dormi doar câteva minute, dar lui i se părură ore. Jane stinsese toate luminile în afară de una. Se deşteptă tresărind. Ea spuse liniştită.

— E în regulă.

El se uită lung la ea, respirând precipitat. Aşadar era încă în plin coşmar, nu se trezise. Şi avea să vină ceva şi mai rău – ceva pe care el nu-1 ştia. Era sigur de asta. De aceea se uitau ei la el cu atâta milă.

Jane se ridică dintr-o dată. El strigă cu sălbăticie:

— Stai cu mine! Oh, te rog, stai cu mine!

Nu înţelegea de ce faţa ei se schimonosi brusc de durere. Ce spusese de o făcuse să arate aşa? Spuse din nou:

— Nu mă părăsi. Stai cu mine…

Ea se aşeză lângă el şi îi luă mâna. Spuse cu blândeţe:

— Nu plec.

El se simţi liniştit, în siguranţă. După un minut aţipi din nou. De data asta se trezi liniştit. Camera era ca înainte şi mâna lui tot în mâinile lui Jane.

— Eşti… Nu eşti sora mea? Ai fost… Eşti, adică, prietena mea?

— Da.

— Prietenă bună?

— Prietenă bună.

— Eşti… Nu eşti soţia mea, nu-i aşa?

Era sigur de asta.

Ea îşi trase mâna. El nu putea înţelege expresin feţe» ei II înspăimânta. Ea se ridică.

— Nu, spuse ea. Nu sunt soţia ta.

— Oh! Îmi pare rău. Credeam…

— E în regulă.

În acel moment se întoarse Sébastian. Ochii lui fugiră la Jane. Ea spuse, cu un mic zâmbet strâmb:

— Mă bucur că ai venit… Îmi… Îmi pare bine că ai venit…

Jane şi Sébastian vorbiră până noaptea târziu. Ce era de făcut? Cu cine trebuia vorbit?

Trebuia să se ţină cont de Nell şi de situaţia ei. Probabil că Nell trebuia să fie prima căreia să i se spună. Ea era cea mai implicată.

Jane fu de acord.

— Dacă nu ştie deja.

— Crezi că ştie?

— Păi, s-a întâlnit cu Vernon faţă în faţă.

— Da, dar poate că s-a gândit că e vorba numai de o puternică asemănare.

Jane răspunse tăcută.

— Nu crezi?

— Nu ştiu.

— Dar, la naiba, Jane, dacă l-ar fi recunoscut, ar fi făcut ceva – ar fi vorbit cu el sau cu Bleibner. Au trecut două zile de atunci.

— Ştiu.

— Nu se poate să nu-1 fi recunoscut. Asemănarea şoferului lui Bleibner cu Vernon a şocat-o şi n-a putut suporta şi a fugit.

— S-ar putea.

— La ce te gândeşti, Jane?

— Noi l-am recunoscut, Sébastian.

— Adică tu. Mie mi-ai spus tu.

— Dar l-ai fi recunoscut oriunde, nu-i aşa?

— Da… Dar e drept că eu îl cunosc foarte bine.

— La fel şi Nell.

Sébastian se uită repede la ea.

— Unde vrei să ajungi, Jane?

— Nu ştiu.

— Ba ştii. Ce crezi că s-a întâmplat în realitate?

— Cred că Nell a dat de el în grădină şi s-a gândit că era Vernon. După aceea s-a convins singură că era vorba doar de o asemănare întâmplătoare.

— Păi cam asta am spus şi eu. Care e diferenţa?

— Practic niciuna, numai că…

— Da?

— Tu şi eu am fi vrut să credem că era Vernon chiar dacă nu era.

— Nell nu? Să fi ajuns să ţină la George Chetwynd într-o aşa măsură încât…

— Nell ţine mult la George, dar Vernon este singurul om de care a fost îndrăgostită.

— Atunci e în regulă. Sau e mai rău aşa? E încurcătura naibii… Cum rămâne cu ai lui? Cu doamna Deyre şi familia Bent?

Jane spuse cu hotărâre:

— Lui Nell trebuie să i se spună înaintea lor. Doamna Deyre va trâmbiţa în toată Anglia imediat ce află, şi asta va fi foarte nedrept faţă de Vernon şi de Nell.

— Da, cred ca ai dreptate. Uite care e planul meu. Mâine îl ducem pe Vernon la Londra la un specialist, apoi ne călăuzim după ce ne sfătuieşte el.

Jane fu de acord, apoi se duse la culcare. Pe scări se opri şi spuse:

— Mă întreb dacă am făcut bine aducându-1 înapoi. Arăta atât de fericit! Oh, Sébastian, arăta foarte fericit…

— În pielea lui George Green, vrei să spui?

— Da. Eşti sigur că am făcut bine?

— Da. Sunt foarte sigur. Pentru nimeni nu e drept să se afle într-o stare nefirească.

— Ciudat e că el arăta atât de normal şi firesc. Şi fericit, peste asta nu pot eu să trec, Sébastian, fericit… Niciunul

din noi nu e prea fericit, nu-i aşa?

Sébastian nu-i putu răspunde la asta.

Capitolul III.

Două zile mai târziu Sébastian veni la Abbots Puissants., Valetul nu era sigur dacă doamna Chetwynd putea să îl primească. Se odihnea.

Sébastian îşi dădu numele şi spuse că era sigur că doamna Chetwynd avea să îl primească. Fu condus în salon, să aştepte. Camera părea foarte pustie şi tăcută, dar deosebit de luxoasă – cu totul altfel de cum arătase pe vremea copilăriei lui. Îşi zise: „Pe atunci era o casă adevărată” şi se întrebă ce voia să spună cu asta.

La un moment dat îşi dădu seama. Casa sugera acum, foarte slab, un muzeu. Totul era frumos aranjat şi armonizat perfect. Toate covoarele şi husele erau noi.

„Şi trebuie să fi costat o groază de bani”, se gândi Sébastian cu apreciere, evaluând costul cu destul de multă acurateţe. El ştia întotdeauna preţul lucrurilor.

Uşa se deschise şi intră Nell, roz în obraji, şi cu mâna întinsă.

— Sébastian! Ce surpriză! Credeam că eşti prea ocupat ca să părăseşti Londra în timpul săptămânii.

— Am pierdut vreo douăzeci de mii de lire în ultimele două zile, spuse morăcănos Sébastian în timp ce îi luă mâna. Doar umblând de colo-colo şi lăsând treburile în plata lor. Ce mai faci, Nell? Cum te simţi?

— Oh, mă simt grozav.

Deşi nu arăta prea grozav, îşi spuse el, acum că îmbujorarea datorată surprizei dispăruse. În plus, avea impresia că faţa ei arăta puţin istovită şi încordată.

Ea continuă:

— Ia loc, Sébastian. Arăţi ca şi cum eşti pe punctul de a pleca să prinzi trenul. George e în Spania, cu afaceri. Va lipsi cel puţin o săptămână.

— Serios?

Asta era un lucru bun. O afacere al naibii de jenantă. Nell habar n-avea…

— Eşti foarte sumbru, Sébastian. S-a întâmplat ceva?

Ea puse întrebarea cu lejeritate, dar Sébastian se năpusti asupra ei. Era începutul care îi trebuia.

— Da, Nell, spuse el cu gravitate. S-a întâmplat.

O auzi icnind şi îi văzu ochii stând la pândă.

— Ce anume?

Glasul ei suna altfel – dur şi bănuitor.

— Mă tem că ce am să-ţi spun va fi un mare şoc pentru tine. Este vorba de Vernon.

— Ce-i cu Vernon?

Sébastian aşteptă un minutapoi spuse:

— Vernon… Trăieşte, Nell.

— Trăieşte? Şopti ea şi mâna ii fugi către inimă.

— Da.

Ea nu făcu nimic din ce aştepta el să facă – nu leşină, nu izbucni în plâns, nu se repezi cu întrebări. Rămase uitându-se lung la el. Şi atunci, brusc, în mintea lui isteaţă de evreu încolţi o bănuială.

— Ştiai?

— Nu, nu.

— Mă gândeam că poate l-ai văzut, zilele trecute, când a fost aici.

— Deci Vernon a fost?

Vorbele ieşiră ca un strigăt. Sébastian dădu din cap. Era cum îi spusese el lui Jane. Nell nu-şi crezuse ochilor.

— Ce ai crezut… Că era vorba de o puternică asemănare?

— Da… Da, asta am crezut. Cum puteam să cred că e Vernon? S-a uitat la mine şi nu m-a recunoscut.

— Şi-a pierdut memoria, Nell.

— Şi-a pierdut memoria?

— Da.

Îi povesti totul, dându-i cu mare grijă detaliile. Nell ascultă, dar cu mai puţină atenţie decât se aşteptase el. După ce termină, ea întrebă:

— Da, dar ce este de făcut? Şi-o va recăpăta? Noi ce trebuie să facem?

Sébastian îi explică faptul că Vernon era tratat de un specialist. Deja, sub hipnoză, îi revenise o parte din memorie. Întregul proces nu avea să dureze prea mult.

— Şi atunci va şti… Totul?

— Da.

Ea se făcu mică în scaun. Sébastian simţi o undă de milă pentru ea.

— El nu te poate condamna, Nell. Nu ai ştiut – nimeni nu putea să ştie. Raportul cu privire la moartea lui a fost foarte clar. Vernon te iubeşte suficient ca să înţeleagă şi să te ierte.

Ea nu spuse nimic, ci îşi acoperi faţa cu mâinile.

— Noi credem, dacă eşti de acord, că ar fi mai bine să păstrăm tăcerea deocamdată. Ai să-i spui lui Chetwynd, fireşte. Şi pe urmă tu şi el şi Vernon… Ei bine, lămuriţi lucrurile împreună…

— Taci! Nu intra în detalii. Las-o aşa deocamdată… Până vorbesc cu Vernon.

— Vrei să te întâlneşti cu el imediat? Vrei să vii la Londra cu mine?

— Nu – nu pot să fac asta. Să vină el aici. Nu-l va recunoaşte nimeni. Toţi servitorii sunt noi.

— Prea bine… Am să-i spun. Nell se ridică.

— Eu… Eu… Trebuie să pleci acum, Sébastian. Nu mai suport. Zău. Totul e îngrozitor. Şi cu doar două zile în urmă eram atât de fericită şi împăcată…

— Dar, Nell, de bună seamă că întoarcerea lui Vernon…

— Oh, da. Nu mă referem la asta. Tu nu înţelegi. Asta e minunat, desigur. Oli, Sébastian, pleacă! E urât din partea mea să te dau afară în felul ăsta, dar nu mai suport. Trebuie să pleci.

Sébastian plecă. În drum spre Londra, îşi puse multe întrebări.

Rămasă singură, Nell se întoarse în dormitor şi se întinse pe pat.

Aşadar, era adevărat, totuşi? Vernon fusese. Îşi spusese că nu putea fi el, că făcuse o confuzie caraghioasă, dar de atunci era neliniştită.

Ce avea să se întâmple? Ce avea să spună George? Bietul George! El fusese atât de bun cu ea! Iar, în realitate, ea nici nu fusese soţia lui.

Nu putea fi adevărat! Asemenea lucruri nu se întâmplau. Dumnezeu n-ar fi lăsat…

Dar mai bine să nu se gândească la Dumnezeu. Asta îi amintea acele lucruri foarte neplăcute pe care i le spusese Jane cu câteva zile în urmă. Chiar în aceeaşi zi cu…

Avea Vernon să înţeleagă? Sau avea s-o condamne? Desigur, o va vrea înapoi. Sau nu o va mai vrea… Acum că ea şi George… Cum gândeau bărbaţii?

Putea să aibă loc un divorţ, fireşte, şi apoi ea putea să se mărite cu George. Dar asta avea să dea naştere la multe bârfe. Ce dificil era totul!

Se gândi cu un şoc: „Dar eu îl iubesc pe Vernon. Cum să mă gândesc la divorţ şi la căsătoria cu George când îl iubesc pe Vernon? Mi-a fost redat… Din morţi”.

Se răsuci neliniştită în pat. Era un pat Empire, frumos. George îl cumpărase în Franţa. Era un unicat. Se uită prin cameră – o cameră încântătoare, neostentativ luxoasă, cu foarte mult gust.

Îşi aminti deodată de canapeaua din păr de cal şi husele din camerele mobilate din Wiltsbury.

Groaznic! Dar fuseseră fericiţi acolo.

Dar acum? Se uită cu alţi ochi la cameră. Fireşte, Abbots Puissants îi aparţinea lui George. Sau nu, acum că Vernon se întorsese? Oricum, Vernon avea îă fie la fel de sărac ca întotdeauna… Ei nu şi-ar fi putut permite să locuiască aici… Şi mai erau şi toate lucrurile pe care George le făcuse aici…

Trebuia să-i scrie lui George, să-1 roage să vină acasă. Să-i spună doar că era ceva urgent. George era foarte deştept.

Poate că găsea el o cale.

Sau poate era mai bine să-1 vadă pe Vernon mai întâi. Avea feă fie Vernon foarte supărat? Ce groaznic era totul!

Ochii i se umplură de lacrimi. Hohoti: „E nedrept… N-am făcut nimic. De ce să mi se întâmple tocmai mie? Vernon o să mă învinuiască, iar eu nu aveam cum să ştiu. De unde să fi ştiut?”

Şi iarăşi mintea îi fu străbătută de acel gând: „Eram atât de fericită…!”

Vernon asculta, încercând să înţeleagă ce-i spunea doctorul. Se uita la el, peste masă. Un bărbat înalt cu nişte ochi care îţi pătrundeau drept în creier şi îţi citeau gândurile, şi mai citeau şi lucruri pe care nici chiar tu nu le ştiai despre tine.

Şi te făcea să vezi tot ce nu voiai să vezi.

Doctorul spunea:

— Acum că ţi-ai amintit, spune-mi din nou, exact, cum ai aflat vestea căsătoriei soţiei dumitale.

Vernon strigă:

— Trebuie neapărat să vorbim mereu despre asta? A fost foarte dureros, oribil! Nu vreau să mă mai gândesc la asta.

Atunci doctorul îi explică blând şi răbdător că tocmai dorinţa de „a nu se mai gândi” îl adusese în starea asta. Trebuia să privească lucrurile în faţă, să le ţină piept, altfel pierderea memoriei s-ar fi putut întoarce.

Reluară subiectul, iar şi iar.

Iar apoi, când Vernon simţi că nu mai suportă, i se spuse să se întindă pe canapea. Doctorul îi atinse fruntea şi membrele, îi spuse că se odihnea… Se odihnea… Că avea să fie din nou puternic şi fericit…

Un sentiment de pace îl cuprinse pe Vernon.

Închise ochii…

Vernon veni la Abbots Puissants trei zile mai târziu. Veni cu maşina lui Sébastian. Îi spuse valetului că se numea domnul

Green. Nell îl aştepta în salonaşul alb, unde îşi petrecuse mama lui dimineţile. Ea îi ieşi în întâmpinare, silindu-se să zâmbească. Valetul închise uşa, lăsându-i singuri.

Se uitară unul la altul. Apoi Vernon spuse:

— Nell…

Ea era în braţele lui. El o săruta… O săruta… O săruta…

În cele din urmă îi dădu drumul. Se aşezară. El era tăcut, cam tragic, foarte reţinut. În aceste ultime zile trecuse prin atâtea…

Uneori îşi dorea să fi fost lăsat în pace. Îi făcuse plăcere să fie George Green. Fusese vesel.

Spuse bâlbâindu-se:

— E în regulă, Nell. Să nu crezi că te condamn. Înţeleg… Doar că doare. Doare ca dracu'. Fireşte.

— N-am vrut…

El o întrerupse.

— Ştiu, Nell – ştiu! Să nu mai vorbim despre asta. Nu vreau să aud. Nici măcar nu vreau să mă gândesc la asta… Mi s-a spus că ăsta e necazul meu. De asta s-a întâmplat.

Ea spuse, destul de nerăbdătoare:

— Povesteşte-mi despre asta… Despre totul.

— Nu sunt prea multe de povestit. Vorbea fără interes, absent. Am fost luat prizonier. Nu ştiu cum am ajuns să fiu raportat mort, dar am o idee vagă. Exista un tip care semăna bine cu mine, un neamţ. Germana mea e destul de proastă, dar i-am auzit comentând. Mi-au luat echipamentul şi plăcuţa de identificare. Cred că ideea era să penetreze în liniile noastre dânduse drept eu şi să obţină informaţiile pe care le voiau. E doar o idee, dar asta explică de ce n-am fost dat pe lista prizonierilor ci trimis într-un lagăr unde practic erau numai francezi şi belgieni. Presupun că neamţul a fost ucis când pătrundea în liniile noastre şi îngropat ca fiind eu. Am dus-o foarte rău în Germania… Cât pe ce să mor de pe urma febrei cauzată de răni. În cele din urmă am evadat. E o poveste lungă, n-am să intru în detalii. Am ajuns în

Olanda. Eram extenuat şi în acelaşi timp încordat. Nu mă gândeam decât… Să ajung înapoi la tine.

Da?

— Şi atunci am văzut… Într-o nenorocită de revistă ilustrat: Căsătoria ta. Asta… M-a terminat. Dar n-am vrut să cred. Am continuat să îmi tot spun că nu era adevărat. Am ieşit… Nu ştiu unde mă duceam. Lucrurile mi se învălmăşeau în minte. Pe şosea venea un camion mare. Mi-am văzut şansa – sfârşitul chinului. Am păşit în faţa lui.

— Oh, Vernon! Nell se cutremură.

— Şi ăsta a fost sfârşitul. Sfârşitul lui Vernon Deyre, adică. Când mi-am revenit, aveam un singur nume în minte. George. Acel tip norocos, George. George Green.

— De ce Green?

— O închipuire a mea de când eram copil. Şi apoi şi fata olandeză de la han m-a rugat să caut un tip pe care îl chema Green. Am scris numele în carneţel.

— Şi nu ţi-ai amintit nimic?

— Nu.

— N-ai fost deloc înspăimântat?

— Deloc. Eram foarte vesel şi fericit.

Apoi se uită la ea.

— Dar nu mai contează. Acum nimic nu mai contează – în afară de tine.

Ea îi zâmbi – un zâmbet fugar şi nesigur. El nu observă, ci continuă:

— Întoarcerea a fost un adevărat iad. A trebuit să îmi aduc aminte de atâtea lucruri… Se pare că toată viaţa am fost un laş. Mereu am evitat să privesc lucrurile în faţă. Am refuzat să le privesc în faţă…

Se ridică brusc şi veni la ea şi îşi lăsă capul pe genunchii ei.

— Iubita mea Nell, e în regulă. Ştiu că eu sunt pe locul întâi. Sunt, nu-i aşa?

— Desigur.

— O spui atât de ciudat… De parcă n-ai crede ce spui, de parcă n-ai vorbi serios.

— Bineînţeles că vorbesc serios.

— Îmi pare rău de Chetwynd… Ce ghinion pentru el! Cum a primit vestea? Greu?

— Nu i-am spus.

— Poftim?

— E… În Spania… N-am adresa lui.

— Oh, înţeleg…

Făcu o pauză.

— Va fi destul de neplăcut pentru tine, Nell. Dar nu avem încotro. Ne vom avea unul pe celălalt.

Da.

Vernon se uită înjur.

— Oricum, casa asta îi va rămâne lui Chetwynd. Sunt unticălos atât de egoist încât chiar îl pizmuiesc pentru asta. Dar, la naiba, e căminul meu! A aparţinut familiei mele timp de cinci sute de ani. Oh, dar ce contează toate astea? Jane mi-a spus cândva că nu pot să am totul. Te am pe tine – şi asta e tot ce contează. Vom găsi o casă – chiar şi numai cu două camere.

Braţele lui o înconjurară. De ce oare simţea ea acea spaimă rece la vorbele acelea: „Două camere…”?

— La naiba cu chestiile astea! Îmi stau în drum!

Impetuos, pe jumătate râzând, îi smulse şiragul de perle, care se rostogoliră pe podea. Perlele ei minunate! Nell se gândi: „Oricum va trebui să le înapoiez”. Altă senzaţie de frig. Toate bijuteriile acelea încântătoare pe care i le dăduse George!

Ce brută era să continue să se gândească la astfel de lucruri!

El observă în cele din urmă.

— Nell… E vreo problemă?

— Nu, bineînţeles că nu.

Nu putea să se uite în ochii lui. Îi era prea ruşinâ.

— E ceva… Spune-mi.

Ea clătină din cap.

— Nu e nimic…

Nu putea să fie iar săracă… Nu putea… Nu putea…

— Nell, trebuie să-mi spui…

El nu trebuia să ştie… Nu trebuia să ştie niciodată cum era ea în realitate. Îi era atât de ruşine!

— Nell, mă iubeşti, nu-i aşa?

— Oh, da! Cuvintele veniră repede. Asta cel puţin era adevărat.

El se ridică. Faţa i se albise. Ea îl privi întrebătoare.

— Asta este? Întrebă el cu glas coborât. Asta trebuie să fié. Ai să ai un copil…

Ea rămase împietrită… Nici nu se gândise la'asta. Dacă ar fi fost adevărat, asta ar fi rezolvat totul. Vernon n-ar fi ştiut niciodată…

— Asta este?

Gândurile i se învălmăşiră în minte. Nu ea ci cineva din afara ei o făcu în cele din urmă să-şi încline puţin capul…

Ei făcu un pas înapoi. Vorbi cu un glas uscat.

— Asta schimbă totul… Sărmana mea Nell… Nu poţi… Nu putem… Ascultă, nu ştie nimeni despre mine, în afară de doctor şi de Sébastian şi Jane. Ei nu vor vorbi. Am fost dat mort – sunt mort…

Ea făcu o mişcare, dar el ridică o mână pentru a o opri, şi se dădu în spate, spre uşă.

— Nu spune nimic – pentru Dumnezeu, nu spune nimic! Plec. Nu îndrăznesc să te ating sau să te sărut. Eu… La revedere…

Ea auzi uşa deschizându-se… Dădu să strige… Dar nu îi ieşi nici un sunet din gât. Uşa se închise.

Mai era încă timp… Maşina nu pornise…

Dar ea tot nu se mişcă…

Avu un moment în care privi în ea şi îşi spuse cu amărăciune: „Deci asta sunt eu în realitate…”

Dar nu scoase nici un sunet şi nu făcu nici o mişcare.

Patru ani de viaţă comodă îi înmuiară voinţa, îi înăbuşiră glasul şi îi paralizară corpul…

Capitolul IV.

D omnişoara Harding doreşte să vă vadă, doamnă.

Nell tresări. Trecuseră douăzeci şi patru de ore de la întrevederea ei cu Vernon. Crezuse că se terminase. Iar acum Jane!

Îi era frică de Jane…

Ar fi putut să refuze să o primească.

Spuse:

— Condu-o înăuntru, aici, sus.

Era mai intim aici, în camera ei de zi.

Jane intră. Arăta foarte înaltă. Nell se aşeză cu laşitate pe canapea. Jane avea o faţă răutăcioasă – întotdeauna fusese de părerea asta. Acum pe faţa ei se vedea o furie gata să izbucnească.

Valetul ieşi din cameră. Jane rămase în picioare, dominând-o cu înălţimea ei pe Nell. Apoi îşi azvârli capul pe spate şi râse.

— Nu uita să mă inviţi la botez, spuse ea.

Nell spuse cu aroganţă:

— Nu ştiu la ce te referi.

— Deocamdată e un secret de familie, nu-i aşa? Nell, mincinoasă afurisită ce eşti, nu urmează să ai un copil. Nu cred că ai să ai vreodată un copil – e prea. Riscant şi prea dureros. La ce teai gândit când i-ai spus minciuna asta lui Vernon?

Nell spuse ţâfnoasă:

— Nu i-am spus eu. El… El a ghicit.

— Asta e şi mai condamnabil.

— Nu ştiu ce te-a făcut să vii aici… Şi să spui asemenea lucruri.

Protestul ei suna slab, fără viaţă. În faţa lui Jane nu se putea preface. Oh, era groaznic! De ce nu pleca Jane?

Se ridică, încercând să pară hotărâtă.

— Nu ştiu de ce ai venit. Dacă ai venit numai ca să faci o scenă…

— Ascultă, Nell. Ai să auzi adevărul. L-ai mai respins o dată pe Vernon. El a venit la mine. Da – la mine. A trăit trei luni cu mine. Trăia cu mine atunci când ai venit în apartamentul meu. Ah, asta te doare! Mă bucur să văd că mai ai încă ceva de femeie… Mi l-ai luat atunci. A plecat la tine şi nu s-a mai gândit niciodată la mine. Acum e al tău dacă îl vrei. Dar îţi spun următorul lucru, Nell, dacă îl dezamăgeşti şi a doua oară, va veni la mine. Oh, da, va veni. Ştiu că în mintea ta strâmbi din nas şi mă numeşti „un anumit gen de femeie!” Ei bine, poate din cauza asta, eu am putere. Eu cunosc bărbaţii mai bine decât vei putea tu vreodată să înveţi. Pot să-1 am pe Vernon dacă vreau. Şi chiar îl vreau. Întotdeauna l-am vrut.

Nell se cutremură. Întoarse capul într-o parte, îşi înfipse unghiile, în podul palmelor.

— De ce îmi spui toate astea? Eşti un diavol.

— Îţi spun ca să te doară! Ca să te doară al dracului înainte de a fi prea târziu. Degeaba întorci capul. Trebuie să te uiţi la mine şi să vezi cu proprii tăi ochi… În adâncul sufletului tău prăpădit îl iubeşti pe Vernon… Închipuieşte-ţi-1 în braţele mele… Gândeşte-te la buzele lui pe ale mele, la sărutările lui arzându-mi trupul… Da, ai să te gândeşti la asta… Nu eşti destul de femeie ca să eviţi să-1 cedezi pe bărbatul pe care-1 iubeşti altei femei? Femeii pe care o urăşti? Un cadou pentru Jane cu dragoste de la Nell…

— Pleacă, spuse moale Nell. Pleacă…

— Plec. Nu e prea târziu… Poţi să dregi minciuna pe care ai spus-o.

— Pleacă… Pleacă…

— Fă-o curând – altfel n-ai s-o mai faci. Jane se opri în prag şi se uită peste umăr. Am venit de dragul lui Vernon, nu pentru mine. Îl vreau înapoi. Şi am să-1 am… Doar dacă…

Ieşi.

Néll rămase cu pumnii încleştaţi.

Murmură cu sălbăticie: „Nu o să-1 aibă. Nu…”

Îl voia pe Vernon. Îl voia. El o iubise cândva pe Jane. Avea să o iubească din nou. Ce spusese ea?„…Buzele lui pe ale mele… Sărutările lui arzându-mi…” Oh, Doamne, nu putea să suporte! Se smulse clin gânduri şi se îndreptă spre telefon.

Uşa se deschise. Se întoarse încetişor. Era George. Arăta foarte firesc şi vesel.

— Bună, iubito. Traversă camera şi o sărută. M-am întors.

Nesuferită traversare. Oricând prefer Atlanticul Canalului Mânecii.

Uitase complet că George se întorcea azi! Nu putea să-i spună în clipa asta – ar fî fost o cruzime. Diseară, mai târziu… Între timp avea să-şi joace rolul.

Îi întoarse mecanic îmbrăţişarea, se aşează şi ascultă ce îi spunea.

— Am un cadou pentru tine, iubito. Ceva care mi-a amintit de tine.

Scoase din buzunar o cutiuţă de catifea.

Înăuntru, pe o bucată de catifea albă, se afla un diamant mare, trandafiriu, superb, fară cusur, prins de un lănţişor lung. Nell icni de plăcere.

George scoase bijuteria din cutiuţă şi îi strecură lanţul peste cap. Apoi o duse la o oglindă. Ea văzu o femeie frumoasă cu părul de aur, foarte calmă şi elegantă. Văzu frumuseţea dură şi rece a diamantului trandafiriu.

Iar în spate îl văzu pe George Chetwynd – blând, generos, delicios de sigur…

Dragul de George, nu-l putea face să sufere. Sărutări… Ce erau sărutările, la urma urmelor? Nu trebuia să te gândeşti la ele. Mai bine să nu te gândeşti la ele… Vernon… Jane…

Nu avea să se gândească la ei. Ea alesese, la bine şi la rău. Aveau să fie momente grele, dar pe total avea să fie mai bine. Mai bine şi pentru Vernon. Dacă ea nu era fericită, nu putea să-1 facă pe el fericit…

Spuse cu blândeţe:

— Eşti un scump că mi-ai adus un cadou atât de minunat. Sună pentru ceai. Îl vom lua aici.

— Grozav. Dar parcă voiai să dai un telefon? Te-am întrerupt.

— Nu, spuse ea, m-am răzgândit.

Scrisori de la Vernon Deyre către Sébastian Levinne.

MOSCOVA.

Dragă Sébastian, Ştii că în Rusia a fost cândva o legendă despre o „fiară fară nume” care urma să vină?

Pomenesc de asta nu din vreo semnificaţie politică (apropo, isteria Anticristului este curioasă, nu-i aşa?) ci pentru că mi-a amintit de propria-mi groază de Fiară. De când am venit în Rusia m-am gândit mult la Fiară, încercând să-i înţeleg adevărata semnificaţie.

Pentru că în treaba asta este mai mult decât să-ţi fie frică de un pian. Doctorul din Londra m-a făcut să văd foarte multe lucruri. Am început să văd că toată viaţa am fost un laş. Tu n-ai spune-o chiar atât de jignitor, dar ai făcut cândva aluzie la asta. Am fugit de lucruri… Întotdeauna am fugit de lucruri.

Iar acum, gândindu-mă bine, văd Fiara ca pe ceva simbolic – nu o simplă piesă de mobilier compusă din lemn şi corzi. Oare nu spun matematicienii că viitorul există concomitent cu trecutul şi că noi călătorim prin timp la fel ca prin spaţiu? Că amintirea este-doar un obicei al minţii, şi că ne-am putea aminti viitorul la fel cum ne amintim trecutul dacă am învăţa şpilul? Sună a prostie, dar cred că există o teorie în sensul ăsta.

Eu cred că există o parte din noi care chiar cunoaşte viitorul; care este întotdeauna conştientă de el.

Asta explică de ce uneori ne strângem în noi, ne facem mici. Povara destinului nostru urmează să fie grea şi avem un recul în faţa umbrei ei… Am încercat să fug de muzică – dar ea m-a prins. M-a prins la acel concert – la fel cum religia îi prinde pe oamenii aceia la mitingurile Armatei Salvării.

E un lucru diavolesc – sau e dumnezeiesc? Dacă este aşa, e un Dumnezeu gelos ca în Vechiul Testament, căci toate lucrurile de care am încercat să mă agăţ mi-au fost luate. Abbots Puissants… Nell…

Şi, la naiba, ce-a mai rămas? Nimic. Nici măcar blestemata de muzică… N-am nici o dorinţă să compun muzică. Nu aud nimic, nu simt nimic… Se va întoarce vreodată? Jtme spune că da… Pare foarte sigură. Apropo, îţi trmite dragostea ei.

Al tău, Vernon.

MOSCOVA.

Eşti un drac înţelegător, Sébastian. Nu te plângi că ar fi trebuit să-ţi descriu samovarele, situaţia politică şi viaţa din Rusia în general. Desigur, ţara este vraişte. Cum altcumva ar putea fi? Dar e destul de interesant…

Salutări de la Jane.

Vernon.

MOSCOVA.

Dragă Sébastian, Jane a avut dreptate să mă aducă aici. Punctul numărul 1, aici e puţin probabil ca cineva să dea peste mine şi să vestească învierea mea din morţi. Punctul numărul 2, din punctul meu de vedere ăsta este cel mai frumos loc din lume. Un fel de laborator liber în care toţi încearcă experienţe din cele mai periculoase, întreaga lume pare preocupată de Rusia din punct de vedere pur politic. Economia, foametea, morala, lipsa de libertate, copiii bolnavi…

Dar, uneori, din viciu şi mizerie şi anarhie se nasc lucruri uimitoare. Întreaga tendinţă a gândirii ruseşti în artă este extraordinară… O parte din ea e cea mai copilărească vorbărie goală pe care ai auzit-o vreodată… Şi totuşi pe alocuri răzbesc frânturi minunate – ca o carne strălucitoare printre zdrenţele unui cerşetor…

„Fiara fară nume”… Omul colectiv… Ai văzut vreodată acel proièct, înălţarea unui monument dedicat Revoluţiei Comuniste? Colosul de fier? Îţi spun, îţi stârneşte imaginaţia.

Maşinile – o Eră a maşinilor… Cât Venerează bolşevicii tot ce are legătură cu maşinăriile, şi ce puţine ştiu ei despre ele! Presupun că de asta îi fascinează atât. Imaginează-ţi un mecanic adevărat din Chicago compunând un poem dramatic în care îşi descrie oraşul ca fiind „construit pe un şurub. Oraşul electrodinamo-mecanic! În formă de spirală, pe un disc de oţel. La fiecare bătaie de oră se răsuceşte – Cinci mii de zgârie-nori…” Nimic mai străin de spiritul Americii!

Şi totuşi – vezi oare un lucru când te afli prea aproape de el? Tocmai cei care nu cunosc maşinăria îi văd sufletul şi înţelesul… „Fiara fară nume”… Fiara mea?… Stau şi mă întreb…

Omul colectiv, transformându-se pe rând într-o vastă maşinărie… Acelaşi instinct de turmă care a salvat rasa din trecut revine într-o formă diferită…

Viaţa devine prea grea, prea periculoasă pentru individ. Ce spune Dostoievsky în una din cărţile lui?

Turma va fi iar adunata şi supusă o dată în plus, şi asta pe vecie. Noi îi vom da o fericire liniştită şi modestă.

Instinctul de turmă… Staii şi mă întreb…

Al tău, Vernon.

MOSCOVA.

Am găsit celălalt pasaj din Dostoievsky. Cred că e cel la care te referi tu.

„ Şi singuri noi, noi care păzim misterul, singuri noi o sa fim nefericiţi. Vor exista mii de milioane de copii fericiţi şi numai o suta de mii de martiri care au luat asupra lor blestemul binelui şi al răului”.

Tu vrei să spui, şi Dostoievsky a vrut să spună că. Întotdeauna trebuie să existe indivizi. Indivizii sunt cei care duc mai departe făclia. Oamenii contopiţi într-o vastă maşinărie trebuie în ultimă instanţă să piară. Căci maşinăria nu are suflet şi va sfârşi ca şpan.

Oamenii au venerat piatra şi au clădit Stonehenge – iar astăzi, cei care l-au clădit au pierit şi sunt necunoscuţi iar

Stonehenge dăinuieşte. Şi totuşi, printr-un paradox, oamenii sunt vii în tine şi în mine, descendenţii lor, iar Stonehenge şi ce reprezintă el sunt morţi. Lucrurile care mor dăinuie, iar lucrurile care dăinuie pier.

Omul este cel care dăinuie veşnic. (Oare? Nu este o aroganţă nejustificabilă? Totuşi, noi o credem!). Şi astfel, în spatele Maşinăriei trebuie să existe indivizi. Asta spune Dostoievsky şi asta spui tu. Dar e drept că amândoi sunteţi ruşi. Ca englez, eu sunt mai pesimist.

Ştii de ce mi-a amintit acel pasaj din Dostoievsky? De copilăria mea. Cei o sută de copii ai domnului Green – şi Pudelul, Veveriţa şi Copacul. Reprezentanţii acelor o sută de mii…

Al tău, Vernon.

MOSCOVA.

Dragă Sébastian, Cred că ai dreptate. Nu am gândit prea mult până acum. Mi se părea un exerciţiu neprofitabil. De fapt, nu sunt sigur că nu-1 consider încă asa.

Vezi tu, necazul e că nu pot „s-o spun 111 muzică” La naiba, de ce nu pot s-o spun în muzică? Muzica e meseria mea. Sunt mai sigur ca niciodată de asta. Şi totuşi – nu iese nimic…

E un chin…

Vernon.

Dragă Sébastian, N-am pomenit de Jane? Ce e de spus despre ea? E grozavă. Amândoi ştim asta. De ce nu-i scrii tu însuţi?

Al tău pe vecie, Vernon.

Dragă Sébastian, Jane spune că ai putea veni aici. Îmi doresc din toată inima să vii. Scuză-mă că nu ţi-am mai scris de şase luni – niciodată nu m-am omorât cu scrisul.

Ai mai văzut-o pe Joe? Îmi pare bine că Jane şi eu am trecut pe la ea când am trecut prin Paris. Joe e fidelă, ea nu va vorbi niciodată despre noi, şi mă bucur că ştie şi ea. Nu ne scriem, nu ne-am scris niciodată… Dar mă întrebam

dacă ai auzit ceva. Nu arăta grozav. Sărmana Joe – a făcut un talmeş-balmeş din toate…

Ai auzit ceva despre proiectul lui Tatiin pentru un moment dedicat Celei de a Treia Internaţionale? Schiţa propune ca momentul să constea din trei camere mari din sticlă legate printr-un sistem vertical de axe şi spirale. Cu ajutorul unui mecanism special, ele urmează să fie ţinute în mişcare perpetuă, dar cu vizite diferite.

Şi înăuntru, presupun, se vor înălţa imnuri unei Sfinte ţevi de acetilenă!

Mai ţii minte că, într-o seară când ne întorceam cu maşina la Londra, am cotit greşit undeva printre liniile de tramvai din Lewisham, şi am ajuns printre docurile din Surrey, şi printr-un spaţiu liber dintre casele jegoase am văzut un gen ciudat de pictură cubistă constând din macarale şi nori de abur şi grinzi de fier?

Doamne, Sébastian! Ce spectacol magnific de maşinării ai putea alcătui cu feţe inumane – mase, nu indivizi. Ai ceva de genul ăsta în minte, nu-i aşa?

Arhitectul, Tatlin, a spus ceva care mie mi se pare bun şi totuşi o mare prostie.

„Numai ritmul metropolei, al fabricilor şi maşinăriilor împreună cu organizarea maselor pot da impuls noii arte…”

Şi continuă să vorbească despre „momentul maşinăriei”, singura expresie adecvată a prezentului.

Tu cunoşti, desigur, totul despre teatrul modern rus. Asta e meseria ta. Presupun că Mayerhold e tot atât de minunat pe cât se spune. Dar poţi amesteca Drama cu Propaganda?

În tot cazul, e interesant să soseşti la un teatru şi să fii silit să te alături unei mulţimi în marş – în sus şi în jos – în pas strict, până începe spectacolul, iar decorul e compus din balansoare şi tunuri şi nişe rotitoare şi Dumnezeu cine ştie ce! E infantil, absurd, şi totuşi simţi că pruncul a pus mâna pe o jucărie periculoasă şi destul de interesantă care în alte mâini…

În mâinile tale, Sébastian… Tu eşti rus. Dar slavă cerului şi georgrafiei, nu propagandist – doar un om de spectacol pur şi simplu…

Ritmul metropolei – redat în imagini…

Doamne, dacă ţi-aş putea da Muzica… De Muzică e nevoie.

Doamne – „Orchestrele zgomotoase” ale lor – simfoniile lor, ale sirenelor de uzină! A fost un spectacol la Baku în 1922 – baterii de artilerie – mitraliere, coruri, trâmbe de ceaţă navală. Caraghios! Da, dar – dacă ar avea un compozitor…

Nici o femeie nu a tânjit vreodată după un copil cum tânjesc eu să produc Muzică…

Şi sunt sterp – steril…

Vernon.

Dragă Sébastian, Pare un vis că ai venit şi ai plecat… Mă întreb, chiar vrei să faci Povestea pungaşului care i-a păcălit pe alţi trei pungaşi?

Abia acum încep să-mi dau seama ce succes răsunător ai făcut din toate. În sfârşit m-am prins că eşti pur şi simplu omul zilei de azi. Da, fondează-ţi Opera Naţională – numai Dumnezeu ştie că e timpul să avem una – dar ce vrei tu să faci cu Opera? Este arhaică – poveşti de dragoste absolut caraghioase…

Ca răspuns la întrebarea ta – Nu, nu cred că am să părăsesc vreodată Rusia – nici măcar ca să particip la deschiderea noii tale opere, deghizat cu barba mea.

E chiar mai barbară şi mai frumoasă acum decât era când ai văzut-o tu! Bogată şi curgătoare, îmi dă un aer de adevărat slav temperamental!

Dar în ciuda camuflajului păduros, aici sunt şi aici rămân, până când voi fi exterminat de una din bandele de copii sălbatici.

Al tău pe vecie, Vernon.

Telegramă de la Vernon Deyre către Sébastian Levinne. Tocmai auzit Joe grav bolnavă pericol moarte la ananghie în

New York Jane şi eu plecăm Respledent sperăm să te vedem la Londra.

Capitolul V.

Sebastian!

Joe dădu să se ridice din pat, apoi căzu moale la loc. Se uită lung, nevenindu-i să creadă. Sébastian, masiv şi îmbrăcat în haină de blană, calm şi atotcunoscător, îi zâmbea placid.

Pe faţa lui nu se mai vedea nici o urmă din durerea pe care i-o provocase înfăţişarea ei. Joe – sărmana mea Joe!

Părul îi crescuse – era aranjat în două cozi scurte pe fiecare umăr. Faţa ei era groaznic de slabă, şi avea pometii foarte îmbujoraţi. Prin cămaşa subţire de noapte îi ieşeau oasele umerilor.

Arăta ca un copil febril. În surpriza, plăcerea şi întrebările ei era ceva de copil.

Sébastian se aşează alături de pat şi îi luă mâna subţire.

— Mi-a telegrafiat Vernon. N-am vrut să-1 aştept. Am luat primul vapor.

— Ca să vii la mine!

— Desigur.

— Dragul meu Sébastian!

Ochii ei se umplură de lacrimi. Sébastian se alarmă şi continuă repede:

— Nu că n-aş avea şi ceva afaceri cât timp sunt aici. Adesea vin aici cu afaceri şi chiar acum s-ar putea să închei unul sau două contracte bune.

— Nu strica totul.

— Dar e adevărat, spuse Sébastian, surprins.

Joe începu să râdă, dar o apucă tuşea. Sébastian se uită la ea neliniştit, gata să cheme sora. Dar accesul trecu.

Joe zăcea mulţumită, strecurându-şi din nou mâna în a lui Sébastian.

— Aşa a murit mama, şopti ea. Sărmana mama! Eu credeam că am să fiu mult mai înţeleaptă decât ea, şi am

făcut aşa o bramburească din toate… Oh, ce talmeş-balmeş am făcut din toate!

— Sărmana Joe!

— Nici nu ştii ce talmeş-balmeş am făcut din viaţa mea, Sébastian.

— Îmi imaginez. Mă aşteptam că ai să faci.

Joe rămase câteva clipe tăcută, apoi spuse:

— Nici nu ştii ce alinare este să te văd, Sébastian. Am văzut şi am cunoscut atâţia nenorociţi. Nu-mi plăcea că tu erai puternic şi sigur pe tine şi aveai succes, asta mă supăra… Dar acum… Oh, e minunat!

El îi strânse mâna.

— Nimeni pe lume n-ar fi venit ca tine, imediat. Vernon, fireşte, dar e drept că el mi-e rudă, ca un frate. Însă tu…

— Şi eu îţi sunt ca un frate – mai mult de cât un frate. Chiar de la Abbots Puissants eram… Ei bine, gata să stau pe aproape dacă mă voiai…

— Oh, Sébastian! Ochii ei se deschiseră larg, fericiţi. Niciodată nu mi-a trecut prin cap că încă mai simţi asta.

— El tresări uşor. Nu asta voise exact să spună. Voise să spună ceva ce nu putea explica – în orice caz nu lui Joe.

Era un sentiment ciudat şi exclusiv evreiesc. Recunoştinţa nemuritoare a evreului care nu uită niciodată o favoare făcută. Ca şi copil fusese un paria şi Joe rămăsese alături de el, gata să-şi înfrunte lumea. Copilul Sébastian nu uitase – nu avea să uite niciodată. S-ar fi dus până la capătul pământului dacă ea avea nevoie de el.

Joe continuă:

— M-au mutat în locul ăsta, din secţia aia oribilă… Tu eşti autorul?

— Da. Am telegrafiat.

Joe oftă.

— Eşti fantastic de eficient, Sébastian.

— Mă tem că da.

— Nimeni nu e ca tine – nimeni. În ultimul timp m-am gândit foarte des la tine.

— Serios?

El se gândi la anii de singurătate, la dorul chinuitor, la dorinţa înăbuşită. De ce întotdeauna lucrurile veneau la tine la momentul nepotrivit?

Ea continuă:

— Nici n-am visat că tu te-ai mai gândi încă la mine. Mereu mi-am închipuit că într-o zi tu şi Jane…

Îl săgetă o durere ciudată. Jane…

El şi Jane…

Spuse morăcănos:

— Pentru mine Jane este unul dintre cele mai grozave lucruri pe care le-a făcut Dumnezeu. Ea îi aparţine cu trup şi suflet lui Vernon şi mereu îi va aparţine…

— Presupun că da. Dar e păcat. Tu şi ea sunteţi cei puternici. Vă aparţineţi unul altuia.

Îşi aparţineau, într-un fel curios. El ştia ce voia ea să spună.

Joe spuse cu unzâmbet tremurat:

— Asta îmi aminteşte de cărţile citite în copilărie. Scenele de pe patul de moarte. Prieteni şi rude care se adună în jurul lui. Zâmbetele istovite ale eroinei.

Sébastian se hotărâse. De ce considerase că asta nu era dragoste? Era. Această pornire de milă şi tandreţe pur dezinteresate, această afecţiune profundă care dăinuia prin ani. Erau de o mie de ori mai valoroase decât acele legături furtunoase sau călâi care aveau loc cu o regularitate monotonă şi îi punctau viaţa fară să atingă vreodată vreo profunzime reală.

Spuse:

— Nu va exista nici o scenă pe patul de moarte, Joe. Ai să te faci bine şi ai să te măriţi cu mine.

— Iubitul meu Sébastian, te legi de o nevastă tuberculoasă? Bineînţeles că nu.

— Prostii. Ai să faci una din două – ori te faci bine, ori nu. Dacă mori, mori şi cu asta basta. Dacă te vindeci, te măriţi

cu mine. Şi n-am să precupeţesc nici un efort ca să te vindec.

— Sunt foarte bolnavă, dragă Sébastian.

— Se poate. Dar nimic nu e mai nesigur decât tuberculoza, orice doctor ţi-o va spune. Trebuie să lupţi cu ea. Eu unul cred că te vei face bine. O afacere lungă şi istovitoare, dar poate fi rezolvată.

Ea se uită la el. El îi văzu obrajii colorându-i-se. Ştiu atunci că ea îl iubea – şi în inima lui zvâcni ceva ciudat şi cald. Mama lui murise în urmă cu doi ani. De atunci, nimeni nu mai ţinuse cu adevărat la el.

Joe spuse cu glas coborât:

— Sébastian… Chiar ai nevoie de mine? Eu… Eu am făcut o vraişte din viaţa mea.

El spuse cu sinceritate.

— Dacă am nevoie de tine? Sunt cel mai singur om de pe pământ.

Şi, brusc, cedă. Era un lucru pe care nu-1 făcuse în viaţa lui, nu se gândise niciodată că îl va face. Îngenunche lângă patul lui Joe, cu faţa îngropată în mâini, cu umerii căzuţi.

Mâna ei îl mângâie pe cap. El ştiu că era fericită, că spiritul ei mândru era liniştit, mulţumit. Draga de Joe – atât de impulsivă, atât de inimoasă, atât de perseverentă în greşeală! Îi era mai dragă ca nimeni altcineva de pe pământ. Se puteau ajuta unul pe celălalt.

Sora intră – vizitatorul stătuse prea mult. Se retrase iar pentru ca Sébastian să-şi ia la revedere.

— Apropo, spuse el. Tipul ăla francez… Cum îl cheamă…?

— François? A murit.

— Atunci e în regulă. Puteai să divorţezi, fireşte. Dar faptul că eşti văduvă uşurează situaţia.

— Chiar crezi că am să mă fac bine?

Ce patetic spusese asta!

— Bineînţeles.

Sora îşi făcu iar apariţia şi el plecă. Trecu pe la doctor şi discutară îndelung. Doctorul nu era optimist, dar acceptă

că există o şansă. Se hotărârâră asupra Floridei.

Sébastian plecă acasă. Mergea pe stradă cufundat în gânduri. Văzu un afiş cu „Dezastru teribil cu Resplendent”, dar asta nu-i aduse nimic în minte.

Era prea ocupat cu propriile gânduri. Ce era de fapt mai bine pentru Joe? Să trăiască sau să moară…?

Ea avusese o viaţă atât de mizerabilă! El voia ce era cel mai bine pentru ea.

Se culcă şi dormi greu.

Se deşteptă cu o senzaţie de nelinişte. Era ceva… Ceva… Nu putea nicicum să-i dea un nume…

Nu era vorba de Joe. Joe era în partea din faţă a minţii lui. Asta era ceva din fundal – ceva ascuns căruia nu-i duse atenţie la acea vreme.

Se gândi: „Am să îmi aduc aminte la un moment dat…” Dar nu îşi aduse aminte.

În timp ce se îmbrăcă, se hotărî în privinţa lui Joe. Avea s-o mute cât mai curând în Florida. Mai târziu, poate, în Elveţia. Era foarte slăbită, dar nu prea slăbită pentru a fi mutată. Imediat ce avea să-i vadă pe Vernon şi pe Jane…

Ei soseau… Când? Resplendent, nu-i aşa.? Resplendent…

Briciul îi căzu din mână. Acum ştia! In faţa ochilor îi apăru afişul.

Resplendent – Dezastru teribil…

Vernon şi Jane erau pe Resplendent.

Sună cu furie. Câteva minute mai târziu se uita pe ziarele de dimineaţă. Erau pline de amănunte. Ochii lui le parcurgeau cu rapiditate. Resplendent se ciocnise cu un aisberg – scufundarea, supravieţuitori…

O listă cu numele… Supravieţuitorilor. Găsi acolo numele Green, oricum Vernon era în viaţă. Apoi cercetă celalaltă listă şi în cele din urmă găsi ce căuta cu teamă, numele Jane Harding.

Rămase abătut, nemişcat, uitându-se lung la ziarul din mâna lui. La un moment dat îl împături cu grijă şi îl puse pe

masa de alături, apoi sună. În câteva minute apăru secretarul lui.

— Am la zece o întâlnire pe care nu pot să o amân. Vreau să afli nişte lucruri pentru mine. Să ai informaţiile pregătite când mă întorc.

Detalie succint punctele. Trebuiau culese cele mai complete date despre Resplendent, şi trimise anumite radiograme.

Sébastian telefonă personal la spital şi îi atenţionă să nu se menţioneze nimic în faţa pacientei despre dezastru. Schimbă câteva vorbe cu Joe în persoană şi reuşi să pară firesc.

Se opri la o florărie şi îi trimise nişte flori, apoi plecă să se ocupe de afaceri. Nimic nu lăsa să se vadă că marele Sébastian Levinne nu era el însuşi. Niciodată nu fusese mai isteţ în-conducerea unei afaceri, iar puterea lui de a obţine ce voia nu fu niciodată mai evidentă.

Era şase când se întoarse la Biltmore.

Secretarul îl întâmpină cu toate informaţiile disponibile. Su-pravieţuitorii fuseseră culeşi de o navă norvegiană. Urmau să ajungă la New York în trei zile.

În seara celei de a treia zi, la întoarcerea la hotel îl aştepta vestea că domnul Green sosise şi era instalat în apartamentul alăturat apartamentului său.

Sébastian se duse acolo.

Vernon stătea în picioare la fereastră. Se întoarse.

Sébastian simţi ceva ca un şoc. Într-un mod ciudat, nu-şi mai recunoştea prietenul. Ceva se întâmplase cu el.

Rămase privindu-1 lung. Sébastian vorbi primul. Spuse lucrul pe care îl avusese toată ziua în minte.

— Jane a murit.

Vernon dădu din cap – grav – cu înţelegere.

Vechiul Sebstian rece reînvie şi protestă.

— Pentru Dumnezeu, Vernon, n-o lua aşa. Ea a venit cu tine, normal, nu fi morbid cu privire la asta.

— Nu înţelegi, spuse Vernon. Nu ştii ce s-a întâmplat.

Se opri, apoi continuă foarte liniştit.

— Nu pot să descriu treaba – s-a petrecut absolut brusc, în toiul nopţii. A fost foarte puţin timp. Vasul s-a înclinat, la un unghi înspăimântător… Cele două au venit împreună… Alunecând în josul punţii… Nu se puteau salva.

— Care două?

— Nell şi Jane, fireşte.

— Ce treabă are Nell cu asta?

— Era la bord…

— Poftim?

— Da. Eu nu ştiam. Eu şi Jane eram la clasa a doua, desigur, şi nu cred că ne-am aruncat privirea pe lista pasagerilor. Da, Nell şi George Chetwynd erau la bord. Asta îţi spun dacă nu m-ai întrerupe. S-a întâmplat… Un fel de coşmar… N-a fost timp pentru colaci şi centuri de salvare sau altceva. Eu atârnam de un stâlp de susţinere, sau cum s-o numi chestia aia, ca să nu cad în mare. Iar ele au fost purtate în lungul punţii, ele două, chiar pe lângă mine… Alunecând. Alunecând. Mai repede şi mai repede… Iar marea le aştepta dedesubt… Habar n-aveam că Nell era la bord până n-am văzut-o îndreptându-se spre moarte… Şi strigând „Vernon”… În astfel de ocazii n-ai timp să te gândeşti, îţi spun. Nu poţi să faci decât un gest instinctiv. Puteam s-o înhaţ pe una sau pe cealaltă… Nell sau Jane… Am înhăţat-o pe Nell şi am ţinut-o, am ţinut-o cu disperare.

— Şi Jane?

Vernon spuse liniştit:

— Îi mai văd încă faţa… Uitându-se la mine… În timp ce se ducea… În jos, în vârtejul verde…

— Dumnezeule! Spuse răguşit Sébastian.

Apoi, brusc, impasibilitatea îl părăsi. Glasul lui tună ca mugetul unui taur.

— Ai salvat-o pe Nell? Prost nenorocit ce eşti! Să o salvezi pe Nell – şi s-o laşi pe Jane să se înece! Nell nu valorează nici cât unghia de la degetul mic al lui Jane. Dracu' să te ia!

— Stiu asta.

— Ştii? Atunci…

— Îţi spun, nu e vorba de ce ştii – e vorba de un instinct orb care pune stăpânire pe tine…

— Dracu' să te ia… Fii blestemat…

— Sunt blestemat, fii pe pace. N-ai de ce să-ţi faci griji. Am lăsat-o pe Jane să se înece… Şi o iubesc.

— O iubeşti?

— Da, întotdeauna am iubit-o… Acum înţeleg asta…

Întotdeauna, de la început, mi-a fost frică de ea – pentru că o iubeam. Am fost laş, încercând să scap de realitate. Am luptat împotriva ei, îmi era ruşine de puterea pe care o avea asupra mea, am făcut-o să cunoască iadul… Iar acum o vreau – o vreau… Oh, ai să spui că e în firea mea să vreau un lucru imediat ce nu-1 mai am la îndemână… Poate e adevărat… Poate aşa sunt eu… Ştiu doar că o iubesc pe Jane – că o iubesc – şi că a plecat pentru totdeauna de la mine…

Se aşeză pe un scaun şi rosti pe tonul său normal:

— Vreau să muncesc. Ieşi de aici, Sébastian, există un tovarăş bun.

— Doamne, Vernon, nu cred că aş putea vreodată să te urăsc…

Vernon repetă:

— Vreau să muncesc…

Sébastian se întoarse pe călcâie şi ieşi.

Vernon rămase nemişcat. Jane…

Groaznic să suferi în felul ăsta – să vrei pe cineva atât de mult…

Jane… Jane…

Da, întotdeauna o iubise. După prima lor întâlnire nu fusese în stare să stea la distanţă… Fusese atras către ea de ceva mai puternic decât el…

Fusese un prost şi un laş să se teamă – mereu să se teamă. Teamă de orice realitate adâncă, de orice emoţie violentă.

Iar ea ştiuse – ea ştiuse întotdeauna, şi fusese incapabilă să-1 ajute. Ce spusese ea: „Despărţiţi în timp”? In acea

primă seară la Sébastian, la petrecere, când ea cântase: „Am văzut acolo o zână
Cu mâini lungi şi albe şi părul ca o cascadă…”
Părul ca o cascadă… Nu, nu asta. Cascadă… Înec. Ciudat că ea cântase asta. Şi statuia femeii înecate… Şi asta era ciudat.
Care era celălalt cântec pe care îl cântase în seara aceea?
„J-ai perdu mon amie – elle est morte
Tout sen va cette fois pour jamais
Pour jamais, pour toujours elle emporte
Le dernier des amours que j'amais… „
Pierduse Abbots Puisantts, o pierduse pe Nell…
Dar o dată cu Jane, într-adevăr pierduse „le dernier des amour que j'aimais”.
Tot restul vieţii avea să poată vedea o singură femeie – Jane.
O iubea pe Jane… O iubea…
Şi o chinuise, o desconsiderase, şi în final o abandonase acelei mări verzi şi rele…
Statuia din South Kensington Muséum…
Doamne, nu trebuia să se gândească la asta…
Ba da, avea să se gândească la toate… De data asta nu avea să mai fugă…
Jane… Jane… Jane…
O voia… Jane…
Nu avea să o mai vadă vreodată…
Acum pierduse totul… Totul…
Acele zile, luni, ani din Rusia… Ani irosiţi…
Prostul, să trăiască lângă ea, să-i ţină trupul în braţe, şi tot timpul să-i fie frică… Frică de pasiunea lui pentru ea…
Acea veche groază de Fiară…
Şi deodată, în timp ce se gândea la Fiară, ştiu…
Ştiu că în sfârşit îşi dobândise moştenirea…
Era ca în ziua când se întorsese de la Titanic Concert. Era Viziunea pe care o avusese atunci. Îi spunea Viziune căci

părea mai mult asta decât sunet. Văzul şi auzul erau una – curbe şi spirale de sunet, urcând, coborând, întorcâridu-se.

Iar acum ştia – avea cunoştinţele tehnice.

Se repezi la hârtie şi mâzgăli notele hieroglife, un soi de stenografie furibundă. Avea înainte ani de muncă, dar el ştia că niciodată n-ar mai fi capturat această primă prospeţime şi claritate a Viziunii…

Trebuia să fie aşa – şi aşa – o întreagă greutate de metal – aramă – toată arama din lume.

Şi aceste sunete noi de sticlă, clincănind… Limpezi… Era fericit…

Trecu o oră… Două ore…

Preţ de o clipă îşi ieşi din frenezie – îşi aminti – Jane! Se simţi bolnav – ruşinat… Nu putea s-o jelească nici măcar o seară? Era ceva primitiv, crud în felul în care îşi folosea durerea, dorinţa – transmutându-le în sunet.

Asta însemna să fii creator… Să n-ai milă, să te foloseşti de toate…

Iar cei ca Jane erau victimele… Jane…

Se simţi sfâşiat în două – agonie şi exaltare sălbatică. Se gândi: „Probabil că asta simt femeile când au un copil…” La un moment dat se aplecă iar peste foile de hârtie, scriind cu frenezie, aruncându-le pe podea pe măsură ce le termina.

Când uşa se deschise, nu o auzi. Era surd la foşnetul rochiei de femeie. Abia când un glas înspăimântat rosti „Vernon”, ridică privirea.

Făcu un efort să-şi alunge de pe faţă expresia abstractă.

— Bună, Nell.

Ea stătea acolo, frângându-şi mâinile, cu faţa albă şi răvăşită. Vorbi întretăiat:

— Vernon… Am aflat… Mi s-a spus… Unde eşti… Şi am venit… El dădu din cap.

— Da. Ai venit?

Oboaie – nu, tăie oboaiele – o notă prea moale – trebuie să fie stridentă, obraznică. Dar harpele, da, voia fluiditatea harpelor – ca apa – voia apa ca sursă a puterii.

La naiba, Nell vorbea. Trebuia să o asculte.

— Vernon… După acea îngrozitoare scăpare de la moarte… Am ştiut… Există un singur lucru care contează – dragostea.

Întotdeauna te-am iubit. M-am întors la tine… Pentru totdeauna.

— Oh! Spuse el, stupid.

Ea venise mai aproape, îşi întindea mâinile spre el.

El se uita la ea ca de la mare depărtare. Serios, Nell era extraordinar de drăguţă. Înţelegea bine de ce se îndrăgostise de ea. Ciudat, acum nu mai era câtuşi de puţin îndrăgostit de ea. Ce stânjenitor era totul! Îşi dorea ca ea să plece şi să-1 lase să continue ceea ce făcea. Cum era cu tromboanele? Cu un trombon puteai îmbunătăţi..

— Vernon… Glasul ei era tăios – înspăimântat. Nu mă mai iubeşti?

Era mai bine să fie sincer. Spuse cu o politeţe ciudată şi formală:

— Îmi pare teribil de rău. Eu… Mă tem că nu. Vezi tu, o iubesc pe Jane.

— Eşti supărat pe mine… Din cauza acelei minciuni… Despre copil…

— Care minciună? Despre care copil?

— Nici măcar nu-ţi aminteşti? Am spus că urma să am un copil şi nu era adevărat… Oh, Vernon, iartă-mă… Iartă-mă…

— E în regulă, Nell. Fii fară grijă. Sunt sigur că tot răul e spre bine. George è un tip fantastic de bun şi eşti foarte fericită cu el. Iar acum, pentru Dumnezeu, pleacă. Nu vreau să fiu nepoliticos, dar sunt extraordinar de ocupat. Toată treaba va zbura dacă nu o aştern pe hârtie…

Ea îl privi lung.

Apoi se îndreptă încetişor spre uşă. Se opri, se întoarse, şi aruncă mâinile către el.

— Vernon…

Era un ultim strigăt de chemare deznădăjduită.

El nici măcar nu ridică privirea, doar dădu nerăbdător din cap.

Ea ieşi, închizând uşa după ea. Vernon scoase un oftat de uşurare.

Acum nu se mai interpunea nimic între el şi munca lui… Se aplecă asupra mesei…

SFÂRŞIT